

ТОВ "КОНСУЛЬТАЦІЙНИЙ ЦЕНТР"

ДЕТАЛЬНИЙ ПЛАН ТЕРИТОРІЇ

за межами с. Засулля Лубенського району Полтавської області, земельна ділянка з кадастровим номером 5322886600:03:002:0067

РОЗДІЛ ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА.

ЗВІТ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ

Замовник: ВИКОНАВЧИЙ КОМПІТЕТ ЛУБЕНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

Договір: 26001-ДПТ від 01.01.2026 року.

ГАП

Директор

В. ПЕТА

Полтава 2026

Зміст

Вступ.....	3
1. Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування	7
2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень).	12
3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень).	55
4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень).	101
5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування.....	115
6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків.....	134
7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування.....	134
8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки).....	150
9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.....	170
10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля у тому числі для здоров'я населення.	177
11. Резюме нетехнічного характеру.	188
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	193
Додатки.....	196

							Аркуш
							2
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата		

Вступ

Стратегічна екологічна оцінка - процедура визначення, опису та оцінювання наслідків виконання документів державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, виправданих альтернатив, розроблення заходів із запобігання, зменшення та пом'якшення можливих негативних наслідків, яка включає визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки, складання звіту про стратегічну екологічну оцінку, проведення громадського обговорення та консультацій (за потреби - транскордонних консультацій), врахування у документі державного планування звіту про стратегічну екологічну оцінку, результатів громадського обговорення та консультацій, інформування про затвердження документа державного планування та здійснюється у порядку, визначеному Законом України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Метою стратегічної екологічної оцінки є сприяння сталому розвитку шляхом забезпечення охорони довкілля, безпеки життєдіяльності населення та охорони його здоров'я, інтегрування екологічних вимог під час розроблення та затвердження документів державного планування.

Стратегічна екологічна оцінка здійснюється на основі принципів законності та об'єктивності, гласності, участі громадськості, наукової обґрунтованості, збалансованості інтересів, комплексності, запобігання екологічній шкоді, довгострокового прогнозування, достовірності та повноти інформації у проекті документа, міжнародного екологічного співробітництва.

Суб'єктами стратегічної екологічної оцінки є:

- замовник;
- центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації (відповідні підрозділи з питань охорони навколишнього природного середовища та охорони здоров'я), орган виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань охорони навколишнього природного середовища та орган виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань охорони здоров'я;

- органи виконавчої влади;
- органи місцевого самоврядування;
- громадськість;
- держава походження;
- зачеплена держава.

Стратегічна екологічна оцінка (далі - СЕО) застосовується для всебічного оцінювання об'єкта на етапі планування проекту документу державного планування, вона передбачає вивчення можливих альтернатив, заходів з пом'якшення негативних наслідків та їх інтеграцію до запропонованої містобудівної документації.

Проведення стратегічної екологічної оцінки застосовується як системний процес для всебічного оцінювання на етапі планування проекту державного планування, що передбачає розгляд можливих альтернатив, заходів з пом'якшення негативних наслідків та їх інтеграцію до запропонованої містобудівної документації.

На сучасному етапі розвитку суспільства все більш ваговою у міжнародній, національній та регіональній політиці стає концепція сталого розвитку, яка спрямована на інтеграцію соціальної, економічної та екологічної складових розвитку.

Розвиток цієї концепції пов'язаний з необхідністю вирішення екологічних проблем та врахування екологічних питань в процесі планування та прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку країни.

Основними міжнародними правовими документами щодо СЕО є Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція Еспо), ратифікований Верховною Радою України (№ 562ЛПІ від 01.07.2015), та Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС.

Засади екологічної політики України визначені Законом України “Про основні засади (Стратегію) державної екологічної політики на період до 2030 року” (ухвалено Верховною Радою України 28 лютого 2019 року). В цьому законі СЕО згадується в основних принципах національної екологічної політики, інструментах реалізації національної екологічної політики та показниках ефективності Стратегії. Зокрема, одним з показників цілі Стратегії “Інтеграція екологічної політики та вдосконалення системи інтегрованого екологічного управління” є показник “Частка державних, галузевих, регіональних та місцевих програм розвитку, які пройшли стратегічну екологічну оцінку - відсотків”.

У 2012 році Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України (від 17.12.2012 р. № 659) затверджено “Базовий план адаптації екологічного законодавства України до законодавства Європейського Союзу (Базовий план апроксимації)”. Зокрема, відповідно до цього плану потрібно привести нормативно-правову базу України у відповідність до вимог “Директиви 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів та програм на навколишнє середовище”.

Закон України “Про стратегічну екологічну оцінку” був ухвалений Верховною Радою України 20 березня 2018 року та 10 квітня 2018 року підписаний Президентом України. Даний Закон вступив в дію з 12 жовтня 2018 року.

ЗУ “Про стратегічну екологічну оцінку” був розроблений на виконання пункту 239 плану заходів з імплементації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, спрямований на імплементацію Директиви 2001/42/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 27 червня 2001 року про оцінку наслідків окремих планів та програм для довкілля. Закон був розроблений з метою врегулювання відносин у сфері оцінки наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, виконання документів державного планування. Закон встановлює в Україні механізм стратегічної екологічної оцінки, який діє в країнах Європейського Союзу та передбачає, що всі важливі документи повинні, у першу чергу, проходити стратегічну екологічну оцінку з урахуванням необхідних імовірних ризиків тих чи інших дій для довкілля.

Наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 18.10.2023 р. №705 були затверджені «Методичні рекомендації щодо здійснення стратегічної екологічної оцінки містобудівної документації».

Відповідно до частини 3 статті 11 Закону та частини 4 статті 2 Закону України «Про регулювання містобудівної документації» у складі містобудівної документації

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				4

звітом про стратегічну екологічну оцінку для проєктів містобудівної документації є розділ «Охорона навколишнього природного середовища».

Вимоги до структури та змісту звіту про СЕО, визначені частиною 2 статті 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» є обов'язковими.

Розроблення детального плану та звіту про СЕО необхідно здійснювати відповідно до вимог законів України «Про регулювання містобудівної діяльності», ДБН Б. 1.1-14:2021 «Склад та зміст містобудівної документації на місцевому рівні», ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій».

Розроблення розділу «Охорона навколишнього природного середовища», який для проєктів містобудівної документації є звітом СЕО, необхідно здійснювати відповідно до вимог статті 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», ДСТУ-Н Б Б.1.1-10:2010 «Настанова з виконання розділів «Охорона навколишнього природного середовища» у складі містобудівної документації».

Заходи щодо охорони атмосферного повітря необхідно передбачати відповідно до вимог статей 10-22 Закону України «Про охорону атмосферного повітря».

Заходи по охороні водного басейну необхідно передбачати відповідно до вимог Водного кодексу України, Закону України «Про питну воду та питне водопостачання», постанови Кабінету Міністрів України від 25.03.1999 № 465 «Про затвердження Правил охорони поверхневих вод від забруднення зворотними водами», ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проєктування», затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 08.04.2013 №133, ДБН В.2.5-75:2013 «Каналізація. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проєктування», затвердженого наказами Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 08.04.2013 №134, ДСТУ-Н Б В.2.5-61:2012 «Настанова з улаштування систем поверхневого водовідведення», затвердженого наказами Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 10.04.2012 №152.

Формування, збереження та раціональне, невиснажливе використання екологічної мережі регулюється Законами України «Про екологічну мережу України». Відповідно до пункту 4 статті 15 Закону України «Про екологічну мережу» регіональні та місцеві схеми формування екомережі, програми у сфері формування, збереження та використання екомережі є основою для розроблення усіх видів проєктної документації при здійсненні землеустрою, розробці містобудівної документації, а також здійсненні господарської та іншої діяльності.

Заходи у сфері поводження з відходами необхідно здійснювати відповідно до вимог Закону України «Про управління відходами».

В процесі розробки звіту зі стратегічної екологічної оцінки необхідно враховувати вимоги наступних законодавчих актів:

- Земельного, Водного та Лісового кодексів України;
- Кодексу України про надра;
- Кодексу цивільного захисту України;
- Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища»;
- Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності»;
- Закону України «Про основи містобудування»;

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				5

- Закону України «Про охорону земель»;
- Закону України «Про питну воду та питне водопостачання»;
- Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»;
- Закону України «Про охорону атмосферного повітря»;
- Закону України «Про управління відходами»;
- Закону України «Про рослинний світ»;
- Закону України «Про тваринний світ»;
- Закону України «Про природно-заповідний фонд України»;
- Закону України «Про екологічну мережу України»,
- Наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів» від 19.06.96 р. №173;
- Наказу Міністерства внутрішніх справ України від 30.12.2014 № 1417 «Про затвердження Правил пожежної безпеки в Україні».

Методологія проведення СЕО

Основним призначенням СЕО є визначення опису та оцінювання наслідків, що впливають або можуть впливати на довкілля та здоров'я населення через виконання документів державного планування, зокрема реалізацію проекту детального плану за межами с. Засулля Лубенського району Полтавської області, земельна ділянка з кадастровим номером 5322886600:03:002:0067.

Відповідно важливою складовою СЕО є розроблення заходів із запобігання, зменшення та пом'якшення можливих негативних наслідків.

Методологія ґрунтується на європейському досвіді проведення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування. Порядок здійснення СЕО затверджено відповідно до статті 9 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Етапами стратегічної екологічної оцінки є:

- 1) визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки;
- 2) складання звіту про стратегічну екологічну оцінку;
- 3) проведення громадського обговорення та консультацій у порядку, передбаченому статтями 12 та 13 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», транскордонних консультацій у порядку, передбаченому статтею 14 цього Закону;
- 4) врахування звіту про стратегічну екологічну оцінку, результатів громадського обговорення та консультацій;
- 5) інформування про затвердження документа державного планування;
- 6) моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркуші	№	Підпис	Дата		6

1. Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування

Процес розробки проекту містобудівної документації Детальний план території – містобудівна документація, що визначає планувальну організацію та розвиток території. Детальний план уточнює положення генерального плану населеного пункту та визначає планувальну організацію та розвиток частини території.

Детальний план розробляється з метою узгодження приватних, громадських та державних інтересів при використанні території, визначення планувальної організації та функціонального призначення, просторової композиції та параметрів забудови, а також ландшафтної організації кварталу, мікрорайону, іншої частини території населеного пункту, призначених для комплексної забудови чи реконструкції.

Детальний план території визначає:

- принципи планувально-просторової організації забудови;
- червоні лінії та лінії регулювання забудови;
- функціональне призначення, режим та параметри забудови однієї, чи декількох земельних ділянок;
- розподіл територій згідно з будівельними нормами, державними стандартами та правилами;
- черговість та обсяги інженерної підготовки території;
- систему інженерних мереж;
- порядок організації транспортного та пішохідного руху;
- порядок комплексного благоустрою та озеленення.

Детальний план території за межами с. Засулля Лубенського району Полтавської області, земельна ділянка з кадастровим номером 5322886600:03:002:0067» розроблено ТОВ «Консультаційний центр» на замовлення виконавчого комітету Лубенської міської ради Лубенського району Полтавської області на підставі рішення шістдесята сесія восьмого скликання Лубенської міської ради Лубенського району Полтавської області від 23.11.2025 р. «Про надання дозволу на розробку містобудівної документації «Детальний план території за межами с. Засулля Лубенського району Полтавської області, земельна ділянка з кадастровим номером 5322886600:03:002:0067» та завдання на розроблення детального плану.

Основним завданням даної містобудівної документації є виготовлення Детального плану території з аналізом існуючого стану території в межах проектування, обґрунтування доцільності, обсягів, послідовності нового будівництва, формування містобудівних умов та обмежень.

Метою даної роботи є:

- формування принципів планувальної організації забудови земельних ділянок в межах території проектування;
- уточнення та визначення планувальної організації, функціонального призначення, просторової композиції, параметрів забудови та ландшафтної організації території проектування;

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата		7

– визначення всіх планувальних обмежень використання території проєктування згідно з державними будівельними нормами та санітарно-гігієнічними вимогами;

- визначення містобудівних умов та обмежень забудови земельної ділянки;
- забезпечення комплексності забудови території;
- визначення доцільності, обсягів, послідовності будівництва;

Головними завданнями розвитку території є:

– реконструкція існуючого автозаправного комплексу з модульним автогазозаправним пунктом зріджених газів під багатопаливний автозаправний комплекс — автозаправна станція, технологічне обладнання, яке призначене для заправлення автотранспорту моторним паливом або двома-трьома видами, серед яких дозволяється рідке моторне паливо (бензин та/або дизельне паливо), СВГ і СПГ, що обумовлена суспільною потребою в об'єктах дорожнього сервісу, як мешканців населених пунктів району та області, так і учасників руху автомобільних доріг державного та міжнародного значення;

– забезпечення внутрішніх та зовнішніх автомобільних переміщень при постійно зростаючому рівні автомобілізації, необхідно нарощувати кількість об'єктів авто-сервісного обслуговування, зокрема авто-газозаправних пунктів.

Основні індикатори розвитку території:

1. Екологічні індикатори: підтримання екологічної рівноваги на території, визначення та впорядкування планувальних обмежень у використанні земельних ділянок, покращення умов утримання тварин, забезпечення належного рівня благоустрою території.

2. Економічні індикатори: збільшення потужності сільськогосподарського підприємства, забезпечення споживачів високоякісною продукцією та інших виробництв доброякісною сировиною, покращення матеріально-технічної бази підприємства.

3. Соціальні індикатори: створення умов сталого розвитку села, покращення якості виробництва, покращення умов праці на виробництві, створення додаткових робочих місць.

Звіт сформовано на основі принципів законності та об'єктивності, гласності, участі громадськості, наукової обґрунтованості, збалансованості інтересів, комплексності, запобігання екологічній шкоді, довгострокового прогнозування, достовірності та повноти інформації у проєкті документа, міжнародного екологічного співробітництва та відповідно до:

Земельного кодексу України, 25 жовтня 2001 р. № 2768-III;

Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності»;

Закону України «Про основи містобудування»;

Закону України «Про архітектурну діяльність»;

Закону України «Про національну інфраструктуру геопросторових даних»;

Закону України «Про землеустрій», 22 травня 2003 р. № 858-IV;

Закону України «Про державний земельний кадастр», 07 липня 2011 р. №3613-VI;

Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення системи управління та дерегуляції у сфері земельних відносин», 28 квітня 2021 р. № 1423-IX;

								Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата			8

Закону України «Про охорону культурної спадщини»;
 Закону України «Про охорону археологічної спадщини»;
 Закону України «Про благоустрій населених пунктів»;
 Постанова КМУ «Про затвердження порядку ведення Державного земельного кадастру» від 17 жовтня 2012 р. № 1051;
 Постанова КМУ «Про внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України» від 28 липня 2021 р. № 851.Водного кодексу України;
 ДБН Б.2.2-12:2019 Планування та забудова територій;
 ДБН Б.1.1-14:2021 “Склад та зміст містобудівної документації на місцевому рівні”;
 Постанови КМУ «Про затвердження порядку розроблення, оновлення, внесення змін та затвердження містобудівної документації від 01.09.2021 №926;
 ДСТУ-Н Б В.1.1 – 27:2010 Будівельна кліматологія;
 ДБН В.2.2-40:2018 Інклюзивність будівель і споруд для маломобільних груп населення;
 ДБН В.2.5-20-2018 Інженерне обладнання будинків і споруд. Зовнішні мережі та споруди. Газопостачання;
 ДБН В.2.5-74:2013 Водопостачання зовнішні мережі та споруди. Основні положення проєктування;
 ДБН В.2.5-75:2013 Каналізація. Зовнішні мережі та споруди. Основи проєктування;
 ДБВ В.1.1-7:2016 Пожежна безпека об’єктів будівництва. Загальні вимоги;
 ДБН В.2.3-4:2015 Автомобільні дороги;
 ДБН Б.2.2-5:2011 «Благоустрій територій»;
 ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій»;
 ДБН В.2.3-5:2018 «Вулиці та дороги населених пунктів»;
 ДСТУ-Н Б В.1-1-12:2011 «Настанова про склад та зміст плану зонування території (зонінг)»;
 ДСН 3.3.6.037-99 «Санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку»;
 ДСТУ 8767:2018 Пожежно-рятувальні частини. Вимоги до дислокації та району виїзду, комплектування пожежними автомобілями та проєктування;
 Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.06.1996 №173;
 Правил пожежної безпеки в Україні, затверджені наказом Міністерства внутрішніх справ від 30.12.2014 № 1417;
 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку»;
 Закону України «Про управління відходами»;
 Закону України «Про систему громадського здоров'я»;
 Закону України «Про охорону атмосферного повітря»;
 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища»;
 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»;
 Закону України «Про екологічну мережу України»;
 Закону України «Про охорону земель»;
 Закону України «Про рослинний світ»;
 Закону України «Про тваринний світ»;
 Закону України «Про генеральну схему планування території України»;

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				9

Закону України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року»;

Національного плану управління відходами до 2033 року;

Розроблення документа державного планування детального плану території також має зв'язок та узгоджується з іншими ДДП, а саме: різними планами та програмами, які в тій чи іншій мірі визначають передумови для прийняття проектних рішень в даній містобудівній документації. Їх положення та завдання беруться до уваги в процесі розроблення містобудівної документації та стратегічної екологічної оцінки у її складі, а саме:

- Схеми планування території Полтавської області (розроблена ДП УДНДПМ “Діпромiсто” імені Ю.М. Білоконя, Київ, у 2013 році та затверджена шістнадцятою сесією Полтавської обласної ради шостого скликання від 23 травня 2013 року);

- “Основні засади (стратегія) державної екологічної політики на період до 2030 року”;

- Стратегії розвитку Полтавської області на період 2021-2027 років;

- Регіональної цільової Програми охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки з урахуванням регіональних пріоритетів Полтавської області на 2022-2027 роки (“Довкілля-2027”);

- схем, проектів і програм розвитку інфраструктури населеного пункту, безпеки та організації дорожнього руху, тощо.

- “Основні засади (стратегія) державної екологічної політики України на період до 2030 року”, забезпечення реалізації Стратегії у даному проекті ДПТ досягається за рахунок сприяння збалансованому (сталому) розвитку шляхом досягнення збалансованості складових розвитку (економічної, екологічної, соціальної), орієнтування на пріоритети збалансованого (сталого) розвитку, інтегрування екологічних вимог під час розроблення і затвердження ДПТ, запобігання виникненню надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру, що передбачає аналіз і прогнозування екологічних ризиків, які ґрунтуються на результатах СЕО, відповідальність органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування за доступність, своєчасність і достовірність екологічної інформації.

“Національна стратегія управління відходами в Україні на період до 2033 року”, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27.12.2024 №1353-р.

Цілями Стратегії є: визначення та розв'язання ключових проблем розвитку управління відходами в Україні на інноваційних засадах; визначення пріоритетних напрямів діяльності центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, організацій, установ, підприємств, громадських організацій та суспільства в цілому щодо переходу системи управління відходами на інноваційну модель; визначення шляхів та методів удосконалення існуючої інфраструктури з управління відходами, які не суперечать інноваційній моделі; забезпечення сталого розвитку України шляхом виконання завдань, спрямованих на екологічну та ресурсну безпеку; зменшення адміністративного навантаження на суб'єктів господарювання, підвищення якості надання адміністративних послуг; забезпечення законності та передбачуваності адміністративних дій.

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				10

- “Про схвалення Стратегії формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року і затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2024-2026 роках ” (схвалена Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30 травня 2024 р. № 483-р), забезпечення реалізації Концепції у даному проєкті ДПТ досягається за рахунок реалізації державної політики у сфері зміни клімату, а саме: врахування при розробці звіту СЕО “Рекомендацій щодо включення кліматичних питань до документів державного планування”.

Стратегічна екологічна оцінка була розроблена для документу державного планування – Детальний план території за межами с. Засулля Лубенського району Полтавської області, земельна ділянка з кадастровим номером 5322886600:03:002:0067, що розроблений з метою визначення планувальної структури та параметрів забудови, уточнення планувальної структури і функціонального призначення території, просторової композиції, параметрів забудови та ландшафтної організації території;

формування принципів планувальної організації забудови;

встановлення ліній регулювання забудови; визначення всіх планувальних обмежень використання території згідно з державними будівельними нормами та санітарно-гігієнічними нормами; визначення містобудівних умов та обмежень;

визначення потреб у підприємстві обслуговування та ін.

Даний документ державного планування розробляється та затверджується із урахуванням державних, громадських, а також приватних інтересів.

План реалізації містобудівної документації

Містобудівна документація пов’язана з територією розроблення детального плану – відсутня.

Черговість реалізації ДПТ:

- затвердження ДПТ рішенням Лубенської міської ради;
- реєстрація повідомлення про початок будівельних робіт;
- облаштування інженерно-транспортної інфраструктури.

Згідно з Законом України “Про регулювання містобудівної діяльності” Детальний план території підлягає розгляду на громадських слуханнях. Порядок проведення громадських слухань визначено постановою Кабінету міністрів України. Загальна доступність матеріалів детального плану території забезпечується шляхом його розміщення на веб-сайті органу місцевого самоврядування, у місцевих друкованих засобах масової інформації, а також у загальнодоступному місці у приміщенні такого органу. Детальний план території розглядається і затверджується органом місцевого самоврядування протягом 30 днів з дня його подання. Детальний план території не підлягає експертизі.

2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогностні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень).

Територія проектування площею 0,5816 га розташована на схід від села Засулля на території Лубенської територіальної громади Лубенського району.

Адміністративним центром територіальної громади є місто Лубни. Крім м. Лубни до складу громади входить 62 сільських населених пункти, які об'єднані у 11 старостинських округів. У складі громади 1 місто (Лубни) і 62 села. Площа громади — 1 076,1 км², населення — 67 483 мешканця.

Лубенська міська територіальна громада розташована у лівобережній частині центральної України в центрі Полтавської області, на правому березі р.Сула, що є притокою р. Дніпра.

Адміністративний центр громади м. Лубни розташований на автошляху міжнародного значення М03 «Київ – Харків – Довжанський» та збігається із частиною європейського автомобільного маршруту Е40. Відстань від м. Лубни до столиці України м. Києва автомобільними шляхами складає 199 км, до обласного центру м. Полтави – 142 км.

Мал.1. Ситуаційна схема розташування території детального плану в структурі Лубенської територіальної громади

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата		12

Село Засулля знаходиться на лівому березі річки Сула, вище за течією на відстані 3 км розташоване село Піски, нижче за течією примикає село Солониця, на протилежному березі — місто Лубни.

Річка в цьому місці звивиста, утворює лимани, стариці та заболочені озера.

Поруч проходять автомобільні дороги М03, О1712158, О1713357 та залізниця (станція Солоницька).

Об'єкт проектування – існуючий автозаправний комплекс з модульним автогазозаправним пунктом ПВГП «АВТОТРАНС», розташований в центральній частині території Лубенської територіальної громади, на автошляху міжнародного значення М03 Київ – Харків – Довжанський.

Відповідно до планувальних рішень Схеми планування території Полтавської області, розробленої Українським державним науково-дослідним інститутом проектування міст «Діпромiсто» та затвердженої рішенням Полтавської обласної ради у 2013 р. територія детального планування – це ділянка в межах транспортного коридора міжнародної автодороги державного значення М03 Київ – Харків – Довжанський, що прокладений через зону з пріоритетним розвитком екологічної мережі Лубенського екологічного вузла (мал.2).

Мал.2. Вкопiювання зi Схеми планування територiї Полтавської облaстi

							Аркуш
Зм.	Кiль-ть	Аркушiв	№	Пiдпис	Дата		13

Кліматичні умови.

Територія планованої діяльності за архітектурно-будівельним районуванням відповідно до ДСТУ-Н Б В. 1.1-27:2010 відноситься до зони І – Північно-Західний кліматичний район.

Лубенська територіальна громада знаходиться в помірному кліматичному поясі. Найбільший вплив на формування погодних умов і клімату мають величина і характер сонячного випромінювання, віддаленість регіону від великих водних мас, належність області до зони дії переважно атлантичних помірних та арктичних холодних повітряних мас, рівнинність. Рівнинний рельєф території громади сприяє поширенню над нею трьох типів повітряних мас: помірних, арктичних, тропічних, переважаючими з яких є повітряні маси помірних широт.

Згідно з картою кліматичного районування України територія планованої діяльності відноситься до Північної атлантико-континентальної кліматичної області лісостепової зони східного кліматичного району. Клімат району помірно-континентальний, недостатньо вологий, з добре виявленими порами року. Зима м'яка, з похмурою погодою та частими відлигами.

Кліматичні умови характеризуються зростанням континентальності і зменшенням кількості атмосферних опадів з північного заходу на схід. Протягом року температура зазвичай коливається від -8°C до 27°C і рідко буває нижче -19°C або вище 33°C .

Теплий сезон триває 3,7 місяця, з 19 травня по 10 вересня, з максимальною середньодобовою температурою вище 21°C . Найспекотніший місяць року на території Глобинської територіальної громади - липень, із середнім температурним максимумом 27°C і мінімумом 16°C .

Холодний сезон триває 3,8 місяця, з 19 листопада по 12 березня, з мінімальною середньодобовою температурою нижче 4°C . Найхолодніший місяць на рік на території Глобинської територіальної громади - січень, із середнім температурним максимумом -8°C та мінімумом -2°C .

В осінньо-зимовий період в середньому відмічається від 1 до 5 стихійно-небезпечних явищ, серед яких сильні снігопади, хуртовини, налипання мокрого снігу, ожеледь та снігові замети.

Ці явища сягають критеріїв стихійно-небезпечних явищ та призводять до обривів ліній електромереж, обмеження руху транспорту, значного ускладнення роботи суб'єктів господарювання. Подібні явища відмічаються щороку при цьому останні 15 років середньо-статична кількість таких явищ збільшується (якщо в 2003-2005 роках їх було від 2 до 4 то в 2017-2020 роках до 5-7 явищ такої інтенсивності протягом осінньо-зимового періоду).

Територія Лубенського району, як і вся територія Полтавської області характеризується сприятливим для життєдіяльності людини кліматом.

Повітряне середовище.

В теплий період року, особливо літом та восени, вирішальний вплив на формування вітрового режиму чинять західні відроги. Цим і пояснюється велика повторюваність західних і північно-західних вітрів.

В холодний період року спостерігається стійке поширення на Україну повітряних мас зі сходу, південного сходу; звідси і найбільша повторюваність.

Таблиця 2.1

Температурний режим на території Лубенської територіальної громади

Місяці											
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Середньомісячні температури повітря											
-5	-4	1	10	16	20	22	21	15	8	2	-3
Максимальні температури повітря											
-2	-1	5	14	21	24	27	26	20	12	4	-0
Мінімальні температури повітря											
-8	-7	-2	5	11	14	16	15	10	4	-1	-6

Таблиця 2.2

Хмарність в с. Засулля

Місяць	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Більш хмарно	70%	69%	61%	53%	44%	40%	30%	30%	40%	50%	65%	70%
Більш ясно	30%	31%	39%	47%	56%	60%	70%	70%	60%	50%	35%	30%

Атмосферні опади на території, в основному, випадають при проходженні північно-західних циклонів.

Імовірність вологих днів на території Лубенської територіальної громади коливається протягом року. Більше вологий сезон триває 2,0 місяця з 16 травня по 17 липня, з більш ніж 23% ймовірністю того, що заданий день виявиться вологим. Місяць із найбільшою кількістю дощових днів – червень, коли в середньому протягом 8,4 дня випадає не менше 1 міліметра опадів.

Сухіший сезон триває 10 місяців з 17 липня по 16 травня. Місяць із найменшою кількістю дощових днів – жовтень, коли в середньому протягом 5,1 дня випадає не менше 1 міліметра опадів.

Серед вологих днів ми розрізняємо ті, в які буває лише дощ, тільки сніг, або й те й інше. Виходячи з цієї класифікації найбільш поширена форма опадів на території Оржицької селищної територіальної громади змінюється протягом року.

Лише дощ є найбільш типовим видом опадів протягом 11 місяців, з 18 лютого по 10 січня. Місяць із максимальною кількістю днів, коли випадає лише дощ, у – червень із середньою кількістю у 8,4 дня.

Тільки сніг є найбільш типовим видом опадів протягом 1,3 місяця, з 10 січня по 18 лютого. Місяць із максимальною кількістю днів, коли випадає лише сніг, у – січень із середньою кількістю у 2,2 дні.

Таблиця 2.3

Добова ймовірність опадів в с.Засулля

Місяць	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Дощ, дн.	2,0	1,8	3,7	5,6	7,1	8,4	7,1	5,6	5,8	4,9	3,8	2,6
Сніг з дощем, дн	1,1	1,1	1,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,8	1,2
Сніг, дн.	2,2	1,9	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6	1,6
Без обмеж., дн.	5,3	4,7	5,5	5,9	7,1	8,4	7,1	5,6	5,8	5,1	5,2	5,3

Дощова частина року триває 10 місяців, з 26 лютого по 31 грудня, з кількістю дощових опадів за ковзний 31-денний період не менше 13 міліметрів. Місяць з

													Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата								15

найбільшою кількістю опадів в с. Засулля - червень, із середньою кількістю опадів 54 міліметри. Частина року без дощу триває 1,9 місяця, з 31 грудня по 26 лютого. Місяць з найменшою кількістю опадів - січень, із середньою кількістю опадів 11 міліметрів.

Снігова частина року триває 5,1 місяця, з 30 жовтня по 4 квітня, з кількістю снігу за ковзний 31-денний період не менше 25 міліметрів. Місяць із найбільшою кількістю снігових опадів - січень, із середньою кількістю снігу 129 міліметрів. Період року без снігу триває 6,8 місяця, з 4 квітня по 30 жовтня. Найменше снігу випадає в районі 22 липня, при середньому загальному накопиченні 0 міліметрів.

Таблиця 2.4

Середня швидкість вітру в с. Засулля

Місяць	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Швидкість вітру (kph)	17.1	17.8	18.0	16.0	14.4	14.2	13.8	14.1	15.2	16.0	16.5	16.6

Більше вітряна частина року триває 6,1 місяця, з 12 жовтня по 16 квітня, із середньою швидкістю вітру понад 15,9 кілометра на годину. Найбільш вітряний місяць на рік у с. Засулля – березень із середньогодинною швидкістю вітру 18,0 кілометра на годину.

Спокійніша пора року триває 5,9 місяця, з 16 квітня по 12 жовтня. Найспокійніший місяць на рік у с. Засулля – липень із середньогодинною швидкістю вітру 13,8 кілометра на годину.

Вітер найчастіше дме зі сходу 3,4 місяця, з 21 лютого до 2 червня, при цьому максимальний відсоток 31% припадає на 15 квітня. Вітер найчастіше дме з півночі 3,1 місяця, з 2 червня по 5 вересня та 1,3 тижня, з 17 вересня по 26 вересня, при цьому максимальний відсоток 39% припадає на 11 серпня. Вітер найчастіше дме із заходу 1,7 тижня, з 5 вересня по 17 вересня; 1,4 місяця, з 26 вересня по 8 листопада та 2,9 місяця, з 24 листопада по 21 лютого, при цьому максимальний відсоток 30% припадає на 25 жовтня.

Середньодобова короткохвильова сонячна енергія, що досягає поверхні землі на великій площі, розглядається з повним обліком сезонних коливань тривалості дня, висоти Сонця над горизонтом та поглинання хмарами та інших складових атмосфери, відчуває екстремальні сезонні коливання протягом року. Короткохвильове випромінювання включає видиме світло та ультрафіолетове випромінювання.

Яскравіший період року триває 3,7 місяця, з 30 квітня по 21 серпня, із середньодобовою падаючою короткохвильовою енергією на квадратний метр вище 5,4 кВт/год. Найяскравіший місяць - липень із середнім значенням 6,5 кВт/год.

Темніший період року триває 3,7 місяця, з 26 жовтня по 16 лютого, із середньодобовою падаючою короткохвильовою енергією на квадратний метр нижче 2,0 кВт/год. Найтемніший місяць - грудень із середнім значенням 0,8 кВт/год.

Характеристика кліматичних умов, основних метеорологічних показників, необхідних для обґрунтування й прийняття планувальних рішень наведена за даними багаторічних спостережень по метеостанції “Полтава” (160 мБС).

Зима в межах території характеризується нестійкою погодою, пов'язаною з

													Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата								16

частою зміною характеру атмосферних процесів. Перша половина зими відзначається активною циклонічної діяльністю, якою зумовлена похмура, вітряна погода з частими опадами. Така погода зумовлена впливом Ісландського баричного мінімуму. Вторгнення арктичного повітря в тилу циклонів викликає значне зниження температури повітря, посилення вітру, виникнення хуртовин. При тривалому надходженні теплих повітряних мас із середземноморськими і чорноморськими циклонами спостерігається тепла погода з опадами, відлигами (понад 30 днів за зиму), ожеледдю і туманами. Сніговий покрив при цьому може руйнуватися повністю.

З приходом весни відбувається ослаблення циркуляційних процесів; посилюється роль радіаційного фактору, а також вплив підстилаючої поверхні. Весняна погода нестійка. В цей час може спостерігатися різке пониження і підвищення температури, обумовлене відповідно затоками арктичного (із Арктичного максимуму) і тропічного повітря (із Азорського максимуму), а також суховіїв – південно-східних вітрів, які приносять повітря, трансформоване з арктичного в континентальне тропічне над територією Середньої Азії й Казахстану.

Перша половина весни (з температурою повітря від 0°C до +5°C) зберігає ще риси зимового сезону. У цей час ще переважає циклонічна діяльність; зростання температури відбувається повільно, оскільки велика кількість тепла йде на руйнування снігового покриву. У другу половину весни (з температурою повітря від 5° до 15°) посилюється вплив Азорського антициклону. Температура повітря інтенсивно підвищується за рахунок прогрівання земної поверхні.

У літні місяці головну роль відіграє радіаційний чинник кліматоутворення. На початку літа ще часті циклони по лінії полярного фронту, який розділяє місцеве прогріте повітря і прохолодне вологе повітря, яке вторгається із Північної Атлантики. Циклони супроводжуються грозами і частими зливами. У другій половині літа переважає антициклональна спекотна суха погода (під впливом Азорського максимуму й місцевих антициклонів). Висока температура повітря найчастіше спостерігається в липні (20 днів) і серпні (17 днів).

Сталий перехід середньодобової температури повітря через +15°C в бік її пониження приймається за початок осені. З початком осені відбувається перебудова літнього типу циркуляції на зимовий. Вплив Азорського антициклону послаблюється. Зростає вплив Ісландського мінімуму та частота вторгнення арктичного повітря. Раніше починався вплив Сибірського антициклону.

Пониження температури повітря восени відбувається поступово. З переходом середньодобової температури через 10°C закінчується активна вегетація рослин.

На період експлуатації об'єкту негативних впливів на клімат і мікроклімат не передбачається. Змін мікроклімату не очікується. Відсутні значні виділення теплоти, інертних газів, вологи. Особливості кліматичних умов, які сприяють зростанню інтенсивності впливів планованої діяльності на навколишнє середовище, відсутні.

Викиди парникових газів та зміни клімату.

Зміна клімату на сьогодні є глобальним процесом і проявляється як на території України, так і її адміністративних одиниць. Це проявляється у першу чергу, у зміні середньорічної температури повітря, яка повільно зростає. Зокрема, за період 1991-2010 рр. середня річна температура зросла на 0,8⁰C відносно кліматичної норми.

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				17

Найбільше підвищення температури відбулося у січні (приблизно на 2⁰C). Липневі значення температури повітря підвищилися на всій території України на 1,0-1,5⁰C, що узгоджується зі змінами у Лубенському районі Полтавської області, де середня та максимальні температури найсуттєвіше зросли влітку – на 1,3⁰C кожен показник. Певні зміни зафіксовано в настанні весняного та осіннього сезонів – при переході температури повітря через 0⁰C.

На сьогодні зміна клімату – це не лише екологічна, а й економічна та соціальна проблеми, які тісно пов’язані з принципами сталого розвитку, умовами дотримання прав людини, безпечним життям та здоров’ям, станом довкілля.

Найбільшу частину парникових газів прямої дії, що викидаються в атмосферу Полтавської області техногенними джерелами, складає двоокис вуглецю. За даними Головного управління статистики у Полтавській області у 2024 році від стаціонарних джерел забруднення повітря надійшло 29185,915 т забруднюючих речовин (без урахування викидів діоксиду вуглецю), що на 1,12 тис. т менше ніж у 2023 році.

Щільність викидів від стаціонарних джерел забруднення у розрахунку на квадратний кілометр території області у 2024 році становила 1,015 т шкідливих речовин, обсяги викидів шкідливих речовин у розрахунку на одну особу області становили 21,58 кг.

Серед стаціонарних джерел головними забруднювачами є підприємства Горішньоплавнівської територіальної громади (23,87%), Кременчуцької територіальної громади (14,7%), 6,72% викидів забруднюючих речовин стаціонарними джерелами припадає на Лохвицьку територіальну громаду, 4,89% - на Полтавську міську територіальну громаду та 3,87% - на Диканську селищну громаду.

У 2024 році 475 (у 2023 – 458, у 2022 – 494, у 2021 – 525, у 2020 – 576, у 2019 – 623, у 2018 – 614, у 2017 – 641, у 2016 – 540, у 2015 – 651, у 2014 – 464) підприємств Полтавщини здійснювали викиди забруднюючих речовин та парникових газів. Найбільше підприємств розташовано у Полтавській (75) та Кременчуцькій (56) міських територіальних громадах. В середньому одним підприємством області викинуто в атмосферне повітря 61,44 т (у 2023 – 66,15 т, у 2022 – 52,2 т, у 2021 – 99,9 т, у 2020 – 79,539 т, у 2019 – 81,797 т, у 2018 – 84,945 т, у 2017 – 87,196 т, у 2016 – 104,103 т; у 2015 – 85,4 т; у 2014 – 135,6 т) забруднюючих речовин.

У 2024 році 97 підприємствами добувної промисловості і розроблення кар’єрів обсяг викидів склав 14,3 тис. т, що на 2,1 тис. т більше ніж у попередньому році від 83 підприємства. 89 підприємств переробної промисловості у 2024 році здійснило 3,8 тис. т викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря області проти 3,7 тис. т забруднюючих речовин у 2023 році, що було викинуто 92 підприємствами. Підприємствами постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря (23 од.) у 2024 році викинуто 3,2 тис. т забруднюючих речовин, що на 2,9 тис. т менше ніж в попередньому році здійснило викидів 22 підприємства. 10 підприємствами водопостачання, каналізації та поводження з відходами у 2024 році здійснено 0,2 тис. т викидів в атмосферне повітря.

За даними МС Полтава середня річна температура повітря за даними МС Полтава +11,4⁰ тепла, що вище минулого року на 1,2⁰ (+10,2⁰ у 2023 році) та перевищує норму середньої річної температури повітря (+8,8⁰) на 2,6⁰.

										Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата					18

Річна кількість опадів склала 340 мм (59,6% норми), що менше ніж у попередньому році (2023 рік – 730 мм).

Середня вологість повітря, яка визначена МС за 2024 рік, становила 68%. Скорочення споживання природного газу, впровадження новітніх енергоефективних технологій спалювання палива, заходів з підвищення енергозбереження у сучасних умовах – є необхідний та пріоритетний напрямок розвитку Полтавської області.

Ще одним важливим заходом є ліквідація несанкціонованих звалищ відходів. Це сприятиме зменшенню викидів звалищного газу, а отже - метану, від нестаціонарних джерел викиду, що є одним із важливих моментів Паризької кліматичної угоди.

Пріоритетність напрямків, пов'язаних з використанням регіональних видів твердого палива, енергозбереженням та енергоефективністю в першу чергу обумовлено економічними факторами, але кінцевим результатом їх впровадження буде ефективне скорочення викидів парникових газів.

Відповідно до постанови Уряду від 4 березня 2004 р. №256 та вимог Монреальського протоколу, Програма припинення виробництва та використання озоноруйнівних речовин знаходиться на контролі Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України.

Національна система оцінки антропогенних викидів та абсорбції парникових газів - це система організаційно-технічних заходів щодо спостереження, збирання, оброблення, передачі і збереження інформації, необхідної для оцінки антропогенних викидів та абсорбції парникових газів.

Відповідно до Регіональної доповіді про стан навколишнього природного середовища у 2024 році, досить важливо постійно залучати активні верстви населення до участі у програмах захисту озонового шару, зокрема за допомогою: запровадження використання інформаційних етикеток та екологічного маркування озоноруйнівних та озонобезпечних речовин і продукції, що їх містить, відповідно до вимог Глобальної гармонізованої системи класифікації і маркування хімічних речовин; організації пропаганди та інформування населення стосовно екологічної небезпеки руйнування озонового шару та його наслідків.

У 2024 викиди озоноруйнівних речовин від стаціонарних джерел забруднення на Полтавщині становили: фреони – 1,751 т (79,8% до 2023 року); хлор та сполуки хлору – 8,925 т (321,62% до 2023 року).

Політика адаптації та впровадження заходів скорочення антропогенних викидів парникових газів та збільшення їх поглинання буде ефективною у разі підтримки розвитку дослідницьких програм та мереж спостереження, а також створення сприятливих умов для застосування чистих технологій в галузі електрики, опалення, транспорту.

Крім того за останніми статистичними даними надходження від пересувних джерел забруднення дорівнює (та навіть перевищує) викиди парникових газів від стаціонарних джерел забруднення атмосферного повітря на підприємствах області.

Розрахунок обсягів викидів парникових газів в атмосферне повітря від пересувних джерел (в тому числі від автотранспорту) Головним управлінням статистики в Полтавській області за 2023 рік (як і за 2016 - 2022 роки) не здійснюється.

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				19

Стан атмосферного повітря

У регіональній програмі охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки з урахуванням регіональних пріоритетів Полтавської області на 2022-2027 роки (“Довкілля-2027”) однією з пріоритетних цілей є зменшення викидів забруднюючих речовин та покращення стану атмосферного повітря.

Разом з тим у Регіональній доповіді про стан навколишнього природного середовища в Полтавській області у 2024 році зазначено, що територія Лубенської територіальної громади не відноситься до лідерів щодо здійснення викидів в атмосферне повітря.

На сьогодні інформація щодо якості повітря по територіальній громаді відсутня.

Частково інформація стосовно стану атмосферного повітря в населених пунктах Полтавської області представлена в матеріалах Інформаційно-моніторингового центру “ДОВКІЛЛЯ ПОЛТАВЩИНИ”, звітів управління екології (щорічні регіональні доповіді та “Екологічні паспорти Полтавської області” - <https://ecopntu.in.ua/iformatsijno-monitoryngovyj-tsentr-dovkillya-poltavshhyny/>), та у спецвипусках Головного управління статистики у Полтавській області (<http://pl.ukrstat.gov.ua/>) особливо, у картографічних матеріалах, які представлені в “Екологічному атласі Полтавщини” та в “Агроекологічному атласі Полтавщини” тощо.

За мікрокліматичними умовами село Засулля відноситься до територій з низьким потенціалом забруднення атмосферного повітря та відносно сприятливими умовами розсіювання промислових викидів (Районування України за потенціалом забруднення).

Поблизу території проектування відсутні підприємства та їх структурні елементи, що за даними екологічного паспорту Полтавської області віднесені до основних забруднювачів повітря.

В селі Засулля джерелами забруднення атмосферного повітря є домогосподарства, які у осінньо –зимовий період використовують природний газ та альтернативні види палива.

Однак при оцінці стану забруднення атмосферного повітря села необхідно враховувати той фоновий рівень забруднення, який сформувався на прилеглих територіях, тобто стан забруднення атмосферного повітря, що склався на території Лубенського району.

За державними статистичними звітами найбільшу питому вагу у забруднення атмосфери Лубенського району вносять об`єкти нафтогазовидобувного комплексу.

Окрім того, джерелами забруднення атмосферного повітря на прилеглих територіях до населеного пункту є викиди транспортних засобів. Рух вантажного транспорту здійснюється мережею автомобільних доріг.

Геологічна будова.

В регіональному тектонічному плані територія Лубенського району розташована в межах північно-західної частини центрального гребеню Дніпровсько-Донецької западини і належить до зони переважного розвитку типу антиклінальних піднять, зумовлених проявом кріптодіапірованого руху блокової тектоніки.

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				20

В геоструктурному відношенні територія Лубенського району розташована в приосьовій частині Дніпрово-Донецької западини північного схилу Українського кристалічного масиву, що являє собою глибокий прогин, виконаний осадовими утвореннями від девону до четвертинних відкладень включно. Лубенський район розташований в північно-західній частині Полтавської області, в лісостеповій фізико-географічній зоні, в межах Дніпровського артезіанського басейну.

В геоструктурному відношенні територія села Мгар знаходиться в центральній частині приосьової зони Дніпровсько-Донецької западини та відноситься до олігоценового (верхнього) відділу палеогенової системи, що об'єднує відклади, сформовані впродовж 28,4-23,0 млн рр. тому.

Геологічна будова Дніпровсько-Донецької западини відзначається глибоким заляганням фундаменту. Осадові породи ($h = 4-6$ км, в центрі западини - 20 км). Під четвертичною осадовою породою знаходяться утворення палеозою, мезозою, кайнозою - піщаник, доломіт, вапняк, крейда, сланець. Потужність девонських опадів – більше 4 км, карбовоних – 3.7 км, мезозою – трохи менше 2 км, палеогеновий – 250 м, неогену – 30 м. Поширені пісок, глина, пісковик, мергель палеогену. Зверху палеогенових, неогенових порід лежать піщані осади (алювій), флювіогляціальні утворення, морена, лесовидні суглинки.

Територія Лубенського району відноситься до Полтавської рівнини, що охоплює плато та високі тераси р. Дніпро. Корінну основу сучасних ландшафтів становлять палеогенові та неогенові відклади. На ділянках плато на полтавських пісках залягають строкаті й червоно-бурі глини, на пліоценових терасах палеогенові породи перекриті неогеновими алювіальними пісками і строкатими глинами. У долинах річок на палеогені (харківських пісках, київських мергелях) залягають алювіальні відклади. Поверхневі утворення рівнини, пліоценових і високих антропогенових терас представлені лесовими породами, під якими залягають дніпровська морена, над- і підморенні водно-льодовикові піщано-суглинисті утворення.

Поверхня має загальний нахил з північного сходу на південний захід. На півночі виділяють ділянки плато з висотами до 200 м і пліоценових терас із висотами 150-180 м, розчленовані достатньо глибокими річковими долинами, балками та ярами. У південній частині переважають пліоценові тераси з висотами 100-130 м, через них проклали свої асиметричні долини річки Сула, Удай, що мають добре виражені заплави, борові тераси, широкі похилохвилясті лесові тераси з ярами та зсувами, що деформують тераси.

Найбільш поширеною корисною копалиною в межах Лубенського району є черепично-цегельна сировина, геологічні поклади якої, практично, невичерпні. Для виготовлення цегли і черепиці, як правило, використовуються покривні, делювіальні лесовидні суглинки.

Серед відкладів неогену в районі сіл Тишки і Ждани Лубенського району виявлене велике Сула-Удайське родовище бурого вугілля, підготовка до розробки якого велася у 1980-х роках, але пізніше була припинена. У цьому ж районі (біля села Висачки) розташований єдиний на Полтавщині вихід на поверхню палеозойських порід – в т.ч. брекчії діабазу – породи, що утворились внаслідок девонського вулканізму в рифтовій западині. Висачківський горб (соляний купол) є відомою геологічною пам'яткою природи.

У долинах річок сформувались алювіальні відклади. До антропогенових алювіальних відкладів належать родовища будівельних пісків і торфу. Найбільшим родовищем пісків на території Лубенського району є Засульське родовище.

Інформація щодо отримання спеціальних дозволів на проведення видобутку будь-яких корисних копалин (нафта, газ, торф, глина, пісок та інші) на території села Мгар та в безпосередній близькості від нього відсутня.

Територія належить до класу рівнинних східно-європейських ландшафтів. Більшість ландшафтів відносяться до лісостепового типу. У зв'язку з високим рівнем сільськогосподарської діяльності, природні ландшафти не збереглися і тому переважають антропогени. В їх структурі переважають сільськогосподарський тип ландшафтів.

Головні елементи рельєфу – плато, на якій розташована територія проектування. Рельєф території проектування рівнинний, похилий у північно-східному напрямку. Рельєф - спокійний, без значних ухилів і пагорбів з незначним перепадом висот. Абсолютні відмітки коливаються в межах 110 – 112 метрів.

Проведення додаткових планувальних заходів при будівельному освоєнні – не потрібно.

За сейсмічною характеристикою територія відноситься до несейсмічної зони – 5 балів, (мапа ЗСР 2004-А України, ДБН В.1.1-12:2006 «Будівництво в сейсмічних районах України»).

Грунтовий покрив.

У ландшафтній структурі району переважають лучно-степові ландшафти, представлені розчленованими підвищеними рівнинами а типовими малогумусними чорноземами. На високих правобережжях та межиріччях розвинуті широколистянолісові ландшафти сильно розчленовані горбисті підвищені рівнини та схили із сірими та темно-сірими лісовими ґрунтами, нагірними дібровами, з давньо зсувними залишками (шишаками). Крім того, у ландшафтній структурі значне місце займають долинні ландшафти в яких сполучаються місцевості різних терасних рівнів. Заплавні місцевості добре виражені в долинах всіх річок.

Борові місцевості поширені в долинах річок Сула, Псел, Хорол та ін. Над заплавами вони піднімаються до висоти 10-12 м, їх абсолютні відмітки становлять 120-128 м. Для них характерні еоловий пасмово-горбистий рельєф, дерново-підзолисті піщані й супіщані ґрунти, соснові бори, у вигляді островів поширені хвойно-широколистяні ліси на супіщаних ґрунтах. Розвіювані піщані масиви закріплені шелюговими і сосновими насадженнями. До борових прилягають місцевості лесових терас з потужними та вилугуваними чорноземами, їх солонцюватими різновидами, фрагментами степової галофітної рослинності. На межиріччях Сули та Удаю великі площі займають місцевості давніх терасних рівнин. Тут переважають потужні малогумусні чорноземи, цілком освоєні. Ці місцевості мають загальний уклон на південь, а розчленованість прохідними долинами надає їм горбистого вигляду з м'яким обрисом.

Найбільш високе положення займають вододільні місцевості — пологахвилясті плакори, на яких переважають межиріччя з потужними малогумусними чорноземами, частково вилугуваними. З поверхні вони складені потужною товщею лесових порід, нахили їх порівняно невеликі (0-3°). Це найкращі

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				22

сільськогосподарські угіддя. Тут виділяються пласкі (нахил 0-2°) вододільні рівнини з потужними чорноземами. До них примикають схилі місцевості зі слабозмитими чорноземами, плакори з улоговинами і горбисто-западинними урочищами.

Приблизно на таких же висотних рівнях сформувались місцевості межирічних і прирічкових сильно розчленованих лесових рівнин із сірими лісовими ґрунтами, дібровами, з ярами і балками.

Такі правобережжя річок Сула й Удай, де глибина ерозійного розчленування сягає 70-80 м. Абсолютні відмітки поверхні межирічних знижень від 190 м на півночі до 150 м на півдні. У розрізі знизу догори залягають полтавські піски, строкаті й червоно-бурі глини, водно-льодовикові й моренні утворення, лесові породи. Для цих місцевостей характерні також темно-сірі лісові ґрунти з дібровами. На крутих схилах розвинуті зсувні цирки, останці, ували, горби (шишаки). Зсувні стабілізовані цирки зайняті лучно-степовою і дерновою рослинністю.

Із сучасними долинними ландшафтами поєднуються місцевості давніх прохідних долин з лучними і лучно-чорноземними ґрунтами. Прокідні долини помітні на межиріччі Удай—Сула. Тут ширина долин варіює від декількох сотень метрів до 3-4 км. За довжини від 3 до 10 км долини мають плоскі днища, з болотами.

Територія села розташована в смузі чорноземів, що є характерним для лісостепової зони, ґрунти переважно лучно-чорноземні.

На території населеного пункту переважають чорноземи малогумусні

В той же час певні гідрографічні умови обумовлюють розмаїтість ґрунтового покриву. Так, в місцях, наближених до водних об'єктів та інших понижених зволжених ділянках мають місце ґрунти – лучно-солонцюваті, лучно-болотні. Ці території є сприятливими для пасовищ та сіножатей. У випадку їх осушення можливе використання під овочеві, технічні культури та кормові угіддя.

Ґрунти чорноземного типу ґрунтоутворення займають переважну площу ріллі в природно-сільськогосподарському районі понад (60%).

На схилах, внаслідок площинної ерозії, гумусовий горизонт їх або вкорочений або зовсім змитий. Ґрунти різного ступеня змитості складають понад 15%.

Таким чином, для підвищення потенціалу продуктивності ґрунтового покриву села потребує відповідних агротехнічних заходів - закріплення крутосхилих масивів лучно-дервною рослинністю, збагачення гумусового горизонту, регулювання вологості тощо.

Відповідно до карти агроґрунтового районування України (<https://geomap.land.kiev.ua/zoning-2.html>) територія Оржицької територіальної громади відноситься до Лівобережної низовинної провінції, характеризується терасовою низовиною, зустрічаються не дреновані засолені солонцюваті ґрунти. Відповідно до карти ґрунтів Полтавської області на даній території переважають чорноземи залишково-солонцюваті на лесових породах.

Незважаючи на значні площі, зайняті чорноземами та високий вміст гумусу в ґрунтах, на території Лубенської територіальної громади, як і в Полтавській області загалом, мають місце процеси, що негативно позначаються на стані ґрунту та зменшують його родючість. Основним процесом є втрата гумусу ґрунту. Також дії водної ерозії піддаються 369 тис. га сільськогосподарських угідь області, вітрової ерозії – 380 тис. га, що складає відповідно 17,1% та 17,6% від загальної площі сільськогосподарських угідь області.

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				23

Через високий рівень господарської, в тому числі сільськогосподарської, освоєності території, природні ландшафти на території громади майже не збереглися. Більша частина – змінені господарською діяльністю людини, тому ландшафти громади у більшості відносяться до антропогенних.

Ґрунти Полтавської області легко піддаються механічному руйнуванню внаслідок ерозії та дефляції. Відсоток еродованих та ерозійнонебезпечних сільськогосподарських земель на території Глобинської міської територіальної громади коливається в межах 1-10% від загальної площі, що пов'язано з розораністю земель. Загалом розораність території земель Полтавської області складає 63,6%, що більше ніж в середньому по Україні (до 60%).

Таким чином, для підвищення потенціалу продуктивності ґрунтовий покрив села потребує відповідних агротехнічних заходів - закріплення крутосхиливих масивів лучно-деревною рослинністю, збагачення гумусового горизонту, регулювання вологості тощо.

Гідрологічні умови.

Відповідно до карти гідрологічного районування України (<https://geomap.land.kiev.ua/zoning-7.html>) територія Лубенської територіальної громади відноситься до Сульсько-Ворсклинської підобласті достатньої водності південно-західної частини Дніпровського артезіанського басейну. Відповідно до карти ландшафтно-геохімічного районування України (<https://geomap.land.kiev.ua/zoning-13.html>) геохімічні ландшафти з різною здатністю до міграції і накопичення забруднюючих речовин на даній території зустрічаються з переважаючою здатністю до акумуляції.

До земель водного фонду на території Лубенської територіальної громади належать землі, зайняті річками, озерами, водосховищами, ставками, болотами, прибережними захисними смугами уздовж річок та навколо водойм. Гідрографічна мережа території представлена річкою Сула.

До земель водного фонду на Лубенській територіальної громади належать землі, зайняті річками, озерами, водосховищами, ставками, болотами, прибережними захисними смугами уздовж річок та навколо водойм. Площа водного фонду - 1260,5261 га. Територією громади протікають річка басейну р. Дніпра – Сула (з південного на північний схід) та її притоки Удай (впадає поблизу с. Луки), Сліпорід (впадає поблизу с. Мацківці), Сулиця (впадає поблизу с. Висачки), Солониця (впадає поблизу однойменного села), а також Многа (зливається з Удаєм поблизу с. Крутий Берег).

Річка Сула бере початок на південно-західних схилах Середньоруської височини, далі протікає Придніпровською низовиною. Тече спершу на захід, згодом поступово повертає на південний захід і південь. На проміжку від гирла Лохвиці до міста Заводське річка тече на схід, після чого різко повертає на південний захід; у пригірловій частині тече на південь. Впадає до Дніпра (у Кременчуцьке водосховище) на захід від села Дем'янівки.

Довжина річки - 363 км, площа басейну 19 600 км². Долина трапецієподібна, часто асиметрична; її ширина від верхів'я до пониззя поступово зростає від 0,4—0,5 км до 10—11 км (найбільша — 15 км), лише на ділянці між гирлами Лохвиці та Удаю долина звужується до 4 км. Річище на всій протяжності звивисте, подекуди

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				24

розгалужене, його пересічна ширина 10—75 м (на плесах до — 250 м), глибина пересічно 1,5—2 м. Заплава частково заболочена, є торфовища. Похил річки 0,2 м/км. Основне живлення — снігове. Замерзає у грудні, скресає з кінця березня — на початку квітня. Середня багаторічна витрата води р. Сула (м. Лубни) становить 29,5 м³/с. Мінералізація води змінюється протягом року: весняна повінь — 659 мг/дм³; літньо-осіння межень — 812 мг/дм³; зимова межень — 871 мг/дм³. Використовується для водопостачання; багата на рибу; в нижній течії (від Лубен) судноплавна. Є водосховища і чимало ставків.

Аналіз сучасного екологічного стану ставків свідчить, що вони знаходяться в негативному стані і негативні території навколо водного плеса продовжуються. Зокрема, водні території замулені, зарослі болотною рослинністю та чагарниками, втратили своє природне значення, а заплавні землі заболочені й підтоплені та не використовуються в сільському господарстві.

За результатами оцінювання якості річкових вод Полтавської області (за інтегральним показником забруднення (ІЗВ) з урахуванням вмісту азоту амонійного, азоту нітритного і нітратного, фосфатів, БСК5, заліза загального) їх рівень забруднення коливається від III класу «помірно забруднена вода» до V класу «брудна». Значну частку в забрудненні поверхневих джерел громади вносить змив із урбанізованих територій. Із зливовими стічними водами до водних об'єктів надходять завислі речовини, органіка, азот, фосфорні та інші речовини. Відповідно Регіональної доповіді про стан навколишнього природного середовища у 2022 році, коефіцієнт забруднення (КЗ) р. Удай у 2019 р. (останній рік визначення) склав 1,32, що відповідає категорії відносно низький рівень забруднення.

Відповідно даних О.Г. Васенко, якість поверхневих вод у межах Лубенської територіальної громади можна класифікувати наступним чином: за мінералізацією - III клас – слабо забруднені (4); за вмістом сульфатів - II клас – добрі (3); за вмістом хлоридів - III клас – помірно добрі (3); за хімічними трофо-сапробіологічними критеріями - слабо забруднені (4); за критеріями вмісту специфічних речовин токсичної та радіаційної дії - добрі (3). Визначено, що якість води даної території (у межах Лубенської територіальної громади) відноситься до III класу – помірно чисті (3), мезотрофні, α-олігосапробні.

Річкова система у сучасному вигляді сформувалася в кінці льодовикової епохи. Нахил поверхні області зумовлює переважний напрям річкової сітки: майже всі річки течуть з півночі на південь або з північного сходу на південний захід і є лівими притоками Дніпра.

Потрібно відзначити негативні зміни, що відбуваються у річках даної території, особливо малих річках, що обумовлено замуленістю, як наслідок - евтрофікацією у теплий період водойм. Отже однією із головних проблем річок даної території, зокрема малих річок, є їх захаращення.

Загалом оцінка поточного екологічного стану поверхневих водних об'єктів громади свідчить, що на водних об'єктах тривають негативні процеси. На сьогодні очевидним є негативний вплив на довкілля антропогенних чинників, адже значні території річкових долин розорані, задіяні під пасовищами або залишаються занедбаніми. Значна територія річкового фонду замулилася, заросла болотною рослинністю та чагарниками, втратила своє природне значення, а тому об'єкти потребують регулювання та розчистки русел, відновлення водності.

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				25

Гідрогеологічні умови водозабезпечення.

За структурним гідрогеологічним районуванням України територія проектування відноситься до області Дніпровського артезіанського басейну, Полтавсько-Роменського району, де першорядне значення для водопостачання мають водоносні горизонти четвертинної системи, приурочені до алювіальних відкладів надзаплавних терас.

На території громади виділені наступні основні водоносні горизонти: бучаксько-каневський, харківський, полтавський і алювіальний. Водоносний горизонт в бучацьких відкладах має невеликорозповсюдження. Обводненими є піщані відклади, які заповнюють депресії в кристалічних породах. Мінімальні відмітки підосви водоносного горизонту, становлять 80-95м, при відмітках рівня води 95м. Бучацькі відклади обводнені тільки в нижній частині розрізу. Води прісні з мінералізацією 0,3-0,9г/л. Підземні води в полтавських відкладах розповсюдженні на території району. Вони приурочені до зон тектонічних порушень, а також до кори вивітрювання і продуктів розкладу порід кристалічного фундаменту. Глибина залягання горизонту 50-70 м від поверхні кристалічних порід. Горизонт напірний, висота напору від 3 м в долинах і балках до 63,0м на вододілах, в середньому –10-25 м. Статичні рівні води змінюються від 3-4м до 32,0м. Води харківсько-берекських та пліоценових відкладів малодебітні, тому значно рідше використовуються в народному господарстві. За складом води прісні, гідро-карбонатно-натрієві з мінералізацією до 1,0 г/л. Водоносний комплекс перекритий водотривкою товщею мергельно-крейдових порід верхньої крейди, а підстиляється глинами юрського віку. Води горизонту високо напірні, статичні рівні встановлюються на глибинах 50-90 метрів. За характером розвитку типів вод, їх мінералізації та гідрогеологічних умов в осадовій товщі виділяють дві гідродинамічні зони.

Верхня зона характеризується активним водообміном. Стратиграфічно зона охоплює водоносні комплекси верхньо-мезозойських та кайнозойських відкладів. Ці водоносні комплекси вміщують прісні або слабо мінералізовані води. Нижня гідродинамічна зона або зона сповільненого водообміну стратиграфічно включає водоносні горизонти і комплекси нижньомезозойських та палеозойських відкладів (юрський, тріасовий, кам'яновугільний та девонський водоносні комплекси). Ця зона характеризується вмістом високо мінералізованих вод хлор-кальцієвого типу (по В.А. Суліну).

Водомісткими породами є глинисто-піщані відклади.

На більшій частині Полтавської рівнини перший від поверхні горизонт підземних вод на вододілах (в антропогенових лесових породах, моренних суглинках тощо) розташований на глибинах від 2 до 18 м. Води слабо мінералізовані (до 1 г/л), мають велику жорсткість (24-35 мг-екв/л), переважно гідрокарбонатні кальцієво-магнієві, використовуються за допомогою шахтних колодязів у сільській місцевості.

Для централізованого водопостачання в Лубенській ТГ, використовують водоносний комплекс у відкладеннях канівської й бучакської світ палеогену, переважно з глибини 60-75 м, іноді більше. Вода цих горизонтів прісна, м'яка, переважно гідро-карбонатно-натрієва, серед мікроелементів містить іони фтору.

Найбільш поширеним джерелом водопостачання у громаді є індивідуальні колодязі та свердловини, які розкривають верхні водоносні горизонти, не захищені від забруднення поверхневими та дощовими стоками. Контроль за якістю води в таких колодязях носить нерегулярний, спорадичний характер.

Режим першого від поверхні водоносного горизонту непостійний і залежить від кліматичних факторів. Рівень ґрунтових вод піддається сезонним коливанням і перебуває в прямій залежності від коливання рівня води в р.Сула.

В меженний період рівні ґрунтових вод найнижчі, в паводок ґрунтові води підіймаються і виходять на поверхню. Амплітуда сезонного коливання рівнів ґрунтових вод змінюється від 0,7 до 1,3 м, середньобогаторічна становить 1,0 м.

Регіональним водотривом для першого від поверхні водоносного горизонту служать палеогенові відклади які залягають на глибині 18-25 м і представлені алевритами та глинистими кварцево-глауконітовими пісками харківської свити.

Живлення ґрунтових вод відбувається за рахунок інфільтрації атмосферних опадів та перетоку води з інших горизонтів.

По хімічному складу ґрунтові води гідрокарбонатно-кальцієві, прісні із сухим залишком до 1 г/л, по ступені агресивного впливу на бетон марки по водопроникності W4 не агресивні стосовно портландцементу по ДСТУ Б В 2.7 -46 -96. По ступені агресивного впливу на арматуру залізобетонних конструкцій вода неагресивна при постійному зануренні й слабоагресивна при періодичному змочуванні.

Зазначені гідрогеологічні умови потребують уточнення при реалізації схеми водопостачання населеного пункту.

В межах проєктування поверхневі води відсутні.

Спеціальних робіт по дослідженню кількісних та якісних показників ґрунтових вод території не виконувались. Регулярний моніторинг за фізико-хімічним, бактеріологічним станом підземних вод не проводиться.

Рослинність

Сучасний рослинний покрив Лубенської територіальної громади значно відрізняється від природнього і є наслідком господарської діяльності людини.

За геоботанічним районуванням України (1977), територія громади, знаходиться в Європейсько-Сибірській геоботанічній області, Східноєвропейській провінції, Лівобережно-придніпровській підпровінції. Вона належить до Роменсько-Полтавського геоботанічного округу терасових лучних степів, терасових дубово-соснових лісів, заплавних лук, евтрофних боліт та лучно-галофітної рослинності, Оболонсько-Кобеляцького геоботанічного району терасових лучних степів, лучно-галофітної рослинності та евтрофних долинних боліт.

Рослинний покрив території Лубенської територіальної громади є різноманітним. Громада розташована у Лівобережно-дніпровському окрузі липово-дубових, грабово-дубових, соснових (на терасах) лісів, луків, галофітної та болотної рослинності (за геоботанічним районуванням України).

Лісові масиви Лубенської територіальної громади складають 12546,5256 га .

На території Лубенської територіальної громади лісові фітоценози громади представлені листяними та хвойними лісами, в яких з дерев переважають: сосна звичайна, дуб черешчатий, липа дрібнолиста, клен гостролистий, клен польовий,

клен татарський, клен-явір, в'яз дрібнолистий, в'яз шорстколистий, верба біла, верба ламка, тополя біла, тополя чорна, тополя пірамідальна, горобина звичайна, робінія (акація) біла, граб звичайний, черемха звичайна, черешня лісова, груша лісова, крушина ламка, жостір проносний, осика, вільха чорна; з чагарників: ліщина звичайна, ожина сиза, спірея зубчата, калина звичайна, бузина чорна, бузина червона, шипшина (21 вид), глід (8 видів), бруслина бородавчаста, бруслина європейська.

Домінуючим є угруповання агрокультурної рослинності, польових бур'янів, рудеральної рослинності, штучних деревних насаджень. Загальна площа лісів і штучних деревних насаджень становить 5,9 тис. га. Основними породами є дуб звичайний (займає 11% площі лісів), клен гостролистий, робінія звичайна, тополя тремтяча (осика), липа серцелиста. На вододілах збереглися невеликі ділянки різнотравно-лучних вторинних степів. Майже всі вони інтенсивно випасаються. Водно-болотні угіддя зайняті водно-прибережною рослинністю, де домінують чисельні види осок і ситників, а на болотах очерет звичайний та рогози широколистий та вузьколистий.

Рослинність Лубенської територіальної громади характеризується високими показниками різноманіття і представлена такими типами рослинності: степовим, лучним, лісовим, болотним, водним (суто водним та прибережно-водним).

Трав'янистий покрив складається ж в основному із рудеральних видів (переважають чистотіл великий, кропива дводомна). На відкритих місцях сформувалась степова рослинність (більше 100 видів) є невеликі зарості бобчука (мигдалю степового), вишні степової, зіноваті австрійської, дроку касильного, ковили волосистої. Розсіяно навесні зустрічаються степові ефемероїди з сологічними статусами – шафран сітчастий, гіацинтник блідий, брандушка різнокольорова, горицвіт весняний. На багатьох ділянках у травостої сполучаються типові степові види (келерія гребінчаста, шавлія поникла та ін. із видами характерними для відслонень (чебрець двовидний, тонконіг бульбистий та ін.).

Луки репрезентують фітоценози заплавних справжніх лук із багатим різнотрав'ям, які характеризуються високою кормовою цінністю. В їх складі домінують тонконіг лучний, вовчуг польовий, люцерна румунська, свербіжниця польова, астрагал нутовий. На цій території дуже рідко зустрічається зозулинець болотний –лучно-болотний вид, занесений до Червоної книги України.

Суходільні луки флористично багаті, до їх складу входять конюшина лучна, буркун лікарський і білий, лядвенець український, цикорій дикий, деревій майже звичайний, волошка лучна, тонконіг лучний, люцерна румунська, люцерна хмелевидна, куртинами зустрічаються вовчуг польовий, чина бульбиста. На сухіших ділянках зустрічаються масово конюшина польова, цмин пісковий, різак звичайний, шавлія степова, суниці зелені. Окремі вкраплення утворюють галофільні види: костриця східна, конюшина суницевидна. Значні площі вздовж долини річки займають прибережно-водні рослинні угруповання із очерету звичайного, куги озерної, рогозу вузьколистого та широколистого, лепешняку високого, тонконогу болотного, бульбокомишу морського, частухи високого, тонконогу болотного, частухи подорожникової, стрілолиста стрілолистого, плакуна верболистого, осоки лисячої.

На заплавлених частинах долин рік району поширені лучні та болотні природні комплекси з явними ознаками галофітизації. Значне поширення таких видів рослин-галофітів як пирій видовжений (*Elytrigia elongata*(Host) Nevski), костриця східна (*Festuca orientalis* (Hack.) V. Krecz.), кермек замшевий (*Limonium alutaceum*(Stev.) O. Kuntze), із фанерофітів –маслинка вузьколиста (*Elaeagnus angustifolia*L.) (вид адвентивної флори). Ближче до руслової частини річок та у зниженнях заплави формуються угруповання болотної рослинності із домінуванням очерету звичайного (*Phragmites australis*(Cav.) Trin ex Steud.), бульбокамишу морського (*Bolboschoenus maritimus*(L.) Palla), рогузу вузьколистого (*Typha angustifolia*L.) з типовим набором видів гігрофітного високотрав'я. Основними асектаторами виступають: вовконіг європейський (*Lycopus europaeus*L.), плакун верболистий (*Lythrum virgatum*L.), м'ята водяна (*Mentha aquatica* L.), частуха подорожникові (*Alisma plantago-aquatica*L.), плетуха звичайна (*Calystegia sepium*(L.) R.Br.). Основними домінантами лучних угруповань, які формуються на середніх елементах заплави виступають злаки (лисохвіст тростиновий (*Alopecurus arundinaceus*Poir.), пирій повзучий (*Elytrigia repens*(L.) Nevski), грястиця збірна (*Dactylis glomerata*L.) та осоки (зокрема осока розставлена (*Carex distans* L.). Основне флористичне ядро формують конюшина лучна (*Trifolium pratense*L.), повзуча (*Trifolium repens*L.), к. суницевидна (*Trifolium fragiferum*L.), люцерна хмелевидна (*Medicago lupulina*L.), горошок волохатенький (*Vicia villosa*Roth.), щавлі кислий (*Rumex acetosa*L.) та кінський (*Rumex confertus* Willd.), жовтець багатоквітковий (*Ranunculus polyanthemos*L.), перстач гусячий (*Potentilla anserina*L.), морква дика (*Daucus carota*L.), цикорій звичайний (*Cichorium inthybus*L.), борщівник сибірський (*Heracleum sibiricum*L.), волошка лучна (*Centaurea jaceae*L.), герань лучна (*Geranium pratense*L.), деревій майжевизчайний (*Achillea submillefolium*Klok. et Krytzka), зірочник злаковидний (*Stellaria graminea*L.), буркун білий (*Melilotus albus*Medik.), підмаренник руський (*Galium ruthenicum* Willd.), подорожник ланцетовидний (*Plantago lanceolata*L.), кравник звичайний (*Odontites vulgaris*Moench), незабудка польова (*Myosotis arvensis*(L.) Hill., буглоссоїдес польовий (*Buglossoides arvensis*(L.) Johnst.) та ін. Найбільш типовими є: полині Маршалла (*Artemisia marschalliana*Spreng.) та австрійський (*Artemisia austriaca*Jacq.), люцерна румунська (*Medicago romanica* Prod.), пирій повзучий (*Elytrigia repens*(L.) Nevski), гикавка сіра (*Berteroa incana*(L.) DC), щавлі горобиний (*Rumex acetosella*L.) та кислий (*Rumex acetosa*L.), цмин пісковий (*Helichrysum arenarium*(L.) Moench., конюшина польова (*Trifolium arvensis*L.), жовтозілля еруколисте (*Senecio erucifolius*L.), дивини борошниста (*Verbascum lychnitis*L.) та ведмежа (*Verbascum thapsus*L.), енотера дворічна (*Oenothera biennis*L.), деревій майжезвийний (*Achillea submillefolium*Klokov. et Krytzka), підмаренник руський (*Galium ruthenicum*Willd.) та ін. На територіях, які меншою мірою використовуються як пасовищатасінокоси спостерігається наявність сухостою, забур'яненість і активне заростання дереватною рослинністю (груша звичайна (*Pyrus communis*L.), маслинка вузьколиста (*Elaeagnus angustifolia*L.), гльоди (*Crataegus*ssp.) та ін.)

Сучасний рослинний покрив значно відрізняється від природного і є наслідком інтенсивної господарської діяльності: ліси на значних площах були вирубані, степи майже повсюди розорані. Цим обумовлені зміни видового складу та поширення рослин і тварин. Домінуючими стали угруповання агрокультурної рослинності та польових бур'янів, рудеральної рослинності, штучних деревних насаджень.

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата		29

Степи ще у XVIII столітті були домінуючим типом рослинності на території сучасної Полтавщини. Найпоширенішими були лучні степи з переважанням кореневищних злаків та різнотрав'я, характерні для лісостепової зони. Степова рослинність була пристосована до дефіциту зволоження і надмірного вмісту легкорозчинних солей у ґрунтах (переважно карбонатів, у південній частині області — сульфатів і хлоридів). Для неї був характерний великий щорічний приріст рослинної маси, розвинена дернина, степова повстина із відмерлих стебел і листя.

Від степів збереглись лише невеликі ділянки, в основному на прирічкових схилах і крутосхилах окремих балок. Значна частина таких степових ділянок є вторинними, післялісовими. Вони страждають від інтенсивного випасу домашніх тварин і випалів сухої рослинності.

Система зелених насаджень.

За геоботанічним районуванням України територія Лубенської територіальної громади належить до Роменсько-Полтавського (Чутівського) округу Лівобережно-Придніпровської підпровінції Східно-Європейської провінції Європейсько-Сибірської лісостепової області

Лубенська територіальна громада розташована в північно-західній частині Полтавської області, в лісостеповій фізико-географічній зоні, в межах Дніпровського артезіанського басейну.

Переважаючим типом ландшафтів є ландшафти лісостепового типу. У зв'язку з високим рівнем розореності (близько 65%), природні ландшафти громади у своєму первозданному вигляді майже не збереглися. Тому більшість ландшафтів носить антропогенний характер.

Для розвитку зелених насаджень територія характеризується сприятливими агроґрунтовими умовами.

На території проєктування відсутні зелені насадження цінних порід.

Спонтанне різноманіття.

Збереження біорізноманіття в Україні розглядається як система заходів щодо збереження екофонду – ієрархічної системи біоти, що охоплює гено-, демо-, цено-, екосистеми, біоми в їх єдності з навколишнім природним середовищем. Такий підхід до збереження біорізноманіття означає, що антропогенна діяльність повинна орієнтуватися на максимізацію втручання в біосферу.

Біорізноманіття є національним ресурсом України, збереження та невиснажливе його використання визнано одним із головних пріоритетів державної політики у сфері природокористування, екологічної безпеки та охорони довкілля, невід'ємною умовою поліпшення його стану та екологічно збалансованого соціально-економічного розвитку.

Біологічне різноманіття кожного регіону, в тому числі й досліджуваного, значною мірою залежить від стану ландшафтів, які є фундаментом для існування природних екосистем. Вони і складають найважливіший природний ресурс – біологічне розмаїття.

За ландшафтним районуванням Лубенська територіальна громада належить до рівнинних східноєвропейських ландшафтів, репрезентованих лісостеповим типом ландшафтів (широколистяно-лісові, лісостепові, лучно-степові). Досить поширеними є азональні типи ландшафтів – заплавні, що обумовлено розвинутою

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				30

гідрологічною мережею регіону. Згідно ландшафтного районування територія відноситься до плоских знижених рівнин з лучними степами на чорноземах типових залишково-солонцюватих.

Найбільшою складністю та строкатістю характеризується ландшафтна структура річкових долин, що обумовлено надзвичайною неоднорідністю мезо- і мікрорельєфу, умов зволоження, складу гірських порід і позначається в особливостях ґрунтово-рослинного покриву.

Взагалі, природні ландшафти цієї місцевості значною мірою антропогенно трансформовані, напрямок господарської діяльності району – аграрно-індустріальний. Не покриті лісом ділянки території переважно розорані; значна частина території використовується для потреб гірничо-видобувної і переробної промисловості, де земна поверхня зазнала суттєвих змін під час виконання земляних робіт. Ця частина вкрай бідна рослинністю.

Екосистеми, що мають напівприродний характер, збереглись нерівномірно в різних частинах регіону на площі від 5 до 14%., проте більшість із них характеризується повноцінним складом і структурою рослинного і тваринного світу, грибів, мікроорганізмів.

Найбільшій трансформації зазнали типові для регіону степові та лісостепові ландшафти, але окремі їх частини (найчастіше на рівні фацій) збереглись у природному стані, в основному, по балках, крутосхилах та курганах.

Основними причинами зменшення рівня біорізноманіття є відсутність збалансованого функціонування господарської діяльності, зокрема це пов'язано із приватизацією землі, внаслідок чого відбуваються зміни складу, структури ґрунтів, забур'янення земельних угідь, які не освоюються, розорення пасовищ, сіножатей.

Характерною тенденцією сьогодення є виникнення загрози біорізноманіттю типових лучних та степових екосистем пасовищ, розташованих в долині водного об'єкту поза межами прибережних захисних смуг, внаслідок проведення заліснення без відповідних обґрунтувань та передачі таких земельних ділянок у власність громадянам для ведення особистого селянського господарства.

Тваринний світ.

У системі зоогеографічного районування територія належить до Східно-Європейської ділянки листяного лісу та лісостепу району мішаного, листяного лісу та лісостепу Східно-Європейського округу Європейсько-Західносибірської лісової провінції Бореальної Європейсько-Сибірської під області Палеарктичної області. У межах заплав річок району відмічено близько 100 видів наземних хребетних, що належали до 4 класів, 21 ряду, 43 родин та 79 родів. У фауні переважають птахи, яких нараховується 74 види. Птахи належать до 13 рядів (Ciconiiformes, Anseriformes, Falconiformes, Gruiformes, Scharadriiformes, Piciformes та ін.), 30 родин (Ardeidae, Anatidae, Accipitridae, Phasianidae, Rallidae, Columbidae, Motacilidae, Sylviidae та ін.) та 57 родів. Найбільша кількість видів належать до лісового фауністичного комплексу – 32 види, або 43,2% від загального списку. Найбільш звичайними серед них є дятел звичайний (*Dendrocopos major*L.), сойка (*Garrulus glandarius*L.), кропив'янка чорноголова (*Sylvia atricapilla*L.), зяблик (*Fringilla coelebs*L.). Трохи поступаються кількістю видів птахи водно-болотного комплексу – 24 види (32,4%), серед яких звичайними були чапля сіра (*Ardea cinerea*L.), крижень

(*Anas platyrhynchos*L.), погонич звичайний (*Porzana porzana*L.), курочка водяна (*Gallinula chloropus*L.), очеретянка велика (*Acrocephalus arundinaceus*L.). У складі степового фауністичного комплексу нараховано 12 видів (16,25%). Найбільш звичайними серед них були бджолоїдка (*Merops apiaster*L.), плиска жовта (*Motacilla flava*L.) та трав'янка лучна (*Saxicola rubetra*L.).

Птахи синантропного комплексу – 6 видів (8,1%). Це такі види, як лелека білий (*Ciconia ciconia*L.), серпокрилець чорний (*Apus apus*L.), ластівки сільська (*Hirundo rustica*L.) та міська (*Delichon urbica*L.), шпак звичайний (*Sturnus vulgaris*L.) та горобець польовий (*Passer montanus*L.). Ссавців на території району відмічено 17 видів. Вони належать до 5 рядів (*Soriciformes*, *Lagomorpha*, *Rodentia*, *Carnivora* та *Artiodactyla*), 8 родин (*Erinaceidae*, *Leporidae*, *Cricetidae*, *Muridae*, *Canidae*, *Mustelidae*, *Suidae* та *Cervidae*) та 12 родів (*Capreolus*, *Lutra*, *Nyctereutes* ін.). Видів, що охороняються, нараховано чотири: видра річкова (*Lutra lutra*L.) знаходиться одночасно в ЧК МСОП, ЄЧС, Червоній книзі України (ЧКУ); горностай (*Mustela erminea*L.) – ЧКУ, ЧК МСОП та ЧСД; щур водяний (*Arvicola amphibius*L.) – в ЧК МСОП та ЧСД. Лісовий фауністичний комплекс представляє всього один вид – сарна європейська (*Capreolus capreolus*L.). Водно-болотний комплекс представлений трьома видами (23,5%) – видра річкова, щур водяний та ондатра мускусна (*Ondatra zibethicus*L.). Найбільшу групу складають евритопні ссавці – 9 видів (52,9%), найбільш звичайними серед яких є свиня лісова (*Sus scrofa*L.) та лис рудий (*Vulpes vulpes*L.). Земноводних на території відмічено чотири види – кумка червоночерева (*Bombina bombina*L.), жаби озерна (*Pelophylax ridibundus* Pall.) та гостроморда (*Rana arvalis* Nilss.), ропуха зелена (*Bufo viridis* Laur.). Останні два види занесені водночас до ЧК МСОП та ЧСД. Плазуни представлені чотирма видами – черепахою болотною (*Emys orbicularis* L.) (занесена в ЧК МСОП, ЄЧС та ЧСД), ящіркою прудкою (*Lacerta agilis*L.), вужами звичайним (*Natrix natrix*L.) та водяним (*N. tessellata*Laur.) Останні три види належать до ЄЧС.

Різноманітність тваринного світу території Лубенської територіальної громади прямо залежить від різноманітності та стану збереженості біотопів Лубенського району та видового багатства рослин, які створюють різноманіття екологічних ніш і є кормом для багатьох представників тваринного світу.

Елементи екологічної мережі.

Відповідно до статті 3 Закону України “Про екологічну мережу України”: екомережа – єдина територіальна система, яка утворюється з метою поліпшення умов для формування та відновлення довкілля, підвищення природно-ресурсного потенціалу території України, збереження ландшафтного та біорізноманіття, місць оселення та зростання цінних видів тваринного і рослинного світу, генетичного фонду, шляхів міграції тварин через поєднання територій та об'єктів природно-заповідного фонду, а також інших територій, які мають особливу цінність для охорони навколишнього природного середовища і відповідно до законів та міжнародних зобов'язань. Складовими структурних елементів екологічної мережі є:

1. Території та об'єкти природно-заповідного фонду як основні природні елементи екологічної мережі, а саме — природні заповідники, біосферні заповідники, національні природні парки, регіональні ландшафтні парки, заказники (ландшафтні, лісові, ботанічні, загальнозоологічні, орнітологічні, ентомологічні,

іхтіологічні, гідрологічні, загальногеологічні, палеонтологічні та карстово-спелеологічні), пам'ятки природи, а також їх охоронні зони; штучно створені об'єкти (ботанічні сади, дендрологічні парки, зоологічні парки, парки — пам'ятки садово-паркового мистецтва);

2. Водні об'єкти, водно-болотні угіддя, водоохоронні зони, прибережні захисні смуги, смуги відведення, берегові смуги водних шляхів і зони санітарної охорони, що утворюють відповідні басейнові системи;

3. Ліси таких категорій: 1) ліси природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення; 2) ліси рекреаційно-оздоровчі; 3) ліси захисні; 4) ліси експлуатаційні;

4. Курортні та лікувально-оздоровчі території з їх природними ресурсами;

5. Рекреаційні території для організації масового відпочинку населення і туризму;

6. Інші природні території (ділянки степової рослинності, луки, пасовища тощо);

7. Земельні ділянки, на яких зростають природні рослинні угруповання, занесені до Зеленої книги України;

8. Земельні ділянки, які є місцями перебування чи зростання видів тварин і рослин, занесених до Червоної книги України;

9. Частково землі сільськогосподарського призначення екстенсивного використання — пасовища, луки, сіножаті тощо.

На момент розробки Детального плану на території проектування відсутні елементи екологічної мережі.

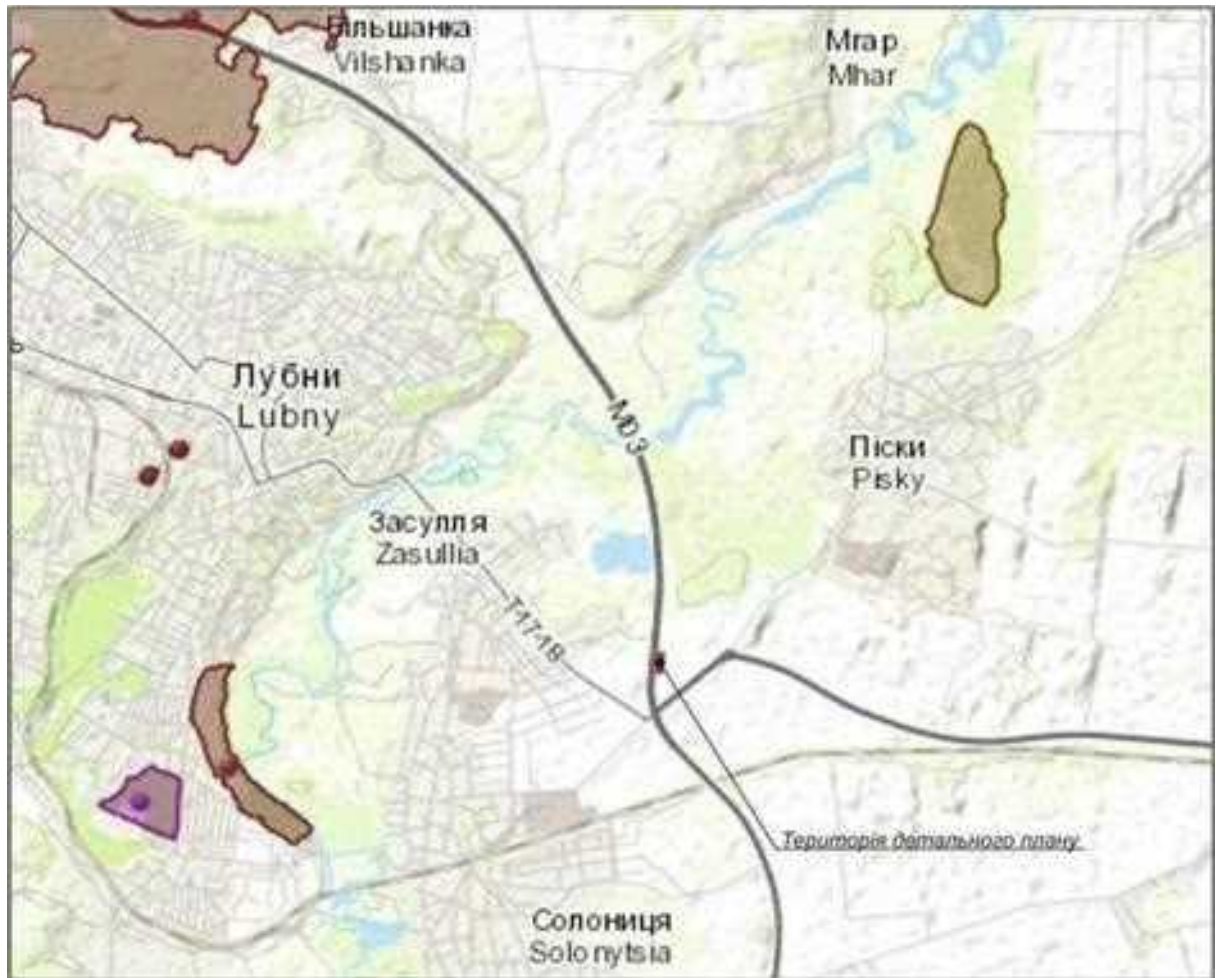
Території з природоохоронним статусом

Лубенська територіальна громада надзвичайно багата флорою і фауною, багата унікальними природними ділянками – заповідними територіями.

Загальна площа земель природно – заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення Лубенської територіальної громади складає 1579,9565 га. Природно-заповідний фонд громади налічує 15 об'єктів ПЗФ (7 заказників, 6 пам'яток природи, 1 заповідне урочище та 1 дендрологічний парк), з них 1 — загальнодержавного значення (ландшафтний заказник «Червонобережжя»). Об'єкти природно-заповідного фонду громади включають (рис. 6, табл. 4): загальнодержавного значення – частина заказника Червонобережжя (Калайдинцівське лісництво); місцевого значення – заказники Вовчанський (с. Вовчик), Крутий берег (с. Крутий Берег), Байрак (с. Березоточа), В'язівський (с. В'язівок), Окіпський (с. Окіп), Снітинський (с. Снітин), пам'ятки природи Городище (с. Мацківці), Олександрівський горб (с. Олександрівка), Дуби черешчаті (с. Снітин), Мгарська дача (с. Мгар), Висачківський кар'єр (с. Висачки), заповідне урочище Торговиця (с. Піски), дендрологічний парк Лікарський сад (с. Березоточа).

В межах проектування та поблизу об'єкти природно-заповідного фонду відсутні. Найближчий об'єкт природно-заповідного фонду – ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Жовтнева дача», знаходиться у північно-західному напрямку на відстані понад 3,5 км.

								Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата			33

Мал.3. Викопіювання з карти Природно-заповідний фонд Полтавської області в розрізі територіальних громад (<https://pzf.land.kiev.ua/>)

Смарагдова мережа

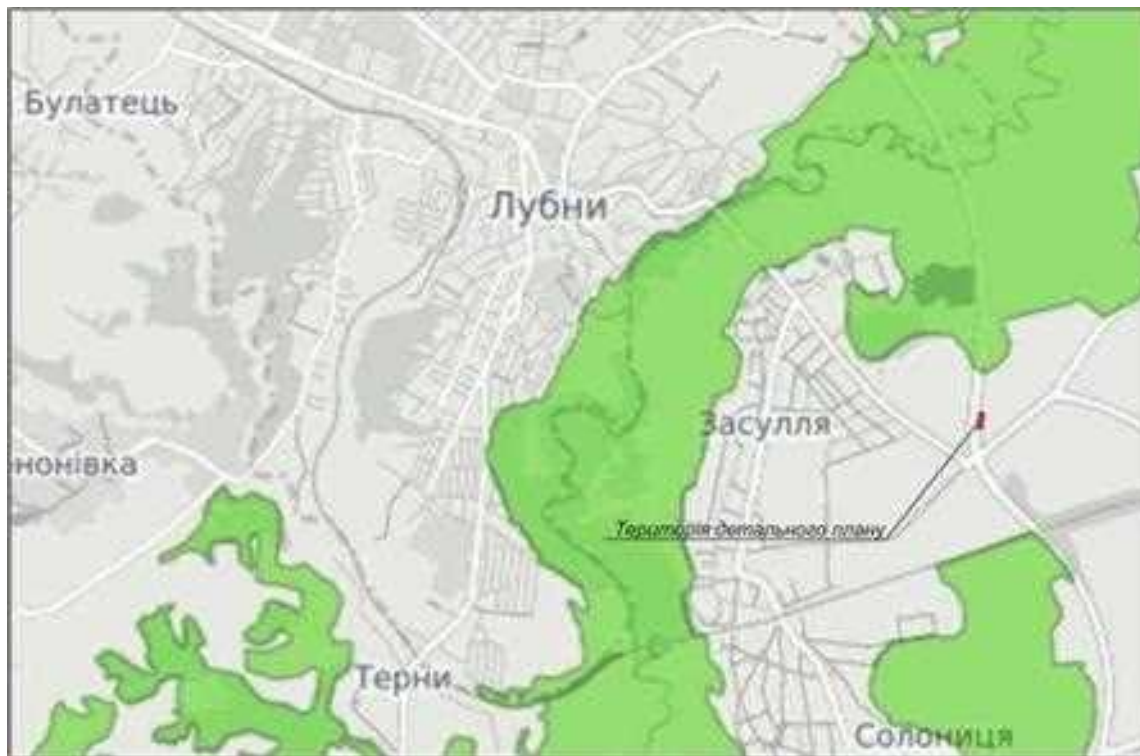
На території Полтавської області об'єкти Смарагдової займають площу близько 650 тис. га.

З метою забезпечення збереження природних осередків та природної фауни і флори на території України, на розгляд Верховної Ради України було висунуто Проект Закону України "Про території Смарагдової мережі". 04.12.2019 до Смарагдової мережі було включено 106 нових об'єктів, зокрема "Sula river valley"UA00000309 площею 47845,6 га, що створений вздовж річки Сула, яка протікає по території Лубенської територіальної громади (<http://emerald.net.ua>)

Об'єкти Смарагдової мережі, екологічної мережі Полтавської області та об'єкти ПЗФ в межах та поруч з територією проектування відсутні. З втіленням рішень детального плану статус території щодо природоохоронних та ландшафтно-рекреаційних територій не зміниться.

Оптимізація розбудови РГМ Лубенського району передбачає:

1. Збільшення площі заповідних територій (до 4 - 10 %) від загальної площі району за рахунок максимального заповідання територій вздовж долини річок Сула, Артополот, Гнила Оржиця, Суха Оржиця, Сліпорід, Сула, Удай, Оржиця, Перевод, Аврамівка, Єньки, Многа.

Мал.4. Схема розташування Смарагдової мережі на території Лубенської ТГ (<http://emerald.net.ua/>)

2. Створення, регіонального ландшафтного парку «Лубенський» (площею понад 10 тис. га), ландшафтного заказника «Хитцівський», ботанічного заказника місцевого значення «Городище» на площі 50 га на території Городищинської сільської ради, гідрологічних заказників «Удайський» на площі близько 700 га (суміжно із територією Лубенського району) та «Калайденцівський», розширення площі гідрологічного заказника «Середньосульський» (по долині р. Сула до межі із Сумською обл.), НПП «Нижньосульський», ландшафтного заказника загальнодержавного значення «Христанівський».

3. Встановлення та винесення в природу водоохоронних зон та прибережно-захисних смуг річок Сула, Крива Руда, Хорол, Аврамівка, Удай, Многа та Єньки.

Територія проектування не межує з територіями природно-заповідного фонду.

З втіленням рішень детального плану статус території щодо природоохоронних та ландшафтно-рекреаційних територій не зміниться.

Цінні зелені насадження на території проектування відсутні.

При обстеженні території розміщення об'єктів проектування, будь-яких рекреаційних територій, земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, пам'яток архітектури, культури та мистецтва виявлено не було.

На території проектування не залягають корисні копалини, територія не забруднена радіоактивними речовинами.

Об'єкти археологічної спадщини

Відповідно до наявної довідкової інформації пам'ятки археології на території проектування та території населеного пункту не виявлені.

										Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата					35

Мінерально-сировинні ресурси

Основними чинниками сталого економічного розвитку Лубенської територіальної громади є робота сільськогосподарських та промислових підприємств, розвиток туристичної та курортної сфер.

Надра Лубенської територіальної громади багаті на запаси питної води, глини та торфу.

На території громади розташовані родовища корисних копалин:

I. Торф: родовище «Бродок» (на північний захід від с. Олександрівка); родовище «Удайське III» (на відстані 9 км на північ від м. Лубни, на північ від сіл Халепці, Лушники, Горобці, Біївці); родовище «Удайське III» (біля с. Лісова Слобідка на південний захід);

II. Пісок: родовище «Суша Солониця» (північна околиця с. Суша Солониця).

III. Суглинки: родовище «ЛУБЕНСЬКЕ» (ділянки: Кононівська (південна околиця с. Кононівка) та Лубенська (західна околиця м. Лубни)); родовище «ЛУБЕНСЬКЕ 1» (на західній околиці м. Лубни); родовище «ЛУБЕНСЬКЕ 2» (північна околиця м. Лубни); родовище «СХІДНО-ЛУБЕНСЬКЕ» (північна околиця м. Лубни); родовище «ОРІХІВСЬКЕ» (за 0,5 км на північ від с. Орехівка, за 6,5 км на південний захід від залізничної станції Ромодан); родовище «МИХНІВСЬКЕ» (на південно-західній околиці с. Михнівці); родовище «ТЕРНІВСЬКЕ» (за 0,2 км на північний схід від околиці с. Терни).

Також у громаді є 4 ділянки родовищ підземних питних вод: родовище «Лубенське ділянка Лубенська 1» (у південно-східній околиці міста); родовище «Лубенське ділянка Лубенська 2» (у північно-східній околиці міста); родовище «Лубенське ділянка «Лубенський молочний завод» (у північно-західній околиці міста); родовище «Лубенське ділянка Лубенська 3 «Лубенський молочний завод» (у північно-західній околиці міста).

Усього на території громади розташовано 17 водозаборів підземних питних і технічних вод.

У районі села Висачки розташований єдиний на Полтавщині вихід на поверхню палеозойських порід - у тому числі брекчії діабазу - породи, що утворилися внаслідок девонського вулканізму в рифтовій западині. Висачківський горб (соляний купол) є геологічною пам'яткою природи місцевого значення. Площа пам'ятки природи 22,9 га.

Територія проектування не потрапляє в зону розповсюдження покладів родовищ.

Виробничий комплекс

У громаді високий потенціал розвитку агропромислового комплексу (родючі землі, сприятливі умови для вирощування сільськогосподарської продукції, розвитку молочного скотарства, свинарства).

Економіка громади характеризується досить потужним промисловим комплексом, 88,2 % якого складає переробна промисловість: фармацевтична (16,7 % від загальноміських обсягів реалізації промислової продукції), машинобудівна (30,7 %), деревообробна (21,7 %), харчова (17,5 %), легка (1,0 %), промисловість будівельних матеріалів (0,6 %), та виробництво та розподілення електроенергії, газу та води (11,8 %).

Так, фармацевтична промисловість представлена АТ «Лубнифарм», машинобудівна промисловість - ПП «Лубнимаш», відокремлений підрозділ «Лубенський верстатобудівний завод» АТ «Мотор Січ», ТОВ «Спецісмаш»; харчова промисловість -ТОВ «Лубним'ясо», ТОВ «Дом Фактор» та ТОВ «Лубенський молочний завод».

На території громади створено індустріальний парк ТОВ «СМАРТ ТЕХ ІНДАСТРІ», що створить умови для розвитку переробної та супутніх промисловостей на території громади, забезпечить створення не менше 350 робочих місць та залучення близько 34 млн. дол. інвестицій.

Аграрний сектор є важливою стратегічною галуззю економіки, яка забезпечує продовольчу безпеку та незалежність.

Базовою складовою агропромислового комплексу Лубенської територіальної громади є сільське господарство, яке складається з рослинництва і тваринництва.

У Лубенській територіальній громаді площа земель сільськогосподарського призначення становить 81,1 тис. га. У структурі посівних площ головне місце посідають зернові, овочеві та технічні культури.

Основним підприємством є Агропромхолдинг «АСТАРТА-КІІВ».

Функціонування підприємств позитивно впливає на розвиток соціальної сфери за рахунок надходження податків в місцевий бюджет та програм соціального партнерства між підприємствами та територіальною громадою.

Характеристика сучасної функціонально-планувальної організації території

Важливим фактором для реалізації Проекту детального плану є функціонально-планувальна організація території та врахування наявних планувальних обмежень (Схема планувальних обмежень), що представлені системою факторів інженерно-геологічного, санітарно-гігієнічного та природоохоронного характеру, які в певній мірі регламентують або обмежують забудову території.

В структурі планувальних обмежень враховані нормативні санітарно-захисні зони (СЗЗ) та санітарні розриви від регламентованих в екологічному відношенні об'єктів господарювання, існуючих та перспективних, які регламентуються відповідно до ДСП-173.

Серед планувальних обмежень, які розглядаються проектом й враховуються при плануванні рішень, виділено ті, що мають або можуть мати безпосередній вплив на стан довкілля.

Керуючись постановою Кабінету Міністрів України №654 від 02.06.2021 р. «Про затвердження Класифікації обмежень у використанні земель, що можуть встановлюватися комплексним планом просторового розвитку території територіальної громади, генеральним планом населеного пункту, детальним планом території» та додатком 6 Порядку ведення Державного земельного кадастру, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2012 р. № 1051(в редакції від 31.12.2024р.), на момент розроблення детального плану існують такі види обмежень:

– **охоронні зони навколо (уздовж) об'єкта енергетичної системи (код 01.05)** охоронні зони кабельних ліній електропередачі (КЛ) — це території вздовж підземних кабелів, призначені для запобігання їх пошкодженню та безпеці людей. Зазвичай вони становлять 1 метр по обидва боки від крайніх кабелів. В цих зонах

заборонено виконувати будь-які дії, що можуть порушити нормальну роботу електричних мереж, спричинити їх пошкодження або нещасні випадки, а саме:

- будувати житлові та громадські будинки;
- влаштовувати будь-які звалища; складати добрива, корми, торф, соломку, дрова тощо;
- розпалювати вогнища;
- розташовувати сховища пально-мастильних матеріалів;
- саджати дерева та інші багаторічні насадження;
- влаштовувати спортивні майданчики для ігор, стадіони, ринки, зупинки громадського транспорту;
- проводити будь-які заходи, пов'язані з великим скупченням людей;
- виконувати роботи з застосуванням ударних механізмів ближче 5 м до охоронної зони (в охоронних зонах підземних кабельних ліній);
- скидати вантажі масою понад 5 тонн (в охоронних зонах підземних кабельних ліній);
- скидати і зливати їдкі й такі речовини, що спричиняють корозію, пально-мастильні матеріали (в охоронних зонах підземних кабельних ліній).

– **охоронна зона навколо інженерних комунікацій (код 01.08):**

– зона санітарної охорони водопроводу: забороняється будь-яке будівництво з улаштуванням фундаментів, проведення земляних робіт тільки за узгодженням з експлуатуючою організацією;

– охоронна зона газопроводу середнього тиску (понад 0,005 до 0,3 МПа) — це територія вдовж газопроводу у вигляді ділянки землі, обмеженої умовними лініями, що проходять за 4 метри від осі газопроводу з обох боків. В межах цієї зони заборонено будувати будівлі і споруди, розташування автозаправних станцій та сховищ паливно-мастильних матеріалів, складування матеріалів, добрив, дров, проведення земляних робіт на глибині понад 0,3 м без погодження з оператором ГРМ.

– **перший пояс санітарної охорони джерел та об'єктів централізованого питного водопостачання (суворого режиму) (код 02.01.1)** включає територію розміщення водозабору, майданчика водопровідних споруд і водопідвідного каналу. Правовий режим зон санітарної охорони поверхневих та підземних водних об'єктів визначається згідно постанови Кабінету Міністрів України №2024 від 18 грудня 1998 р. «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів»;

– **санітарно-захисна зона навколо об'єкта (код 03.01)**. Санітарно-захисну зону слід встановлювати від джерел шкідливості до межі житлової забудови, ділянок громадських установ, будинків і споруд, в тому числі дитячих, навчальних, лікувально-профілактичних установ, закладів соціального забезпечення, спортивних споруд та ін., а також територій парків, садів, скверів та інших об'єктів зеленого будівництва загального користування, ділянок оздоровчих та фізкультурно-спортивних установ, місць відпочинку, садівницьких товариств та інших, прирівняних до них об'єктів. Правовий режим санітарно-захисних зон визначається, зокрема, згідно Наказу Міністерства охорони здоров'я України №173 від 19.06.96 р. «Про затвердження Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів» та інших вимог чинного законодавства. Нове житлове

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				38

будівництво – заборонено. Розміщення нових об'єктів - за умови погодження з відповідними уповноваженими органами, та якщо воно не створює загрози для життя, здоров'я людей та навколишнього середовища. Санітарна зона від локальних очисних споруд: забороняється будь-яке будівництво з улаштуванням фундаментів (ДБН Б.2.2-12:2019 Планування та забудова територій, додаток И.1).

– **санітарна відстань (розрив) від об'єкта (код 03.02).** Відстань від бровки земляного полотна зазначених доріг необхідно приймати не менше 100 м до житлової забудови і садівницьких товариств, для доріг IV категорії - 50 м, при забезпеченні на відповідній території гігієнічних нормативів якості атмосферного повітря та рівнів шуму. Для захисту від шуму і загазованості вздовж доріг слід передбачати смуги зелених насаджень шириною не менше 10 м. Нове будівництво – за умови погодження з відповідними уповноваженими органами, та якщо воно не створює загрози для життя, здоров'я людей та навколишнього середовища.

Загальна площа території проєктування становить 0,5816 га.

Фактично в межах території детального планування розміщується дві земельні ділянки:

- сформована земельна ділянка площею 0,4305 га з кадастровим номером 5322886600:03:002:0067 для розміщення та експлуатації будівель і споруд автомобільного транспорту та дорожнього господарства, що знаходиться у власності приватного виробничо-господарського підприємства «АВТОТРАНС», вид використання земельної ділянки - для роздрібної торгівлі та комерційних послуг;

- земельна ділянка площею 0,1511 га - землі комунальної власності Лубенської територіальної громади.

Згідно з Свідоцтвом про право власності на нерухоме майно від 20.12.2006, на ділянці розташовані виробничі та допоміжні будівлі автозаправного комплексу, а саме: автозаправна станція, два навіси, п'ять резервуарі для пального, дві пожежні водойми, складська будівля, три септика та вбиральня.

Об'єкт забезпечений мережами електро-, газо- і водопостачання.

За межами автозаправного комплексу, з південного боку від ділянки проєктування, на нормативній відстані від технологічного обладнання, розташована водозабірна свердловина.

Автозаправний комплекс забезпечений локальною каналізацією та поверхневим водовідведенням. Для відведення стоків використовуються локальні очисні споруди.

Поруч з ділянкою проєктування розташована комплектна трансформаторна підстанція 10/0,4 кВ з підземним введенням, від якої відгалужуються кабельні лінії електропередачі 0,4 кВ.

В'їзд та виїзд транспортних засобів на територію автозаправного комплексу - окремі, з улаштуванням смуг гальмування та розгону автомобілів, згідно чинних нормативів.

Територія має тверде водонепроникне покриття проїзної частини, а також технологічних майданчиків, яке знаходиться у задовільному стані.

В північній частині території розташовані два пожежні резервуари з облаштованим під'їздом для пожежних автомобілів.

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				39

До резервуарів з паливом, паливно-роздавальних колонок та іншого технологічного обладнання передбачені під'їзди для пересувної пожежної техніки з забезпеченням її встановлення на відстані від обладнання не менше ніж 5 м і не більше ніж 25 м.

Ділянка проектування знаходиться у зоні покриття базових станцій національних операторів мобільного зв'язку.

Містобудівна ситуація території проектування відображена у графічній частині детального плану території.

Цінні зелені насадження на території проектування відсутні.

При обстеженні території розміщення об'єкту, будь-яких рекреаційних територій, земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, пам'яток архітектури, культури та мистецтва виявлено не було.

На території проектування не залягають корисні копалини, територія не забруднена радіоактивними речовинами.

Існуючі обмеження у використанні земельної ділянки

У межах території проектування та на прилеглих територіях діють наступні планувальні обмеження:

Таблиця 2.5

Назва об'єкту	Нормативна відстань, м	Посилання на нормативний документ
Охоронні зони навколо (уздовж) об'єкта енергетичної системи (код 01.05)		
Кабелі силові всіх напруг і телекомунікаційні кабелі (до фундаментів будинків і споруд)	1	ЗУ «Про землі енергетики та правовий режим спеціальних зон енергетичних об'єктів»; ДБН Б.2.2-12 2019 Планування та забудова територій, додаток И.1; Правила охорони електричних мереж, затверджені постановою КМУ від 27.12.2022 р. № 1455
Охоронні зони навколо інженерних комунікацій (код 01.08)		
Водопровід (до фундаментів будинків і споруд)	5	ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій», додаток И.1
Газопроводи горючих газів середнього тиску понад 0,005 до 0,3 (до фундаментів будинків і споруд)	4	
Перший пояс зони санітарної охорони джерел та об'єктів централізованого питного водопостачання (суворого режиму) (код 02.01.1)		
Водозабірна свердловина	30	ДБН В.2.5-74-2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди», п. 15.2.2.1
Санітарно-захисна зона навколо об'єкта (код 03.01)		
АЗС усіх типів та АЗК	не менше 50 м	ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій», п. 10.8.27
Розмір СЗЗ від джерел забруднення АЗС усіх типів та АЗК до житлових та громадських будівель, до меж земельних ділянок закладів дошкільної освіти встановлюються за розрахунками хімічного забруднення атмосферного повітря викидами від технологічного обладнання, сервісних "Інформаційний бюлетень" 6'2019 81 ДБН Б.2.2-12:2019 об'єктів і транспортних засобів, що обслуговуються АЗС, з урахуванням фонового забруднення та розрахунків еквівалентних та максимальних рівнів звуку для денного та нічного час у доби		

Назва об'єкту	Нормативна відстань, м	Посилання на нормативний документ
Локальні очисні споруди: фільтруючий колодезь септики	8 5	ДБН В.2.5-75-2013 «Каналізація. Зовнішні мережі та споруди», п. 17.1.2, примітка 7
Противопожежні відстані від об'єктів навколишнього середовища до споруд АЗС рідкого моторного палива		
Житлові та громадські будинки	50	ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій», таблиця 15.7
Виробничі, адміністративні і побутові будинки, складські будівлі і споруди промислових підприємств I, II та III ступенів вогнестійкості	15	
Мінімальні противопожежні відстані від технологічного обладнання, будинків та споруд АГНКС, БП АЗС до об'єктів, розташованих поза територією АГНКС та БП АЗС (з наявністю СВГ)		
Житлові та громадські будинки	60	ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій», таблиця 15.7
Виробничі, адміністративні і побутові будинки, складські будівлі і споруди промислових підприємств	40	
Автомобільна дорога (до краю проїзної частини): I, II, III категорій	25	ЗУ «Про землі енергетики та правовий режим спеціальних зон енергетичних об'єктів»; ДБН Б.2.2-12 2019 Планування та забудова територій, додаток И.1; Правила охорони електричних мереж, затверджені постановою КМУ від 27.12.2022 р. № 1455

Одночасно з тим, про проектуванні повинні бути враховані відстані від підземних інженерних мереж (водопровід, напірна та самопливна каналізація) до фундаментів проектних будівель і споруд (Додаток И.1 ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій»).

Проведеним аналізом існуючого стану території проектування не виявлено інших обмежень для реалізації запланованої на даній території містобудівної діяльності.

Проявів небезпечних геологічних, гідрогеологічних та метеорологічних явищ на території проектування не спостерігалось.

Забруднення радіаційного, хімічного та медико-біологічного характеру на території проектування відсутні.

На території проектування не залягають корисні копалини, територія не забруднена органічними та радіоактивними речовинами.

Ділянка проектування перебуває за межами території об'єктів культурної спадщини та їх охоронних зон, історичних ареалів тощо, а також, за межами території об'єктів природно-заповідного фонду та їх охоронних зон.

Інженерно-геологічні умови освоєння території.

Територія проектування не є сейсмічно небезпечною, розрахункова інтенсивність сейсмічних поштовхів і коливань складає менше 6 балів відповідно до вимог ДБН В.1.1-12:2014 (шкала MSK-64, карта ЗСР 2004-С).

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				41

Характеристика існуючої забудови, інженерно-транспортної інфраструктури та використання території

Загальна площа території проектування становить 0,5816 га.

Фактично в межах території детального планування розміщується дві земельні ділянки:

- сформована земельна ділянка площею 0,4305 га з кадастровим номером 5322886600:03:002:0067 для розміщення та експлуатації будівель і споруд автомобільного транспорту та дорожнього господарства, що знаходиться у власності приватного виробничо-господарського підприємства «АВТОТРАНС», вид використання земельної ділянки - для роздрібною торгівлі та комерційних послуг;

- земельна ділянка площею 0,1511 га - землі комунальної власності Лубенської територіальної громади.

Згідно з Свідоцтвом про право власності на нерухоме майно від 20.12.2006, на ділянці розташовані виробничі та допоміжні будівлі автозаправного комплексу, а саме: автозаправна станція, два навіси, п'ять резервуарі для пального, дві пожежні водойми, складська будівля, три септика та вбиральня.

Об'єкт забезпечений мережами електро-, газо- і водопостачання.

За межами автозаправного комплексу, з південного боку від ділянки проектування, на нормативній відстані від технологічного обладнання, розташована водозабірنا свердловина.

Автозаправний комплекс забезпечений локальною каналізацією та поверхневим водовідведенням. Для відведення стоків використовуються локальні очисні споруди.

Поруч з ділянкою проектування розташована комплектна трансформаторна підстанція 10/0,4 кВ з підземним введенням, від якої відгалужуються кабельні лінії електропередачі 0,4 кВ.

В'їзд та виїзд транспортних засобів на територію автозаправного комплексу - окремі, з влаштуванням смуг гальмування та розгону автомобілів, згідно чинних нормативів.

Територія має тверде водонепроникне покриття проїзної частини, а також технологічних майданчиків, яке знаходиться у задовільному стані.

В північній частині території розташовані два пожежні резервуари з облаштованим під'їздом для пожежних автомобілів.

До резервуарів з паливом, паливно-роздавальних колонок та іншого технологічного обладнання передбачені під'їзди для пересувної пожежної техніки з забезпеченням її встановлення на відстані від обладнання не менше ніж 5 м і не більше ніж 25 м.

Межі детального плану території прийняті з урахування завдання на проектування та технологічно обумовлених потреб проектного об'єкта.

Автозаправний комплекс розташований поза межами населених пунктів.

В межах території проектування та поруч з нею відсутні житлові будинки постійного проживання та об'єкти житлової інфраструктури.

Відстані від автозаправного комплексу до найближчих ділянок житлової забудови в західному напрямку приблизно 600 метрів.

В межах території проектування відсутні ділові та інноваційні центри. Найближчий адміністративно-діловий заклад знаходиться в м. Лубни.

В межах території проектування розміщується автозаправний комплекс з модульним автогазозаправним пунктом ПВГП «АВТОТРАНС».

На території детального плану виробничої забудови основних промислових, сільськогосподарських, лісогосподарських, рибогосподарських, транспортно-складських, комунальних та інших підприємств немає.

При обстеженні території для розміщення об'єктів проектування, будь-яких рекреаційних територій, земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, пам'яток архітектури, культурної спадщини та мистецтва виявлено не було.

Одночасно з тим, якщо при проведенні будь-яких земляних робіт буде виявлено знахідку археологічного, або історичного характеру (уламків посуду, кісток, знарядь праці, зброї і т.д.), то згідно ст. 36 Закону України «Про охорону культурної спадщини», виконавці робіт повинні зупинити земляні роботи і протягом доби повідомити про знахідки орган охорони культурної спадщини.

В межах території проектування відсутні об'єкти обслуговування населення.

Територія проектування знаходиться неподалік від районного центру м. Лубни, де розвинута мережа підприємств та закладів обслуговування населення.

У головній будівлі автозаправного комплексу (операторській) розташоване приміщення обмежених видів сервісних послуг (продаж прохолоджуючих безалкогольних напоїв, гарячої кави, предметів першої необхідності).

18 ДПРЧ 3 ДПРЗ ГУ ДСНС України у Полтавській області та Державний пожежний рятувальний пост 18 ДПРЧ 3 ДПРЗ ГУ ДСНС України у Полтавській області обслуговують територію Лубенської міської територіальної громади і знаходяться за адресою: м. Лубни, вулиця Ярослава Мудрого, 27/2, на відстані 6 км від території детального планування по автодорогам М03 та О1713357 (вул.Харківська, с.Засулля).

Територія проектування обслуговується вантажним, пасажирським громадським транспортом, приватним легковим автотранспортом та спецтехнікою (для обслуговування інженерних мереж, пожежними машинами, сміттєвозами тощо).

Транспортна доступність до ділянки проектування характеризується її розташуванням вздовж міжнародної автодороги державного значення М03 Київ – Харків – Довжанський та поруч з автодорогами регіонального і обласного значення Р42, О1713357, О1712158.

Транспортні зв'язки підприємства для постачання сировини здійснюється автомобільним вантажним транспортом - автоцистернами.

На південь від ділянки проектування в с. Солониця розташована залізнична станція «Солоницька».

Існуюча дорожня мережа сформована від міжнародної автодороги державного значення М03 Київ – Харків – Довжанський і планувально підпорядкована їй, враховуючи якість дорожнього покриття - конструкція дорожнього одягу на перехідно-швидкісних смугах та в межах радіусів закруглення на з'їзді (виїзді) з основної дороги є рівномірною з основним автошляхом.

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				43

Організація підходів та під'їздів до автозаправного комплексу здійснюється з південного боку по перехідно-швидкісній смузі від автомобільної дороги М03, виїзд – по перехідно-швидкісній смузі в північній частині ділянки.

Територія АЗС відокремлюється від проїзної частини острівцем безпеки.

В межах території АЗК є стоянка автотранспорту, відокремлена від проїзної частини.

До резервуарів з паливом, ПРК та іншого технологічного обладнання передбачені під'їзди для пересувної пожежної техніки з забезпеченням її встановлення на відстані від обладнання не менше ніж 5 м і не більше ніж 25 м.

Зона встановлення автомобілів, що заправляються має відповідний нормативний ухил поверхні до водовідвідного лотка.

При в'їзді на територію АЗК встановлені відповідні дорожні знаки та інформаційне табло.

Схему транспортної мобільності та інфраструктури відображена у графічній частині детального плану території.

Враховуючи, що ділянка автозаправного комплексу розташована поза межами населених пунктів, зовнішні пішохідні зв'язки з територією детального планування відсутні.

Пішохідна доріжка починається від заправних колонок і веде безпосередньо до входу в будівлю сервісного обслуговування.

План території АЗК не передбачає перетин проїзної частини.

Велосипедна інфраструктура у вигляді велосмуг чи велодоріжок на території проектування та поряд відсутня.

Територія проектування забезпечена необхідними інженерними мережами та спорудами.

Одночасно з тим, територія детального планування знаходиться поза зоною об'єктів інженерної інфраструктури регіонального або національного значення.

Трубопровідний транспорт в межах території проектування відсутній.

Інженерне забезпечення території

Водопостачання

Джерелом водопостачання на території існуючого автозаправного комплексу з модульним автогазозаправним пунктом ПВГП «АВТОТРАНС» для забезпечення потреб підприємства, у тому числі на пожежогасіння, є водозабір на свердловину, що розташована на відстані 30 м на південь від території проектування. Для зберігання запасу води використовуються пожежні резервуари у північній частині ділянки.

Для водопостачання території прийнята об'єднана господарсько-побутова та протипожежна система з подачею води на зовнішнє пожежогасіння від насосної станції та пожежних резервуарів.

Водовідведення

Господарсько-побутова каналізація

Для відведення стічних вод використовуються локальні очисні споруди, що розташовані поруч з об'єктами, з яких здійснюється водовідведення.

Дощова каналізація

Для відведення стічних вод використовуються локальні очисні споруди, що розташовані поруч з об'єктами, з яких здійснюється водовідведення.

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				44

На АЗС необхідно передбачені заходи щодо забезпечення стоку води з території. Для стоку води з покриття облаштовані похили підвищення висотою 0,2 м для відведення забруднених нафтопродуктами атмосферних опадів в очисні споруди.

Електропостачання

Територія проектування електрифікована. З півночі, вздовж східної межі по території проектування підведена кабельна лінія електропередачі 0,4 кВ.

З північного боку, поруч з ділянкою проектування розташована комплектна трансформаторна підстанція з підземним введенням 10/0,4 кВ, від якої відгалужуються кабельні лінії електропередачі 0,4 кВ.

Теплопостачання та газопостачання

На територію проектування з південного боку заведена мережа газопостачання середнього тиску для забезпечення потреб підприємства.

Інженерна підготовка та благоустрій території

Інженерна підготовка

Інженерна підготовка території – це комплекс інженерних заходів і споруд з освоєння території для відповідного містобудівного використання, поліпшення санітарно-гігієнічних умов та мікроклімату.

Інженерна підготовка та вертикальне планування території здійснюється з метою підготовки території для розміщення нових споруд, а також об'єктів інженерно-планувальної інфраструктури, які передбачені рішеннями Детального плану.

Існуюче висотне значення території надано відмітками по перехрестях проїздів на схемі інженерної підготовки, благоустрою території та вертикального планування.

Рельєф території помірний, ухил спостерігається з північної частини на південну. Забезпечуються допустимі похили проїздів, майданчиків і перехресть для безпечного та зручного руху всіх видів транспорту та пішоходів. Забезпечуються сприятливі умови для розміщення будівель і прокладання підземних інженерних мереж.

Територія спланована так, щоб забезпечувався водовідведення атмосферних і талих вод з урахуванням комунікацій, будівель і споруд навколишньої забудови.

Відповідно до проведеної інженерно-будівельної оцінки територія в межах проектування сприятлива для будівництва.

Інженерний захист територій – комплекс організаційних та інженерно-технічних заходів, спрямованих на запобігання виникненню надзвичайних ситуацій, забезпечення захисту територій, населених пунктів та суб'єктів господарювання від їх наслідків та небезпеки, що може виникнути під час воєнних (бойових) дій або внаслідок таких дій, а також створення умов для забезпечення сталого функціонування суб'єктів господарювання і територій в особливий період.

Необхідність здійснення інженерного захисту об'єктів у проектній документації слід визначати на основі вимог ДБН В.1.1-24:2009 «Захист від небезпечних геологічних процесів», ДБН В.1.1-46:2017 «Інженерний захист територій, будівель і

										Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата					45

споруд від зсувів та обвалів. Основні положення», а термін його служби повинен відповідати терміну служби об'єктів, які захищаються.

Інженерний захист об'єктів повинен забезпечувати:

- загальну стійкість територій,
- безпечне проживання людей;
- надійне та безперебійне функціонування та розвиток об'єктів;
- збереження заповідних зон, ландшафтів, історичних пам'яток та ін.;
- нормативні санітарно-гігієнічні, соціальні та рекреаційні умови територій, які захищаються;
- належне архітектурне оформлення споруд інженерного захисту;
- економічно обґрунтоване раціональне використання земель та природних ресурсів, об'єктів з дотриманням законодавчих вимог щодо охорони навколишнього середовища.

Станом на 24.02.2026 на території села Засулля Лубенського району Полтавської області зареєстрований один об'єкт підвищеної небезпеки 3 класу ТОВ "Торговий дім "АВТОТРАНС-ОЙЛ".

Об'єкти, на які розробляється містобудівна документація, не можуть спричинити виникнення надзвичайних ситуацій та вплинути на стан захисту населення і територій.

Інженерний захист населення і територій продовжує залишатися пріоритетним у загальному комплексі заходів, які виконуються посадовими особами і органами управління усіх рівнів, в інтересах протидії вражаючим факторам надзвичайних ситуацій і здійснюється відповідно до законодавства.

Заходи захисту населення являються складовою частиною як запобіжних заходів, так і заходів щодо ліквідації надзвичайних ситуацій і виконуються як у превентивному, так і в оперативному порядку. Інженерно-технічні заходи цивільного захисту виконують одночасно три суміжні задачі.

По-перше, підвищують захищеність об'єктів які проєктуються, їх виробничі фонди, технологічні процеси, адміністративні та житлові будинки, а також працівників, службовців та населення на прилеглих територіях від дій природних, техногенних та воєнних загроз.

По-друге, зменшують небезпеку та наслідки таких дій на населення і територію у районі майбутнього об'єкту, можливі втрати людей та матеріальних збитків, терміни виконання аварійно-рятувальних та інших робіт і витрати на них.

По-третє, у різних формах впровадження підвищують надійність повсякденної експлуатації об'єктів суб'єктів господарювання.

Відповідно до статті 16 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» містобудівна документація на місцевому рівні містить розділ інженерно-технічних заходів цивільного захисту. Затвердження містобудівної документації на місцевому рівні за відсутності такого розділу забороняється.

Проєктом передбачено розроблення розділу ІТЗ ЦЗ (ЦО), за окремим завданням.

Благоустрій території.

Благоустрій населених пунктів — комплекс робіт з інженерного захисту, розчищення, осушення та озеленення території, а також соціально-економічних,

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				46

організаційно-правових та екологічних заходів з покращання мікроклімату, санітарного очищення, зниження рівня шуму та інше, що здійснюються на території з метою її раціонального використання, належного утримання та охорони, створення умов щодо захисту і відновлення сприятливого для життєдіяльності людини довкілля.

Завданнями благоустрою є:

– розроблення і здійснення ефективних і комплексних заходів з утримання територій у належному стані, їх санітарного очищення, збереження об'єктів загального користування, а також природних ландшафтів, інших природних комплексів і об'єктів;

– організація належного утримання та раціонального використання територій, будівель, інженерних споруд та інших об'єктів;

– створення умов для реалізації прав суб'єктами у сфері благоустрою.

Елементами благоустрою даної території є:

– покриття проїздів, тротуарів і доріжок;

– зелені насадження;

– засоби та обладнання зовнішнього освітлення;

– малі архітектурні форми (альтанки, навіси, тощо).

Перелік елементів благоустрою на території існуючого автозаправного комплексу включає: тверді види покриття дорожнього полотна і тротуарів, елементи сполучення поверхонь, озеленення території, огороження небезпечних місць, освітлювальне обладнання, носії інформації дорожнього руху, урни, пристрої для відведення стічних вод, що утворюються внаслідок випадання атмосферних опадів.

Озеленення території АЗК, в тому числі резервуарів для зберігання палива, виконане тільки газоном.

Підземний простір в межах території проектування використовується для розміщення резервуарів для зберігання рідкого моторного палива, технологічних трубопроводів та інженерних комунікацій.

Радіаційний стан.

Згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 23.07.1991 №106, з урахуванням наступних поточних змін постанови від 29.08.1994 №600) територія Глобинської міської територіальної громади не входить в перелік територій, забруднених в результаті аварії Чорнобильської АЕС.

Джерел техногенного радіаційного забруднення навколишнього середовища на ділянці проектування немає.

Радіаційний рівень, який відповідає природному фону складає 0,10 – 0,20 мкЗв/год і вважається нормальним.

Стан управління відходами

Відходи – будь-які речовини, матеріали і предмети, що утворилися у процесі виробництва чи споживання, а також товари (продукція), що повністю або частково втратили свої споживчі властивості і не мають подальшого використання за місцем їх утворення чи виявлення (згідно Закону України «Про управління відходами»).

Розміщення, збирання та тимчасове зберігання відходів на території діючого підприємства та подальше поводження з ними здійснюється згідно Закону України

								Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата			47

«Про управління відходами». Зберігання відходів здійснюється у спеціально відведених місцях відповідно до санітарних норм і правил утримання територій.

Поводження з відходами здійснюється у відповідності з вимогами нормативних документів, що виключають довготривале накопичення відходів на території підприємства, а також забруднення атмосферного повітря, ґрунту, поверхневих і підземних вод. Необхідною умовою безпечного поводження з відходами є роздільний збір і тимчасове зберігання у відповідності до видів і класів небезпеки, створення необхідних умов для безпечного зберігання.

На території АЗС утилізація чи захоронення відходів не здійснюється. По мірі накопичення відходи вивозять на спеціальні об'єкти поводження з відходами. Згідно з договором від 31.12.2024 р., підприємство передає відходи для утилізації, перероблення, захоронення та ін. ТОВ «ДСЛ-2010», що має відповідні ліцензії на право провадження господарської діяльності у сфері поводження з небезпечними відходами. ТОВ «ДСЛ-2010» надає повний комплекс послуг у сфері поводження з відходами та екологічного обслуговування підприємств по всій території України.

Власне вивіз відходів з території підприємства здійснюється спеціальним транспортом організації, з якою заключено договір.

Заходи щодо збору відходів, належного зберігання та передачі стороннім організаціям для подальшого поводження є достатніми, щоб виключити негативний вплив відходів на навколишнє середовище.

Для підтримки задовільного санітарного стану території утворюється система очистки від твердих побутових відходів шляхом їх вивозу відповідно до договорів з комунальними службами району. Збір твердих побутових відходів передбачений по системі сміттєзбірників, згідно з якою сміття збирається у змінні контейнери та вивозиться спецмашинами. Під час зберігання побутових відходів у контейнерах повинна бути виключена можливість їх загнивання, розкладання, розвіювання та розпилювання.

Основні джерела забруднення включають в себе викиди, відходи та інші види забруднюючих речовин, які виникають в результаті експлуатації об'єкту.

Під час експлуатації об'єкту утворюються наступні види відходів:

- залишки очищення резервуару для зберігання, що містять нафтопродукти
- шлам від очищення вод стічних неспецифічних промислових
- пісок зіпсований, забруднений або неідентифікований, його залишки, які не можуть бути використані за призначенням
- полімерні відходи
- відходи комунальні (міські) змішані, у т.ч. сміття з урн (ТПВ)
- макулатура
- осад з очисних споруди біологічної очистки.

Одним з основних видів забруднення є викиди газів та часток в повітря внаслідок випаровування аміаку, метану та інших летких речовин з тваринницьких відходів. Це може призводити до погіршення якості повітря в навколишніх районах та впливати на здоров'я людей та тварин.

Другим важливим аспектом є забруднення ґрунту та водних ресурсів.

Поточний стан здоров'я населення.

								Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата			48

На стан здоров'я людей впливають всі складові довкілля – повітря, вода, ґрунти та інші. Показники захворюваності населення і смертності залежать від великої кількості факторів – техногенних, соціальних, економічних, екологічних, тощо.

Здоров'я населення є однією з основних умов соціального благополуччя й успішного економічного зростання, збільшення тривалості активного життя, поліпшення демографічної ситуації.

На сьогодні доведено, що незадовільний стан довкілля, забруднення хімічними, фізичними та біологічними агентами повітря, ґрунту і води, дія інших негативних факторів навколишнього середовища на організм людини є причинами зростання захворюваності.

Вплив забруднюючих речовин на здоров'я людини

Забруднення атмосферного повітря за ступенем хімічної небезпеки для людини посідає перше місце. Це обумовлено, насамперед тим, що забруднюючі речовини з атмосферного повітря мають найширше розповсюдження та випадають у різні середовища.

Речовини, що забруднюють природне середовище, дуже різноманітні. Залежно від своєї природи, концентрації, часу дії на організм людини вони можуть викликати різні несприятливі наслідки. Короткочасна дія невеликих концентрацій таких речовин може викликати запаморочення, нудоту, печіння в горлі, кашель. Потрапляння до організму людини великих концентрацій токсичних речовин може привести до втрати свідомості, гострого отруєння і навіть смерті. Прикладом подібної дії можуть бути смоги, що утворюються у великих містах в безвітряну погоду, або аварійні викиди токсичних речовин промисловими підприємствами в атмосферне повітря.

Джерелами забруднення повітряного басейну території ДПТ є пересувні джерела викидів забруднюючих речовин. Основна частка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря припадає на пересувні джерела, переважно на долю автотранспорту. Викиди від автотранспорту особливо небезпечні для здоров'я людини, оскільки потрапляють у повітря в приземному шарі, в зоні дихання людини. Якість повітря може погіршуватись з причини експлуатації технічно зношеного транспорту, сумнівної якості пального, недосконалої організації дорожнього руху, стану дорожнього покриття.

Основними забруднюючими речовинами на території є: недиференційований за складом пил – речовина 3 класу небезпеки, максимально разова граничнодопустима концентрація 0,5 мг/м³, безпечний рівень впливу 0,05 мг/м³, негативно впливає на органи дихання; сажа – речовина 3 класу небезпеки, максимально разова граничнодопустима концентрація 0,2 мг/м³, безпечний рівень впливу мг/м³, негативно впливає на органи дихання; діоксид азоту – речовина 3 класу небезпеки, максимально разова граничнодопустима концентрація 0,2 мг/м³, безпечний рівень впливу 0,04 мг/м³, негативно впливає на органи дихання; ангідрид сірчистий – речовина 3 класу небезпеки, максимально разова граничнодопустима концентрація 0,5 мг/м³, безпечний рівень впливу 0,08 мг/м³, негативно впливає на органи дихання; оксид вуглецю – речовина 4 класу небезпеки, середньодобова граничнодопустима концентрація 5,0 м, негативно впливає на серцево-судинну систему, центральну-нервову систему; вуглеводні насичені – речовина 4 класу

небезпеки, максимально разова граничнодопустима концентрація 1,0 мг/м³, негативно впливає на органи дихання, центрально-нервову систему, кров, розвиток.

Реакції організму на забруднення залежать від індивідуальних особливостей: віку, статі, стану здоров'я. Як правило, більш уразливі діти, хворі та люди похилого віку. При систематичному або періодичному надходженні в організм порівняно невеликих кількостей токсичних речовин відбувається хронічне отруєння. Ознаками хронічного отруєння є порушення нормальної поведінки, звичок, а також нейропсихічного відхилення: швидке стомлення або відчуття постійної втоми, сонливість або, навпаки, безсоння, апатія, ослаблення уваги, неухважність, забудькуватість, сильні коливання настрою. При хронічному отруєнні одні і ті ж речовини у різних людей можуть викликати різні ураження нирок, кровотворних органів, нервової системи, печінки.

Забруднене повітря негативно впливає переважно на дихальні шляхи, викликаючи бронхіт, емфізему, астму. Шкідливі речовини, що містяться в атмосфері, впливають на людський організм також і при контакті з поверхнею шкіри або слизистою оболонкою..

Ознаки і наслідки дій забруднювачів повітря на організм людини виявляються переважно в погіршенні загального стану здоров'я: з'являються головні болі, нудота, відчуття слабкості, знижується або втрачається працездатність.

Здоров'я населення можна оцінити такими показниками, як середня тривалість життя при народженні або після досягнення певного віку, загальна смертність та смертність дітей до одного року життя, захворюваність і функціональні відхилення, поширеність хвороб.

Якість питної води та її вплив на здоров'я населення

Питна вода та її якість істотно впливають на всі фізіологічні та біохімічні процеси, що відбуваються в організмі людини, на стан її здоров'я. Питна вода, що не відповідає нормативним вимогам несе загрозу виникнення серед населення інфекційних захворювань, злоякісних утворень, захворювань ендокринної та інших систем організму.

У відповідності до вимог ДСанПіНу 2.2.4-171-10 "Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною" питна вода повинна відповідати таким гігієнічним вимогам: бути безпечною в епідемічному та радіаційному відношенні, мати сприятливі органолептичні властивості та нешкідливий хімічний склад.

Стан ґрунту та вплив на здоров'я населення

Ґрунт має важливе санітарно-гігієнічне і медичне значення, його хімічний склад і наявність у ньому мікроорганізмів значною мірою впливають на стан здоров'я населення.

Ґрунт є середовищем життя багатьох хвороботворних мікроорганізмів і вірусів, які збуджують такі тяжкі захворювання, як холера, тиф, чума, сибірська виразка, сказ, туляремія, дизентерія, поліомієліт, правець та ін. Крім того, в ґрунті живуть тварини, які є носіями епідемічних та інфекційних захворювань. Одночасно хвороботворні мікроорганізми потрапляють в ґрунти в будь-якій природній зоні в результаті забруднення їх покидьками населених пунктів, стічними водами, підприємств легкої та харчової промисловості при недотриманні технологічних та

санітарних норм. З низхідним потоком води збудники інфекційних хвороб потрапляють у підґрунтові води, які стають небезпечними для здоров'я людей.

На стан здоров'я людей значною мірою впливає також несприятливий хімічний склад ґрунту. Як недостатня кількість будь-якого хімічного елементу, так і його надмірна кількість погіршують здоров'я людей. Відомі випадки захворювання людей через нестачу кальцію, заліза, йоду, фтору та інших елементів. Особливо погіршується здоров'я людей при нестачі хімічних елементів, які входять до складу біологічно активних речовин, регуляторів життєвих процесів — вітамінів, ферментів, гормонів.

Крім несприятливого хімічного складу ґрунтів, зумовленого природними процесами, на здоров'я людей негативно впливають ґрунти, штучно забруднені шкідливими сполуками.

Дуже небезпечними для організму людини є елементи важких металів: кадмію, цинку, нікелю, молібдену, ртуті, свинцю, миш'я-ку, селену та ін. Миш'як, цинк, молібден є канцерогенами, які призводять до ракових захворювань. Накопичення селену в організмі зумовлює випадання волосся у людей. Якщо в ґрунті мало літію, це спричиняє часті захворювання на шизофренію, при низькій концентрації кобальту, міді, цинку у людей розвивається короткозорість. Надмірний вміст у ґрунтах радіоактивних ізотопів призводить до накопичення їх у кістках та інших тканинах людини, що спричинює променеву хворобу.

Основними шляхами забруднення ґрунтів шкідливими елементами та їх сполуками є застосування пестицидів, надмірних доз мінеральних добрив, автомобільного транспорту тощо.

Всі елементи, які надходять у ґрунт, засвоюються рослинами і по трофічних ланцюгах потрапляють в організм людини. Отже, причину багатьох хвороб треба шукати в ґрунті, вплив якого поширюється на людину через їжу, питну воду і частково повітря.

Серед чинників, що впливають на захворюваність та здоров'я населення, виділяються наступні:

- соціально-економічні (рівень соціальної інфраструктури, умови праці, можливості оздоровлення, доходи та витрати населення, рівень життя тощо);
- генетичні;
- стан навколишнього середовища (що обумовлюється як природними так і антропогенними факторами);
- відсутність повноцінної системи охорони здоров'я.

На стан здоров'я людей впливають всі складові довкілля – повітря, вода, ґрунти та інші. Показники захворюваності населення і смертності залежать від великої кількості факторів – техногенних, соціальних, економічних, екологічних, тощо.

Прогнозовані зміни стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, якщо документ державного планування не буде затверджено.

За умови незатвердження детального плану території та не реалізації проектних рішень, в подальшому не буде передбачено впорядкування території та формування вимог до забудови на даній ділянці, відповідно до діючих санітарних та будівельних норм і правил. Порушення дотримання охоронних зон, санітарно-захисних зон тощо в подальшому може призвести до негативного впливу на компоненти

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				51

навколишнього середовища та погіршення стану самопочуття та збільшення захворювань серед населення. Разом з тим, сумнівним є впорядкування території проектування та формування вимог до належної відповідно до діючих санітарних та будівельних норм і правил вимог до забудови на ній.

Відсутність належного функціонального зонування території з визначенням переважних, супутніх і допустимих видів використання території, містобудівних умов і обмежень, виконання низки заходів щодо інженерної підготовки та захисту території, більш ймовірно призведе до неефективного використання земельних ресурсів та хаотичної забудови. У разі незатвердження детального плану території та відповідно – відмови від реалізації проектних рішень містобудівної документації, ускладниться процес збільшення надходжень до місцевого державного бюджету, створення нових місць прикладання праці, економічного розвитку території проектування.

Атмосферне повітря

Однією з пріоритетних цілей є зменшення викидів забруднюючих речовин та покращення стану атмосферного повітря. У випадку, якщо ДПТ не буде затверджений дані стратегічні цілі не будуть досягнуті в повній мірі, що призведе до зниження якості екологічних показників стану довкілля та санітарно-гігієнічних умов проживання населення. У майбутньому, без оптимізації розміщення нових суб'єктів виробничої діяльності з урахуванням екологічних вимог, рівень забруднення атмосферного повітря, швидше за все матиме тенденцію зростання. Водночас, якщо ДПТ не буде затверджений, а нові рішення щодо розбудови, не будуть реалізовані вплив транспорту на атмосферне повітря і здоров'я населення буде зростати, що знизить рівень комфортного проживання мешканців даної території.

Водні ресурси

Спеціальних робіт по дослідженню кількісних та якісних показників ґрунтових вод території проектування не виконувалось. Регулярний моніторинг за фізико-хімічним, бактеріологічним станом підземних вод не проводиться. Відповідно до випуску “Прогноз рівнів ґрунтових вод по території України на 2021 рік”, який був підготовлений ДНВП “Геоінформ України” зазначено, що незважаючи на зростання порушень гідрогеологічних умов, переважна більшість території України характеризується природним або слабко порушеним режимом, на який локально накладається вплив техногенних чинників. До природного чи слабко порушеного режиму підземних вод віднесений такий режим, де вплив факторів, що порушуються, не проявився або проявився без будь-яких суттєвих змін у його характері, тобто крива багаторічних коливань рівня ґрунтових вод збігається з кривою загальної водності.

Враховуючи це, першочергово перед використанням підземних вод, що будуть експлуатуватись проектними свердловинами, є необхідність попереднього дослідження якісних і кількісних показників підземних вод безпосередньо території проектування. Для використання підземних вод для господарсько-побутового (питного) водопостачання необхідне їх попереднє очищення та фільтрування із доведення фізико-хімічних та мікробіологічних показників до показників, встановлених Державними санітарними нормами і правилами ДСанПіН 2.2.4-171-10 “Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною”.

Для артезіанських свердловин видобутку підземних вод з метою забезпечення санітарно-епідеміологічної безпеки та недопущення випадкового або навмисного забруднення підземних джерел водопостачання, водопровідних споруд та прилеглих до них територій незалежно від форм власності або відомчої підпорядкованості необхідно встановлювати зони санітарної охорони (ЗСО) першого, другого та третього поясів. Містобудівною документацією встановлюється розмір першого поясу ЗСО, розміри другого та третього поясів визначаються відповідно до спеціалізованих розрахунків на наступних стадіях проектування. Відповідно до гідрологічного районування України територія проектування локалізована в зоні достатньої водності. На території проектування та в безпосередній близькості до неї відсутні землі та об'єкти водного фонду та меліоративні землі. Проектні рішення ДПТ також не мають прямого відношення до найближчих поверхневих водойм.

Відповідно, враховуючи вищевикладене, планувальні обмеження ДПТ не враховують встановлення природних планувальних обмежень, таких як водоохоронні зони та прибережні захисні смуги у їх складі водних об'єктів.

Відсутність достатньо розвинутої системи збору дощових вод (дощоприймачів, водостічних труб, очисних споруд) (у випадку якщо детальний план території не буде затверджено), спричинятиме і надалі негативний вплив на якість поверхневих та підземних вод.

Земельні ресурси

Проблема ускладнення інженерно-геологічних умов будівництва обумовлена як природними факторами (ландшафтними, паводковими, зливовими дощами) так і антропогенними факторами (неефективне використання містобудівного ресурсу, недостатній рівень виконання заходів з рекультивації порушених ділянок, стихійні сміттєзвалища). Ця тенденція більш ймовірно залишиться такою і надалі у випадку, якщо не будуть вжиті належні заходи. Виконання цих заходів та раціональне використання земельних ресурсів при містобудівному освоєнні території є особливо важливим для досягнення цілей та напрямків визначених низкою місцевих та регіональних програм та забезпечення умов сталого соціально-економічного розвитку села.

Відсутність ДПТ з належним функціональним зонування території з визначенням певного цільового призначення більш ймовірно призведе до подальшого неефективного використання існуючих земель та хаотичного містобудівного освоєння. Відсутність реалізації низки заходів щодо інженерної підготовки та захисту, санітарного очищення території та рекультивації порушених ділянок, усунення загрози активізації зсувних процесів може негативно впливати на експлуатацію та обслуговування приміщень і споруд та створювати певні ризики для здоров'я населення.

Територія проектування не відноситься до земель водного фонду, лісогосподарських зон, територій історико-культурного, природо-заповідного, рекреаційного чи оздоровчого призначення, а також їх охоронних зон, в тому числі зон охоронюваного ландшафту.

Відмова від реалізації проекту не призведе до змін стану компонентів довкілля та соціально-економічних показників території.

Фактична ліквідація системи моніторингу та контролю за станом атмосферного повітря в районі призвела до відсутності інформації для мешканців населених

										Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата					53

пунктів про якість атмосферного повітря та її вплив на умови життя й здоров'я людей, що суттєво суперечить Основному Закону України – Конституції, Законам України про охорону навколишнього природного середовища та охорону атмосферного повітря;

Проблеми водних ресурсів в районі не будуть мати необхідного базису для позитивного їх вирішення, що може призвести до ускладнення екологічної ситуації та непередбачуваних наслідків від споживання неякісної води.

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				54

3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень).

Основним завданням даної містобудівної документації є виготовлення Детального плану території з аналізом існуючого стану території в межах проєктування, обґрунтування доцільності, обсягів, послідовності нового будівництва, формування містобудівних умов та обмежень.

Метою даної роботи є:

- формування принципів планувальної організації забудови земельних ділянок в межах території проєктування;
- уточнення та визначення планувальної організації, функціонального призначення, просторової композиції, параметрів забудови та ландшафтної організації території проєктування;
- визначення всіх планувальних обмежень використання території проєктування згідно з державними будівельними нормами та санітарно-гігієнічними вимогами;
- визначення містобудівних умов та обмежень забудови земельної ділянки;
- забезпечення комплексності забудови території;
- визначення доцільності, обсягів, послідовності будівництва.

Головними завданнями розвитку території являються:

- реконструкція існуючого автозаправного комплексу з модульним автогазозаправним пунктом зріджених газів під багатопаливний автозаправний комплекс — автозаправна станція, технологічне обладнання, яке призначене для заправлення автотранспорту моторним паливом або двома-трьома видами, серед яких дозволяється рідке моторне паливо (бензин та/або дизельне паливо), СВГ і СПГ, що обумовлена суспільною потребою в об'єктах дорожнього сервісу, як мешканців населених пунктів району та області, так і учасників руху автомобільних доріг державного та міжнародного значення;
- забезпечення внутрішніх та зовнішніх автомобільних переміщень при постійно зростаючому рівні автомобілізації, необхідно нарощувати кількість об'єктів автосервісного обслуговування, зокрема автогазозаправних пунктів.

Розміщення багатопаливного автозаправного комплексу призначене для задоволення потреб власників автомобілів, у тому числі з газобалонним обладнанням, та створення більш зручних умов для населення, яке обслуговується у більш віддалених об'єктах даного сервісу та для покращення рівня обслуговування подорожуючих автошляхом міжнародного значення М03 Київ – Харків – Довжанський, що збігається із частиною європейського автомобільного маршруту Е40.

Планувальна структура території детального плану формується з урахуванням компактного розвитку шляхом підвищення інтенсивності використання території з урахуванням функціональних якостей території.

Головними планувальними вісями залишаються існуюча транспортна та інженерна інфраструктура.

За містобудівними умовами територія, на яку розробляється детальний план території, розташована за межами села Засулля Лубенського району Полтавської області.

Загальна площа території проєктування становить 0,5816 га.

Фактично територія детального планування складається з двох земельних ділянок.

Переважну частину території складає сформована земельна ділянка для розміщення та експлуатації будівель і споруд автомобільного транспорту та дорожнього господарства, що знаходиться у власності ПВГП «АВТОТРАНС».

Вид використання земельної ділянки - для роздрібної торгівлі та комерційних послуг.

Площа земельної ділянки – 0,4305 га.

Також, до складу території детального плану входить ділянка площею 0,1511 га - землі комунальної власності Лубенської територіальної громади не надані у власність і користування.

Територія проектування з півночі та зі сходу обмежена землями сільськогосподарського призначення, що знаходяться у приватній власності для ведення фермерського господарства.

З заходу територія проектування обмежена землями для розміщення та експлуатації будівель і споруд автомобільного транспорту та дорожнього господарства - міжнародна автодорога державного значення М03 Київ – Харків – Довжанський.

З півдня - землі для розміщення та експлуатації будівель і споруд автомобільного транспорту та дорожнього господарства.

Зазначена територія забезпечена в повному обсязі транспортною доступністю та необхідними інженерними комунікаціями. Існують передумови для якісного перетворення даної території в функціонально наповнений об'єкт містобудування з необхідним комплексом елементів для будівництва нових споруд та реконструкцію існуючих будівель автозаправного комплексу під багатопаливну автозаправну станцію.

На даний момент на території, на яку розробляється Детальний план знаходяться об'єкти автозаправного комплексу з модульним автогазозаправним пунктом ПВГП «АВТОТРАНС».

Територія підприємства є діючою зі сталою забудовою.

Відповідно до планувальних рішень Схеми планування території Полтавської області, розробленої Українським державним науково-дослідним інститутом проектування міст «Діпромісто» та затвердженої рішенням Полтавської обласної ради у 2013 р. територія детального планування – це ділянка в межах транспортного коридора міжнародної автодороги державного значення М03 Київ – Харків – Довжанський, що прокладений через зону з пріоритетним розвитком екологічної мережі Лубенського екологічного вузла

Проектними рішеннями передбачено реконструкцію існуючого автозаправного комплексу з модульним автогазозаправним пунктом зріджених газів під багатопаливний автозаправний комплекс для задоволення потреб власників автомобілів, у тому числі з газобалонним обладнанням, та створення більш зручних умов для населення, яке обслуговується у більш віддалених об'єктах даного сервісу та для покращення рівня обслуговування подорожуючих автошляхом міжнародного значення М03 Київ – Харків – Довжанський, що збігається із частиною європейського автомобільного маршруту Е40.

Проектом Детального плану з метою мінімізації шкідливого впливу від підприємства на довкілля прийнята наступна концепція організації території в

								Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата			56

межах розробки Детального плану: на сформованій земельній ділянці, що знаходиться у власності приватного виробничо-господарського підприємства «АВТОТРАНС», передбачається реконструкція об'єктів існуючого автозаправного комплексу з модульним авто-газозаправним пунктом зріджених газів під багатопаливний автозаправний комплекс з вдосконалення дорожньо-транспортної схеми з облаштуванням майданчиків для стоянки автотранспорту, для висадки та посадки пасажирів, для розміщення контейнерів для сміття.

При плануванні виробничих територій згідно п.7.2.6 ДБН В.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій» слід передбачати:

- функціональне зонування території з урахуванням технологічних зв'язків, відповідних санітарно-гігієнічних та протипожежних вимог, потужністю АЗК за місткістю резервуарів та кількістю автозаправок на годину, містобудівних обмежень;
- раціональну організацію транспортної та інженерної інфраструктури з урахуванням технологічних зв'язків;
- інтенсивне використання території, в тому числі наземний і підземний простір;
- організацію сервісного обслуговування водіїв та пасажирів;
- благоустрій території;
- захист територій від небезпечних наслідків виробничої діяльності, ерозії, абразії, заболочування, засолення і забруднення підземних вод і відкритих водойм стічними водами, відходами виробництва;
- відновлення (рекультивацію) відведених у користування земель, порушених в процесі виробничої діяльності, а також при будівництві.

Основні планувальні рішення щодо розміщення будівель і споруд обумовлені технологічними процесами, вимогами з організації організації руху транспорту, протипожежними та санітарними вимогами і забезпечують умови, які необхідні для нормального функціонування багатопаливного автозаправного комплексу.

Основними принципами планувально-просторової організації даної території є:

- розміщення вищезазначених об'єктів з урахуванням містобудівної ситуації, що склалася на ділянці проєктування та суміжних територіях;
- максимально зручне розташування об'єкту;
- створення оптимальної схеми дорожньо-транспортного руху;
- створення оптимальних мікрокліматичних і санітарно-гігієнічних умов;
- інженерне забезпечення об'єкту з визначенням санітарно-захисних зон;
- відведення поверхневих вод з урахуванням рельєфу місцевості;
- максимальне збереження природного ландшафту.

За результатами інженерно-будівельної оцінки територія сприятлива для забудови, придатна для зведення будівель і споруд .

Перелік основних і допоміжних об'єктів проєктного багатопаливного автозаправного комплексу, визначено у графічній частині ДПТ.

Реалізація детального плану передбачається протягом 3-5 років.

Загальна площа території, де буде відбуватись планована діяльність становить 0,5816 га.

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата		57

Проектне рішення Детально плану території базоване на:

- врахуванні вимог діючих норм та правил;
- врахування існуючої дорожньої мережі;
- взаємозв'язки планувальної структури об'єкту та прилеглої до нього території з існуючою планувальною структурою підприємства та оточуючих територій, відповідно до проектних рішень схем планування території району та області;
- організації території з мінімізацією шкідливого впливу на довкілля.

В межах території, що розглядається детальним планом передбачається реконструкція існуючого автозаправного комплексу з модульним автогазозаправним пунктом зріджених газів під багатопаливний автозаправний комплекс.

З врахуванням нормативних вимог щодо забезпечення технологічних, санітарних вимог та вимог пожежної безпеки та планувальних обмежень, в межах території проектування передбачається:

- реконструкція автогазозаправного пункту зріджених газів;
- передбачається реконструкція будівлі операторської з організацією пункту сервісного обслуговування водіїв та пасажирів;
- реконструкція ПРК;
- реконструкція об'єктів інженерної інфраструктури автозаправного комплексу;
- вдосконалення дорожньо-транспортної схеми з облаштуванням майданчиків для стоянки автотранспорту, для висадки та посадки пасажирів, для розміщення контейнерів для сміття;
- облаштування доступності АЗК, із забезпеченням комфорту та безпеки пересування маломобільних груп населення, зокрема людей з інвалідністю, літніх людей, батьків з дитячими візками та інших груп громадян.

Проектом передбачений комплекс будівель і споруд для протипожежного обслуговування об'єктів:

- підземні резервуари протипожежного запасу води (існуючі);
- протипожежна насосна станція (проектна);
- дизель-генераторна (проектна);
- мережа водопостачання пожежних резервуарів (проектна).

Проектом передбачена зручна система автомобільних проїздів на території багатопаливного автозаправного комплексу відповідно до технологічних та транспортних вимог, а також мережа пішохідного руху з урахуванням пересування маломобільних груп населення.

Організація підходів та під'їздів до автозаправного комплексу здійснюється з південного боку по перехідно-швидкісній смузі від автомобільної дороги М03, виїзд – по перехідно-швидкісній смузі в північній частині ділянки.

Територія АЗС відокремлюється від проїзної частини острівцем безпеки. Проектом передбачено озеленення вільних майданчиків.

Планувальні обмеження, які виникають з реалізацією планувальної діяльності не перешкоджають розвитку прилеглих територій і реалізації інвестиційних намірів.

Будівлі і споруди на території багатопаливного автозаправного комплексу можуть бути одноповерховими I, II і, як виняток, III ступеню вогнестійкості.

Параметри будівель та їх конструктивні рішення можуть уточнюватися на подальших стадіях проектування.

Будівлі та споруди, які проектуються, розміщуються так, щоб забезпечити роботу технологічного обладнання в послідовності з технологічними процесами багатопаливного автозаправного комплексу та з дотриманням загальних протипожежних вимог до конструктивних і планувальних рішень приміщень.

Основні споруди розташовано відповідно до вимог ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій» з урахуванням санітарно-гігієнічних, протипожежних, архітектурно-композиційних та інших вимог, рівня інженерного обладнання.

До резервуарів з паливом, ПРК та іншого технологічного обладнання передбачені під'їзди для пересувної пожежної техніки з забезпеченням її встановлення на відстані від обладнання не менше ніж 5 м і не більше ніж 25 м.

Підприємство самостійно планує чисельність працівників, відповідно до необхідних кваліфікацій, категорій та функцій управління, а також в залежності від обсягів робіт та відповідної кількості робочих місць. Кількість робочих місць буде прийнято відповідно до видів виконуваних робіт і з урахуванням діючих інструкцій і правил з техніки безпеки по обслуговуванню технологічного устаткування, електроустановок.

Основними вимогами до проектування об'єктів на території детального плану є:

- забезпечення міцності та стійкості згідно з ДБН В.1.2-6:2008;
- забезпечення пожежної безпеки згідно з ДБН В.1.2-7:2008 та ДБН В.1.1.7:2016;
- забезпечення безпеки життя і здоров'я людини та захисту навколишнього природного середовища згідно з ДБН В.1.2-8:2008, ДБН В.1.2-4:2006 та ДСТУ Б А.2.2-7:2010;
- оцінка впливів на навколишнє середовище (ОВНС) при проектуванні і будівництві підприємств, будинків і споруд ДБН А.2.2.1-2003;
- забезпечення безпеки експлуатації з виключенням ризиків нещасних випадків згідно ДБН В.1.2-9-2008;
- захист від шуму згідно з ДБН В.1.2-10-2008;
- економія енергії, водних ресурсів згідно з ДБН В.1.2-11-2008.

Враховуючи функціональне використання території, що склалося, детальним планом визначене наступне зонування території підприємства:

- об'єктів технологічного обладнання та споруд;
- проїздів та майданчиків для стоянки транспортних засобів;
- обслуговування водіїв та пасажирів;
- будівель і споруд інженерного забезпечення;
- зона зелених насаджень.

В північній частині ділянки заплановане розміщення об'єктів пожежної безпеки - резервуарів протипожежного запасу води.

Детальним планом на території проектування передбачено реконструкція існуючої забудови та раціональне розміщення нової забудови, об'єктів інженерної

								Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата			59

інфраструктури, майданчиків та проїздів з забезпеченням санітарних та протипожежних розривів між будівлями, зручного транспортного обслуговування об'єктів та зручних пішохідних зав'язків.

На території діючої автозаправного комплексу розміщені:

- будівля операторської;
- підземний резервуарний парк для зберігання рідкого моторного палива;
- технологічні трубопроводи АЗК;
- острівці для паливо-роздавальних колонок (ПРК);
- навіс над острівцями ПРК;
- складська будівля з легких конструкцій;
- пожежні резервуари;
- модульний автогазозаправний пункт зріджених газів з технологічним

обладнанням;

- мережі інженерного забезпечення;
- очисні споруди господарсько-побутових стічних вод (септик);
- накопичувальні ємності поверхневих стічних вод;
- майданчик для висадки та посадки пасажирів;
- майданчик для контейнерів зі сміттям;
- газони багаторічних трав.

Проектом реконструкції передбачається:

- реконструкція авто-газозаправного пункту зріджених газів;
- передбачається реконструкція будівлі операторської з організацією пункту сервісного обслуговування водіїв та пасажирів;
- реконструкція ПРК;
- реконструкція об'єктів інженерної інфраструктури автозаправного комплексу;

– вдосконалення дорожньо-транспортної схеми з облаштуванням майданчиків для стоянки автотранспорту, для висадки та посадки пасажирів, для розміщення контейнерів для сміття;

– облаштування доступності АЗК, із забезпеченням комфорту та безпеки пересування маломобільних груп населення, зокрема людей з інвалідністю, літніх людей, батьків з дитячими візками та інших груп громадян.

Оцінка стану навколишнього природного середовища виконана на основі спостереження за змінами екологічного балансу території. В зоні проектування відсутні джерела можливого негативного впливу на навколишнє середовище. На сьогоднішній день джерел забруднення повітря на території немає. Основним джерелом забруднення атмосферного повітря є існуюча дорога (пересувні джерела викидів). Враховуючи цей фактор, можна сказати, що стан атмосферного повітря на території проектування відповідає нормативним показникам і характеризується як нормативний. В межах території проектування відсутні спеціалізовані підприємства для знешкодження відходів та несанкціоновані сміттєзвалища. Отже рівень забруднення ґрунтового покриву не перевищує ГДР.

Для природного середовища нульовий вплив не враховується оскільки при здійсненні будь-якої господарської діяльності буде відбуватись вплив на довкілля.

В складі зазначеної території багатопаливного АЗК передбачаються заходи по озелененню (дерева, кущі, трава, квіти). Дерева тільки листяних порід.

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				60

Озеленення території резервуарів для зберігання палива, буде виконане тільки газоном.

Містобудівні умови та обмеження забудови земельної ділянки (далі - містобудівні умови та обмеження) - документ, що містить комплекс планувальних та архітектурних вимог до проектування і будівництва щодо поверховості та щільності забудови земельної ділянки, відступів будинків і споруд від червоних ліній, меж земельної ділянки, її благоустрою та озеленення, інші вимоги до об'єктів будівництва, встановлені законодавством та містобудівною документацією.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України №654 від 02.06.2021 р. «Про затвердження Класифікації обмежень у використанні земель, що можуть встановлюватися комплексним планом просторового розвитку території територіальної громади, генеральним планом населеного пункту, детальним планом території» та додатку 6 Порядку ведення Державного земельного кадастру, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2012 р. № 1051 (в редакції від 31.12.2024 р.), в результаті реалізації проектних рішень детального плану території встановлюються такі обмеження:

– **охоронні зони навколо (уздовж) об'єкта енергетичної системи (код 01.05)** – охоронні зони кабельних ліній електропередачі (КЛ) — це території вздовж підземних кабелів, призначені для запобігання їх пошкодженню та безпеці людей. Зазвичай вони становлять 1 метр по обидва боки від крайніх кабелів. В цих зонах заборонено виконувати будь-які дії, що можуть порушити нормальну роботу електричних мереж, спричинити їх пошкодження або нещасні випадки, а саме:

- будувати житлові та громадські будинки;
- влаштовувати будь-які звалища; складати добрива, корми, торф, соломку, дрова тощо;
- розпалювати вогнища;
- розташовувати сховища пально-мастильних матеріалів;
- саджати дерева та інші багаторічні насадження;
- влаштовувати спортивні майданчики для ігор, стадіони, ринки, зупинки громадського транспорту;
- проводити будь-які заходи, пов'язані з великим скупченням людей;
- виконувати роботи з застосуванням ударних механізмів ближче 5 м до охоронної зони (в охоронних зонах підземних кабельних ліній);
- скидати вантажі масою понад 5 тон (в охоронних зонах підземних кабельних ліній);
- скидати і зливати їдкі й такі речовини, що спричиняють корозію, пально-мастильні матеріали (в охоронних зонах підземних кабельних ліній).

– **охоронна зона навколо інженерних комунікацій (код 01.08):**
– зона санітарної охорони водопроводу: забороняється будь-яке будівництво з улаштуванням фундаментів, проведення земляних робіт тільки за узгодженням з експлуатуючою організацією;

– охоронна зона газопроводу середнього тиску (понад 0,005 до 0,3 МПа) — це територія вздовж газопроводу у вигляді ділянки землі, обмеженої умовними лініями, що проходять за 4 метри від осі газопроводу з обох боків. В межах цієї зони заборонено будувати будівлі і споруди, розташування автозаправних станцій та

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				61

сховищ паливно-мастильних матеріалів, складування матеріалів, добрив, дров, проведення земляних робіт на глибині понад 0,3 м без погодження з оператором ГРМ.

– **санітарно-захисна зона навколо об'єкта (код 03.01).** Санітарно-захисну зону слід встановлювати від джерел шкідливості до межі житлової забудови, ділянок громадських установ, будинків і споруд, в тому числі дитячих, навчальних, лікувально-профілактичних установ, закладів соціального забезпечення, спортивних споруд та ін., а також території парків, садів, скверів та інших об'єктів зеленого будівництва загального користування, ділянок оздоровчих та фізкультурно-спортивних установ, місць відпочинку, садівницьких товариств та інших, прирівняних до них об'єктів. Правовий режим санітарно-захисних зон визначається, зокрема, згідно Наказу Міністерства охорони здоров'я України №173 від 19.06.96 р. «Про затвердження Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів» та інших вимог чинного законодавства. Нове житлове будівництво – заборонено. Розміщення нових об'єктів - за умови погодження з відповідними уповноваженими органами, та якщо воно не створює загрози для життя, здоров'я людей та навколишнього середовища. Санітарна зона від локальних очисних споруд: забороняється будь-яке будівництво з улаштуванням фундаментів (ДБН Б.2.2-12:2019 Планування та забудова територій, додаток И.1);

– **санітарна відстань (розрив) від об'єкта (код 03.02).** Відстань від бровки земляного полотна зазначених доріг необхідно приймати не менше 100 м до житлової забудови і садівницьких товариств, для доріг IV категорії - 50 м, при забезпеченні на відповідній території гігієнічних нормативів якості атмосферного повітря та рівнів шуму. Для захисту від шуму і загазованості вздовж доріг слід передбачати смуги зелених насаджень шириною не менше 10 м. Нове будівництво – за умови погодження з відповідними уповноваженими органами, та якщо воно не створює загрози для життя, здоров'я людей та навколишнього середовища.

В санітарно-захисних зонах (СЗЗ) не допускається розміщувати:

- - житлові будинки;
- - дитячі дошкільні заклади;
- - загальноосвітні школи;
- - установи охорони здоров'я та відпочинку;
- - спортивні споруди;
- - сади, парки;
- - садівницькі товариства і городи.

								Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата			62

Таблиця 3.1

Назва об'єкту	Нормативна відстань, м	Примітки
Охоронні зони навколо (уздовж) об'єкта енергетичної системи (код 01.05)		
Кабелі силові всіх напруг і телекомунікаційні кабелі (до фундаментів будинків і споруд)	1	ЗУ «Про землі енергетики та правовий режим спеціальних зон енергетичних об'єктів»; ДБН Б.2.2-12 2019 Планування та забудова територій, додаток И.1; Правила охорони електричних мереж, затверджені постановою КМУ від 27.12.2022 р. № 1455
Охоронні зони навколо інженерних комунікацій (код 01.08)		
Водопровід (до фундаментів будинків і споруд)	5	ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій», додаток И.1
Газопроводи горючих газів середнього тиску понад 0,005 до 0,3 (до фундаментів будинків і споруд)	4	ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій», додаток И.1
Санітарно-захисна зона навколо об'єкта (код 03.01) (пропонується встановити від межі ділянок АЗК)		
АЗС усіх типів та АЗК	не менше 50 м	ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій», п. 10.8.27
Розмір СЗЗ від джерел забруднення АЗС усіх типів та АЗК до житлових та громадських будівель, до меж земельних ділянок закладів дошкільної освіти встановлюються за розрахунками хімічного забруднення атмосферного повітря викидами від технологічного обладнання, сервісних "Інформаційний бюлетень" 6'2019 81 ДБН Б.2.2-12:2019 об'єктів і транспортних засобів, що обслуговуються АЗС, з урахуванням фонових забруднень та розрахунків еквівалентних та максимальних рівнів звуку для денного та нічного часу у доби		
Локальні очисні споруди: фільтруючий колодязь септики	8 5	ДБН В.2.5-75-2013 «Каналізація. Зовнішні мережі та споруди», п. 17.1.2, примітка 7
Локальні очисні споруди поверхневих вод типу "ЕКМА"	15	п. 17.1.1., табл. 30 ДБН В.2.5-75:2013 "Каналізація. Зовнішні мережі і споруди", технічні умови ЛОС "ЕКМА"
Санітарна відстань (розрив) від об'єкта (код 03.02)		
Автомобільні дороги місцевого значення	50	ДСП 173-96 «Державні санітарні норми і правила забудови населених пунктів»; ДБН Б.2.2-12:2019 "Планування і забудова територій"
Противопожежні відстані від об'єктів навколишнього середовища до споруд АЗС рідкого моторного палива		
Житлові та громадські будинки	50	ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій», таблиця 15.5
Виробничі, адміністративні і побутові будинки, складські будівлі і споруди промислових підприємств I, II та III ступенів вогнестійкості	15	
Мінімальні противопожежні відстані від технологічного обладнання, будинків та споруд АГНКС, БП АЗС до об'єктів, розташованих поза територією АГНКС та БП АЗС (з наявністю СВГ)		

Назва об'єкту	Нормативна відстань, м	Примітки
Житлові та громадські будинки	60	ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій», таблиця 15.7
Виробничі, адміністративні і побутові будинки, складські будівлі і споруди промислових підприємств	40	
Автомобільна дорога (до краю проїзної частини): I, II, III категорій	25	ЗУ «Про землі енергетики та правовий режим спеціальних зон енергетичних об'єктів»; ДБН Б.2.2-12 2019 Планування та забудова територій, додаток И.1; Правила охорони електричних мереж, затверджені постановою КМУ від 27.12.2022 р. № 1455

В межах санітарно-захисних зон допускається розміщувати:

- підприємства, їх окремі споруди з виробництвом меншого класу шкідливості, ніж виробництво, для якого встановлена санітарно-захисна зона при умові аналогічного характеру шкідливості;

- пожежні депо, лазні, пральні, гаражі, склади і бази (крім продовольчих);

- будинки управлінь, конструкторських бюро, учбових закладів, магазинів, підприємств громадського харчування, поліклінік, науково-дослідницьких лабораторій, пов'язаних з окремим, або групою підприємств;

- приміщення для чергового та аварійного персоналу, стоянки для громадського та індивідуального транспорту, місцеві та транзитні комунікації ЛЕП, нафтогазопроводи, артсвердловини для технічного водопостачання, водоохолоджувачі споруди, інші технічні споруди, розсадники декоративних рослин.

В межах охоронних зон об'єктів енергетики забороняється:

- 1) будувати житлові будинки, будинки громадського призначення;

- 2) розміщати споруди іншого призначення на меншій відстані від елементів електричних мереж, ніж встановлена нормами;

- 3) складати будь-які матеріали, розпалювати вогнища, влаштовувати звалища;

- 4) саджати дерева, крім кущів та саджанців з висотою перспективного росту не більше двох метрів;

- 5) розташовувати автозаправні станції або сховища пально-мастильних матеріалів;

- 6) влаштовувати спортивні майданчики для ігор, стадіони, ринки, влаштовувати зупинки громадського транспорту, проводити будь-які заходи, пов'язані з великим скупченням людей, не зайнятих виконанням дозволених у встановленому порядку робіт;

- 7) запускати спортивні моделі літальних апаратів та повітряні змії;

- 8) відсипати ґрунт, влаштовувати водосховища, ставки та інші водні споруди;

У межах зон санітарної охорони забороняється діяльність, яка може призвести до завдання шкоди підземним та відкритим джерелам водопостачання, водозабірним і водоочисним спорудам, водоводам, об'єктам оздоровчого призначення, навколо

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				64

яких вони створені; забороняється будь-яке будівництво з улаштуванням фундаментів, проведення земляних робіт тільки за узгодженням з експлуатуючою організацією;

Відповідно до статті 111 Земельного Кодексу України обмеження у використанні земель, встановлені містобудівною документацією на місцевому рівні, є чинними з моменту внесення відомостей про них до Державного земельного кадастру.

Правовий режим зон санітарної охорони поверхневих та підземних водних об'єктів визначається згідно постанови Кабінету Міністрів України №2024 від 18 грудня 1998 р. «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів».

Також, відповідно до п. 5.7. та 5.9 ДСП 173-96 «Державні санітарні норми і правила забудови населених пунктів» на підприємствах, на яких використовуються нові технології, розміри санітарно-захисної зони можуть бути зменшені, коли в результаті розрахунків та лабораторних досліджень, проведених для району розташування підприємств бо іншого виробничого об'єкта, буде встановлено, що на межі житлової забудови та прирівняних до неї об'єктів концентрації шкідливих речовин у атмосферному повітрі, рівні шуму, вібрації, ультразвуку, електромагнітних та іонізуючих випромінювань, статичної електрики не перевищуватимуть гігієнічні нормативи.

Проектом Детального плану з метою мінімізації шкідливого впливу від підприємства на довкілля прийнята наступна концепція організації території в межах розробки Детального плану: на сформованій земельній ділянці, що знаходиться у власності приватного виробничо-господарського підприємства «АВТОТРАНС», передбачається реконструкція об'єктів існуючого автозаправного комплексу з модульним автогазозаправним пунктом зріджених газів під багатопаливний автозаправний комплекс з вдосконалення дорожньо-транспортної схеми з облаштуванням майданчиків для стоянки автотранспорту, для висадки та посадки пасажирів, для розміщення контейнерів для сміття.

При плануванні виробничих територій згідно п.7.2.6 ДБН В.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій» слід передбачати:

- функціональне зонування території з урахуванням технологічних зв'язків, відповідних санітарно-гігієнічних та протипожежних вимог, потужністю АЗК за місткістю резервуарів та кількістю автозаправок на годину, містобудівних обмежень;
- раціональну організацію транспортної та інженерної інфраструктури з урахуванням технологічних зв'язків;
- інтенсивне використання території, в тому числі наземний і підземний простір;
- організацію сервісного обслуговування водіїв та пасажирів;
- благоустрій території;
- захист територій від небезпечних наслідків виробничої діяльності, ерозії, абразії, заболочування, засолення і забруднення підземних вод і відкритих водойм стічними водами, відходами виробництва;
- відновлення (рекультивацію) відведених у користування земель, порушених в процесі виробничої діяльності, а також при будівництві.

Основні планувальні рішення щодо розміщення будівель і споруд обумовлені технологічними процесами, вимогами з організації організації руху транспорту, протипожежними та санітарними вимогами і забезпечують умови, які необхідні для нормального функціонування багатопаливного автозаправного комплексу.

Основними принципами планувально-просторової організації даної території є:

- розміщення вищезазначених об'єктів з урахуванням містобудівної ситуації, що склалася на ділянці проектування та суміжних територіях;
- максимально зручне розташування об'єкту;
- створення оптимальної схеми дорожньо-транспортного руху;
- створення оптимальних мікрокліматичних і санітарно-гігієнічних умов;
- інженерне забезпечення об'єкту з визначенням санітарно-захисних зон;
- відведення поверхневих вод з урахуванням рельєфу місцевості;
- максимальне збереження природного ландшафту.

За результатами інженерно-будівельної оцінки територія сприятлива для забудови, придатна для зведення будівель і споруд .

Перелік основних і допоміжних об'єктів проєктного багатопаливного автозаправного комплексу, визначено у графічній частині ДПТ.

Реалізація детального плану передбачається протягом 3-5 років.

Загальна площа території, де буде відбуватись планована діяльність становить 0,5816 га.

Розміщення і будівництво об'єктів необхідно здійснювати відповідно до вимог Закону України «Про систему громадського здоров'я» та наказу Міністерства охорони здоров'я України від 19.06.1996 № 173 «Про затвердження Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів», який зареєстровано в Міністерстві юстиції України від 24.06.1996 за №379/1404 у частині, що не суперечить законодавству.

При розміщенні виробничих об'єктів повинні бути враховані вимоги:

- підпункту 7.6.8 ДБН Б.2.2-12:2019, згідно якого вздовж межі території виробничої зони, а також для ізоляції окремих виробничих комплексів один від одного належить передбачати улаштування зелених смуг завширшки не менше 5 м;
- підпункту 14.3.1 ДБН Б.2.2-12:2019, згідно якого сільськогосподарські об'єкти, які є джерелами забруднення атмосферного повітря, необхідно розміщувати з підвітряної сторони до житлових територій. У районах з вираженим вітровим режимом необхідно враховувати повторюваність та швидкість вітру;
- підпункту 15.2.4 ДБН Б.2.2-12:2019 щодо протипожежної відстані до будівель і споруд;
- Державних санітарних норм та правил утримання територій населених пунктів, затверджених наказом МОЗ від 17.03.2011 № 145, зареєстровані в Мін'юсті 05.04.2011 за № 457/19195.

В межах території, що розглядається детальним планом передбачається як функціонування існуючих будівель і споруд, так і розміщення нових.

Основними вимогами до проєктування об'єктів на території детального плану є:

- забезпечення міцності та стійкості згідно з ДБН В.1.2-6:2008;
- забезпечення пожежної безпеки згідно з ДБН В.1.2-7:2008 та ДБН В.1.1.7:2016;

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				66

- забезпечення безпеки життя і здоров'я людини та захисту навколишнього природного середовища згідно з ДБН В В.1.2-8:2008, ДБН В.1.2-4:2006 та ДСТУ Б А.2.2-7:2010;
- оцінка впливів на навколишнє середовище (ОВНС) при проектуванні і будівництві підприємств, будинків і споруд ДБН А.2.2.1-2003;
- забезпечення безпеки експлуатації з виключенням ризиків нещасних випадків згідно ДБН В.1.2-9-2008;
- захист від шуму згідно з ДБН В.1.2-10-2008;
- економія енергії, водних ресурсів згідно з ДБН В.1.2-11-2008.

З врахуванням нормативних вимог щодо забезпечення технологічних, санітарних вимог та вимог пожежної безпеки та планувальних обмежень, в межах території проектування передбачається:

- реконструкція автогазозаправного пункту зріджених газів;
- передбачається реконструкція будівлі операторської з організацією пункту сервісного обслуговування водіїв та пасажирів;
- реконструкція ПРК;
- реконструкція об'єктів інженерної інфраструктури автозаправного комплексу;
- вдосконалення дорожньо-транспортної схеми з облаштуванням майданчиків для стоянки автотранспорту, для висадки та посадки пасажирів, для розміщення контейнерів для сміття;
- облаштування доступності АЗК, із забезпеченням комфорту та безпеки пересування маломобільних груп населення, зокрема людей з інвалідністю, літніх людей, батьків з дитячими візками та інших груп громадян.

Проектом передбачений комплекс будівель і споруд для протипожежного обслуговування об'єктів:

- підземні резервуари протипожежного запасу води (існуючі);
- протипожежна насосна станція (проектна);
- дизель-генераторна (проектна);
- мережа водопостачання пожежних резервуарів (проектна).

Проектом передбачена зручна система автомобільних проїздів на території багатопаливного автозаправного комплексу відповідно до технологічних та транспортних вимог, а також мережа пішохідного руху з урахуванням пересування маломобільних груп населення.

Транспортна доступність до ділянки проектування характеризується її розташуванням вздовж міжнародної автодороги державного значення М03 Київ – Харків – Довжанський та поруч з автодорогами регіонального і обласного значення Р42, О1713357, О1712158.

Транспортні зв'язки підприємства для постачання сировини здійснюється автомобільним вантажним транспортом - автоцистернами .

Існуюча дорожня мережа сформована від міжнародної автодороги державного значення М03 Київ – Харків – Довжанський і планувально підпорядкована їй, враховуючи якість дорожнього покриття - конструкція дорожнього одягу на перехідно-швидкісних смугах та в межах радіусів закруглення на з'їзді (виїзді) з основної дороги є рівномірною з основним автошляхом.

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				67

Організація підходів та під'їздів до автозаправного комплексу здійснюється з південного боку по перехідно-швидкісній смузі від автомобільної дороги М03, виїзд – по перехідно-швидкісній смузі в північній частині ділянки.

Територія АЗК відокремлюється від проїзної частини острівцем безпеки.

До резервуарів з паливом, ПРК та іншого технологічного обладнання передбачені під'їзди для пересувної пожежної техніки з забезпеченням її встановлення на відстані від обладнання не менше ніж 5 м і не більше ніж 25 м.

Зона встановлення автомобілів, що заправляються має відповідний нормативний ухил поверхні до водовідвідного лотка.

При в'їзді на територію АЗК встановлені відповідні дорожні знаки та інформаційне табло.

Транспортна схема на території автозаправного комплексу, з проведенням реконструкції, зазнає невеликих змін.

Заплановано вдосконалення дорожньо-транспортної схеми з облаштуванням майданчиків для стоянки автотранспорту, для висадки та посадки пасажирів, для розміщення контейнерів для сміття з під'їздом до нього.

Основу структури транспортної мережі території проектування складають існуючі проїзди до будівель та споруд та майданчики. Проїзди та майданчики мають відповідну конструкцію дорожнього одягу з забезпеченням поперечного ухилу не менше ніж 5‰ і не більше ніж 20‰ для стоку води з території.

Враховуючи технологічні та транспортні процеси в межах території проектування, проектом передбачено схему руху транспорту з урахуванням можливості проїзду до існуючих та проектних будівель і споруд, в тому числі, пожежного транспорту.

В межах території АЗК у північній частині ділянки розміщуються місця для стоянки різних видів автотранспорту (вантажні, легкові, автобуси), відокремлені від проїзної частини. Окремо виділяються спеціальні місця для паркування транспортних засобів маломобільних груп населення.

Транспортні потоки запроєктовано так, щоб уникнути перетину шляхів та зустрічного руху автотранспорту.

Планувальні обмеження, які виникають з реалізацією планувальної діяльності не перешкоджають розвитку прилеглих територій і реалізації інвестиційних намірів.

Будівлі і споруди на території багатопаливного автозаправного комплексу можуть бути одноповерховими I, II і, як виняток, III ступеню вогнестійкості.

Підприємство самостійно планує чисельність працівників, відповідно до необхідних кваліфікацій, категорій та функцій управління, а також в залежності від обсягів робіт та відповідної кількості робочих місць. Кількість робочих місць буде прийнято відповідно до видів виконуваних робіт і з урахуванням діючих інструкцій і правил з техніки безпеки по обслуговуванню технологічного устаткування, електроустановок.

В разі необхідності, відповідно до вимог нормативної документації, у затверджений детальний план можуть бути внесені зміни.

Функціональне зонування території детального планування

Функціональна зона – частина території з явно вираженою переважною функцією її містобудівного використання (житлова, громадська, виробнича та рекреаційна), що відображається у містобудівній документації.

Функціональне призначення території – перспективне використання території за переважною функцією, яка встановлена планом зонування території у складі відповідного виду містобудівної документації.

Дозволений вид використання території (земельної ділянки) - використання, яке відповідає переліку переважних (основних) та супутніх видів цільового призначення земельної ділянки, встановлених для відповідного виду функціонального призначення території у плані зонування території.

Переважний (основний) вид використання території (земельної ділянки) – використання, яке відповідає виду функціонального призначення території для даної функціональної зони і займає сумарну площу території не менше 60 відсотків в межах однієї функціональної зони.

Супутній вид використання території (земельної ділянки) – використання, яке відповідає виду функціонального призначення території для даної функціональної зони, є необхідним для забезпечення функціонування переважного виду використання території (земельної ділянки). Сумарна площа земельних ділянок з усіма видами цільового призначення, визначеними як супутні для відповідного виду функціонального призначення території, не може перевищувати 40 відсотків площі території в межах однієї функціональної зони.

Відповідно до п.5.8 ДБН Б.1.1-22 “Склад та зміст плану зонування території на території населеного пункту”, як правило, встановлюються такі типи територіальних зон:

- Г- громадські;
- Ж – житлові;
- Р – ландшафтно-рекреаційні;
- ТР – транспортної інфраструктури;
- ІН – інженерної інфраструктури;
- В – виробничі;
- КС – комунально-складські;
- СВ – сільськогосподарського призначення;
- С – спеціальні.

Одночасно з тим, враховуючи Постанову КМУ №1051 «Про затвердження Порядку ведення Державного земельного кадастру», з метою узгодженості завдань із створення та розвитку містобудівного кадастру із завданнями створення та розвитку державного земельного кадастру, національної інфраструктури геопросторових даних та Національної програми інформатизації, проектом узгоджується зв'язок між територіальними зонами та видами функціонального призначення території (таблиця 3.2)

На підставі комплексного аналізу містобудівної ситуації та у відповідності до прийнятого архітектурно-планувального рішення, детальним планом території передбачено відповідне зонування території за видами функціонального використання.

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				69

Таблиця 3.2

Тип територіальної зони згідно з ДБН Б.1.1-22:2017		Вид функціонального призначення території згідно з Постановою КМУ №1051	
Кодова познач.	Назва	Кодова познач.	Назва
ТР-1	Зона транспортної інфраструктури	20601.1	Території автомобільного транспорту
ТР-1-3	Зона транспортної інфраструктури (АЗК, СТО, транспортних підприємств тощо)	20605.0	Території закладів з обслуговування автотранспортних засобів
СВ-1	Зона земель сільськогосподарського призначення	30100.0	Сільськогосподарські території
С-4	Зона озеленення спеціального призначення	40302.0	Зелені насадження спеціального призначення

Враховуючи функціональне використання території, що склалося, детальним планом визначене наступне зонування території підприємства:

- об'єктів технологічного обладнання та споруд;
- проїздів та майданчиків для стоянки транспортних засобів;
- обслуговування водіїв та пасажирів;
- будівель і споруд інженерного забезпечення;
- зона зелених насаджень.

В північній частині ділянки заплановане розміщення об'єктів пожежної безпеки - резервуарів протипожежного запасу води.

Детальним планом на території проєктування передбачено реконструкція існуючої забудови та раціональне розміщення нової забудови, об'єктів інженерної інфраструктури, майданчиків та проїздів з забезпеченням санітарних та протипожежних розривів між будівлями, зручного транспортного обслуговування об'єктів та зручних пішохідних зав'язків.

На території діючої автозаправного комплексу розміщені:

- будівля операторської;
- підземний резервуарний парк для зберігання рідкого моторного палива;
- технологічні трубопроводи АЗК;
- острівці для паливо-роздавальних колонок (ПРК);
- навіс над острівцями ПРК;
- складська будівля з легких конструкцій;
- пожежні резервуари;
- модульний автогазозаправний пункт зріджених газів з технологічним обладнанням;
- мережі інженерного забезпечення;
- очисні споруди господарсько-побутових стічних вод (септик);
- накопичувальні ємності поверхневих стічних вод;
- майданчик для висадки та посадки пасажирів;
- майданчик для контейнерів зі сміттям;
- газони багаторічних трав.

Проєктом реконструкції передбачається:

- реконструкція автогазозаправного пункту зріджених газів;

- передбачається реконструкція будівлі операторської з організацією пункту сервісного обслуговування водіїв та пасажирів;
- реконструкція ПРК;
- реконструкція об'єктів інженерної інфраструктури автозаправного комплексу;
- вдосконалення дорожньо-транспортної схеми з облаштуванням майданчиків для стоянки автотранспорту, для висадки та посадки пасажирів, для розміщення контейнерів для сміття;
- облаштування доступності АЗК, із забезпеченням комфорту та безпеки пересування маломобільних груп населення, зокрема людей з інвалідністю, літніх людей, батьків з дитячими візками та інших груп громадян.

Містобудівні умови та обмеження забудови земельної ділянки (далі - містобудівні умови та обмеження) - документ, що містить комплекс планувальних та архітектурних вимог до проектування і будівництва щодо поверховості та щільності забудови земельної ділянки, відступів будинків і споруд від червоних ліній, меж земельної ділянки, її благоустрою та озеленення, інші вимоги до об'єктів будівництва, встановлені законодавством та містобудівною документацією.

Містобудівні умови та обмеження забудови земельних ділянок території детального плану наведено нижче в таблиці 3.3.

Таблиця 3.3

Містобудівні умови та обмеження (проект)

Території закладів з обслуговування автотранспортних засобів 20605.0
(код зони відповідника згідно з ДБН Б.1.1-22:2017 – ТР-1-3)

№ з/п	Вид об'єкта містобудування	Відповідно до переліку переважних та супутніх видів використання
1	Граничнодопустима висотність будинків, будівель та споруд у метрах	Відповідно до технологічних потреб підприємства 10 м. Згідно ДБН Б.2.2-12:20019 «Планування та забудова територій», ДБН В.1.1-7:2016 «Пожежна безпека об'єктів будівництва. Загальні вимоги» та згідно з профільним ДБН за типом об'єкту.
2	Максимально допустимий відсоток забудови земельної ділянки	92%
3	Максимально допустима щільність населення в межах житлової забудови відповідної житлової одиниці (кварталу, мікрорайону)	Житлова забудова не допускається.
4	Мінімально допустимі відстані від об'єкта, що проектується, до червоних ліній, ліній регулювання забудови, існуючих будинків та споруд	Від споруд АЗК до червоної лінії - не менше 6 м, від краю проїзної частини не менше 10 м з відокремленням території АЗК від проїзної частини острівцем безпеки та влаштування заїздів відповідно до вимог п.10.8.29 ДБН В.2.2- 12:2019 «Планування і забудова територій»; Відстані до існуючих будівель, споруд та інженерних мереж відповідно до вимог таблиць 15.5 та 15.6; врахувати розриви відносно АГЗП згідно таблиці 15.8 (ДБН В.2.2-12:2019).
5	Планувальні обмеження (охоронні зони пам'яток культурної спадщини, межі	Охоронні зони пам'яток культурної спадщини, зони охоронного ландшафту, історичні ареали та прибережно-захисні смуги, зони

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата		71

№ з/п	Вид об'єкта містобудування	Відповідно до переліку переважних та супутніх видів використання
	історичних ареалів, зони регулювання забудови, зони охоронюваного ландшафту, зони охорони археологічного культурного шару, в межах яких діє спеціальний режим їх використання, охоронні зони об'єктів природно-заповідного фонду, прибережні захисні смуги, зони санітарної охорони	санітарної охорони та об'єктів природно-заповідного фонду відсутні . Якщо під час проведення будь-яких земляних робіт буде виявлено знахідку археологічного або історичного характеру, то згідно зі ст. 36 ЗУ «Про охорону культурної спадщини» виконавець робіт зобов'язаний зупинити їхнє подальше ведення і протягом однієї доби повідомити про це обласний Центр охорони і наукових досліджень пам'яток культурної спадщини.
6	Охоронні зони об'єктів транспорту, зв'язку, інженерних комунікацій, відстані від об'єкта, що проектується, до існуючих інженерних мереж	<ul style="list-style-type: none"> - охоронна зона кабелів силових всіх напруг (до фундаментів будинків і споруд): 1 м в обидва боки, забороняється будь-яке будівництво з улаштуванням фундаментів, проведення земляних робіт тільки за узгодженням з експлуатуючою організацією, не допускається влаштувати звалища, розпалювати вогнища; забороняється саджати дерева. (Постанова КМУ від 27.12.2022 № 1455 «Про затвердження Правил охорони електричних мереж», Наказ №4 від 09.01.1998р. «Про затвердження Правил безпечної експлуатації електроустановок споживачів (ДНАОП 0.00-1.21-98)»); - зона санітарної охорони водопроводу: 5 м в кожен бік від бокової стінки трубопроводу, забороняється будь-яке будівництво з улаштуванням фундаментів, проведення земляних робіт тільки за узгодженням з експлуатуючою організацією (ДБН В.2.5-74-2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди», ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій», додаток И.1); - охоронна зона газопроводу середнього тиску (понад 0,005 до 0,3 МПа) — це територія вдовж газопроводу у вигляді ділянки землі, обмеженої умовними лініями, що проходять за 4 м від осі газопроводу з обох боків, заборонено будувати будівлі і споруди, розташування автозаправних станцій та сховищ паливно-мастильних матеріалів, складування матеріалів, добрив, дров, проведення земляних робіт на глибині понад 0,3 м без погодження з оператором (ГРМ ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій», додаток И.1); - санітарно-захисні смуги самопливної та дощової каналізації: 3 м в кожен бік від бокової стінки трубопроводу, забороняється будь-яке будівництво з улаштуванням фундаментів, проведення земляних робіт тільки за узгодженням з експлуатуючою організацією (ДБН В.2.5-75 2013 «Каналізація. Зовнішні мережі та споруди»; ДБН В.2.2-12:2019, додаток И.1); - санітарна зона від локальних очисних споруд поверхневих вод типу «ЕКМА» – 15 м (ДБН В.2.5-75:2013 «Каналізація. Зовнішні мережі і споруди», п. 17.1.1., табл. 30, технічні умови ЛОС «ЕКМА»); - водонепроникні ємності збору виробничих стоків - 8 м (ДБН В.2.5-75:2013 «Каналізація. Зовнішні мережі і споруди», п. 17.1.1., табл. 30, технічні умови ЛОС «Біотал»)

Проектом Детального плану з метою мінімізації шкідливого впливу від підприємства на довкілля прийнята наступна концепція організації території в межах розробки Детального плану: на сформованій земельній ділянці, що знаходиться у власності приватного виробничо-господарського підприємства

						Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата	72

«АВТОТРАНС», передбачається реконструкція об'єктів існуючого автозаправного комплексу з модульним автогазозаправним пунктом зріджених газів під багатопаливний автозаправний комплекс з вдосконалення дорожньо-транспортної схеми з облаштуванням майданчиків для стоянки автотранспорту, для висадки та посадки пасажирів, для розміщення контейнерів для сміття.

При плануванні виробничих територій згідно п.7.2.6 ДБН В.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій» слід передбачати:

- функціональне зонування території з урахуванням технологічних зв'язків, відповідних санітарно-гігієнічних та протипожежних вимог, потужністю АЗК за місткістю резервуарів та кількістю автозаправок на годину, містобудівних обмежень;
- раціональну організацію транспортної та інженерної інфраструктури з урахуванням технологічних зв'язків;
- інтенсивне використання території, в тому числі наземний і підземний простір;
- організацію сервісного обслуговування водіїв та пасажирів;
- благоустрій території;
- захист територій від небезпечних наслідків виробничої діяльності, ерозії, абразії, заболочування, засолення і забруднення підземних вод і відкритих водойм стічними водами, відходами виробництва;
- відновлення (рекультивацию) відведених у користування земель, порушених в процесі виробничої діяльності, а також при будівництві.

Основні планувальні рішення щодо розміщення будівель і споруд обумовлені технологічними процесами, вимогами з організації організації руху транспорту, протипожежними та санітарними вимогами і забезпечують умови, які необхідні для нормального функціонування багатопаливного автозаправного комплексу.

Основними принципами планувально-просторової організації даної території є:

- розміщення вищезазначених об'єктів з урахуванням містобудівної ситуації, що склалася на ділянці проектування та суміжних територіях;
- максимально зручне розташування об'єкту;
- створення оптимальної схеми дорожньо-транспортного руху;
- створення оптимальних мікрокліматичних і санітарно-гігієнічних умов;
- інженерне забезпечення об'єкту з визначенням санітарно-захисних зон;
- відведення поверхневих вод з урахуванням рельєфу місцевості;
- максимальне збереження природного ландшафту.

За результатами інженерно-будівельної оцінки територія сприятлива для забудови, придатна для зведення будівель і споруд .

Перелік основних і допоміжних об'єктів проєктного багатопаливного автозаправного комплексу, визначено у графічній частині ДПТ.

Реалізація детального плану передбачається протягом 3-5 років.

Загальна площа території, де буде відбуватись планована діяльність становить 0,5815 га.

Проєктне рішення Детально плану території базоване на:

- врахуванні вимог діючих норм та правил;
- врахування існуючої дорожньої мережі;

								Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата			73

– взаємозв’язки планувальної структури об’єкту та прилеглої до нього території з існуючою планувальною структурою підприємства та оточуючих територій, відповідно до проектних рішень схем планування території району та області;

– організації території з мінімізацією шкідливого впливу на довкілля.

В межах території, що розглядається детальним планом передбачається реконструкція існуючого автозаправного комплексу з модульним автогазозаправним пунктом зріджених газів під багатопаливний автозаправний комплекс.

З врахуванням нормативних вимог щодо забезпечення технологічних, санітарних вимог та вимог пожежної безпеки та планувальних обмежень, в межах території проектування передбачається:

– реконструкція автогазозаправного пункту зріджених газів;

– передбачається реконструкція будівлі операторської з організацією пункту сервісного обслуговування водіїв та пасажирів;

– реконструкція ПРК;

– реконструкція об’єктів інженерної інфраструктури автозаправного комплексу;

– вдосконалення дорожньо-транспортної схеми з облаштуванням майданчиків для стоянки автотранспорту, для висадки та посадки пасажирів, для розміщення контейнерів для сміття;

– облаштування доступності АЗК, із забезпеченням комфорту та безпеки пересування маломобільних груп населення, зокрема людей з інвалідністю, літніх людей, батьків з дитячими візками та інших груп громадян.

Проектом передбачений комплекс будівель і споруд для протипожежного обслуговування об’єктів:

– підземні резервуари протипожежного запасу води (існуючі);

– протипожежна насосна станція (проектна);

– дизель-генераторна (проектна);

– мережа водопостачання пожежних резервуарів (проектна).

Проектом передбачена зручна система автомобільних проїздів на території багатопаливного автозаправного комплексу відповідно до технологічних та транспортних вимог, а також мережа пішохідного руху з урахуванням пересування маломобільних груп населення.

Організація підходів та під’їздів до автозаправного комплексу здійснюється з південного боку по перехідно-швидкісній смузі від автомобільної дороги М03, виїзд – по перехідно-швидкісній смузі в північній частині ділянки.

Територія АЗС відокремлюється від проїзної частини острівцем безпеки. Проектом передбачено озеленення вільних майданчиків.

Планувальні обмеження, які виникають з реалізацією планувальної діяльності не перешкоджають розвитку прилеглих територій і реалізації інвестиційних намірів.

Будівлі і споруди на території багатопаливного автозаправного комплексу можуть бути одноповерховими I, II і, як виняток, III ступеню вогнестійкості.

Параметри будівель та їх конструктивні рішення можуть уточнюватися на подальших стадіях проектування.

Будівлі та споруди, які проєктуються, розміщуються так, щоб забезпечити роботу технологічного обладнання в послідовності з технологічними процесами багатопаливного автозаправного комплексу та з дотриманням загальних протипожежних вимог до конструктивних і планувальних рішень приміщень.

Основні споруди розташовано відповідно до вимог ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій» з урахуванням санітарно-гігієнічних, протипожежних, архітектурно-композиційних та інших вимог, рівня інженерного обладнання.

До резервуарів з паливом, ПРК та іншого технологічного обладнання передбачені під'їзди для пересувної пожежної техніки з забезпеченням її встановлення на відстані від обладнання не менше ніж 5 м і не більше ніж 25 м.

Підприємство самостійно планує чисельність працівників, відповідно до необхідних кваліфікацій, категорій та функцій управління, а також в залежності від обсягів робіт та відповідної кількості робочих місць. Кількість робочих місць буде прийнято відповідно до видів виконуваних робіт і з урахуванням діючих інструкцій і правил з техніки безпеки по обслуговуванню технологічного устаткування, електроустановок.

Основними вимогами до проєктування об'єктів на території детального плану є:

- забезпечення міцності та стійкості згідно з ДБН В.1.2-6:2008;
- забезпечення пожежної безпеки згідно з ДБН В.1.2-7:2008 та ДБН В.1.1.7:2016;
- забезпечення безпеки життя і здоров'я людини та захисту навколишнього природного середовища згідно з ДБН В.1.2-8:2008, ДБН В.1.2-4:2006 та ДСТУ Б А.2.2-7:2010;
- оцінка впливів на навколишнє середовище (ОВНС) при проєктуванні і будівництві підприємств, будинків і споруд ДБН А.2.2.1-2003;
- забезпечення безпеки експлуатації з виключенням ризиків нещасних випадків згідно ДБН В.1.2-9-2008;
- захист від шуму згідно з ДБН В.1.2-10-2008;
- економія енергії, водних ресурсів згідно з ДБН В.1.2-11-2008.

Відхилення від рішення детального плану можуть коригуватись на наступних стадіях проєктування.

Конкретні параметри повинні бути обґрунтовані в частині робочого проєкту (допускається уточнення контуру забудови, взаємне розташування об'єктів, уточнення поверховості, благоустрою, що визначаються ескізами намірів забудови та містобудівними розрахунками з відповідною ув'язкою з рішеннями детального плану).

В разі необхідності, відповідно до вимог нормативної документації, у затверджений детальний план можуть бути внесені зміни.

Під час проведення стратегічної екологічної оцінки проєкту документа державного планування було здійснено оцінку ймовірного впливу реалізації містобудівної документації відповідно до контрольного переліку, наведеного в таблиці нижче:

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				75

Таблиця 3.4

Оцінка ймовірного впливу планової діяльності на довкілля
відповідно до контрольного переліку

Чи може реалізація проєкту ДДП ДПТ спричинити	Негативний вплив			Пом'якшення існуючої ситуації
	Так	Ні	Ймовірно	
Атмосферне повітря				
Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел	X (за рахунок передбачуваного збільшення будівель і споруд виробничого, транспортно-складського, комунального призначення, а отже і рівня використання стаціонарних джерел викидів ЗР)			
Збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел	X (за рахунок передбачуваного збільшення кількості автомобільної техніки)			
Погіршення якості атмосферного повітря			X	
Появу джерел неприємних запахів	X (будівництво ЛОС)			
Зміни повітряних потоків, вологості, температури або будь-які локальні чи регіональні зміни клімату		X		
Водні ресурси				
Збільшення обсягів скидів у поверхневій воді		X		
Будь-які зміни якості поверхневих вод (зокрема таких показників, як температура, розчинний кисень, прозорість, але не обмежуючись ними)		X		
Значне зменшення кількості вод, що використовуються для водопостачання			X	
Збільшення навантаження на каналізаційні системи та погіршення якості очистки стічних вод			X (передбачено ЛОС та упорядкування і благоустрій території)	
Появу загроз для людей і матеріальних об'єктів,		X		

Аркуш

76

Чи може реалізація проєкту ДДП ДПТ спричинити	Негативний вплив			Пом'якшення існуючої ситуації
	Так	Ні	Ймовірно	
пов'язаних з водою (зокрема таких, як паводки або підтоплення)				
Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок регіону			X	
Зміни напрямків швидкості течії поверхневих вод або зміни обсягів води будь-якого поверхневого об'єкту		X		
Зміни обсягів підземних вод (шляхом відбору чи скидів або ж шляхом порушення водоносних горизонтів)			X	
Забруднення підземних водоносних горизонтів			X (за умови герметичності та належного функціонування свердловин, ЛОС, недопущення фізичного, біологічного та хімічного забруднення земельних ресурсів, що в наслідок інфільтрації поліютантів може призвести до забруднення підземних водоносних горизонтів)	
Управління відходами				
Збільшення кількості утворених чи накопичених відходів	X (за рахунок будівництва проєктних об'єктів та функціонування проєктних територій)			
Спорудження екологічно небезпечних об'єктів управління відходами			X	

Чи може реалізація проєкту ДДП ДПТ спричинити	Негативний вплив			Пом'якшення існуючої ситуації
	Так	Ні	Ймовірно	
Біорізноманіття				
Зміни кількості видів рослин, тварин, їхньої чисельності або територіальному представництві		X		
Збільшення площ зернових культур або сільськогосподарських угідь в цілому		X		
Порушення або деградація середовищ існування диких видів тварин		X		
Біорізноманіття та рекреаційні зони				
Негативний вплив на об'єкти природно-заповідного фонду (зменшення площ, початок небезпечної діяльності у безпосередній близькості або на їх території)		X		
Зміни у кількості видів рослин або тварин, їхній чисельності або територіальному представництві			X	
Збільшення площ зернових культур або сільськогосподарських угідь в цілому		X		
Порушення або деградація середовищ існування диких видів тварин			X	
Будь-який вплив на кількість і якість наявних рекреаційних можливостей		X		
Будь-який вплив на наявні об'єкти історико-культурної спадщини			X	
Інші негативні впливи на естетичні показники об'єктів довкілля (перепони для публічного огляду мальовничих краєвидів, появу естетично неприйнятних місць, руйнування пам'ятників природи тощо)		X		

										Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата					78

Чи може реалізація проєкту ДДП ДПТ спричинити	Негативний вплив			Пом'якшення існуючої ситуації
	Так	Ні	Ймовірно	
Населення та інфраструктура				
Зміни в локації, розміщенні, щільності та зростанні кількості населення будь-якої території			X	
Суттєвий вплив на нинішню транспортну систему, зміни в структурі транспортних потоків			X	
Необхідність будівництва нових об'єктів для забезпечення транспортних сполучень			X	
Поява будь-яких реальних або потенційних загроз здоров'ю населення			X	
Екологічне управління та моніторинг				
Послаблення правових і економічних механізмів контролю галузі екологічної безпеки			X	
Усунення наявних механізмів впливу органів місцевого самоврядування на процеси техногенного навантаження			X	
Погіршення екологічного моніторингу			X	За рахунок здійснення спостережень наслідків виконання ДДП для довкілля, у тому числі для здоров'я населення,

Чи може реалізація проєкту ДДП ДПТ спричинити	Негативний вплив			Пом'якшення існуючої ситуації
	Так	Ні	Ймовірно	
				передбачених розділом 9 Звіту СЕО
Стимулювання розвитку екологічно небезпечних галузей виробництва		X		
Інше				
Підвищення рівня використання будь-якого виду природних ресурсів			X	
Суттєве вилучення будь-якого невідновного ресурсу			X	
Збільшення споживання значних обсягів палива або енергії			X	
Суттєве порушення якості природного середовища			X	
Появу можливостей досягнення короткотермінових цілей, які ускладнюватимуть досягнення довготривалих цілей у майбутньому			X	
Такі впливи на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності викличуть значний негативний екологічний ефект, що матиме значний негативний прямиий або опосередкований вплив на добробут людей			X	

Також оцінка впливу проєкту містобудівної документації у результаті аналізу проєктних рішень була здійснена на компоненти як природного так і соціального навколишнього середовища, а саме:

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				80

Аналіз впливу ДП на атмосферне повітря

Етап підготовчих та будівельних робіт проєктних будівель, споруд та об'єктів різного профілю та призначення.

Усі джерела викидів шкідливих речовин в період підготовчих та будівельних робіт відносяться до неорганізованих, що утворюються під час переміщення ґрунтів та пильних будівельних матеріалів спецтехнікою (екскаватор, бульдозер та ін.), викид вихлопних газів під час роботи двигунів автотранспорту та будівельної спецтехніки, викид шкідливих газів під час зварки металевих поверхонь та пластикових труб тощо. Крім того, практично всі види таких робіт мають газові викиди для яких характерні мінливість за місцем виконання та циклічність, тому джерела забруднення атмосфери є нестационарними. Виконання земляних робіт обумовлює виділення в повітря пилу ґрунту – речовин у вигляді суспендованих твердих речовин недиференційованих по складу; робота технологічних механізмів супроводжується виділенням вихлопних газів, які складаються з забруднюючих речовин – сполук азоту, вуглецю, сірки та ін. та парникових газів (метан, діоксид азоту, діоксид вуглецю); при проведенні зварювальних робіт в повітря викидається зварювальні аерозолі, що складаються із з'єднань заліза, марганцю, вуглецю, азоту, фтору і ін. (якісний і кількісний склад викидів ЗР прийняті згідно з «Збірником показників емісії (питомих викидів) забруднюючих речовини в атмосферне повітря різними виробництвами»). Дані викиди забруднюючих речовин є незначні, і не будуть вносити суттєвого внеску в стан забруднення атмосфери та негативно впливати на стан атмосферного середовища. Під час виконання будівельних робіт рекомендовано виконувати заходи, щодо сприяння зменшення викидів забруднюючих речовин (зволоження ділянок пиління – виконання земляних робіт, регулювання двигунів авто та спецтехніки із метою зниження виділення шкідливих вихлопних газів та ін.).

Етап функціонування проєктних об'єктів та споруд. При функціонуванні проєктних споруд, будівель, територій, є ряд етапів, які мають викиди в атмосферне повітря. В результаті реалізації планувальних рішень вплив на атмосферне повітря здійснюватиметься під час функціонування автозаправного комплексу з автостоянками для легкового та великогабаритного транспорту.

В період експлуатації АЗК забруднення атмосфери відбуватиметься при:

- втратах бензину та ДП під час наповнення та зберігання в резервуарах;
- проведенні технологічних операцій на АЗК;
- відпуску палива через ПРК споживачам;
- застосування дизель-генератора;

Очікувані максимальні концентрації забруднюючих речовин від проєктованих джерел викидів, з урахуванням існуючого рівня забруднення атмосфери на межі нормативної СЗЗ та на межі найближчої житлової забудови не перевищуватимуть встановлених порогових значень, очікуваний вплив характеризується як екологічно допустимий.

Детальним планом передбачається улаштування системи автономного теплопостачання для операторської з приміщеннями сервісних послуг, які опалюються.

У відповідності до ст. 10 ЗУ “Про охорону атмосферного повітря”, суб'єкти господарювання, що здійснюють викиди забруднюючих речовин в атмосферне

повітря та діяльність яких пов'язана з впливом фізичних та біологічних факторів на його стан, зобов'язані:

- здійснювати організаційно-господарські, технічні та інші заходи щодо забезпечення виконання вимог, передбачених нормативами екологічної безпеки у галузі охорони атмосферного повітря, дозволами на викиди забруднюючих речовин тощо;

- вживати заходів щодо зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин і зменшення впливу фізичних факторів;

- забезпечувати безперебійну ефективну роботу і підтримання у справному стані споруд, устаткування та апаратури для очищення викидів і зменшення рівнів впливу фізичних та біологічних факторів;

- здійснювати контроль за обсягом і складом забруднюючих речовин, що викидаються в атмосферне повітря організованими та неорганізованими стаціонарними джерелами викидів, і рівнями фізичного впливу та вести їх постійний облік;

- заздалегідь розробляти спеціальні заходи щодо охорони атмосферного повітря на випадок виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру і вживати заходів для ліквідації причин, наслідків забруднення атмосферного повітря;

- забезпечувати здійснення періодичних та/або автоматизованих інструментально-лабораторних вимірювань параметрів викидів забруднюючих речовин пересувних джерел та організованих стаціонарних джерел викидів і ефективності роботи газоочисних установок відповідно до правил, що затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища;

- забезпечувати розроблення методик вимірювань, що враховують специфічні умови викиду забруднюючих речовин;

- використовувати методики вимірювань та засоби вимірювальної техніки, які відповідають вимогам законодавства про метрологію та метрологічну діяльність, для визначення параметрів газопилового потоку і концентрацій забруднюючих речовин в атмосферному повітрі та викидах організованих стаціонарних і пересувних джерел;

- здійснювати контроль за проектуванням, будівництвом і експлуатацією споруд, устаткування та апаратури для очищення газопилового потоку від забруднюючих речовин і зниження впливу фізичних та біологічних факторів, оснащення їх засобами вимірювальної техніки, необхідними для постійного контролю за ефективністю очищення, дотриманням нормативів гранично допустимих викидів забруднюючих речовин і рівнів впливу фізичних та біологічних факторів та інших вимог законодавства в галузі охорони атмосферного повітря;

- своєчасно і в повному обсязі сплачувати екологічний податок;

- вести щоденний облік часу роботи стаціонарних джерел викидів забруднюючих речовин в атмосфері;

- обладнати місця відбору проб організованих стаціонарних джерел викидів для вимірювання параметрів газопилового потоку з метою здійснення контролю за дотриманням затверджених нормативів та дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами (далі - дозволи на викиди);

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				82

- протягом трьох робочих днів після опублікування в місцевих друкованих засобах масової інформації повідомлення про намір отримати дозвіл на викиди подати в електронній формі таке повідомлення про намір отримати дозвіл на викиди для його подальшого публічного розміщення до відповідних місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, на території яких розташовано об'єкт, джерело забруднення, та до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Обов'язковою умовою допустимості роботи об'єкта, що проєктується, є дотримання нормативів екологічної безпеки атмосферного повітря. Основним критерієм оцінки якості атмосферного повітря при визначенні рівня безпосереднього забруднюючого впливу викидів є відповідність розрахункових концентрацій на межі санітарно-захисної зони гігієнічним нормативам гранично допустимих концентрацій (ГДК) забруднюючих речовин в атмосферному повітрі відповідно списку ГДК, затвердженого Головним санітарним лікарем України.

Для кожного з забруднюючих речовин, що викидаються в атмосферу має дотримуватися умова:

$$C_m \text{ГДК} \leq 1$$

де: C_m - максимальна розрахункова приземна концентрація забруднюючої речовини в атмосферному повітрі, мг/м³;

ГДК - максимально-разова граничнодопустима концентрація, мг/м³.

Облік забруднення атмосфери іншими джерелами, що чинять вплив на якість атмосферного повітря в даному регіоні, проводиться шляхом використання фонові концентрації C_f (мг/м³). При цьому має виконуватися співвідношення:

$$C_m + C_f \text{ГДК} \leq 1$$

Обсяги викидів забруднюючих речовин від об'єкта планованої діяльності з урахуванням фонових забруднень і розсіювання їх в атмосфері, повинні забезпечувати нормативи екологічної безпеки атмосферного повітря, тобто гранично допустимі приземні концентрації, що виключають негативний вплив на стан навколишнього середовища.

Забруднення існуючого стану атмосферного повітря характеризується фоновими концентраціями забруднюючими речовинами, які зіставляються з граничнодопустимими концентраціями (ГДК).

Відомості про фонове забруднення атмосферного повітря прийнято згідно витягу з офіційних реєстрів ЕкоСистеми (таблиця 3.5)

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				83

Фонові концентрації забруднюючих речовин
в атмосферному повітрі

Код Речовини/ CAS № або CAS	Найменування речовини	Фонові концентрації, мг/м ³	ГДК _{кр.} ОБРВ, мг/м ³	Фонові концентрації, доля ГДК
2704/8032-32-4	Бензин (нафтовий, малосірчистий, у перерахунку на вуглець)	2,0	5	0,4
2754/-	Вуглеводні насичені C ₁₂ -C ₁₉ (розчинник РПК-26611 і ін.) у перерахунку на сумарний органічний вуглець	0,4	1,0	0,4
10304/74-98-6	Пропан	26,0	65,0	0,4
402/106-97-8	Бутан	80,0	200,0	0,4
1301/107-02-8	Акролеїн	0,012	0,03	0,4
337/630-08-0	Вуглецю оксид	2,0	5	0,4
330/7446-09-5	Ангідрид сірчистий	0,2	0,5	0,4
2902/-	Речовини у вигляді твердих частинок недиференційованими за складом	0,2	0,5	0,4
410/74-82-8	Метан	20,0	50,0	0,4
301/10102-44-0	Азоту діоксид	0,08	0,2	0,4
328/1333-86-4	Сажа	0,06	0,15	0,4
123/1309-37-1	Заліза оксид (у перерахунку на залізо)*	0,016	0,04	0,4
143/1313-13-9	Марганець і його сполуки (у перерахунку на двоокис марганцю)	0,004	0,01	0,4
342/7664-39-3 7783-61-1	Фтористі сполуки газоподібні (фтористий водень, чотирифтористий кремній) у перерахунку на фтор	0,008	0,02	0,4
343/7681-49-4	Фтористі сполуки добре розчинні неорганічні (фторид натрію, гексафторсилікат натрію) у перерахунку на фтор	0,012	0,03	0,4
344/-	Фтористі сполуки погано розчинні неорганічні (фторид алюмінію, гексафторалюмінат натрію) у перерахунку на фтор	0,08	0,2	0,4
616/1330-20-7	Ксилол	0,08	0,2	0,4
621/108-88-3	Толуол	0,24	0,6	0,4

Згідно даних наведених у таблиці вище, перевищень фонових концентрацій не спостерігається, стан атмосферного повітря задовільний.

Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами можуть здійснюватися на підставі дозволу на викиди, виданого суб'єкту господарювання, об'єкт якого належить до першої групи, суб'єкту господарювання, об'єкт якого знаходиться на території зони відчуження, зони безумовного (обов'язкового) відселення території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи, центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, або через центри надання адміністративних послуг за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення.

Виконання заходів щодо охорони атмосферного повітря не повинно призводити до забруднення ґрунтів, вод та інших природних об'єктів. В результаті реалізації проєкту державного планування передбачається несуттєве збільшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря та незначне погіршення його стану.

Аналіз впливу ДДП на клімат

Боротьба зі зміною клімату і запобігання зміні клімату – це система заходів, спрямована на скорочення викидів парникових газів (далі – ПГ) і стримування процесу зростання середньої глобальної температури атмосфери Землі. Перелік таких заходів визначено міжнародними угодами – Рамковою конвенцією ООН про зміну клімату, Кіотським протоколом до неї, Паризькою кліматичною угодою, а на національному рівні – Концепцією реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 07.12.2016 № 932-р. Для отримання кількісних значень потрібно розрахувати поточні середньорічні сумарні викиди та поглинання ПГ від території чи регіону та оцінити середньорічні сумарні викиди та поглинання ПГ після завершення ДДП. Наразі кількісний вплив на клімат оцінюється в тонах CO₂-еквіваленту.

Зважаючи на відсутність фактологічних даних щодо парникових газів в межах регіону та оцінюючи характер планованої діяльності можна зробити висновок, що кліматичні фактори (у т. ч. зміна клімату та викиди парникових газів) – негативних впливів не передбачається. Змін мікроклімату в результаті планованої діяльності не очікується, оскільки в результаті експлуатації об'єкту відсутні значні виділення теплоти, інертних газів, вологи. Особливості кліматичних умов, які сприяють зростанню інтенсивності впливів планованої діяльності на навколишнє середовище, відсутні.

Реалізація рішень детального плану передбачає створення додаткових джерел негативного впливу на клімат, а також в тому числі деякі заходи зменшення цього впливу. Відповідно до рекомендацій Міністерства енергетики та захисту довкілля України від 03.03.2020 року №26/1.4-11.3-5650 “Рекомендації щодо включення кліматичних питань до документів державного планування” (<https://mepr.gov.ua/news/34766.html>) враховувано специфіку розгляду питань впливу на клімат, яка відрізняється від впливу на інші компоненти довкілля, що представлений у таблиці нижче, як аналіз впливу від впровадження рішень ДДП на клімат.

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				85

Таблиця 3.6

Аналіз впливу на клімат внаслідок виконання ДДП

№ з/п	Компонента розгляду	Специфіка
1	Питання впливу на клімат внаслідок виконання ДДП	Розглядаючи вплив на клімат, як компонент довкілля, окремо слід розглядати негативні наслідки, що збільшують вплив на клімат, а саме – збільшують викиди та зменшують поглинання ПГ, а також позитивні наслідки, що зменшують викиди та збільшують поглинання ПГ. Сумарний вплив оцінюється в одиницях тон CO ₂ еквіваленту
2	Додаткові джерела інформації, що мають бути розглянуті для належної оцінки впливу на клімат	Для проведення стратегічної екологічної оцінки (далі - СЕО) по ДДП слід додатково залучити дані земельного кадастру, дані статистичних звітів щодо використання видів енергії, палива та матеріалів, дані енергетичних, паливних та інших матеріальних балансів.
3	Особливості розгляду заходів, які передбачається розглянути для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання ДДП	Слід враховувати можливий зворотній вплив клімату на виконання ДДП (як зміна клімату та наслідки такої зміни можуть вплинути на ефективність та спроможність такого виконання). Для цього необхідно проаналізувати вразливість плану або програми (в тому числі містобудівних планів), їхніх цілей, очікуваних результатів, цільових показників, викладених у ДДП, або, навпаки, стійкість до очікуваної зміни клімату, оцінити спроможність планів бути досягнутими при загостренні несприятливих наслідків зміни клімату. Тому є сенс врахувати і можливі регіональні кліматичні наслідки (зміну погодних умов, економічних умов, водокористування, енергоспоживання, кліматичну міграцію, появу інвазійних видів, надзвичайні ситуації природного та техногенного характерів).

Боротьба зі зміною клімату та запобігання зміні клімату – це система заходів, спрямована на скорочення викидів парникових газів і стримування процесу зростання середньої глобальної температури атмосфери Землі.

Глобальна зміна клімату та її місцеві прояви (підвищення середньорічної температури та тривалість спекотних посушливих періодів, частота та інтенсивність екстремальних явищ, зокрема, повеней, злив та ураганів) сьогодні є серед визначальних чинників, що безпосередньо впливають на екологічний стан територій, зміну характеру довкілля, здоров'я громадян, продовольчу безпеку, інфраструктуру, регіональний та місцевий розвиток.

Тож прояви зміни клімату, насамперед негативні, та їхні наслідки не можуть ігноруватися в процесі стратегічного планування і потребують систематичного моніторингу і розробки системи заходів з пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї природних екосистем, господарства, зокрема сільського, енергетичного сектору, а також захисту громадського здоров'я та інфраструктури.

Оскільки питання зміни клімату ще недостатньо висвітлені в екологічних методичних документах, тому для здійснення оцінки впливу на клімат для ДДП використано наступні елементи відповідно до рекомендацій Міністерства

										Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата					86

енергетики та захисту довкілля України від 03.03.2020 року №26/1.4-11.3-5650 “Рекомендації щодо включення кліматичних питань до документів державного планування”, що відображені у таблиці нижче - “Вплив рішень ДДП ДПТ на зміни клімату”.

Таблиця 3.7

Вплив рішень ДДП ДПТ на зміни клімату

Елемент	Напрямок	Варіант	Ознаки
M-	Пом'якшення (mitigation)	Зменшення сумарного щорічного негативного впливу на клімат внаслідок проведення ДДП	Створення системи ефективних озелених територій різного призначення; При проектуванні надання переваги модернізованим локальним очисним установкам повного біологічного очищення, в результаті експлуатації яких зведені до мінімуму викиди ЗР, в тому числі ПГ; Максимально можлива оптимізація руху транспорту, системи його маневрування; Організація збирання, сортування та вивезення всіх видів відходів; Відмова від використання викопного палива
M+		Збільшення сумарного щорічного негативного впливу на клімат внаслідок проведення ДДП	Розвиток виробничих, транспортно-складських територій; Збільшення енерго-, ресурсо- та водокористування; Збільшення кількості транспорту, як вантажного так і індивідуального
Mt		Одноразові великі викиди ПГ під час проведення ДДП	Великі витрати матеріальних та енергетичних ресурсів; Масштабні земляні роботи
A+	Адаптація (adaptation)	Сприяння сумарного адаптаційного потенціалу регіону до зміни клімату внаслідок проведення ДДП	- Енергоефективність проектних будівель, споруд та матеріалів; Розробка заходів, які передбачається розглянути для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків ДДП
A-		Зменшення сумарного адаптаційного потенціалу регіону до зміни клімату внаслідок проведення ДДП	Збільшення потреб в усіх видах ресурсів та енергії, в першу чергу електроенергії, води; Збільшення викидів забруднюючих речовин за рахунок функціонування запроєктованих виробничих, транспортно-складських територій

Аркуш

87

Таким чином, оцінка впливу ДДП на клімат складається із комбінації п'яти елементів: М-, М+, Мt, А+ та А-. Для отримання кількісних значень елементів М+ та М- потрібно розрахувати поточні середньорічні сумарні викиди та поглинання ПГ від території чи регіону та оцінити середньорічні сумарні викиди та поглинання ПГ після завершення ДДП. Наразі кількісний вплив на клімат оцінюється в тонах СО₂-еквіваленту. На наступних стадіях проектування є необхідність розрахунку кількісних значень елементів М+ та М-.

Аналіз впливу ДДП на водні ресурси

На території ДП відсутні поверхневі водні об'єкти.

У період проведення будівельних робіт вода потрібна для забезпечення господарсько-побутових, питних та протипожежних потреб.

Тимчасове водопостачання будівельного майданчика передбачається привізною водою. Для питних потреб буде використовуватися привізна бутильована вода. Якість даної води повинна відповідати ДСанПіН 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною».

Джерелом водопостачання на території існуючого автозаправного комплексу з модульним автогазозаправним пунктом ПВГП «АВТОТРАНС» для забезпечення потреб підприємства, у тому числі на пожежогасіння, є водозабірна свердловина, що розташована на відстані 30 м на південь від території проектування.

Для зберігання запасу води використовуються пожежні резервуари у північній частині ділянки.

Для водопостачання території прийнята об'єднана господарсько-побутова та протипожежна система з подачею води на зовнішнє пожежогасіння від насосної станції та пожежних резервуарів.

Додатково заплановане будівництво водопроводу вздовж східної межі ділянки до існуючих пожежних резервуарів у північній частині ділянки.

Згідно ДБН В.2.5-74:2013 прийнята III категорія надійності водопостачання.

Вода повинна відповідати ДСанПіН 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» з хімічних та бактеріологічних показників.

На час розроблення детального плану територія забезпечена системою каналізування.

В межах території проектування передбачена централізована система господарсько-побутової каналізації з відведенням стоків в локальні очисні споруди та водонепроникні колодязі, що розташовані в межах ділянки.

Для відведення стічних вод використовуються існуючі локальні очисні споруди, що розташовані у північній частині ділянки.

На АЗК передбачені заходи щодо забезпечення стоку води з території. Для стоку води з покриття облаштовані похили підвищення висотою 0,2 м для відведення забруднених нафтопродуктами атмосферних опадів через масложироуловлювачі в очисні споруди.

Організація відведення дощових та талих вод з даної території розрахована з урахуванням рельєфу місцевості та спрямована на локальні очисні споруди. Після очищення поверхневі води можуть використовуватися у технологічних цілях. Для очищення найбільш забрудненої частини поверхневих стічних вод містобудівною

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				88

документацією передбачено використання локальних очисних споруд (ЛОС) типу "ЕКМА", що розроблені "ЕКОПОД" м. Київ.

Поливання зелених насаджень і твердих покриттів здійснюється окремою системою поливального водопроводу для чого можуть бути використані очищені поверхневі води та трубчаті колодязі технічної води, що розташовані по території проектування. Дане питання буде вирішене на подальших стадіях проектування.

Зовнішнє пожежогасіння об'єкту передбачається здійснювати від існуючих пожежних резервуарів по 100 м³. Загальна місткість зазначених пожежних резервуарів становить 200 м³. Забір води на пожежогасіння передбачається безпосередньо з резервуарів.

Розрахункові витрати води на внутрішнє пожежогасіння прийняті відповідно до табл.4 ДБН В.2.5-64:2012. Для розрахунку необхідного протипожежного об'єму води приймаються витрати для будівлі, що вимагає найбільшої витрати води, та складають 15 л/с на одну пожежу.

Необхідний протипожежний об'єм води заплановано зберігати в пожежних підземних резервуарах (кількість не менше 2-х), ємкість яких повинна забезпечувати витрати води на зовнішнє та внутрішнє пожежогасіння протягом трьох годин. Частковий об'єм води на пожежогасіння можливо використовувати за рахунок резервуару існуючої водонапірної вежі.

Максимальний строк відновлення пожежного об'єму води повинен бути не більше ніж 72 години.

Можливий вплив на стан підземних вод відбуватиметься у зв'язку з порушенням ґрунтового покриву під час будівельних робіт, за умови розливу каналізаційних стоків на ділянках не покритих твердим покриттям, за умови належного функціонування локальних очисних споруд.

Позитивний вплив на водні ресурси полягатиме у встановленні та дотриманні розмірів санітарної охорони від свердловини, облаштування захисного покриття в зоні санітарної охорони свердловини, встановлення та дотримання санітарно-захисних зон від локальних очисних споруд, доочищення вод господарсько-побутової каналізації (фільтруючий колодязь).

Вплив на водне середовище в робочому режимі експлуатації підприємства мінімальний і може бути помітним лише у випадках порушення нормального технологічного процесу або при недбалому проведенні ремонтних операцій.

Завданням санітарної очистки території є вивіз та знезараження побутових відходів.

У проєкті передбачаються наступні заходи з благоустрою території:

- влаштування проїздів та доріжок з твердим покриттям;
- проведення технічної і біологічної рекультивації родючого шару ґрунту, порушеного в процесі влаштування дорожніх покриттів та будівництва;
- впорядкування озеленення на території (влаштування клумб, газонів, вирубка чагарників);
- нічне освітлення території;
- влаштування майданчику для відпочинку працюючих;
- влаштування паркувального майданчику для легкових автомобілів та велосипедів;

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				89

– влаштування майданчиків контейнерів для сміття.

Для підтримки задовільного санітарного стану проєктної території створюється система очистки від твердих побутових та виробничих відходів. Збір твердих побутових та виробничих відходів передбачений по системі сміттезбірників, згідно з якою сміття збирається у змінні контейнери. Під час зберігання побутових відходів у контейнерах повинна бути виключена можливість їх загнивання, розкладання, розвіювання та розпилювання.

Для забезпечення виконання вимог ЗУ “Про управління відходами”, Національної стратегії управління відходами до 2030 року (Розпорядження Кабінету Міністрів України від 8 листопада 2017 року №820-р) та “Програми поводження з твердими побутовими відходами” (Постанова Кабінету Міністрів України від 04.04.2004 р. № 265) передбачається організація роздільного збору ресурсоцінних компонентів відходів у відповідних маркованих ємностях на майданчиках (майданчики для встановлення контейнерів роздільного збору відходів повинні бути огорожені та мати тверде покриття (асфальтове, бетонне); для зберігання та тимчасового збирання побутових відходів рекомендується використовувати контейнери об’ємом 1,1м³) з подальшою їх передачею спеціалізованим підприємствам, які мають відповідні ліцензії на поводження з відходами та виробничі потужності після укладання відповідного договору на відновлення чи захоронення.

Майданчики для розміщення контейнерів облаштовується в межах ділянки проєктування на нормативній відстані від будівель.

Майданчики повинні мати асфальтове або бетонне покриття, до нього повинний забезпечуватись зручний під’їзд та маневрування сміттезбірних машин.

Строк служби всіх контейнерів та сміттезбірників має становити не менше 5 років. Періодичність вивезення ТПВ встановлюється виходячи з необхідності недопущення зберігання ТПВ в контейнерах в холодну пору року (при температурі нижче -5°C) більш ніж 3 доби, в теплу пору року (при температурі вище +5) більше однієї доби. При проєктуванні майданчика мають передбачатись інженерні рішення щодо миття покриття, миття та дезинфекції контейнерів.

Містобудівною документацією пропонується передбачити окремі контейнери для скла, пластмаси, паперу, металевих банок і харчових відходів, для вилучення за призначенням вторинних матеріалів з подальшим їх переробленням за відповідними технологіями на спеціалізованих підприємствах.

На АЗПК зберігання відходів здійснюється у спеціально відведених місцях відповідно до санітарних норм і правил утримання території.

Поводження з відходами здійснюється у відповідності з вимогами нормативних документів, що виключають довготривале накопичення відходів, а також забруднення атмосферного повітря, ґрунту, поверхневих і підземних вод. Необхідною умовою безпечного поводження з відходами є роздільний збір і тимчасове зберігання у відповідності до видів і класів небезпеки, створення необхідних умов для безпечного зберігання.

Сухе побутове сміття, тверді відходи та сміття з території збирається у контейнери для сміття. На території передбачається майданчик для встановлення контейнерів для сміття.

На території діючого багатопаливного автозаправного комплексу утилізація чи захоронення відходів не здійснюється. По мірі накопичення відходи вивозять на спеціальні об'єкти поводження з відходами.

Згідно з договором щодо надання послуг з управління відходами, що утворюються в результаті господарської діяльності, підприємство ПВГП «АВТОТРАНС» передає відходи для утилізації, перероблення, захоронення та ін. підприємству, що має відповідні ліцензії на право провадження господарської діяльності у сфері поводження з відходами. Власне вивіз відходів з території багатопаливного автозаправного комплексу буде здійснюватися спеціальним транспортом організації, з якою заключено договір.

З метою уникнення можливого потрапляння відходів в навколишнє середовище передбачено забезпечення повного збирання, належного зберігання та недопущення знищення і псування відходів.

Відповідно до статті 17 ЗУ “Про управління відходами”, суб'єкти господарської діяльності у сфері управління відходами зобов'язані:

1) дотримуватися вимог щодо збирання, перевезення та оброблення відходів, встановлених цим Законом та іншими нормативно-правовими актами;

2) не допускати змішування відходів, що можуть бути відновлені, з відходами, що не можуть бути відновлені;

3) вести облік відходів, що утворилися у результаті їхньої діяльності чи були отримані від інших суб'єктів господарювання, облік операцій з управління відходами та подавати звітність відповідно до закону;

4) класифікувати свої відходи відповідно до Національного переліку відходів та Порядку класифікації відходів;

5) забезпечувати здійснення операцій з оброблення відходів на об'єктах оброблення відходів;

6) забезпечувати утримання в належному санітарному і технічному стані об'єктів оброблення відходів, забезпечувати дотримання правил техніки безпеки та пожежної безпеки на них;

7) надавати місцевим органам виконавчої влади, органам місцевого самоврядування, уповноваженим органам виконавчої влади у сфері управління відходами інформацію про відходи та пов'язану з ними діяльність;

8) відшкодовувати шкоду, заподіяну здоров'ю та майну громадян України, навколишньому природному середовищу, підприємствам, установам та організаціям внаслідок порушення встановлених правил управління відходами, відповідно до закону;

9) мати дозвіл на здійснення операцій з оброблення відходів;

10) мати ліцензію на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами та/або письмову згоду (повідомлення) на транскордонне перевезення небезпечних відходів чи висновок на транскордонне перевезення відходів відповідно до закону;

11) забезпечувати професійну підготовку, підвищення кваліфікації та проведення атестації фахівців у сфері управління відходами;

12) призначати відповідальних осіб у сфері управління відходами;

13) виконувати інші обов'язки, передбачені законом.

Суб'єкти господарювання, які в установленому порядку визначені виконавцями послуг на вивезення побутових відходів на певній території, здійснюють їх роздільне збирання. Суб'єкти господарської діяльності у сфері управління відходами укладають договори з юридичною особою, яка в установленому порядку визначена виконавцем послуг на вивезення побутових відходів на певній території, на якій знаходиться об'єкт утворення відходів.

Аналіз впливу ДДП на земельні ресурси, ґрунти

Інженерна підготовка території виконується з метою покращення санітарно-гігієнічних умов функціонування підприємства і включає вертикальне планування для відводу поверхневих вод.

У складі робіт з інженерної підготовки території передбачаються наступні заходи: регулювання стоку дощових і снігових талих вод; влаштування дощової каналізації закритого типу. У складі забороняючих заходів передбачаються наступні заходи з інженерної підготовки території: заборона скидання побутових-господарських, дощових вод без попереднього їх очищення. Вертикальне планування території забезпечуватиме допустимі для руху транспорту і пішоходів ухили на під'їздах з раціональним балансом земляних робіт, таким чином, щоб розміщення земляних мас не викликало зсувні та посадочні явища. Нова дорожня мережа передбачається із влаштування покриття з асфальтобетону.

При проектуванні даного ДДП передбачено благоустрій території, зокрема: благоустрій проїздів та доріжок. Обов'язковий перелік елементів благоустрою повинен відповідати вимогам пунктів 5.4.3, 5.4.4 ДБН Б.2.2-5:2011 "Благоустрій території".

Внаслідок реалізації рішень проекту документа державного планування не передбачається будь-якого посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів, поява таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози також не передбачається внаслідок реалізації проекту.

Однак, проектом передбачається освоєння вільних від забудови земельних ділянок для будівництва об'єктів різного функціонального призначення. Під час здійснення планованої діяльності передбачається незначний та тимчасовий вплив на ґрунт, а саме його ущільнення та переміщення, на стадії проведення підготовчих та будівельних робіт за рахунок впливу від техніки, що використовується для монтажних, підйомно-транспортних та земле-копальних робіт. При цьому необхідно вжити природоохоронних заходів, направлених на збереження родючого шару ґрунту та його раціональне використання в подальшому (для озеленення і т. ін.). Статтею 14 Конституції України передбачено, що земля є основним національним багатством України та перебуває під особливою охороною держави.

Враховуючи особливий правовий статус землі як головного багатства держави, а також цінності сільськогосподарських земель, питання зняття та перенесення ґрунтового покриву земельної ділянки має відповідне правове регулювання. Зняття ґрунтового покриву (верхнього шару ґрунту) найчастіше необхідне у зв'язку із здійсненням будівельних, а також гірничодобувних і геологорозвідувальних та деяких інших робіт.

Обов'язок щодо отримання спеціального дозволу для зняття ґрунтового покриву передбачений в ст. 168 Земельного кодексу України (надалі – ЗК України).

Відповідно до вказаної статті при здійсненні діяльності, пов'язаної з порушенням поверхневого шару ґрунту, власники земельних ділянок та землекористувачі повинні здійснювати зняття, складування, зберігання поверхневого шару ґрунту та нанесення його на ділянку, з якої він був знятий (рекультивация), або на іншу земельну ділянку для підвищення її продуктивності та інших якостей.

Державним комітетом України із земельних ресурсів затверджено Порядок видачі та анулювання спеціальних дозволів на зняття та перенесення ґрунтового покриву (родючого шару ґрунту) земельних ділянок наказом від 4 січня 2005 року № 1 (надалі – Порядок). Порядок зазначає, що дозвіл потрібний для зняття і перенесення ґрунтового покриву, який характеризується родючістю. Відповідно до п. 4.1 Порядку для отримання дозволу на зняття та перенесення ґрунтового покриву власник земельної ділянки, землекористувач або їх представник звертається з письмовою заявою до відповідного органу Держкомзему. За результатами розгляду матеріалів інспекційний орган Держкомзему видає дозвіл чи відмовляє у його видачі. У разі відмови у видачі дозволу на зняття та перенесення ґрунтового покриву інспекційний орган Держкомзему письмово повідомляє про це заявника із зазначенням причин відмови (п. 4.6 Порядку).

Враховуючи, що Порядок визначає процедуру отримання дозволу на перенесення родючого ґрунту без прив'язки до певної категорії землі (наприклад, до таких категорій, як землі сільськогосподарського призначення, землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення, землі лісгосподарського призначення і т. п.), і водночас містить виключний перелік випадків, коли дозволу не потрібно, то логічним є необхідність отримання дозволу на зняття ґрунту з будь-якої землі, за умови що вона є родючою і не підпадає під винятки, передбачені п. 3.2 Порядку.

Державна інспекція з контролю за використанням і охороною земель висвітлила свою позицію щодо цього питання, у листі від 11.09.2006 р. № 6-8-1487/885. Вказаним листом при наданні роз'яснень було зроблено такий висновок: “Слід зазначити, що дозвіл видається на зняття та перенесення ґрунтового покриву (родючого шару ґрунту) земельних ділянок. Ґрунтовий покрив земельних ділянок характеризуватиметься родючістю і підлягатиме землюванню, якщо буде відповідати вимогам та показникам, встановленим у ГОСТ 17.5.1.03-78, ГОСТ 17.4.2.02-83, ГОСТ 17.5.3.05-84, ГОСТ 26213-84, ГОСТ 17.5.3.06-85. Ґрунтовий покрив земельних ділянок, який не відповідає вимогам та показникам, встановленим у зазначених ГОСТах, не є родючим, а отже, дозвіл на зняття та перенесення ґрунтового покриву (родючого шару ґрунту) земельних ділянок не видається”. Крім того, Державна інспекція з контролю за використанням і охороною земель у листі від 08.09.2008 р. № 6-8-2857/1272, прийшла до такого висновку: “Однією з умов отримання дозволу на зняття та перенесення ґрунтового покриву (родючого шару ґрунту) земельної ділянки є наявність агрохімічного паспорта земельної ділянки, що є документом, який підтверджує наявність чи відсутність родючого шару ґрунту. При цьому документом, який підтверджує наявність чи відсутність родючого шару ґрунту є виключно агрохімічний паспорт цієї земельної ділянки, а не довідка про стан родючості ґрунтів земельної ділянки”.

								Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата			93

На підставі проаналізованих положень законодавства та роз'яснювальних листів стає зрозумілим, що отримання дозволу на зняття та перенесення ґрунтового покриву земельних ділянок необхідно лише в разі його родючості та відповідності вимогам та показникам, встановленими чинними нормативно-правовими актами, включаючи ДСТУ 4362:2004 “Якість ґрунту. Показники родючості ґрунтів”. Процедуру видачі та анулювання спеціальних дозволів на зняття та перенесення ґрунтового покриву (родючого шару ґрунту) земельних ділянок встановлена Порядком видачі та анулювання спеціальних дозволів на зняття та перенесення ґрунтового покриву (родючого шару ґрунту) земельних ділянок (Наказ державного комітету України по земельних ресурсах №1 від 04.01.2005 р. “Про затвердження Порядку видачі та анулювання спеціальних дозволів на зняття та перенесення ґрунтового покриву (родючого шару ґрунту) земельних ділянок” зареєстровано в Міністерстві юстиції України 20 січня 2005 р. за № 70/10350) (далі – Порядок). Порядок визначає процедуру видачі та анулювання спеціальних дозволів на зняття та перенесення ґрунтового покриву (родючого шару ґрунту) земельних ділянок. Беручи до уваги, що Наказ державного комітету України по земельних ресурсах №1 від 04.01.2005 р. “Про затвердження Порядку видачі та анулювання спеціальних дозволів на зняття та перенесення ґрунтового покриву (родючого шару ґрунту) земельних ділянок” втратив чинність на підставі Наказу Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства № 642 (з0503-20) від 07.04.2020 р., на момент підготовки даного Звіту не існує чіткої процедури видачі та анулювання спеціальних дозволів на зняття та перенесення ґрунтового покриву (родючого шару ґрунту) земельних ділянок встановлена Порядком видачі та анулювання спеціальних дозволів на зняття та перенесення ґрунтового покриву (родючого шару ґрунту) земельних ділянок.

При проведенні підготовчих та будівельних робіт необхідно обов'язково врахувати вимоги “Правил розроблення робочих проєктів землеустрою”, щ затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 2 лютого 2022 р. № 86.

Згідно п. 28. “Правил розроблення робочих проєктів землеустрою”, що затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 2 лютого 2022 р. № 86, робочий проєкт землеустрою щодо зняття та перенесення родючого шару ґрунту має містити обґрунтовані проєктні рішення з пошарового зняття та роздільного складування верхнього, найбільш родючого шару ґрунту земельних ділянок за умови, якщо:

- масова частка гумусу в нижній межі родючого шару ґрунту, що знімається, становить у природно-сільськогосподарських зонах: Полісся - не менш як 1 відсоток; Лісостеп - не менш як 2 відсотки; Степ - не менш як 2 відсотки; Степова посушлива - не менш як 1 відсоток;

- Сухостепова - не менш як 1 відсоток; Карпатська гірська область - не менш як 1 відсоток; Кримська гірська область - не менш як 1 відсоток;

- величина рН водної витяжки в родючому шарі ґрунту становить 5,5-8,2 (крім Карпатської та Кримської гірських областей); в ґрунтах Карпатської та Кримської гірських областей - не менше ніж 4;

- величина рН сольової витяжки дерново-підзолистих ґрунтів становить не менше ніж 4,5; в торф'яному шарі - 3-8,2;

										Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата					94

- масова частка обмінного натрію (у відсотках ємності катіонного обміну) становить: у суміші родючого шару чорноземів, темно-каштанових, каштанових ґрунтів і сіроземів у комплексах із солонцями - не більше ніж 5; у слабо- і середньо солонцюватих різновидах зональних і гідроморфних ґрунтів зон Лісостепу та Степу - до 15; на слабо- і середньо солонцюватих різновидах малогумусних південних чорноземів, бурих, каштанових ґрунтів і сіроземів, а також гідроморфних, напів гідроморфних ґрунтів Степової посушливої та Сухостепової зон - до 10;

- масова частка ґрунтових частинок менше ніж 0,1 міліметра становить від 10 до 75 відсотків (крім заплавлених, дельтових пісків і піщаних відкладів);

на заплавлених, дельтових пісках і піщаних відкладах - 5-10 відсотків. У відповідності до п.26 “Правил розроблення робочих проєктів землеустрою”, що затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 2 лютого 2022 р. № 86, для тимчасового складування родючого шару ґрунту можуть використовуватися земельні ділянки будь-якого цільового призначення за згодою власника або користувача земельної ділянки.

Статтею 533 КУпАП передбачено обсяг відповідальності за зняття та перенесення ґрунтового покриву земельних ділянок без спеціального дозволу. У цій статті передбачена відповідальність за зняття та перенесення ґрунтового покриву земельних ділянок, а також невиконання умов зняття, збереження та використання родючого шару ґрунту. Статтею 2391 Кримінального кодексу України (далі – КК України) передбачена відповідальність за незаконне заволодіння ґрунтовим покривом (поверхневим шаром) земель.

Слід зазначити, що відповідальних осіб за зняття та перенесення ґрунтового покриву земельних ділянок без спеціального дозволу можуть також зобов'язати відшкодувати заподіяну вищезазначеними діями шкоду у розмірі, який вираховується відповідно до п. 6 Методики визначення розміру шкоди, заподіяної внаслідок самовільного зайняття земельних ділянок, використання земельних ділянок не за цільовим призначенням, зняття ґрунтового покриву (родючого шару ґрунту) без спеціального дозволу. Виходячи з усталеної судової практики щодо вказаної категорії справ, можна стверджувати, що при притягненні до відповідальності відповідно до п. 6 Методики мають бути наявні докази щодо знищення ґрунтового покриву, докази якісного стану ґрунту, дані агрохімічного паспорта відповідної ділянки.

Вищезазначена позиція відображається, зокрема, у постанові Вищого господарського суду України від 29 липня 2008 року № 20/23-08-441.

Також при здійсненні будівельних робіт відповідно до ст. 48 ЗУ “Про охорону земель” потрібно забезпечити недопущення порушення гідрологічного режиму земельних ділянок та дотримуватись екологічних вимог, установлених законодавством України при проєктуванні, розміщенні та будівництві об'єктів. При освоєнні ділянок під нове будівництво та при проведенні реконструкції необхідно дотримуватись санітарних норм, зокрема вимог ДСП 173-96 (дод. 14) щодо санітарно-гігієнічних показників придатності ґрунту ділянки під забудову.

До рішень Детального плану, які позитивно впливатимуть на стан ґрунтів слід віднести благоустрій та озеленення території, превентивні інженерно-технічні заходи (влаштування дренажів, підсіпка, зрізка території). Забруднення ґрунту в процесі експлуатації герметичного обладнання не передбачається. На території

								Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата			95

проектування передбачене непроникне тверде покриття проїздів з метою недопущення забруднення земельних ресурсів, ґрунтів та водоносних шарів дощовими і талими водами, нафтопродуктами та іншими забруднюючими речовинами. Стоянки автотранспорту повинні мати спеціальне покриття для запобігання потрапляння паливно-мастильних матеріалів в ґрунт. Організація рельєфу ділянки виконана з врахуванням нормативних ухилів проїздів, майданчиків та інших територій. Основним заходом щодо захисту ґрунтів від ерозії та змивів передбачені ухили місцевості, що не перевищують допустимих.

Вплив на земельні ресурси від утворених в процесі планованої діяльності відходів не передбачається, оскільки передбачається передача попередньо відсортованих ресурсоцінних компонентів відходів спеціалізованим підприємствам для подальшої утилізації чи видалення на основі укладених договорів.

Позитивний вплив на стан земельних ресурсів передбачено за рахунок: вирішення питання поводження з твердими побутовими відходами на території проектування відповідно до вимог ЗУ "Про відходи" і т.д., водовідведення виробничих, побутово-господарських, дощових та талих вод та їх очистка, влаштування проїздів з твердого покриття, розвиток озеленення різного функціонального призначення.

Під час планової діяльності передбачається незначний та тимчасовий вплив на ґрунти, а саме: ущільнення ґрунту, на стадії проведення підготовчих та будівельних робіт за рахунок впливу від техніки, що використовується для монтажних, підйимально-транспортних та землерийних робіт; за умови порушення організації роздільного збору ТПВ або будівельного сміття та неорганізоване складування твердих побутових відходів (утворення несанкціонованого звалища).

Для виключення можливості забруднення ґрунту нафтопродуктами всі роботи планується проводити справною технікою. Ремонт спецтехніки планується проводити на спеціально відведеному майданчику, при роботі на якому виключена можливість потрапляння нафтопродуктів в ґрунт. Для ліквідації можливих локальних розливів ПММ застосовуватиметься пісок.

Утворений відхід – пісок зіпсований, забруднений, збиратиметься у металевий контейнер для тимчасового зберігання для подальшої передачі спеціалізованим організаціям.

Позитивний вплив на стан земельних ресурсів передбачено за рахунок вирішення питання поводження з твердими побутовими відходами на території проектування, передача попередньо відсортованих ресурсоцінних компонентів відходів спеціалізованим підприємствам на основі укладеної угоди, облаштування контейнерного майданчику для сміття (огороження майданчику з твердим покриттям), влаштування проїздів з асфальтобетону, облаштування автостоянки для тимчасового зберігання автомобілів, влаштування зелених зон спеціального призначення (в санітарно-захисних зонах), водовідведення побутово-господарських, дощових та снігових талих вод (з попереднім очищенням).

При експлуатації об'єкту утворення неорганічних забруднених стоків, які можуть потрапити в ґрунт, не передбачається. Викиди забруднюючих речовин не вплинуть на геохімічний склад ґрунту. Планована діяльність не призведе до виникнення негативних ендегенних чи екзогенних процесів та явищ природного чи

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				96

техногенного походження (тектонічних, сейсмічних, геодинамічних, зсувних, селевих, карстових тощо).

Аналіз впливу ДДП на акустичне середовище

Адаптація живих організмів до впливу шумового забруднення атмосфери є неможливою. Дотримання санітарно-захисних зон від виробничих, транспортно-складських та ін. територій, які визначені проєктними планувальними рішеннями ДДП, має забезпечити гігієнічні нормативи шуму відповідно до санітарних норм на прилеглих територіях. Реалізація рішень ДДП, в цілому, не вплине на загальне акустичне навантаження.

Шумовий вплив буде мати тимчасовий характер на стадії проведення будівельних робіт проєктних територій та об'єктів. Зважаючи на це, у 7 розділі даного звіту про СЕО "Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків проєкту детального плану території" розроблені серед інших заходи зменшення акустичного забруднення.

Основними джерелами шуму на будівельному промайданчику, які можуть створити шумове забруднення в період будівельно-монтажних робіт, є робота спецтехніки. Рівень шуму та звукового тиску під час будівництва будівель та споруд не перевищуватимуть нормативні значення для населених пунктів, з врахуванням того, що будівництво відбуватиметься лише вдень, вночі жодні технологічні процеси не відбуватимуться. Виробничий шум в період будівельно-монтажних робіт не призведе до відчутних незручностей та антропогенного впливу.

Необхідності у застосуванні шумозахисних заходів немає. Під час експлуатації автозаправного комплексу джерелами шуму будуть: насосне обладнання АЗК, АГЗП – 65 дБ(А), дизель-генератор – 70 дБ(А), каналні вентилятори – 70 дБ(А), шум від автомобільної техніки, що пересуватиметься по території АЗК.

Для не проникнення шуму на прилеглу територію проєктом передбачено відповідні конструктивні рішення для погашення шуму:

- стіни будівель виконані з застосуванням шумопоглинаючого матеріалу;
- вхідні двері та вікна забезпечені ущільнюючими прокладками;
- для зменшення рівнів шуму вентилятори монтуються на віброізоляторах, повітропроводи з'єднуються за допомогою гнучких вставок.
- резервний дизель – генератор встановлюється в глибині виділеної ділянки.

Робота резервного дизель-генератора передбачена при аварійних ситуаціях (централізоване вимкнення електропостачання). Дизель-генератор захищений шумопоглинаючим і водонепроникним кожухом з дверцями і встановлений на бетонній площадці.

Рівні шуму та звукового тиску на межі житлової забудови та прирівняних до неї об'єктів не перевищуватимуть нормативні значення для населених пунктів. Очікуваний рівень шуму від роботи техніки на межі житлової забудови нижче допустимого значення.

Аналіз впливу ДДП на управління відходами

Тверді побутові відходи тимчасово зберігаються в контейнерах для сміття, що розташовуються в спеціально відведеному та огороженому майданчику з твердим покриттям. Побутові відходи вивозяться з території підприємства спеціалізованим

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				97

автотранспортом згідно з відповідною угодою зі спеціалізованою організацією на офіційне місце їх захоронення.

Для забезпечення виконання вимог ЗУ “Про управління відходами”, Національної стратегії управління відходами до 2030 року (Розпорядження Кабінету Міністрів України від 8 листопада 2017 року №820-р) та “Програми поводження з твердими побутовими відходами” (Постанова Кабінету Міністрів України від 04.04.2004 р. № 265) передбачається організація роздільного збору ресурсоцінних компонентів відходів у відповідних маркованих ємностях на майданчиках (майданчики для встановлення контейнерів роздільного збору відходів повинні бути огорожені та мати тверде покриття (асфальтове, бетонне); для зберігання та тимчасового збирання побутових відходів рекомендується використовувати контейнери об’ємом 1,1м³) з подальшою їх передачею спеціалізованим підприємствам, які мають відповідні ліцензії на поводження з відходами та виробничі потужності після укладання відповідного договору на утилізацію чи захоронення. За умови дотримання проектної схеми поводження з відходами негативного впливу при утворенні та поводженні з відходами не очікується при реалізації проекту ДПТ.

Аналіз впливу ДПТ на флору та фауну

На території проектування відсутні тварини та рослини, що занесені до Червоної книги України і до переліків видів, які підлягають особливій охороні, тут переважають гнучкі види флори та фауни у виборі місця існування та пристосовані до життя на видозмінених людиною площах. Тож будь-яких значних і незворотних змін в екосистемах території проектування в результаті будівництва та експлуатації проектних об’єктів не прогнозується. Окрім цього, при реалізації рішень ДПТ необхідно враховувати ч. 1,2 ст. 27 ЗУ “Про рослинний світ” відповідно до якої підприємства, установи, організації та громадяни, діяльність яких пов’язана з розміщенням, проектуванням, реконструкцією, забудовою підприємств, споруд та інших об’єктів, а також введенням їх в експлуатацію, повинні передбачати і здійснювати заходи щодо збереження умов місцезростання об’єктів рослинного світу.

Тобто, при будівництві конкретного об’єкту необхідно буде провести попереднє обстеження території для визначення найбільш цінних ділянок рослинності та, по можливості, забезпечити їх збереження. Зауважимо, що збереження представників тваринного світу напряму пов’язане зі збереженням ареалів природної рослинності – середовища їх існування. Відповідно до ч. 2 ст. 39 ЗУ “Про тваринний світ” під час розміщення, проектування та забудови підприємств, споруд та інших об’єктів, удосконалення існуючих і впровадження нових технологічних процесів, проведення геологорозвідувальних робіт, видобування корисних копалин, та організації місць відпочинку населення повинні передбачатися та здійснюватися заходи щодо збереження середовища існування та умов розмноження тварин, забезпечення недоторканості ділянок, що становлять особливу цінність для збереження тваринного світу. Тобто, при будівництві конкретного об’єкту необхідно буде провести попереднє обстеження території для визначення поширення різних видів тварин та, по можливості, забезпечити їх збереження.

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				98

Аналіз впливу ДДП на природоохоронні території та об'єкти історико-культурної спадщини

На території детального планування відсутні об'єкти всесвітньої спадщини, об'єкти культурної спадщини, історичні ареали населених місць, історико-культурні заповідники та заповідні території, охоронювані археологічні території та музеї.

Ймовірний вплив на природоохоронні території та об'єкти історико-культурної спадщини відсутній. Однак, враховуючи недостатній рівень дослідження наявності або відсутності нерухомих пам'яток України, пам'яток археології Полтавської області, пам'яток історії та мистецтва Полтавської області на території проектування рекомендовано при реалізації проектних рішень детального плану території:

- провести археологічні дослідження (ЗУ “Про охорону культурної спадщини”);
- забезпечити розробку облікової документації та науково-проектної документації на об'єкти культурної спадщини (ЗУ “Про місцеве самоврядування”, ЗУ “Про охорону культурної спадщини”).

Відповідно до ст. 36 Закону України “Про охорону культурної спадщини”, у випадку виявлення в процесі проведення земляних робіт об'єктів археологічного або історичного характеру, роботи необхідно припинити до здійснення заходів, що забезпечать збереження пам'яток. Згідно зі статтею 7 Закону України “Про охорону археологічної спадщини”, органи охорони культурної спадщини погоджують на стадії проектування відведення земельних ділянок під містобудівні, шляхові, меліоративні та землевпорядні роботи після їх археологічного дослідження. Згідно зі статтею 12 вищезгаданого закону, наукова археологічна експертиза земельних ділянок проводиться Інститутом археології Національної академії наук України.

Згідно зі статтею 37 вищезгаданого закону, вся археологічна діяльність проводиться за рахунок замовника. Якщо під час робіт виявляються археологічні знахідки, процес будівництва припиняється, і керівництво звертається до представників компетентного органу та інформує їх згідно з чинним законодавством. Згаданий орган визначає обсяг заходів із охорони пам'яток.

Аналіз впливу ДДП на соціально-економічні умови та стан здоров'я населення

Вплив проектних рішень на соціальне середовище можна оцінити як позитивний, оскільки проектом передбачається розвиток території та об'єктів, за рахунок яких будуть створюватися нові робочі місця і підвищуватись трудова зайнятість населення.

Організація громадського обслуговування створює умови для раціонального забезпечення потреб населення у різних видах послуг.

У головній будівлі автозаправного комплексу (операторській) розташовані приміщення обмежених видів сервісних послуг (продаж прохолоджуючих безалкогольних напоїв, гарячої кави, предметів першої необхідності).

Проектом передбачається реконструкція будівлі операторської зі збільшенням розмірів приміщення сервісних послуг для покращення умов обслуговування водіїв і пасажирів. Збільшення операторської планується з метою розміщення об'єкту громадського харчування в складі АЗК (кафе, буфета або ресторану швидкого обслуговування), підсобних та санітарно-побутових приміщень та їх обладнання для працівників АЗК, а також для обслуговування водіїв та пасажирів, які повинні відповідати гігієнічним вимогам для відповідних категорій.

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				99

Значним позитивним чинником є соціально-економічне середовище. Реалізація проєкту дасть можливість:

- забезпечити робочими місцями місцеве працездатне населення;
- покращити економічну ситуацію регіону сплатою податків в місцевий бюджет;

Якщо документ державного планування не буде затверджено прогнозовані показники поточного стану залишаться в межах існуючих даних.

Необхідність в компенсаційних заходах відсутня.

Умови життєдіяльності місцевого населення та його здоров'я при реалізації проєктних рішень ДПТ не погіршується. Планова діяльність при дотриманні вимог природоохоронного та санітарного законодавства України, а саме Закону України "Про систему громадського здоров'я" не буде мати суттєвого впливу на стан здоров'я населення.

Вплив на здоров'я населення оцінюється як допустимий. Проєктом передбачається система заходів безпеки, спрямована на запобігання виникненню аварійних ситуацій, попередження їх розвитку, обмеження масштабів і наслідків аварій, мінімізацію шкідливого техногенного впливу на навколишнє середовище при нормальній експлуатації технологічного обладнання та при аваріях на ньому, що включає технічні та організаційні заходи.

Об'єкти Смарагдової мережі.

На території, що проєктується та поблизу неї відсутні природоохоронні об'єкти, які планується включити до Смарагдової мережі.

Об'єкти культурної спадщини

Відповідно до статті 36 Закону України «Про охорону культурної спадщини», у випадку виявлення в процесі проведення земляних робіт об'єктів археологічного або історичного характеру, роботи необхідно припинити до здійснення заходів, що забезпечать збереження пам'яток.

Згідно зі статтею 7 Закону України «Про охорону археологічної спадщини», органи охорони культурної спадщини погоджують на стадії проєктування відведення земельних ділянок під містобудівні, шляхові, меліоративні та землевпорядні роботи після їх археологічного дослідження. Згідно зі статтею 12 вищезгаданого закону, наукова археологічна експертиза земельних ділянок проводиться Інститутом археології Національної академії наук України.

Згідно зі статтею 37 вищезгаданого закону, вся археологічна діяльність проводиться за рахунок замовника.

Якщо під час робіт із улаштування фундаментів виявляються археологічні знахідки, процес будівництва призупиняється, і керівництво повинне звернутися до представників компетентного органу та проінформувати їх згідно з чинним законодавством. Згаданий орган визначає обсяг заходів із охорони пам'яток.

Соціальна організація прилеглих територій, умови життєдіяльності місцевого населення в результаті проєктованої діяльності не будуть погіршуватися.

									Аркуш
									100
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				

4. Екологічні проблеми, у тому числі ризику впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень).

Під час розробки звіту про стратегічну екологічну оцінку були визначені основні проблеми для навколишнього середовища та охорони здоров'я населення, надані характеристики даних впливів, проаналізовані їх територіальні аспекти.

В рамках даної роботи були визначені ключові екологічні цілі та завдання, їх відношення до містобудівної документації, та визначені можливості їх врахування при розробленні проектних рішень проекту генерального плану. На основі аналізу екологічної ситуації та проектних рішень, прийнятих у проекті були визначені ключові актуальні питання, що потребують оцінки.

У таблиці 4.1 нижче наведено ключові потенційні екологічні проблеми і ризики, яким була приділена особлива увага під час оцінки проектних рішень.

Таблиця 4.1

Основні ризики	Характеристика ризиків	Територіальна прив'язка	Заходи, що визначенні ДДП
Можливе забруднення атмосферного повітря	Поява нових джерел викиду в атмосферне повітря від новостворених промислових об'єктів. А також збільшення автотранспорту та можливого залізничного сполучення в районі розміщення території, що аналізується детальним планом.	Територія, що аналізується ДДП та територія с. Засулля	З метою покращення стану атмосферного повітря ДДП передбачається благоустрій та озеленення території, що розглядається детальним планом.
Можливе забруднення водних ресурсів (як поверхневих, так і підземних вод)	Створення нового суб'єкту водоспоживання та водовідведення.	Територія, що аналізується ДДП	З метою недопущення забруднення водних ресурсів та ґрунтів ДДП передбачається збирання, відведення та очищення поверхневих (дощових і талих) стічних вод з території, що розглядається детальним планом. Організація відведення поверхневих вод в дощові труби через решітки з подальшим очищенням в

Основні ризики	Характеристика ризиків	Територіальна прив'язка	Заходи, що визначенні ДДП
			очисних спорудах зливової каналізації.
Можливе забруднення земельних ресурсів (грунтів)	Можливе забруднення засмічення ґрунтів від неочищених господарсько-побутових стічних вод	Територія, що аналізується ДДП	Надаються рекомендації щодо організації та здійснення моніторингу за вмістом забруднюючих речовин у ґрунті.
Недосконала система управління відходами	Господарська діяльність призведе до збільшення утворення виробничих відходів	Територія, що аналізується ДДП	Для підтримки задовільного санітарного стану території, що розглядається детальним планом, з метою недопущення забруднення і засмічення ґрунтів, забруднення ґрунтових вод ДДП передбачається відведення спеціально обладнаних місць та встановлення контейнерів на асфальтових або бетонних майданчиках, систематичний вивіз відходів з контейнерів та передача спеціалізованим підприємствам згідно укладених угод. За можливості максимально використовувати відходи як вторинну сировину
Можливий вплив на здоров'я населення.	Усі вище описані ризики є чинниками, що послаблюють здоров'я людини.	Територія, що аналізується ДДП. Територія Оржицької селищної територіальної громади	Виконання заходів щодо охорони навколишнього середовища, що передбачені ДДП, забезпечать послаблення можливого впливу на довкілля та здоров'я населення.

Як зазначено у наведеній вище таблиці, декілька екологічних ризиків мають комплексний вплив як на складові навколишнього середовища, так я на стан здоров'я населення.

Серед екологічних проблем, що можуть спричиняти негативний вплив на здоров'я населення варто виділити:

1) Забруднення атмосфери: провокує захворювання органів дихання, кровотворення, алергічні реакції, онкологічні захворювання, нервово-психічні розлади, зменшення очікуваної тривалості та якості життя;

2) Забруднення водних ресурсів: погіршення анафелогенної ситуації на території громади, збільшення кількості хвороб органів кровотворення, шлунково-кишкового тракту, сечовидільної, нервової, ендокринної систем, зниження імунітету, зменшення очікуваної тривалості та якості життя;

3) Забруднення ґрунтів: провокує потрапляння токсичних речовин в організм людини через продукцію городництва та садівництва. Забруднені ґрунти є ідеальним субстратом для появи шкідливих мікроорганізмів, гельмінтів, що сприяє більшій захворюваності людей та тварин;

4) Деградація геологічного середовища: сприяє погіршенню анафелогенної обстановки, умов проживання населення, санітарного стану житлових приміщень, що у підсумку провокує захворювання органів дихання, застуди, ГРВІ та зниження імунітету;

5) Проблема накопичення відходів: відходи є небезпечною основою для розмноження хвороботворних мікроорганізмів, вони забруднюють усі компоненти навколишнього природного середовища. Таким чином, накопичення відходів має загальну шкідливу дію на організм людини, що у підсумку може призвести до розладу будь-якої системи організму людини;

6) Наявність шумового, електромагнітного забруднення: спричиняє нервові розлади, підвищує втомлюваність, знижує імунітет, може бути причиною порушення сну.

7) Деградація біорізноманіття: зменшення кількості зелених рослин сприяє збільшенню забруднення атмосфери, пригнічує психоемоційний стан людини, може провокувати кількість збільшення хвороб органів дихання. В той же час інвазійні рослини активізують алергічні реакції в організмі людини, збільшення кількості кліщів, гельмінтів провокує серйозні неврологічні хвороби та захворювання шлунково-кишкового тракту.

В ДДП враховані наявні проблеми території, що аналізується детальним планом, і тому запропонована найбільш екологічно та економічно вигідна його територіально-планувальна організація з урахуванням всіх планувальних обмежень (згідно із Державними будівельними нормами України планування та забудова територій ДБН Б.2.2- 12-2019 «Планування та забудова територій» та Державними санітарними правилами планування та забудови населених пунктів ДСП 173-96).

Планувальні обмеження, які діють на території, що аналізується ДДП, визначають загальні вимоги до режиму використання земельних ділянок, по яких проходять інженерні та транспортні комунікації, вимоги до експлуатації та проектування інженерних мереж, а також режим використання земельної ділянки, що потрапляють в санітарно-захисні та охоронні зони.

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				103

Обмеження за вимогами охорони здоров'я та захисту життя – визначається санітарно-гігієнічними нормами.

Обмеження за природоохоронними вимогами – визначається на підставі Законів України «Про охорону навколишнього природного середовища» та «Про природно-заповідний фонд» та іншими нормативно-правовими документами у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Обмеження за інженерно-геологічними умовами – визначається за узагальненими даними детального плану та уточнюються за даними інженерно-геологічних пошукових робіт.

Умови і обмеження забудови земельних ділянок враховуються при розробленні землевпорядної документації відповідної земельної ділянки.

Додатково варто зазначити, що опираючись на актуальні дані, про відсутність існуючих територій та об'єктів природно-заповідного фонду в межах території проєктування, а також враховуючи те, що територія, що аналізується детальним планом, знаходяться поза межами територій особливого природоохоронного значення, проєктні рішення ДДП не враховують розробки/встановлення/дотримання охоронних зон з огляду на відсутність територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

При прийнятті рішень щодо функціонального використання території також враховуються охоронні зони інженерних мереж та споруд (як існуючих, так і проєктних).

Рішеннями детального плану передбачено упорядкування територій та їх санітарно-захисних зон, направлене на оздоровлення навколишнього середовища та формування раціональної територіально-планувальної структури території.

За результатами проведеного аналізу містобудівної ситуації щодо всіх факторів освоєння та забезпечення території, що розглядається, зроблено висновок про її відповідність нормативним вимогам щодо будівництва планованих об'єктів.

Одним із основних факторів оцінки якості середовища проживання людини, що спричиняє шкідливий вплив на її здоров'я, є потенційне забруднення атмосферного повітря. Сучасне забруднення атмосфери є значною проблемою для навколишнього середовища, яка негативно впливає на умови життя на Землі, здоров'я населення та в цілому на екосистеми та розвиток сільськогосподарських культур. Забруднення атмосфери також призводить до негативних екологічних наслідків, таких як закислення ґрунту та води, глобальне потепління, виснаження озонового шару тощо.

Запропонований об'єкт не містить положень щодо об'єктів, які розташовані на території природно-заповідного фонду та їх охоронних зон.

Реалізація проєкту буде проходити на земельних ділянках, які повністю відповідають вищевказаним критеріям і законам. У зв'язку із зазначеним відсутня потреба щодо визначення наслідків реалізації проєкту на території з природоохоронним статусом.

Серед важливих проблем можна виділити наступні:

Забруднення повітря відбувається за рахунок викидів від стаціонарних і пересувних джерел. Також додатковим фактором короткочасного впливу але надзвичайно шкідливого на стан повітря є лісові пожежі, які періодично виникають за певних метеорологічних або антропогенних умов. Сезонне спалювання сухої трави, опалого листя та інших рослинних залишків. Дані ризики є основними серед потенційних впливів на стан здоров'я населення.

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				104

Індекс якості повітря (AQI) базується на вимірюванні викидів твердих часток (PM 2,5 та PM 10), озону (O 3), діоксиду азоту (NO 2), двоокису сірки (SO 2) та викидів окису вуглецю (CO).

Таблиця 4.2.

Шкала індексу якості повітря визначена стандартом US-EPA 2016

AQI	Рівні індексу повітря	Наслідки для здоров'я	Повідомлення про здоров'я для населення/ для осіб з групи ризику
Від 0 до 50	Добрий	Мінімальний вплив	Можна вести звичайну активну діяльність на відкритому повітрі / Можна вести звичайну активну діяльність на відкритому повітрі.
51 до 100	Помірний	Може викликати незначний дискомфорт при диханні у чутливих людей.	Можна вести звичайну активну діяльність на відкритому повітрі / Особам з вадами легень і з серцевими проблемами, які відчувають симптоми, слід знизити фізичну активність, особливо на свіжому повітрі.
101 до 150	Помірно забруднений	Може спричинити дискомфорт при диханні у людей із захворюваннями легень, таких як астма, а також у людей з серцевими захворюваннями, дітей і літніх людей.	Все населення, відчуватиме вплив забруднення на здоров'я / Особи з вадами легень і проблемами серця, повинні мінімізувати інтенсивні фізичні навантаження, особливо на свіжому повітрі, а особливо, якщо вони відчувають симптоми.
151 до 200	Високий	Може викликати дискомфорт при диханні за тривалого впливу, а також дискомфорт у людей із захворюваннями серця.	Особи, які мають неприємні відчуття, такі як біль в очах, кашель або біль у горлі, слід зменшити активності, особливо на свіжому повітрі / Особи з вадами легень, з серцевими проблемами і літні люди, повинні уникати напруженої фізичної активності. Люди з астмою повинні використовувати їхній інгалятор частіше.
201 до 300	Дуже високий	Може викликати респіраторні захворювання у людей при тривалому впливі. Ефект може бути більш виражений у людей з легеневидами і серцевими захворюваннями.	Можуть виникнути більш серйозні наслідки для здоров'я. Особи, які мають неприємні відчуття, такі як біль в очах, кашель або біль у горлі, слід мінімізувати фізичну активність, особливо на свіжому повітрі / Особи з вадами легень, з серцевими проблемами і літні люди, повинні уникати напруженої фізичної активності. Люди з астмою повинні

AQI	Рівні індексу повітря	Наслідки для здоров'я	Повідомлення про здоров'я для населення/ для осіб з групи ризику
			використовувати їхній інгалятор частіше.
300+	Небезпечний	Може вплинути навіть на здорових людей, і спричинити серйозні наслідки для здоров'я людей із захворюваннями легень чи серця. Негативні наслідки можуть виникнути навіть під час легкої фізичної активності.	Здорові люди можуть відчувати більш несприятливі симптоми, які впливатимуть на нормальну активність / Є небезпечним для життя хворих і літніх людей.

Враховуючи дані, окреслені в попередніх розділах звіту про СЕО, можна зробити висновок про відсутність глобальних змін природного середовища, в результаті антропогенних дій, що ведуть до порушення структури та функціонування природних систем (ландшафтів) і призводять до негативних соціальних, економічних та інших наслідків, тобто, – екологічних проблем, у тому числі ризиків впливу на стан здоров'я населення, які стосуються документа державного планування.

Серед важливих екологічних проблем, в тому числі що мають ризики впливу по території, що проєктуються можна виділити наступні: забруднення атмосферного повітря, що може відбуватися переважно за рахунок викидів від стаціонарних та пересувних джерел, насамперед автотранспортних засобів та системи опалення.

Зазначені ризики є допустимими серед потенційних впливів на стан здоров'я населення та допустимі навантаження на територію, що розглядається враховуючі перспективу нормативного розвитку інженерних мереж та комунікацій.

Негативні ендегенні та екзогенні процеси, явища природного та техногенного походження (тектонічні, сейсмічні, зсувні, селеві, зміни напруженого стану і властивостей масивів порід, деформації земної поверхні) не передбачаються.

Негативного впливу на стан здоров'я чи захворюваність, а також погіршення умов життєдіяльності місцевого населення не передбачається. Рівні шуму, вібрації, іонізуючого випромінювання не будуть перевищувати норми допустимого впливу.

Розміщення об'єктів проєктування на вказаній території не пошкодять існуючого ландшафту, так як будуть витримані всі вимоги нормативних документів, пов'язаних з плануванням та забудовою населених пунктів.

Ареали проживання рідкісних тварин, місця зростання рідкісних рослин в межах проєктування відсутні. Значних і незворотних змін в екосистемі дослідженої території не прогнозується. Об'єкт, суттєво не впливатиме на екологічну ситуацію району та не посилюватиме вже наявні екологічні проблеми даного регіону.

Таким чином, на підставі вище викладеного можна зробити наступний висновок: ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, є вкрай малі, а це свідчать про прийнятність планової

										Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата					106

діяльності на здоров'я людини.

Під час проведення СЕО було визначено рейтинг ключових екологічних ризиків, у тому числі ризиків впливу на стан здоров'я населення, які стосуються проєкту документа державного планування, узагальнені результати якого наведені в таблиці нижче:

Таблиця 4.3

**Ключові екологічні ризики,
які стосуються документа державного планування**

№ рейтингу (по пріоритетності)	Суть проблеми
1	Антропогенний вплив на якість атмосферного повітря шляхом емісії полуюантів, в т.ч. парникових газів проєктними стаціонарними та пересувними джерелами забруднення
2	Посилення антропогенного тиску на складові навколишнього природного середовища, що, до прикладу, буде виражатись у збільшенні обсягів видобутку підземних вод для господарських і виробничих потреб, освоєння вільних від забудови земельних ділянок тощо
3	Збільшення утворення відходів різних видів та класів шкідливості

Атмосферне повітря

Однією з пріоритетних цілей є зменшення викидів забруднюючих речовин та покращення стану атмосферного повітря. У випадку, якщо ДПТ не буде затверджений дані стратегічні цілі не будуть досягнуті в повній мірі, що призведе до зниження якості екологічних показників стану довкілля та санітарно-гігієнічних умов проживання населення. У майбутньому, без оптимізації розміщення нових суб'єктів виробничої діяльності з урахуванням екологічних вимог, рівень забруднення атмосферного повітря, швидше за все матиме тенденцію зростання. Водночас, якщо ДПТ не буде затверджений, а нові рішення щодо розбудови, не будуть реалізовані вплив транспорту на атмосферне повітря і здоров'я населення буде зростати, що знизить рівень комфортного проживання мешканців даної території.

Серед важливих екологічних проблем, в тому числі, що мають ризики впливу на територію, яка проєктується є забруднення атмосферного повітря. Під час будівельних робіт та влаштування території на атмосферне повітря будуть здійснювати тимчасовий негативний вплив - викиди забруднюючих речовин та шум від роботи обладнання та спецтехніки. Внаслідок земляних робіт та пересипання ґрунту в повітря будуть виділятися речовини у вигляді суспендованих твердих частинок недиференційованих за складом. При роботі двигунів внутрішнього згоряння автотранспорту і спецтехніки в атмосферне повітря будуть викиди вуглецю оксид, вуглецю діоксид, діазоту оксид, азоту діоксид, вуглеводні граничні С12-С19, суспендовані тверді частинки недиференційовані за складом (сажа), сірки діоксид, аміак, метан, бенз(а)пірен. При проведенні зварювальних робіт в повітря можуть викидатися зварювальні аерозолі, що складаються із з'єднань заліза, марганцю та ін.

В процесі функціонування АЗК в атмосферне повітря надходять наступні забруднюючі речовини: бензин (нафтовий, малосірчистий, у перерахунку на вуглець), вуглеводні насичені С12-С19 (розчинник РПК-26611 і ін.) у перерахунку

на сумарний органічний вуглець, пропан, бутан, акролеїн, азоту діоксид, вуглецю оксид, ангідрид сірчистий, речовини у вигляді твердих частинок недиференційованими за складом, метан, діоксид вуглецю та азоту оксид.

Кількісний та якісний склад забруднюючих речовин буде встановлено на наступних стадіях проектування.

Водні ресурси

Спеціальних робіт по дослідженню кількісних та якісних показників ґрунтових вод території проектування не виконувалось. Регулярний моніторинг за фізико-хімічним, бактеріологічним станом підземних вод не проводиться. Відповідно до випуску “Прогноз рівнів ґрунтових вод по території України на 2021 рік”, який був підготовлений ДНВП “Геоінформ України” зазначено, що незважаючи на зростання порушень гідрогеологічних умов, переважна більшість території України характеризується природним або слабо порушеним режимом, на який локально накладається вплив техногенних чинників. До природного чи слабо порушеного режиму підземних вод віднесений такий режим, де вплив факторів, що порушуються, не проявився або проявився без будь-яких суттєвих змін у його характері, тобто крива багаторічних коливань рівня ґрунтових вод збігається з кривою загальної водності.

Вплив на водне середовище в робочому режимі експлуатації підприємства мінімальний і може бути помітним лише у випадках порушення нормального технологічного процесу або при недбалому проведенні ремонтних операцій.

Планувальні обмеження ДПТ не враховують встановлення природних планувальних обмежень, таких як водоохоронні зони та прибережні захисні смуги у їх складі водних об’єктів через їх відсутність.

Відсутність достатньо розвинутої системи збору дощових вод (дощоприймачів, водостічних труб, очисних споруд) (у випадку якщо детальний план території не буде затверджено), спричинятиме і надалі негативний вплив на якість поверхневих та підземних вод.

Земельні ресурси

Проблема ускладнення інженерно-геологічних умов будівництва обумовлена як природними факторами (ландшафтними, паводковими, зливовими дощами) так і антропогенними факторами (неефективне використання містобудівного ресурсу, недостатній рівень виконання заходів з рекультивації порушених ділянок, стихійні сміттєзвалища). Ця тенденція більш ймовірно залишиться такою і надалі у випадку, якщо не будуть вжиті належні заходи. Виконання цих заходів та раціональне використання земельних ресурсів при містобудівному освоєнні території є особливо важливим для досягнення цілей та напрямків визначених низкою місцевих та регіональних програм та забезпечення умов сталого соціально-економічного розвитку села.

Відсутність ДПТ з належним функціональним зонування території з визначенням певного цільового призначення більш ймовірно призведе до подальшого неефективного використання існуючих земель та хаотичного містобудівного освоєння. Відсутність реалізації низки заходів щодо інженерної підготовки та захисту, санітарного очищення території та рекультивації порушених ділянок, усунення загрози активізації зсувних процесів може негативно впливати на експлуатацію та обслуговування приміщень і споруд та створювати певні ризики для

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				108

здоров'я населення.

Територія проектування не відноситься до земель водного фонду, лісогосподарських зон, територій історико-культурного, природо-заповідного, рекреаційного чи оздоровчого призначення, а також їх охоронних зон, в тому числі зон охорони ландшафту.

Відмова від реалізації проекту не призведе до змін стану компонентів довкілля та соціально-економічних показників території.

Фактична ліквідація системи моніторингу та контролю за станом атмосферного повітря в районі призвела до відсутності інформації для мешканців населених пунктів про якість атмосферного повітря та її вплив на умови життя й здоров'я людей, що суттєво суперечить Основному Закону України – Конституції, Законам України про охорону навколишнього природного середовища та охорону атмосферного повітря;

Проблеми водних ресурсів в районі не будуть мати необхідного базису для позитивного їх вирішення, що може призвести до ускладнення екологічної ситуації та непередбачуваних наслідків від споживання неякісної води.

Негативний вплив на ґрунти під час експлуатації АЗК з газозаправним пунктом не очікується, у зв'язку з тим, що проектом передбачено охоронні заходи: тверде покриття по всій території можливого забруднення; самоплинне відведення дощових і талих вод з місць зливу та роздачі ПММ для очистки на очисні споруди стічних вод.

Вся територія, що вільна від покриттів та будівель – озеленена багаторічними газонними травами.

Території природно-заповідного фонду

Додатково варто зазначити, що опираючись на актуальні дані, про відсутність існуючих і зарезервованих для наступного заповідання територій та об'єктів ПЗФ в межах території проектування та в безпосередній близькості, а також враховуючи інформацію щодо локалізації територій ДПТ поза межами орієнтовного переліку територій особливого природоохоронного значення Смарагдової мережі, поза межами територій та об'єктів екологічної мережі Полтавської області, проектні рішення містобудівної документації не враховують розробки/встановлення/дотримання охоронних зон з огляду на відсутність територій та природоохоронних та цінних територій та/або об'єктів як в межах ДПТ, так і на прилеглих до нього територіях.

Отже, екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на стан здоров'я населення, які стосуються ДДП, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом відсутні.

Загальна, зведена оцінка ймовірного впливу реалізації планової діяльності містобудівної документації на довкілля наведена в табл. 4.4.

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				109

	Чи зможе реалізація планової діяльності спричинити	Очікування впливу			Масштаб та часові межі прогнозованих наслідків / примітки
		Так (неприйнятний або неприпустимий ризик)	Ймовірно (середній ризик)	Ні (прийнятний або незначний ризик)	
	Зміни напрямів і швидкості течії поверхневих вод або зміни обсягів води будь-якого поверхневого водного об'єкту?			+	
	Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок?			+	
	Зміни напряму або швидкості потоків підземних вод?			+	
	Зміни обсягів підземних вод (шляхом відбору чи скидів або шляхом порушення водоносних горизонтів)?			+	
	Забруднення підземних водоносних горизонтів?			+	
Управління відходами					
	Збільшення кількості утворюваних твердих побутових відходів?		+		
	Збільшення кількості утворюваних чи накопичених промислових відходів IV класу небезпеки?			+	
	Збільшення кількості відходів I-II- III класу небезпеки?			+	
	Спорудження нових об'єктів управління відходами?			+	
Земельні ресурси					
	Порушення, переміщення, ущільнення ґрунтового шару?			+	
	Будь-яке посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів?			+	
	Зміни в топографії або в характеристиках рельєфу?			+	
	Виникнення таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали			+	
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата

	Чи зможе реалізація планової діяльності спричинити	Очікування впливу			Масштаб та часові межі прогнозованих наслідків / примітки
		Так (неприйнятний або неприпустимий ризик)	Ймовірно (середній ризик)	Ні (прийнятний або незначний ризик)	
	землі та інші подібні загрози через нестабільність геологічної структури?				
	Суттєві зміни в структурі земельного фонду, чинній або планованій практиці використання земель?			+	
	Виникнення конфліктів між ухваленнями цілями документа державного планування та цілями місцевих громад?			+	
Біорізноманіття та рекреація					
	Негативний вплив на об'єкти природно- заповідного фонду (зменшення площ, початок небезпечної діяльності у безпосередній близькості або на їх території тощо)?			+	
	Зміни у кількості видів рослин або тварин, їхній чисельності або територіальному представництві?			+	
	Збільшення площ зернових культур або сільськогосподарських угідь в цілому?			+	
	Порушення або деградацію середовищ існування диких видів тварин?			+	
	Будь-який вплив на кількість і якість наявних рекреаційних можливостей?			+	
	Інші негативні впливи на естетичні показники об'єктів довкілля (перепони для публічного огляду мальовничих краєвидів, появу естетично прийнятих			+	
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата

	Чи зможе реалізація планової діяльності спричинити	Очікування впливу			Масштаб та часові межі прогнозованих наслідків / примітки
		Так (неприйнятний або неприпустимий ризик)	Ймовірно (середній ризик)	Ні (прийнятний або незначний ризик)	
	місць, руйнування пам'ятників природи тощо)?				
Населення та інфраструктура					
	Зміни в локалізації, розміщенні, щільності, та зростанні кількості населення будь-якої території?			+	
	Вплив на нинішній стан забезпечення житлом або виникнення нових потреб у житлі?			+	
	Суттєвий вплив на нинішню транспортну систему? Зміни в структурі транспортних потоків?			+	
	Необхідність будівництва нових об'єктів для забезпечення транспортних сполучень?			+	
	Потреби нових або суттєвий вплив на наявні комунальні послуги?			+	
	Появу будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я людей?			+	
Екологічне управління та моніторинг					
	Послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки?			+	
	Погіршення екологічного моніторингу?			+	
	Усунення наявних механізмів впливу органів місцевого самоврядування на процеси техногенного навантаження?			+	
	Стимулювання розвитку екологічно небезпечних галузей виробництва?			+	
Інше					
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата

Чи зможе реалізація планової діяльності спричинити	Очікування впливу			Масштаб та часові межі прогнозованих наслідків / примітки
	Так (неприйнятний або неприпустимий ризик)	Ймовірно (середній ризик)	Ні (прийнятний або незначний ризик)	
Підвищення рівня використання будь-якого виду природних ресурсів?			+	
Суттєве вилучення будь- якого невідновлюваного ресурсу?			+	
Збільшення споживання значних обсягів палива або енергії?		+		
Суттєве порушення якості природного середовища?			+	
Появу можливостей досягнення короткотермінових цілей, які ускладнюватимуть досягнення довготривалих цілей у майбутньому?			+	
Такі впливи на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть значними, але у сукупності можуть викликати значний негативний екологічний ефект, що матиме значний негативний прямий або опосередкований вплив на добробут людей?			+	

При нормальній експлуатації комплексу, інтегральний вплив на більшість компонентів природного середовища, з урахуванням вжиття усіх передбачених проектом захисних рішень, оцінюється як незначний.

Соціальні наслідки даного проекту мають виражений позитивний характер.

Вплив на техногенне середовище також слід визнати як позитивний.

Економне витрачання природних і сировинних ресурсів – найважливіша умова раціонального природокористування, а також запобігання забруднення навколишнього середовища та його деградації

Отже, об'єкти планованої діяльності матимуть допустимий вплив на екологічну ситуацію населеного пункту та не посилюватимуть вже наявні екологічні проблеми даного регіону за умови дотримання вимог відповідних ДБН та ДСанПіН.

										Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата					114

5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування.

Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на державному рівні, що стосуються документа державного планування.

При проектуванні, розміщенні, будівництві, введенні в дію нових і реконструкції діючих підприємств, споруд та інших об'єктів, удосконаленні існуючих і впровадженні нових технологічних процесів та устаткування, а також в процесі експлуатації цих об'єктів забезпечується екологічна безпека території, раціональне використання природних ресурсів, додержання нормативів шкідливих впливів на навколишнє природне середовище.

Документом державного планування є Детальний план території, який є видом містобудівної документації на місцевому рівні, що визначає планувальну організацію та розвиток частини території.

Проектні рішення ДПТ розроблено згідно Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», а саме: статті 3 «Основні принципи охорони навколишнього природного середовища».

Відповідно до нормативно-правової бази України на державному рівні було прийнято ряд зобов'язань:

- 1) пріоритетність вимог екологічної безпеки, обов'язковість додержання екологічних стандартів, нормативів та лімітів використання природних ресурсів;
- 2) виконання ряду заходів, що гарантують екологічну безпеку середовища для життя і здоров'я людей, а також запобіжний характер заходів щодо охорони навколишнього природного середовища (п.7 Звіту);
- 3) проектне спрямування на збереження просторової та видової різноманітності і цілісності природних об'єктів і комплексів;
- 4) узгодження екологічних, економічних та соціальних інтересів суспільства на основі поєднання міждисциплінарних знань екологічних, соціальних, природничих і технічних наук та прогнозування стану навколишнього природного середовища в рамках проведення процедури Стратегічної екологічної оцінки проекту детального плану території було обґрунтовано;
- 5) забезпечення загальної доступності матеріалів детального плану території та самого звіту СЕО відповідно до вимог Закону України "Про доступ до публічної інформації" шляхом надання їх за запитом на інформацію, оприлюднення на веб-сайті органу місцевого самоврядування, у тому числі у формі відкритих даних, на єдиному державному веб-порталі відкритих даних, у загальнодоступному місці приміщення органу місцевого самоврядування, що розкриває питання щодо гласності і демократизму при прийнятті рішень, реалізація яких впливає на стан навколишнього природного середовища, формування у населення екологічного світогляду;
- 6) поєднання заходів стимулювання і відповідальності у справі охорони навколишнього природного середовища.

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				115

Законодавчим підґрунтям для формування суспільних відносин для забезпечення екологічної безпеки є:

1. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища»;
2. Закон України «Про систему громадського здоров'я»;
3. Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні».
4. Законом України «Про основи містобудування».

Згідно із Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища» як базовим документом у даній сфері визначені завдання, якими регулюються відносини на усіх рівнях в Україні у галузі охорони, використання і відтворення природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки, запобігання і ліквідації негативного впливу господарської та іншої діяльності на навколишнє природне середовище, збереження природних ресурсів, генетичного фонду живої природи, ландшафтів та інших природних комплексів, унікальних територій та природних об'єктів, пов'язаних з історико-культурною спадщиною.

Законом встановлено, що використання природних ресурсів громадянами, підприємствами, установами та організаціями здійснюється з додержанням обов'язкових екологічних вимог:

а) раціонального і економного використання природних ресурсів на основі широкого застосування новітніх технологій;

б) здійснення заходів щодо запобігання псуванню, забрудненню, виснаженню природних ресурсів, негативному впливу на стан навколишнього природного середовища;

в) здійснення заходів щодо відтворення відновлюваних природних ресурсів;

г) застосування біологічних, хімічних та інших методів поліпшення якості природних ресурсів, які забезпечують охорону навколишнього природного середовища і безпеку здоров'я населення;

д) збереження територій та об'єктів природно-заповідного фонду, а також інших територій, що підлягають особливій охороні;

е) здійснення господарської та іншої діяльності без порушення екологічних прав інших осіб.

Згідно чинного законодавства до зобов'язань органів місцевого самоврядування належить, раціональне використання територій населеного пункту відповідно до позицій генерального плану, розроблення місцевих програм охорони довкілля, участь у підготовці загальнодержавних і регіональних програм охорони довкілля.

Місцеві ради, підприємства, установи, організації та громадяни при здійсненні своєї діяльності зобов'язані вживати необхідних заходів щодо запобігання та недопущення перевищення встановлених рівнів акустичного, електромагнітного, іонізуючого та іншого шкідливого фізичного впливу на навколишнє природне середовище і здоров'я людини в населених пунктах, рекреаційних і заповідних зонах, а також в місцях масового скупчення і розмноження диких тварин.

Закон України «Про систему громадського здоров'я» регулює суспільні відносини у сфері громадського здоров'я та санітарно-епідемічного благополуччя населення, визначає відповідні права і обов'язки державних органів та органів місцевого самоврядування, юридичних і фізичних осіб у цій сфері, встановлює правові та організаційні засади здійснення державного нагляду (контролю) у сферах господарської діяльності, які можуть становити ризик для санітарно-епідемічного

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				116

благополуччя населення. До основних зобов'язань даного Закону, що потребують виконання на місцевому рівні, належать:

- Стаття 26. Медико-санітарні вимоги щодо безпечності для здоров'я і життя людини водних об'єктів та питної води

1. Водні об'єкти, що використовуються в цілях питного та господарсько-побутового водопостачання, а також у лікувальних, оздоровчих та рекреаційних цілях, у тому числі водні об'єкти, розташовані в межах населених пунктів, не повинні бути джерелами біологічних, хімічних і фізичних факторів шкідливого впливу на людину.

2. Критерії безпечності для людини водних об'єктів, у тому числі гранично допустимі концентрації у воді хімічних, біологічних речовин, патогенних та умовно-патогенних мікроорганізмів, рівень радіаційного фону встановлюються санітарним законодавством і визначаються державними медико-санітарними правилами та нормативами.

3. Повноваження органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів влади Автономної Республіки Крим, а також права і обов'язки фізичних та юридичних осіб щодо санітарної охорони водних об'єктів визначаються Водним кодексом України.

4. Правові, економічні та організаційні засади функціонування системи питного водопостачання, спрямовані на гарантоване забезпечення населення якісною та безпечною для здоров'я людини питною водою, як складові захисту здоров'я та забезпечення санітарно-епідемічного благополуччя населення, визначаються законом.

- Стаття 27. Медико-санітарні вимоги щодо безпечності для здоров'я і життя людини атмосферного повітря

1. Атмосферне повітря у населених пунктах, у місцях масового відпочинку населення, рекреаційних зонах, а також повітря у житлових та виробничих приміщеннях, у закладах освіти, закладах охорони здоров'я та інших закладах, в інших місцях тривалого чи тимчасового перебування людей не повинно справляти шкідливий вплив на людину.

2. Критерії безпеки для людини атмосферного повітря у населених пунктах, у місцях масового відпочинку населення, рекреаційних зонах, а також повітря у житлових та виробничих приміщеннях, у закладах освіти, закладах охорони здоров'я та інших закладах, в інших місцях тривалого чи тимчасового перебування людей, у тому числі гранично допустимі концентрації (рівні) хімічних, біологічних речовин та патогенних і умовно-патогенних мікроорганізмів, твердих частинок (PM10, PM2,5) у повітрі, визначаються державними медико-санітарними нормативами та правилами.

3. Суб'єкти господарювання та громадяни під час здійснення своєї діяльності зобов'язані вживати необхідних заходів для запобігання та усунення причин забруднення атмосферного повітря, фізичного впливу на атмосферу в населених пунктах, місцях масового відпочинку населення, рекреаційних зонах, а також повітря у житлових та виробничих приміщеннях, у закладах освіти, закладах охорони здоров'я, інших місцях тривалого чи тимчасового перебування людей.

- Стаття 28. Медико-санітарні вимоги щодо безпечності для здоров'я і життя людини містобудівної діяльності

								Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата			117

1. У режимах забудови територій, визначених для містобудівних потреб, встановлених генеральними планами населених пунктів, планами зонування та детальними планами територій, повинно передбачатися створення безпечних умов для життя і здоров'я населення шляхом реалізації планувальних заходів для запобігання та усунення шкідливого впливу на населення факторів середовища життєдіяльності.

2. При нормативному регулюванні планування та забудови територій повинні враховуватися вимоги державних медико-санітарних нормативів та правил.

3. У технологічних процесах та під час здійснення будівельно-монтажних робіт на будь-яких об'єктах забороняється виробництво і використання азбесту незалежно від виду, а також азбестовмісних виробів і матеріалів. Заходи безпеки і захисту від шкідливого впливу азбесту та азбестовмісних виробів і матеріалів визначаються державними медико-санітарними правилами.

4. Організація дорожнього руху, проектування, розміщення, будівництво, реконструкція об'єктів інфраструктури дорожнього руху та інші пов'язані види діяльності повинні здійснюватися відповідно до вимог щодо безпечності для здоров'я і життя людини, вимог державних медико-санітарних нормативів та правил, державних будівельних норм.

5. Експертиза проектів будівництва проводиться відповідно до закону.

- Стаття 29. Медико-санітарні вимоги щодо безпечності для здоров'я і життя людини ґрунтів, утримання територій населених пунктів

1. У ґрунтах населених пунктів вміст потенційно небезпечних для людини хімічних і біологічних речовин, біологічних і мікробіологічних організмів, а також рівень радіаційного фону не повинен перевищувати державні медико-санітарні нормативи.

2. Утримання територій населених пунктів повинно відповідати вимогам державних медико-санітарних правил. Органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, суб'єкти господарювання та громадяни зобов'язані утримувати надані в користування чи належні їм на праві власності земельні ділянки і території відповідно до вимог санітарного законодавства.

3. Відходи виробництва та споживання підлягають збиранню, перевезенню, зберіганню, обробленню, утилізації, видаленню, знешкодженню та захороненню, умови і способи яких повинні бути безпечними для здоров'я і життя людини згідно з вимогами державних медико-санітарних нормативів та правил.

4. Правові, економічні, екологічні, соціальні та організаційні засади благоустрою населених пунктів, діяльності, пов'язаної із запобіганням або зменшенням обсягів утворення відходів, їх збиранням, перевезенням, зберіганням, сортуванням, обробленням, утилізацією та видаленням, знешкодженням та захороненням, як складовими санітарно-епідемічного благополуччя населення, встановлюються законом.

- Стаття 32. Захист населення від шкідливого впливу шуму 1. Органи державної влади, органи місцевого самоврядування, суб'єкти господарювання та громадяни під час здійснення будь-яких видів діяльності з метою запобігання утворенню шуму і зменшення його шкідливого впливу на здоров'я людини зобов'язані:

1) здійснювати відповідні організаційні, господарські, технічні, технологічні, архітектурно-будівельні та інші заходи із запобігання утворенню та зниження шуму

до рівнів, визначених державними медико-санітарними нормативами та правилами;

2) вживати заходів для недопущення перевищення рівнів шуму, а також шкідливого впливу інших фізичних факторів, зокрема під час руху автомобільного транспорту в населених пунктах;

4) вживати заходів для недопущення упродовж доби перевищення рівнів шуму, встановлених державними медико-санітарними нормативами, у таких приміщеннях і на таких територіях (захищених об'єктах):

у приміщеннях житлових будинків і на прибудинковій території;

у приміщеннях закладів охорони здоров'я, санаторно-курортних закладів, закладів соціального захисту населення, надавачів соціальних послуг, закладів освіти, культури;

у приміщеннях готелів і гуртожитків;

у приміщеннях закладів громадського харчування, торгівлі, побутового обслуговування, розважального та грального бізнесу, розташованих у межах населених пунктів;

у приміщеннях інших будівель і споруд, в яких постійно чи тимчасово перебувають люди;

не територіях парків, скверів, зон відпочинку, розташованих на території мікрорайонів і груп житлових будинків.

2. Шум на захищених об'єктах під час здійснення будь-яких видів діяльності не повинен перевищувати рівні, встановлені державними медико-санітарними нормативами для відповідного часу доби.

3. На захищених об'єктах із 22 години до 8 години забороняються гучний спів і гучні вигуки, користування звуковідтворювальною апаратурою та іншими джерелами побутового шуму, проведення салютів, феєрверків, використання піротехнічних засобів.

4. Проведення на захищених об'єктах ремонтних робіт, що супроводжуються шумом, забороняється у робочі дні з 21 години до 8 години, а у святкові та неробочі дні - цілодобово.

5. Органи місцевого самоврядування затверджують правила додержання тиші в населених пунктах і громадських місцях, якими з урахуванням особливостей окремих територій (зокрема курортних, лікувально-оздоровчих, рекреаційних, заповідних) встановлюють заборони та обмеження щодо певних видів діяльності, що супроводжуються утворенням шуму, а також визначають порядок проведення заходів з використанням вибухових речовин та/або піротехнічних виробів.

6. Органи державного нагляду (контролю) за дотриманням вимог санітарного законодавства у відповідній сфері здійснюють контроль за додержанням суб'єктами господарювання, а також громадянами правил додержання тиші в населених пунктах і громадських місцях, порядку та правил, передбачених законодавством, щодо виробництва, зберігання, перевезення, торгівлі та використання піротехнічних виробів, інших нормативно-правових актів у сфері захисту населення від шкідливого впливу шуму.

Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначає систему та гарантії місцевого самоврядування в Україні, засади організації та діяльності, правового статусу і відповідальності органів та посадових осіб місцевого самоврядування. До основних зобов'язань даного Закону, що потребують виконання

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				119

на місцевому рівні, належать:

- Стаття 26. Виключна компетенція сільських, селищних, міських рад: ... 38) надання відповідно до законодавства згоди на розміщення на території села, селища, міста нових об'єктів, у тому числі місць чи об'єктів для розміщення відходів, сфера екологічного впливу діяльності яких згідно з діючими нормативами включає відповідну територію; ... 42) затвердження в установленому порядку місцевих містобудівних програм, генеральних планів забудови відповідних населених пунктів, іншої містобудівної документації;...54) вирішення питань у сфері поводження з небезпечними відходами відповідно до законодавства; 56-1) затвердження вимог до облаштування майданчиків для паркування транспортних засобів з урахуванням норм, нормативів, стандартів у сфері благоустрою населених пунктів, державних будівельних норм, технічних умов, Правил дорожнього руху та інших нормативних документів;

- Стаття 31. Повноваження у галузі будівництва. До відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать: п. «а» 6) підготовка і подання на затвердження ради відповідних місцевих містобудівних програм, генеральних планів забудови населених пунктів, іншої містобудівної документації; 7) встановлення на відповідній території режиму використання та забудови земель, на яких передбачена перспективна містобудівна діяльність; 8) координація на відповідній території діяльності суб'єктів містобудування щодо комплексної забудови населених пунктів; 9) надання відповідно до закону містобудівних умов і обмежень забудови земельних ділянок;

п. «б». 3) здійснення в установленому порядку державного контролю за дотриманням законодавства, затвердженої містобудівної документації при плануванні та забудові відповідних територій;

Згідно ст. 19 Закону України «Про основи містобудування», що стосується питань забезпечення сталого розвитку населених пунктів, на стадії розробки й реалізації містобудівної документації суб'єкти містобудівної діяльності зобов'язані дотримуватись основних завдань та заходів щодо забезпечення сталого розвитку населених пунктів та екологічної безпеки територій.

Сталий розвиток населених пунктів передбачає створення повноцінного життєвого середовища на основі раціонального використання ресурсів, технологічного переоснащення і реструктуризації підприємств, удосконалення соціальної, виробничої, транспортної, комунікаційно-інформаційної, інженерної інфраструктури.

Однією із складових сталого розвитку є екологічна безпека територій, що передбачає при прийнятті будь-яких рішень стосовно використання території дотримуватись встановлених природоохоронним законодавством вимог щодо охорони навколишнього природного середовища, збереження та раціонального використання природних ресурсів, санітарно-гігієнічних вимог щодо охорони здоров'я людини, здійснення заходів для нейтралізації, утилізації, знищення або переробки всіх шкідливих речовин і відходів.

Зобов'язання державного рівня у сфері охорони атмосферного повітря, визначаються наступними базовими документами:

1) Законом України «Про охорону атмосферного повітря» (від 16.10.1992 №2707-XII);

								Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата			120

2) Законом України «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності» від 19.05.2011 №3392-VI;

3) Постановою КМУ «Про затвердження Порядку здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря» від 14.08.2019 №827;

4) Постановою КМУ «Про затвердження переліку найбільш поширених і небезпечних забруднюючих речовин, викиди яких в атмосферне повітря підлягають регулюванню» від 29.11.2001 № 1598;

5) Постановою КМУ «Про затвердження Порядку ведення державного обліку в галузі охорони атмосферного повітря» від 13.12.2001 № 1655;

6) Постановою КМУ «Про Порядок розроблення та затвердження нормативів екологічної безпеки атмосферного повітря» від 13.03.2002 № 299;

7) Постановою КМУ «Про Порядок розроблення і затвердження нормативів граничнодопустимого рівня впливу фізичних та біологічних факторів стаціонарних джерел забруднення на стан атмосферного повітря» від 13.03.2002 № 300;

8) Постановою КМУ «Про затвердження переліку видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів» від 17.09.1996 № 1147.

Основним зобов'язанням буде забезпечення належного контролю за станом атмосферного повітря. Питання контролю у галузі охорони атмосферного повітря регламентуються ст.27 Закону України «Про охорону атмосферного повітря», згідно якої контроль здійснюється з метою забезпечення дотримання вимог законодавства про охорону атмосферного повітря місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, посадовими особами цих органів, а також підприємствами, установами, організаціями та громадянами.

Результатом дотримання положень законодавства усіма суб'єктами господарювання є якісний стан атмосферного повітря, а значить відповідний та нормативний рівень забруднення повітря. Процедура спостереження й оцінки стану атмосферного повітря регулюється Постановою КМУ «Про затвердження Порядку здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря» від 14.08.2019 р. №827. Згідно даної Постанови: «державний моніторинг у галузі охорони атмосферного повітря проводиться з метою забезпечення збирання, оброблення, збереження та проведення аналізу інформації про якість атмосферного повітря, оцінювання та прогнозування її змін і ступеня небезпечності, розроблення науково обґрунтованих рекомендацій для прийняття управлінських рішень у галузі охорони атмосферного повітря, у сфері охорони навколишнього природного середовища, а також інформування населення про якість атмосферного повітря, вплив його забруднення на здоров'я та життєдіяльність населення».

З метою затвердження нормативів гранично допустимих викидів забруднюючих речовин із стаціонарних джерел проводиться аналіз відповідності викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами до встановлених нормативів на викиди затверджених Наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 27.06.2006 р. № 309.

Впровадження сучасного обладнання та прогресивних планувальних рішень веде до зниження енергозатрат, а також зниження забруднення атмосфери. Заходи для забезпечення нормативного стану атмосферного повітря під час будівництва включають:

- розосередження в часі роботи будівельних машин і механізмів, не задіяних у

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				121

єдиному безупинному технологічному процесі,

- виключення роботи машин та механізмів на холостому ході,
- влаштування необхідних огорожень території будівельного майданчика,
- контроль за точним дотриманням технології провадження будівельно-монтажних робіт.

Обов'язковим є дотримання санітарних розривів (санітарно-захисна зона) від джерел шкідливості до межі житлової забудови, ділянок громадських установ, будинків і споруд, в тому числі дитячих, навчальних, лікувально-профілактичних установ, закладів соціального забезпечення та інших, прирівняних до них об'єктів згідно вимог ДСП планування та забудови населених пунктів.

Контроль за дотриманням нормативів викидів забруднюючих речовин в атмосферу проводиться підприємствами (внутрішній контроль). Зовнішній контроль здійснюється відповідними державними контролюючими органами.

Основними джерелами викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря при експлуатації проєктованих об'єктів будуть процеси з розвантажувально-навантажувальних робіт, зберігання зернових та сипучих продуктів в силосах; робота аварійних джерел електропостачання (дизельгенераторів); зберігання твердого палива під навісом; маневрування автотранспорту по території індустріального парку; гарячого цеху кафе на території адміністративно-побутового комплексу; заправки холодоагентом компресорних станцій;

технологічних операцій інших виробничих процесів III, IV, V класу шкідливості.

Отже, нижче наводиться перелік забруднюючих речовин та їх дозвалені нормативні показники.

Таблиця 5.1

Норматив гранично допустимого викиду

Найменування забруднюючої речовини	Норматив гранично допустимого викиду	
	Масова концентрація в газопиловому потоці, мг/м ³	Величина масової витрати, г/год
Речовини у вигляді суспендованих твердих частинок (мікро-частинки та волокна)	150	менше або дорівнює 500 г/год.
Оксиди азоту (у перерахунку на діоксид азоту [NO + NO ₂])	500	5000 г/год. або більше
Сірки діоксид	500	5000 г/год. або більше
Оксид вуглецю	250	5000 г/год. або більше
Акролеїн	20	до 100 г/год

Для забруднюючих речовин, викиди яких не підлягають регулюванню та за якими не здійснюється державний облік, гранично допустимі викиди не встановлюються, крім випадків, коли за результатами розрахунків розсіювання цих забруднюючих речовин в атмосферному повітрі виявлено перевищення гігієнічних нормативів.

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				122

Для неорганізованих стаціонарних джерел нормативи граничнодопустимих викидів забруднюючих речовин не встановлюються. Регулювання викидів від цих джерел здійснюється шляхом встановлення вимог.

Зобов'язання державного рівня у сфері управління водними ресурсами, які обов'язкові для врахування при реалізації ДПТ визначаються наступними базовими документами:

- 1) Водним кодексом України;
- 2) Законом України «Про питну воду та питне водопостачання»;
- 3) Законом України «Про водовідведення та очищення стічних вод»;
- 4) ДСанПіН 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною»;

Водним кодексом України регулюються відносини щодо збереження, наукового обґрунтованого, раціонального використання вод для потреб населення та різних галузей економіки, охорони вод від забруднення, відтворення водних ресурсів, запобігання засміченню, шкідливим діям вод та усуненню їх наслідків, покращення стану водних об'єктів, а також охорони прав громадян, установ, підприємств, організацій на водокористування.

До основних зобов'язань згідно «Водного кодексу України», що потребують виконання на місцевому рівні, належать:

1. Державне управління і контроль у галузі використання і охорони вод та відтворення водних ресурсів, а саме здійснення контролю за використанням і охороною вод та відтворенням водних ресурсів;
2. Стандартизація і нормування в галузі використання і охорони вод та відтворення водних ресурсів;
3. Спеціальне водокористування для задоволення питних і господарсько-побутових потреб населення, а саме забезпечення потреб населення і галузей економіки у водних ресурсах;
4. Охорона вод від забруднення, засмічення і вичерпання.

З метою охорони поверхневих водних об'єктів від забруднення та засмічення і збереження їх водності необхідно забезпечити дотримання вимог ст. 88, 89 Водного кодексу України (редакція від 01.10.2023).

При виникненні аварійних забруднень водних ресурсів суб'єкт господарювання зобов'язаний своєчасно поінформувати центральний орган виконавчої влади, який реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, та повідомити про проведені роботи щодо ліквідації наслідків аварії, які можуть спричинити погіршення якості води (відповідно до ст. 44 Водного кодексу України).

У разі забруднення підземних вод необхідно невідкладно вжити заходів щодо встановлення причин і за рекомендаціями відповідних державних органів влади впровадити відповідні заходи щодо їх відтворення.

В аварійних ситуаціях, пов'язаних із забрудненням водних ресурсів, які можуть шкідливо вплинути на здоров'я людей і стан водних екосистем необхідно негайно розпочати ліквідацію її наслідків і повідомити центральний орган виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, центральний орган виконавчої влади, який реалізує державну

										Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата					123

політику у сфері розвитку водного господарства, центральний орган виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення, обласну державну адміністрацію та відповідну раду.

Заходи для забезпечень нормативного стану поверхневих і підземних вод під час будівництва та експлуатації будівельної техніки включають організацію водовідведення дощових та талих вод з території.

Зобов'язання щодо охорони водних ресурсів:

- забезпечення свердловини паспортом;
- здійснювати спеціальне водокористування лише за наявності дозволу;
- дотримання режимів ЗСО свердловин;
- забезпечити організацію обліку спожитої води та кількості стічних вод;
- здійснювати невідкладні роботи, пов'язані з ліквідацією наслідків аварій, які можуть спричинити погіршення якості води;

Заходи щодо забезпечення нормативного стану поверхневих і підземних вод при будівництві включають:

- влаштування будівельного майданчика з твердим покриттям;
- організація водовідведення дощових та талих вод;
- недопущення на території будівельного майданчика витоку нафтопродуктів та масел із несправного автотранспорту.

Зобов'язання державного рівня у сфері управління відходами, які обов'язкові для врахування при реалізації ДПТ, визначаються наступними базовими документами:

- 1) «Національною стратегією управління відходами в Україні до 2030 року», схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 8 листопада 2017 р. № 820;
- 2) Законом України «Про управління відходами» (від 31.03.2023).
- 3) Законом України «Про побічні продукти тваринного походження, не призначені для споживання людиною» (від 09.07.2023).

Базовими цілями Національної стратегії, що повинні реалізовуватись на місцевому рівні, є:

- визначення пріоритетних напрямів діяльності центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, організацій, установ, підприємств, громадських організацій та суспільства в цілому щодо переходу системи управління відходами на інноваційну модель;
- визначення шляхів та методів удосконалення існуючої інфраструктури з управління відходами, які не суперечать інноваційній моделі.

Стратегія базується на низці ключових принципів, зокрема:

- 1) механізми міжмуніципального співробітництва (ММС) щодо об'єктів поводження з ТПВ (наприклад, полігони, сміттесортувальні лінії, сміттєперевантажувальні станції тощо);
- 2) роздільне збирання ТПВ (тобто система двох контейнерів, для «сухих» ресурсоцінних компонентів ТПВ та змішаних відходів, відповідно), які є на даний час ключовими при організації системи управління відходами на місцевому рівні.

До основних зобов'язань згідно із Законом України «Про управління відходами», що потребують виконання на місцевому рівні, належать:

- 1) забезпечення зберігання відходів у спосіб, що є безпечним для здоров'я

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				124

людини та навколишнього природного середовища, та передачу відходів суб'єктам господарювання у сфері управління відходами протягом одного року з моменту їх утворення;

2) забезпечення роздільного збирання відходів будівництва та знесення, їх облік та передачу суб'єктам господарювання у сфері управління відходами для забезпечення їх оброблення. Відходи будівництва та знесення, що не є небезпечними, підлягають підготовці до повторного використання, рециклінгу, іншому матеріальному відновленню, включаючи зворотне заповнення;

3) запобігати утворенню та зменшувати обсяги утворення відходів;

4) не допускати змішування відходів, що можуть бути відновлені, з відходами, що не можуть бути відновлені;

5) вести облік відходів, що утворилися в результаті їхньої діяльності, та подавати відповідну звітність;

б) забезпечувати утримання в належному санітарному і технічному стані місць утворення та зберігання відходів, а також забезпечувати дотримання встановлених правил техніки безпеки та пожежної безпеки у таких місцях;

7) надавати органам виконавчої влади та органам місцевого самоврядування інформацію про відходи та пов'язану з ними діяльність;

8) призначати відповідальних осіб у сфері управління відходами;

9) відшкодовувати шкоду, заподіяну здоров'ю та майну громадян України, навколишньому природному середовищу, підприємствам, установам та організаціям внаслідок порушення встановлених правил управління відходами, відповідно до закону;

10) подавати декларацію про відходи, якщо діяльність такого утворювача відходів призводить до утворення небезпечних відходів або річний обсяг утворення відходів, що не є небезпечними, перевищує 50 тон.

Зобов'язання державного рівня у сфері охорони земель, які обов'язкові для врахування при реалізації детального плану території, визначаються наступними базовими документами:

1. Земельним Кодексом України від 25 жовтня 2001 року № 2768-III, завданням якого є регулювання земельних відносин з метою забезпечення права на землю громадян, юридичних осіб, територіальних громад та держави, раціонального використання та охорони земель.

До основних зобов'язань Земельного Кодексу України, що потребують виконання на місцевому рівні, належать:

- згідно ст.12: організація землеустрою; координація діяльності місцевих органів земельних ресурсів; здійснення контролю за використанням та охороною земель комунальної власності, додержання земельного та екологічного законодавства; обмеження, тимчасова заборона (зупинка), використання земель громадянами і юридичними особами у разі порушення земельного законодавства; підготовка висновків щодо вилучення земельних ділянок;

встановлення та зміна меж населеного пункту;

- згідно гл.32 ст.187-190: забезпечення державного контролю за використанням земель підконтрольними суб'єктами, якими є не лише громадяни, що здійснюють господарську чи іншу діяльність, пов'язану з використанням землі, а і усі органи державної виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, що здійснюють

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				125

розпорядчі функції стосовно землі, а також підприємства, установи та організації.

2. Законом України «Про охорону земель» від 19.06.2003 року № 962-IV, яким визначаються правові, економічні та соціальні основи охорони земель з метою забезпечення їх раціонального використання, відтворення та підвищення родючості ґрунтів, інших корисних властивостей землі, збереження екологічних функцій ґрунтового покриву та охорони довкілля.

3. Законом України «Про державний контроль за використанням та охороною земель» від 19.06.2003 року №963-IV, яким визначаються правові, економічні та соціальні основи організації здійснення державного контролю за використанням та охороною земель і спрямований на забезпечення раціонального використання і відтворення природних ресурсів та охорони довкілля.

4. Законом України «Про землеустрій» від 22.05.2003 №858-IV, який спрямований на регулювання відносин, що виникають між органами державної влади, органами місцевого самоврядування, юридичними та фізичними особами із забезпечення сталого розвитку землекористування. Згідно статті 2, д) Закону України «Про землеустрій», землеустрій забезпечує розробку і здійснення системи заходів із землеустрою для збереження природних ландшафтів, відновлення та підвищення родючості ґрунтів, рекультивації порушених земель і землювання малопродуктивних угідь, захисту земель від ерозії, підтоплення, висушення, зсувів, вторинного засолення, закислення, заболочення, ущільнення, забруднення промисловими відходами та хімічними речовинами тощо, консервації деградованих і малопродуктивних земель, запобігання іншим негативним явищам.

В результаті реалізації проєкту для геологічного середовища, ландшафту, ґрунту, водного середовища, флори та фауни не передбачається негативного впливу. Під час виконання будівельних робіт вплив на ґрунти матиме тимчасовий характер. Механічне порушення поверхні ґрунту є найбільш розповсюдженим видом впливу, який спостерігається в результаті руху автотранспорту та будівельної техніки. Відбувається ущільнення ґрунту, погіршення його структури, знижується пористість, газо- та водопроникність.

Заходи, рекомендовані для забезпечення нормативного стану земельних ресурсів під час будівництва та експлуатації підприємства:

- дотримання меж території, відведеної для будівництва;
- складування родючого ґрунту на спеціально відведених майданчиках з наступним використанням його для озеленення та благоустрою території;
- недопущення розміщення виробничих та побутових відходів на відкритому ґрунті.

Всі будівельні матеріали та конструкції мають бути розміщені на спеціально відведених майданчиках з метою уникнення загромодження проїздів та проходів. Необхідно здійснювати контроль за роботою інженерного обладнання, механізмів і транспортних засобів, своєчасний ремонт, недопущення роботи несправних механізмів.

У разі можливого забруднення ґрунтів небезпечними відходами за рішенням місцевої державної адміністрації або органу місцевого самоврядування можуть проводитися постійні або періодичні дослідження хімічного стану ґрунтів з метою визначення їх негативного впливу на здоров'я людини, а також окремих видів природних ресурсів і довкілля в цілому.

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				126

Зобов'язання державного рівня у сфері охорони біорізноманіття, визначаються наступними базовими документами:

- 1) Законом України «Про рослинний світ» (від 1999.04.09, № 591-XIV);
- 2) Законом України «Про захист рослин» (від 1998.10.14, № 180-XIV);
- 3) Законом України «Про Червону книгу України» (від 2002.02.07, № 3055-III);
- 4) Законом України «Про тваринний світ» (від 2001.12.13, № 2894-III);
- 5) Законом України «Про землеустрій» (від 22 травня 2003 року № 858-IV);
- 6) Законом України «Про державний контроль за використанням та охороною земель» (від 19 червня 2003 року № 963-IV);
- 7) Законом України «Про охорону земель» (від 2003.06.19, № 962-IV);
- 8) Законом України «Про екологічну мережу України» (від 24.06.2004 року № 1864-IV);
- 9) Зеленою книгою України.

Статтею 25 Закону України «Про рослинний світ» зазначається, що охорона рослинного світу здійснюється центральними та місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, власниками та користувачами (в тому числі орендарями) земельних ділянок, на яких знаходяться об'єкти рослинного світу, а також користувачами природних рослинних ресурсів.

Згідно статті 11 Закону України «Про екологічну мережу України» місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування у сфері формування, збереження та використання екомережі в межах своїх повноважень забезпечують:

- розроблення та виконання регіональних і місцевих схем та програм розвитку екомережі, проведення необхідних для цього наукових досліджень;
- надання відповідно до закону фінансової та іншої підтримки власникам і користувачам земельних ділянок, що знаходяться в межах територій та об'єктів екомережі.

• Згідно статті 2, в) Закону України «Про землеустрій» землеустрій забезпечує встановлення і закріплення на місцевості меж адміністративно-територіальних одиниць, територій природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення, меж земельних ділянок власників і землекористувачів.

Зобов'язання державного рівня у сфері екологічної безпеки територій та безпеки життєдіяльності населення регламентуються наступними базовими документами:

- 1) Законом України «Про основи національної безпеки України» (від 19.06.2003 р.);
- 2) Постановою Кабінету Міністрів України від 13 вересня 2022 р. №1030 «Деякі питання ідентифікації об'єктів підвищеної небезпеки»;
- 3) Постановою Кабінету Міністрів України від 15 жовтня 2003 року № 1631 «Про затвердження переліку об'єктів, машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки»;
- 4) ДСТУ-Н Б В.1.2-16:2013 «Визначення класу наслідків (відповідальності) та категорії складності об'єктів будівництва».

Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення, встановлених на регіональному та місцевому рівнях. Зобов'язання регіонального та місцевого рівня щодо охорони довкілля та забезпечення безпечних умов проживання

									Аркуш
									127
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				

населення, які потребують врахування при реалізації Стратегії визначаються наступними документами:

- 1) Стратегія розвитку Полтавської області на 2021- 2027 роки, затвердженою рішенням Полтавської обласної ради від 20.12.2019 № 1242;
- 2) Екологічний паспорт Полтавської області за 2024 рік;
- 3) Регіональна доповідь «Про стан навколишнього природного середовища у Полтавській області» у 2024 році.

Враховуючи вищенаведені документи, стратегічною метою є:

- у сфері охорони атмосферного повітря – поетапне зменшення обсягів викидів в атмосферу забруднюючих речовин від стаціонарних та пересувних джерел й удосконалення системи моніторингу за якістю атмосферного повітря.

- у сфері управління водними ресурсами є наступні: попередження забруднення джерел питного водопостачання та забезпечення їх відповідності санітарно-епідеміологічним вимогам;

підвищення ефективності та надійності функціонування систем водопостачання і водовідведення за рахунок реалізації водоохоронних, технічних, санітарних заходів; удосконалення технологій підготовки води, контролю якості питної води; розвиток господарського механізму водокористування, що стимулює економію питної води, у тому числі за рахунок державної підтримки розвитку та сталого функціонування водопровідно-каналізаційної мережі.

Зобов'язання регіонального та місцевого рівня у сфері управління відходами визначаються наступними базовими документами:

- 1) Регіональний план управління відходами у Полтавській області до 2030 року; Першочерговими зобов'язаннями регіонального й місцевого рівня є:
 - поступове впровадження роздільного збору відходів з метою відокремлення вторинної сировини та небезпечних компонентів із змішаної маси ТПВ;
 - забезпечення безпечного захоронення залишкових змішаних ТПВ після відокремлення ресурсоцінних компонентів;
 - проведення постійного моніторингу за станом експлуатації контрольованих полігонів і звалищ та станом навколишнього середовища на прилеглих територіях;
 - проведення інформаційної компанії з метою підвищення рівня обізнаності населення у питаннях поводження з відходами в районі.

Зобов'язання регіонального та місцевого рівня у сфері збереження біорізноманіття, що регламентуються «Регіональна програма охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки з урахуванням регіональних пріоритетів Полтавської області на 2022 – 2027 роки («Довкілля – 2027»)» та «Стратегією розвитку Лубенської територіальної громади до 2027 року»: забезпечення збереження, відновлення біорізноманіття; інвентаризація біорізноманітності (спонтанної та культивованої) на території Полтавського району; забезпечення постійного моніторингу за станом біорізноманіття відповідно динамічних змін, екологічних ризиків та загроз; розробка комплексних програм протидії існуючим та упередження потенційних ризикам та загрозам біорізноманіття; розробка та включення до комплексних програм збереження довкілля Полтавського району заходів екологічного просвітництва з метою підвищення рівнів екологічної культури жителів району;

проведення інформаційної компанії із залученням компетентних експертів,

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				128

представників органів державної влади, неурядових організацій та журналістів, які можуть впливати на громадську думку, з метою підвищення рівня обізнаності населення у питаннях збереження біорізноманіття в районі.

Практичним механізмом виконання зобов'язань, регламентованих вище зазначеними законодавчо-нормативними документами, є механізм узгодження даних зобов'язань з актуальними питаннями, що потребують вирішенням на місцевому рівні, в межах розробки нових й корегування діючих цільових програмних документів районного й місцевого рівнів.

5.2. Аналіз зобов'язань у сфері охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення, встановлених на регіональному та місцевому рівнях

Основними міжнародними зобов'язаннями щодо СЕО є протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція ЕСПО), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-VIII від 01.07.2015), та Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС, а також Конвенція ООН з біологічного різноманіття, Рамкова конвенція про зміну клімату, Паризька кліматична угода.

Згідно ст. 28 ЗУ «Про основи містобудування», якщо міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що містяться в законодавстві України про містобудування, то застосовуються правила міжнародного договору.

Основними правовими документами, які мають бути враховані під час процедури стратегічної екологічної оцінки є:

- Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція ЕСПО), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-VIII від 01.07.2015);

- Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС;

- Водний кодекс України;
- Лісовий кодекс України;
- Земельний кодекс України;
- Закон України «Про природно-заповідний фонд»;
- Закон України «Про охорону культурної спадщини»;
- Закон України «Про охорону археологічної спадщини»;
- Закон України «Про охорону атмосферного повітря»;
- Закон України «Про управління відходами»;
- Закон України «Про надра»;
- Закон України «Про питну воду та питне водопостачання»;
- Закону України «Про водовідведення та очищення стічних вод»;
- Закон України «Про систему громадського здоров'я»;
- Закон України «Про екологічний аудит»;
- Закон України «Про рослинний світ»;
- Закон України «Про тваринний світ»;

- Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року»;
- Указ Президента України від 30 вересня 2019 року № 722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року»;
- Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 рр., затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 р. №695;
- Стратегія розвитку Полтавської області на 2021- 2027 роки, затверджена рішенням Полтавської обласної ради від 20.12.2019 № 1242;
- Про затвердження Національного плану управління відходами до 2033 року та визнання такими, що втратили чинність, деяких актів, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27.12.2024 № 1353-р;
- Національний план дій з охорони навколишнього природного середовища на період до 2025 року, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України 21.04.2021 № 443-р;
- Конвенція ООН з біологічного різноманіття;
- Рамкова конвенція про зміну клімату;
- Паризька кліматична угода;
- Закон України «Про Генеральну схему планування території України»;
- Закон «Про основи містобудування»;
- Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності»;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 29 серпня 2002 р. № 1291 «Про забезпечення реалізації Закону України «Про Генеральну схему планування території України»;
- ДСТУ-Н Б Б.1.1-10:2010 «Настанова з виконання розділів «Охорона навколишнього природного середовища» у складі містобудівної документації»;
- Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів зі змінами; - ДСанПіН 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною»;
- Конвенція про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (Закон України N 436/96-ВР (436/96-ВР) від 29.10.96;
- «Про охорону навколишнього природного середовища»;
- «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року»;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 17 вересня 1996 р. №1147 «Про затвердження переліку видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів» (із змінами).
- Цілі сталого розвитку на період 2016-2030 рр. (зокрема, ціль 13 «Вжиття невідкладних заходів щодо боротьби зі зміною клімату та його наслідками»);
- Розпорядженні КМУ від 30.05.2024 № 483-р «Про схвалення Стратегії формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року і затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2024-2026 роках»;
- Розпорядженні КМУ від 06.12.2017 № 878-р «Про затвердження плану заходів щодо виконання концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року»;
- Стратегії зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.08.2019 № 688-р;

										Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата					130

- Плану заходів з реалізації Стратегії зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21.10.2020 № 1567-р;

- Державної стратегії управління лісами України до 2035 року та операційним планом її реалізації у 2022 - 2024 роках, затверджених розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29.12.2021 № 1777-р;

- Рішення Координаційної ради з питань боротьби з деградацією земель та опустелюванням, створеної згідно з постановою Кабінету Міністрів України 2017 № 20, зокрема, стосовно схвалення представлених НААН добровільних національних завдань щодо досягнення нейтрального рівня деградації земель за напрямом «Підтримання вмісту органічної речовини (гумусу) у ґрунтах», а також допоміжних заходів щодо досягнення НРДЗ за напрямками «Відновлення зрошення і поліпшення еколого- меліоративного стану зрошуваних земель» та «Відновлення та стале використання торфовищ»;

- Рішенні Ради національної безпеки і оборони України від 23.03.2021 № 111/2021 «Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації».

Правові засади у сфері поводження з відходами забезпечуються ЗУ «Про управління відходами» (№ 2320-ІХ від 20.06.2022, з подальшими доповненнями) та іншими законодавчими актами, що були розроблені для регулювання діяльності з метою уникнення або мінімізації утворення відходів, зберігання та управління ними, запобігання й зменшення негативних наслідків для довкілля й здоров'я людини від утворення, зберігання й управління відходами.

Повноваження органів місцевого самоврядування у сфері управління відходами визначаються 26 статтею ЗУ «Про управління відходами».

В Україні сформовано інвестиційне законодавство, в якому, зокрема, значна увага приділяється необхідності дотримання екологічних норм у процесі інвестиційної діяльності. Так ЗУ «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991 р. № 1560-ХІІ встановлюється заборона інвестування в об'єкти, створення й використання яких не відповідає вимогам санітарно-гігієнічних, радіаційних, екологічних, архітектурних та інших норм, встановлених законодавством України (ЗУ стаття 4). У разі порушення екологічних, санітарно-гігієнічних та архітектурних норм державний орган може прийняти рішення про зупинення або припинення інвестиційної діяльності 40 (ЗУ стаття 21). Також у стаття 8 ЗУ зазначається, що інвестор зобов'язаний одержати висновок з оцінки впливу на довкілля у випадках та порядку, встановлених ЗУ «Про оцінку впливу на довкілля» від 23.05.2017 р. № 2059-VIII.

Узгодження цілей та заходів детального плану території із стратегічними цілями, закріпленими у Стратегії розвитку Полтавської області на 2021- 2027 роки та Стратегії розвитку Лубенської територіальної громади на наведено в розділі 1.

Детальний план території за межами с. Засулля Лубенського району Полтавської області, земельна ділянка з кадастровим номером 5322886600:03:002:0067, відповідає цілям екологічної політики, встановленим на національному та регіональному рівнях, враховує їх та пропонує комплекс заходів, які спрямовані на їх виконання.

Таблиця 5.2

Відповідність планувальних рішень проєкту ДПТ зобов'язанням у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язаними із запобіганням негативного впливу на здоров'я населення, що встановлені на міжнародному рівні

Назва документу	Окремі цілі документу	Заходи та завдання, представлені в проєкті ДПТ	Ступінь відповідності: (+) повне (+/-) часткове
Директива №2003/4/ЄС про доступ громадськості до екологічної інформації та про скасування Директиви 90/313/ЄС	Гарантування доступу до інформації щодо навколишнього природного середовища для досягнення якомога ширшого систематичного надання та розповсюдження для громадськості інформації щодо стану компонентів навколишнього природного середовища	Інформування громадськості щодо процедури участі в процесі прийняття проєктних рішень, що стосуються навколишнього середовища шляхом оприлюднення на офіційному сайті замовника та через друковані видання	+
Директива № 2008/50/ЄС про якість атмосферного повітря та чистіше повітря для Європи	Визначення та встановлення заходів для захисту якості атмосферного повітря з метою уникнення, попередження чи зменшення шкідливих впливів на здоров'я людини та довкілля	- Ідентифікація та встановлення нормативних СЗЗ; - Розробка заходів, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків проєкту ДДП	+/-
Рамкова директива №2008/98/ЄС Європейського парламенту та Ради від 19.11.2008 "Про відходи та скасування деяких Директив"	Запровадження роздільного збирання відходів	Запровадження роздільного збирання відходів	+
"Трансформація нашого світу: Порядок денний сталого розвитку на 2030 рік" Резолюція ООН 70/1 від 25.09.2015	Боротьба зі зміною клімату: вжиття невідкладних заходів щодо боротьби зі змінами клімату та його наслідками	Розробка заходів, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків проєкту ДДП: заходи з адаптації до змін клімату.	+/-

Таблиця 5.3

Аналіз відповідності напрямків ДДП стратегічним цілям
державної екологічної політики України.

Напрями детального плану території	Стратегічні цілі Державної екологічної політики України				
	Формування в суспільстві екологічних цінностей і засад сталого споживання та виробництва	Забезпечення сталого розвитку природоресурсного потенціалу України	Забезпечення інтеграції екологічної політики у процес прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку України	Зниження екологічних ризиків з метою мінімізації їх впливу на екосистеми, соціально-економічний розвиток та здоров'я населення	Удосконалення та розвиток державної системи природоохоронного управління
1. Охорона та раціональне використання водних ресурсів	x	+	+	+	x
2. Охорона атмосферного повітря	x	x	+	+	x
3. Охорона та раціональне використання природних ресурсів (земель, мінеральних, рослинних та ресурсів тваринного світу)	x	+	+	+	x
4. Збереження природно-заповідного фонду	x	x	+	+	+
5. Раціональне використання і зберігання відходів виробництва і побутових відходів	x	x	+	+	x
6. Розвиток науки й освіти, доступність інформації, підготовка кадрів, здійснення оцінки впливу на довкілля, стратегічна екологічна оцінка, організація праці	+	x	+	+	+

* Для оцінки відповідності цілей використовувалася наступна методика:
 “+/-” – стратегічні цілі враховано/не враховано у рішеннях ДДП
 “x” – стратегічні цілі нейтральні по відношенню до рішень ДДП

6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків.

Згідно з “Методичними рекомендаціями із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування”, затверджених Наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 18.10.2023 № 705, наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – це будь-які ймовірні наслідки для флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, клімату, повітря, води, ландшафту (включаючи техногенного), природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодія цих факторів.

Наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – це будь-які ймовірні наслідки для флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, клімату, повітря, води, ландшафту (включаючи техногенного), природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодія цих факторів.

Ймовірні наслідки індустріального парку мають вплив на наступні фактори:

1. Для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Стратегічна екологічна оцінка ДПТ враховуватиме ймовірні наслідки для флори, фауни, біорізноманіття, ґрунтів, клімату, повітря, води, ландшафту, природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини, у тому числі вторинні, кумулятивні, синергічні, коротко-, середньо- та довгострокові, постійні й тимчасові, позитивні та негативні, а також взаємодію цих факторів. Зокрема, мають бути оцінені наслідки для таких компонентів довкілля:

– атмосферне повітря;

– клімат і мікроклімат;

– відходи;

– водні ресурси;

– геологічне середовище, ґрунти і земельні ресурси (у тому числі вилучення земельних ділянок);

– біорізноманіття, стан фауни і флори;

– соціальне та техногенне середовища.

2. Для територій з природоохоронним статусом. Під час здійснення СЕО, варто оцінити ймовірні наслідки від об'єктів інфраструктури, що пропонується відповідно до детального плану території, на території з природоохоронним статусом. Територій, які мають статус природно-заповідних об'єктів, безпосередньо на ділянці та поряд з нею, немає. Смарагдова мережа на ділянці та поряд з нею відсутня.

3. Транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Транскордонні наслідки відсутні. Дані щодо можливостей виникнення ймовірних впливів планованої діяльності на фактори довкілля наведено в таблиці 6.1.

За походженням екологічний вплив може бути первинним, тобто безпосередньо пов'язаним з впливом розміщення існуючих і проектних об'єктів на екосистему (забруднення атмосфери при будівництві та експлуатації) і вторинним, що є

наслідком первинних змін в екосистемі (можливе збільшення бронхо-легеневих захворювань серед населення внаслідок забруднення атмосфери).

Вторинні наслідки – вигоди, які полягають у широкому залученні громадськості до прийняття рішень та встановлення прозорих процедур їх прийняття. Стратегічна екологічна оцінка, як інструмент залучення громадського суспільства до прийняття рішення.

Таблиця 6.1.

Ймовірні впливи планованої діяльності на фактори довкілля

Фактори довкілля	Ступінь впливу
Здоров'я населення	<p>Здоров'я населення Вплив на здоров'я населення оцінюється як допустимий. Рівні шуму, вібрації не будуть перевищувати норми допустимого впливу.</p> <p>Контроль за утворенням та подальшим правлінням відходами та стоками дозволяє попередити їх потрапляння в навколишнє середовище, а отже і умови життєдіяльності місцевого населення та його здоров'я.</p> <p>Впровадження планованої діяльності не призведе до негативної дії на стан здоров'я, захворюваність, умови життєдіяльності людей та в цілому на навколишнє соціальне середовище.</p>
Атмосферне повітря	<p>Вплив на якість повітря в населених пунктах, які розташовані поблизу, як правило, обумовлюється типом і масштабом діяльності на об'єкті, а також відстанню до об'єкта джерела забруднення.</p> <p>Загальний вплив проєктованого об'єкту на якість повітря є незначним.</p> <p>До погіршення якості повітря призводить, головним чином, викиди оксидів азоту і найдрібніші частки пилу. Оксиди азоту дуже шкідливі і подразнюють респіраторну систему (бронхи і легені).</p> <p>Для зменшення цих негативних проявів надзвичайно ефективно буде посадка дерев, кущів, трави, квітів</p>
Клімат та мікроклімат	<p>Негативних впливів не передбачається. Особливості кліматичних умов, які сприяють зростанню інтенсивності впливів діяльності на навколишнє середовище, відсутні.</p>
Управління відходами	<p>В період будівельних робіт утворюватимуться: будівельне сміття, вийнятий ґрунт, залишки використаних електродів, обрізки використаного кабелю, залишки лакофарбових виробів, використані пакувальні матеріали, тверді побутові відходи.</p> <p>При умові належного тимчасового зберігання відходів у відповідності з санітарними нормами та технікою безпеки, їх сортування та передачі спеціалізованим підприємствам, забезпечується безпечний рівень впливу на навколишнє середовище.</p> <p>Планована діяльність, що здійснюватиметься на проєктованій ділянці, передбачає утворення твердих</p>

Фактори довкілля	Ступінь впливу
	<p>побутових відходів та використаної тари (упаковки). Використана тара (упаковка) повинна збиратись і зберігатись окремо від інших видів відходів, та передаватись спеціалізованим підприємствам для утилізації. Для побутових відходів забезпечується роздільне збирання з вилученням ресурсоцінних компонентів.</p> <p>Негативних наслідків при управлінні відходами не передбачається.</p>
Водне середовище	<p>До впливів планованої діяльності на водне середовище відноситься споживання води на господарсько-побутові та виробничі потреби та утворення господарсько-побутових від сантехнічних приборів, виробничих стічних вод, утворення поверхнево-зливових стічних вод.</p> <p>В межах території проєктування передбачена централізована система господарсько-побутової каналізації з відведенням стоків в локальні очисні споруди та водонепроникні колодязі, що розташовані в межах ділянки.</p> <p>На АЗК передбачені заходи щодо забезпечення стоку води з території. Для стоку води з покриття облаштовані похили підвищення висотою 0,2 м для відведення забруднених нафтопродуктами атмосферних опадів через масложироуловлювачі в очисні споруди.</p> <p>Також містобудівною документацією передбачено використання локальних очисних споруд (ЛОС) типу "ЕКМА", що розроблені "ЕКОПОД" м. Київ.</p> <p>Об'єкт будуватиметься поза межами прибережних захисних смуг водних об'єктів.</p>
Геологічне середовище та ґрунти	<p>Негативний вплив відсутній.</p> <p>Запланована діяльність відбуватиметься на лише в межах виділеної ділянки.</p> <p>Додаткове землевідведення не вимагається.</p>
Рослинний та тваринний світ, об'єкти природно-заповідного фонду. Біорізноманіття	<p>Ділянка проєктування передбачається в межах території, на якій відсутні природні комплекси, об'єкти природно-заповідного фонду, ареали проживання рідкісних тварин, місця зростання рідкісних рослин тощо. Будівництво і експлуатація об'єкту планованої діяльності при дотриманні вимог з охорони довкілля матиме мінімальний шкідливий вплив на рослинний та тваринний світ та їх біорізноманіття. Проєкт детального плану території передбачає озеленення території</p>
Шум і вібрація	<p>В період будівельно-монтажних робіт джерелами шуму будуть будівельна техніка та автотранспорт, задіяні при будівництві. Під час експлуатації об'єкту планованої діяльності шумове навантаження на прилеглі до об'єкту території будуть незначними.</p>

на довкілля та здоров'я населення є незначною, оскільки ризики накопичення шкідливого ефекту від багаторазового впливу забруднювачів від проєктованого об'єкту по всій території відсутні.

Кумулятивні ефекти можуть виникати з незначних за своїми окремими діями факторів, які, працюючи разом протягом тривалого періоду часу поступово накопичуються, підсумовуючись згодом в одному і тому ж районі, можуть викликати значні наслідки.

Узагальнені результати оцінки факторів ризику кумулятивного впливу надані в таблиці 6.2.

Таблиця 6.2

Оцінка факторів ризику для довкілля

Фактори впливу	Фактор потенційного кумулятивного впливу	Пропоновані заходи зменшення впливу
Транспортна інфраструктура	Викиди забруднюючих речовин від автотранспорту	Озеленення
Прогнозоване збільшення виробничих підприємств	Збільшення обсягів господарсько-побутових, виробничих та поверхневих стічних стоків	Використання ефективних сучасних очисних споруд та технічних засобів і технологій для утримання території об'єкта в належному стані, здійснення заходів щодо запобігання забруднення водних об'єктів стічними (дощовими, сніговими) водами, що відводяться із неї.
Територія АЗК	Збільшення обсягів твердих побутових відходів	Здійснення роздільного збору твердих побутових відходів

Синергічні наслідки – наслідки, сумарний ефект яких полягає у тому, що при взаємодії 2-х або більше факторів їх дія суттєво переважає дію кожного окремо компоненту – не передбачаються.

Короткостроковий (3-5 років) і середньостроковий вплив (10-15 років) пов'язані із впливом на атмосферне повітря об'єктів ДПТ. Однак цей вплив пом'якшується рядом природоохоронних заходів під час реалізації ДПТ. За умов дотримання всіх захисних та охоронних заходів цей вплив буде знаходитися у допустимих межах.

Довгостроковий вплив (50 – 100 років) внаслідок діяльності проєктованого об'єкта оцінюється як нейтральний.

Позитивні і негативні наслідки.

Прораховані позитивні і екологічні, соціальні та економічні аспекти реалізації проєктованої діяльності молочно-товарної ферми.

Позитивними екологічними аспектами реалізації проєкту є:

– при реалізації рішень стосовно забезпечення системою водопостачання та господарсько-побутової каналізації очікується позитивний вплив на гідрогеологічне середовище;

– внаслідок перспективного будівництва мереж дощової каналізації з локальними очисними спорудами, очікується зменшення потрапляння

забруднюючих речовин у поверхневій воді із загальним поверхневим стоком. Дане питання потребує пріоритетної уваги та першочергової реалізації з метою своєчасного забезпечення водопостачання фонду житлово-громадської забудови, передбаченого до будівництва, оскільки питання забезпечення водопостачання одним із головних в забезпеченні санітарно-гігієнічних умов праці та охорони здоров'я населення.

– здійснення періодичного контролю якості повітря та шумового впливу на межі санітарно-захисної зони та найближчої житлової забудови слід також віднести до позитивних наслідків реалізації планованої діяльності.

Позитивними соціальними та економічними аспектами є:

- створення робочих місць;
- збільшення надходжень у місцевий і державний бюджет;
- розвиток активної інфраструктури.

Джерелами впливу на стан навколишнього середовища при затвердженні документу державного планування можуть бути процеси будівництва та експлуатації проєктних об'єктів такі як: викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря, утворення відходів, порушення ґрунтового покриву (на етапі будівництва), використання води, скиди очищених стоків у водний об'єкт.

При виконанні підготовчих та будівельних робіт можливі наступні ймовірні впливи планованої діяльності на фактори довкілля:

- на атмосферне повітря при роботі ДВЗ будівельних машин та механізмів, пересипці інертних матеріалів, зварювальних, фарбувальних роботах та ґрунтуванні металевих поверхонь;

- вплив на водне середовище зумовлений використанням води на господарсько-побутові та виробничі потреби будівництва;

- шумовий та вібраційний впливи при роботі автотранспорту та будівельної техніки;

- вплив на ґрунти при проведенні земляних робіт, можливими забруднених проливів ПММ.

Вплив на навколишнє середовище зумовлений підготовчими і будівельними роботами, матиме короткочасний, локальний характер та може бути мінімізований виконанням природоохоронних заходів.

Постійні наслідки для довкілля проєктованих об'єктів:

- викиди в атмосферу – від процесів з розвантажувально-навантажувальних робіт,

зберігання сипучих продуктів; робота аварійних джерел електропостачання (дизельгенераторів); зберігання під навісом; маневрування автотранспорту по території;

- утворення твердих побутових відходів (ТПВ) від життєдіяльності працівників, висівки та залишки зернових іншої; текстиль, одяг та взуття зіпсовані чи забруднені; частинки тверді масло-, водовідокремлювачів; шлам масло-, водовідокремлювачів; відходи від функціонування установок для очищення вод стічних, не позначені іншим способом; абсорбенти зіпсовані, відпрацьовані чи забруднені; матеріали обтиральні зіпсовані, відпрацьовані чи забруднені; фракція білково-жирова вод стічних; продукти харчування іншої некондиційні; макулатура паперова та картонна; матеріали пакувальні змішані, у т. ч. дерев'яні та металеві, зіпсовані, відпрацьовані

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				139

чи забруднені; тара дерев'яна використана (за винятком відходів тари, що утворилися під час перевезень); матеріали пакувальні пластмасові зіпсовані, відпрацьовані чи забруднені;

Дощові та талі поверхневі води з території надходитимуть по внутрішньо майданчикових мережах каналізації до проєктованих очисних споруд поверхневого стоку при розрахунковій продуктивності до 0,2 тис. м³/добу;

- шумовий вплив – технологічне обладнання індустриального парку (вентиляційне обладнання виробничих будівель, транспортні галереї, компресорні станції, дизельгенератори аварійного електрозабезпечення).

В процесі виконання СЕО проведений аналіз зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативного впливу на здоров'я населення.

За результатами розгляду не було виявлено невідповідностей в сфері збереження існуючого природного середовища та екологічного стану території.

Таблиця 6.3

Оцінка наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

Компонент довкілля	Наслідки тимчасового впливу	Наслідки постійного впливу (коротко, середньо- та довгострокові)
Атмосферне повітря та клімат	Збільшення викидів ЗР у процесі будівництва проєктних будівель та споруд	Зменшення поглинання парникових газів та збільшення виділення СО ₂ за умови відсутності модернізованого ПГО на базі проєктних виробничих будівель та споруд та недостатньої кількості зелених насаджень; Недотримання вимог організації СЗЗ
Поверхневі та підземні води	Хімічне та фізичне забруднення під час будівництва проєктних будівель та споруд у зв'язку із порушенням ґрунтового покриву	Видобування води з підземних джерел водопостачання; Забруднення підземних вод за умови недотримання санітарно-захисної зони або неналежне функціонування проєктованих об'єктів та споруд (свердловина, очисні споруди); Забруднення підземних вод за умови виникнення аварійних ситуацій
Ґрунти, земельні ресурси	- Ущільнення, перенесення ґрунтового покриву; - Утворення будівельних відходів	Хімічне і органічне забруднення ґрунтів за умови відсутності каналізації або неналежної роботи очисних споруд; Забруднення ґрунтів за умови незадовільного стану покриття доріг; Забруднення ґрунтів за умови відсутності облаштованих контейнерних майданчиків для збору та зберігання відходів
Біорізноманіття	Антропогенізація під час будівельних робіт	Наслідки відсутні
Ландшафт	Антропогенізація ландшафту	-
Стан здоров'я населення		Вплив забруднюючих речовин за умови недотримання санітарно-захисних зон від проєктних виробничих, транспортно-складських територій та об'єктів

Вплив на клімат і мікроклімат.

Боротьба зі зміною клімату і запобігання зміні клімату – це система заходів, спрямована на скорочення викидів парникових газів (далі – ПГ) і стримування процесу зростання середньої глобальної температури атмосфери Землі. Перелік таких заходів визначено міжнародними угодами – Рамковою конвенцією ООН про зміну клімату, Кіотським протоколом до неї, Паризькою кліматичною угодою, а на національному рівні – Концепцією реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 07.12.2016 № 932-р. Для отримання кількісних значень потрібно розрахувати поточні середньорічні сумарні викиди та поглинання ПГ від території чи регіону та оцінити середньорічні сумарні викиди та поглинання ПГ після завершення ДДП. Наразі кількісний вплив на клімат оцінюється в тонах CO₂-еквіваленту.

Змін кліматичних та мікрокліматичних умов в процесі провадження планованої діяльності не очікується. Передбачається незначне теплове навантаження від транспортно-навантажувальної техніки в процесі підготовчих і основних робіт. Також у процесі виконання цих робіт передбачаються викиди парникових газів незначних обсягів.

Змін мікроклімату в результаті планованої діяльності не очікується, оскільки в результаті експлуатації об'єкту відсутні значні виділення теплоти, інертних газів, вологи. Особливості кліматичних умов, які сприяють зростанню інтенсивності впливів планованої діяльності на навколишнє середовище, відсутні.

Вплив на атмосферне повітря.

Передбачається незначне теплове навантаження від транспортно-навантажувальної техніки в процесі підготовчих і основних робіт. Також у при реалізації планованої діяльності передбачаються викиди від систем опалення та технологічного обладнання.

Вплив на водні ресурси.

Для забезпечення виробничих, господарсько-питних та протипожежних потреб передбачаються системи внутрішнього господарсько-питного водопроводу, побутової каналізації. Скиду господарсько-побутових стоків у природні водойми не передбачається. Відведення дощової і талої води здійснюється по лотках проїздів з подальшим відведенням у каналізаційну мережу.

Управління відходами.

Під час реалізації планової діяльності можливе збільшення кількості утворюваних твердих побутових відходів.

Вплив на земельні ресурси.

Вплив на ґрунти буде надаватися практично на всіх етапах будівництва і експлуатації, пов'язаних з прокладкою підземних інженерних мереж, відновленням твердого покриття території, а також в процесі реконструкції будівель та облаштуванні площадки для установки і споруд, виконання вантажно-розвантажувальних операцій, тощо.

									Аркуш
									141
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				

Об'єкти природно-заповідного фонду і території, перспективні для заповідання (зарезервовані з цією метою) в районі розміщення об'єкта відсутні.

Біорізноманіття

Планована діяльність не передбачає істотного впливу на місцеву рослинність. Оскільки на території не планується значних земельних робіт або змін рельєфу, вплив на флору буде мінімальним. Розміщення об'єктів у межах існуючих промислових зон та відсутність хімічних викидів у ґрунт забезпечить збереження місцевих рослинних угруповань.

Вплив на місцеву фауну незначним, оскільки планована діяльність не передбачає створення значних джерел шуму чи викидів, які могли б негативно вплинути на місцеві види тварин. Окрім того, підприємство розміщується у вже освоєній зоні, що не є природним середовищем існування більшості тварин.

Відсутність істотних змін у природних умовах середовища та впровадження заходів екологічної безпеки сприятимуть збереженню біорізноманіття.

Акустичний вплив.

Джерелами шуму та вібрації будуть двигуни будівельних машин та механізмів, проєктованих об'єктів. Проте, територія опрацювання ДПТ знаходиться на значній відстані до житлових будинків.

Вплив на культурну спадщину.

Оскільки на території проєктування відсутні об'єкти історико-культурної спадщини, реалізація планової діяльності не призведе до негативного впливу на них.

Вплив на населення та інфраструктуру.

Планова діяльність не передбачає появу нових ризиків для здоров'я населення.

Екологічне управління, моніторинг.

Планова діяльність не передбачає послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки.

В процесі здійснення стратегічної екологічної оцінки був проведений SWOT-аналіз екологічної ситуації території проєктування при реалізації рішень детального плану.

								Аркуш
								142
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата			

Аналіз впливу документа державного планування на клімат

Враховуючи документ Міністерства енергетики та захисту довкілля України від 03.03.2020 року №26/1.4-11.3-5650 «Рекомендації щодо включення кліматичних питань до документів державного планування» (<https://mepr.gov.ua/diyalnist/napryamky/zmina-klimatu/adaptatsiya-do-zminy-limatu/l>) проаналізовано вплив ДДП на клімат в таблиці 6.5.

Викид парникових газів (greenhouse gas emission) – сукупна маса ПГ, виділених в атмосферне повітря за певний період часу. Як правило, використовується період часу - рік Парниковий газ ПГ (greenhouse gas GHG) – газоподібний складник атмосфери природного чи антропогенного походження, який поглинає чи випромінює радіацію на специфічній довжини хвилі в спектрі інфрачервоного випромінювання поверхнею Землі, атмосферним повітрям та хмарами. До ПГ належать двоокис вуглецю (CO₂), метан (CH₄), закис азоту (N₂O), гідрофторвуглеці (ГФУ), перфторуглеці (ПФУ) та гексафторид сірки (SF₆).

Джерело парникових газів (greenhouse gas source) – фізичний об'єкт або процес, який виділяє ПГ в атмосферне повітря. Будь-який процес або вид діяльності, в результаті якого в атмосферу проникають парниковий газ, аерозоль чи прекурсор парникового газу.

Потенціал глобального потепління ПГП (global warming potential GWP) – коефіцієнт, яким описують співвідношення впливів радіаційної дії одиниці маси конкретного ПГ і еквівалентної одиниці двоокису вуглецю за конкретний період часу. Потенціали глобального потепління, розроблені Міжурядовою групою експертів з питань зміни клімату,.

Еквівалент двоокису вуглецю CO₂екв (carbon dioxide equivalent CO₂e) – одиниця, яка використовується для порівняння радіаційної дії ПГ з двоокисом вуглецю. Еквівалент двоокису вуглецю обчислюють помноженням маси конкретного ПГ на його потенціал глобального потепління. Потенціали глобального потепління, розроблені Міжурядовою групою експертів з питань зміни клімату.

У нижченаведеній таблиці міститься інформація про потенціали глобального потепління для різних ПГ відповідно до документу «Керівні принципи Міжурядової групи експертів з питань зміни клімату для підготовки національних кадастрів парникових газів 1996 року». Потенціал глобального потепління визначає ступінь впливу різних ПГ на глобальне потепління у порівнянні з двоокисом вуглецю, чий потенціал глобального потепління дорівнює 1.

									Аркуш
									144
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				

Таблиця 6.5.

Потенціали глобального потепління для різних парникових газів

Газ	Хімічна формула	Потенціали глобального потепління
Двоокис вуглецю	CO ₂	1
Метан	CH ₄	21
Оксид діазоту	N ₂ O	310
Гідрофторвуглеці (HFCs)		
HFC-23	CHF ₃	11700
HFC-32	CH ₂ F ₂	650
HFC-41	CH ₃ F	15
HFC-43-10mee	C ₅ H ₂ F ₁₀	1300
HFC-125	C ₂ H ₅ F	2800
HFC-134	C ₂ H ₂ F ₄ (CHF ₂ CHF ₂)	1000
HFC-134-a	C ₂ H ₂ F ₄ (CH ₂ FCF ₃)	1300
HFC-143	C ₂ H ₃ F ₃ (CHF ₂ CH ₂ F)	300
HFC-143a	C ₂ H ₃ F ₃ (CF ₃ CH ₃)	3800
HFC-152-a	C ₂ H ₄ F ₂ (CH ₃ CHF ₂)	140
HFC-227ea	C ₃ H ₇ F	2900
HFC-236fa	C ₃ H ₂ F ₆	6300
HFC-245ca	C ₃ H ₃ F ₅	560
Гідрофтороєфіри (HFEs)		
HFE-7100	C ₄ F ₉ OCH ₃	500
HFE-7200	C ₄ F ₉ OC ₂ H ₅	100
Перфторвуглеці (PFCs)		
Перфторметан (тетрафторметан)	CF ₄	6500
Перфторетан(гексафторетан)	C ₂ F ₆	9200
Перфторпропан	C ₃ F ₈	7000
Перфторбутан	C ₄ F ₁₀	7000
Перфторциклобутан	c-C ₄ F ₈	8700
Перфторпентан	C ₅ F ₁₂	7500
Перфторгексан	C ₆ F ₁₄	7400
Гексафторид сірки	SF ₆	23900

Опис ймовірних наслідків для довкілля й здоров'я населення, зокрема ймовірних транскордонних наслідків

Оцінка наслідків для довкілля й здоров'я населення, зокрема ймовірних транскордонних наслідків, що можуть відбутися в результаті невирішеності вищезазначених проблем й відсутності реалізації або недостатності запланованих проєктом заходів, здійснюється на основі методу експертного аналізу, який дає можливість ідентифікувати рівень ймовірного впливу та настання небажаних наслідків.

Систематизовані результати експертної оцінки наведено у таблиці 6.5.

Додатково проведено експертний аналіз можливих наслідків, що можуть виникнути при реалізації заходів, передбачених генпланом. Як інструмент даного методу аналізу обрано метод ієрархій ризиків, який враховує рівень серйозності

										Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата					145

Таблиця 6.8

Класифікація ризиків настання наслідків,
пов'язаних з планованою діяльністю

Серйозність Ймовірність	Дуже низька	Низька	Середня	Висока	Дуже висока
Дуже низька	1	2	3	4	5
Низька	2	4	6	8	10
Середня	3	6	9	12	15
Висока	4	8	12	16	20
Дуже висока	5	10	15	20	25

Таблиця 6.9

Категорії ризиків настання наслідків,
пов'язаних з планованою діяльністю

Бали	Колір	Категорія ризику
1-3		Прийнятний (незначний) ризик
4-8		Середній ризик
9-25		Неприйнятний (неприпустимий) ризик

За результатами аналізу ймовірних наслідків для довкілля та здоров'я людей, що можуть виникнути в результаті реалізації проекту, можна констатувати про відсутність ризику виникнення транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я людей.

Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення зі сторони факторів, зазначених вище.

Короткострокові (1 рік)

Істотних змін в порівнянні з існуючим станом, у тому числі для здоров'я населення, не передбачається, у тому числі вторинні, кумулятивні, синергічні: науково обґрунтований аналіз вторинних, кумулятивних та синергічних наслідків можливий за умови проведення польових досліджень, які достовірно визначають масштаб та силу впливу розглянутих факторів.

Середньострокові (3-5 років)

Реалізація проектних рішень передбачає проведення будівельних робіт, які є тимчасовим фактором забруднення атмосферного повітря. Проект державного планування не передбачає створення підприємств, діяльність яких призведе до збільшення обсягів скидів забруднених вод у поверхневі води.

Джерелом шумового забруднення території стане робота двигунів автомобілів, тощо.

Довгострокові (10-15 років)

За умови реалізації визначених документом державного планування заходів передбачається, що стан атмосферного повітря буде відповідати нормам, які є актуальними на час прийняття такого документа, у тому числі, вторинні, кумулятивні, синергічні: науково обґрунтований аналіз вторинних, кумулятивних та

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				147

синергічних наслідків можливий за умови проведення польових досліджень, та щорічного моніторингу, які достовірно визначають масштаб та силу зазначеного впливу та за потреби слугуватимуть для уточнення цілей та заходів документу державного планування. Для такого аналізу доцільне створення інформаційних моделей навколишнього середовища, що враховуватимуть як локальні, так і глобальні зміни клімату, суспільного укладу та розвиток технологій, що можуть суттєво впливати на реалізацію документа державного планування. У разі виявлення не передбачених цим Звітом наслідків та для їх запобігання, Замовник має дотримуватись п. 1 ст. 17 Закону України “Про стратегічну екологічну оцінку”.

Науково обґрунтований аналіз вторинних, кумулятивних та синергічних наслідків можливий за умови проведення польових досліджень, та щорічного моніторингу, які достовірно визначають масштаб та силу зазначеного впливу та за потреби слугуватимуть для уточнення цілей та заходів документу державного планування. Для такого аналізу доцільне створення інформаційних моделей навколишнього середовища, що враховуватимуть як локальні, так і глобальні зміни клімату, суспільного укладу та розвиток технологій, що можуть суттєво впливати на реалізацію документа державного планування. У разі виявлення не передбачених цим Звітом наслідків та для їх запобігання, Замовник має дотримуватись п. 1 ст. 17 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Тимчасові наслідки для довкілля

При виконанні підготовчих та будівельних робіт вплив на навколишнє середовище, атмосферне повітря матиме короткочасний та локальний характер, викиди здійснюватимуться при роботі ДВЗ будівельних машин та механізмів.

Постійні наслідки для довкілля

Викиди в атмосферу емісії вуглекислого газу, оксидів азоту (NOx), незгорілих вуглеводнів, сульфатних часток і сажі та продуктів згорання, викидів від ДВЗ автотранспорту; зі збільшенням кількості збільшиться шумовий вплив на біофонд.

Довгострокові наслідки відсутні.

Значного негативного впливу на стан здоров'я чи захворюваність, а також погіршення умов життєдіяльності місцевого населення не передбачається.

Передбачаються відповідні заходи щодо зменшення ймовірного негативного впливу.

Кумулятивний вплив.

Під кумулятивним впливом розуміється сукупність впливів від реалізації планованої діяльності та інших, що існують або плануються в найближчому майбутньому видів антропогенної діяльності, які можуть призвести до значних негативних або позитивних впливів на навколишнє середовище або соціально-економічні умови. Кумулятивні наслідки – нагромадження в організмах людей, тварин, рослин отрути різних речовин внаслідок тривалого їх використання. Кумулятивні ефекти можуть виникати з незначних за своїми окремими діями факторів, які впливають одночасно протягом тривалого періоду часу поступово накопичуючись, підсумовуючись можуть викликати значні наслідки. Акумуляція впливів відбувається в тому випадку, коли антропогенний вплив або інші фізичні або хімічні впливи на екосистему протягом часу перевершують можливість їх асиміляції або трансформації. Відповідно до статті 114 Земельного Кодексу України навколо об'єктів, які є джерелами виділення шкідливих речовин, запахів,

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				148

підвищених рівнів шуму, вібрації, ультразвукових і електромагнітних хвиль, електронних полів, іонізуючих випромінювань тощо, з метою відокремлення таких об'єктів від території житлової забудови створюються санітарно-захисні зони. Розміри санітарно-захисних зон для промислових підприємств та інших об'єктів, що є джерелами виробничих шкідливостей, слід встановлювати відповідно до діючих санітарних норм. Відповідно до п. 5.4 5. ДСП 173-96 Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів на зовнішній межі санітарно-захисної зони, зверненої до житлової забудови, концентрації та рівні шкідливих факторів не повинні перевищувати їх гігієнічні нормативи (ГДК, ГДР), на межі курортно-рекреаційної зони – 0,8 від значення нормативу.

Синергічні наслідки – сумарний ефект, який полягає у тому, що при взаємодії 2-х або більше факторів їх дія суттєво переважає дію кожного окремо компоненту – відсутні.

Очікувані позитивні наслідки.

При реалізації рішень містобудівної документації очікуються позитивні наслідки в напрямку створення зелених насаджень спеціального призначення, а саме санітарно-захисних зон навколо об'єктів суб'єктів господарювання, що підвищить якість атмосферного повітря на суміжних ділянках забудови.

Вплив від реалізації містобудівної документації на поліпшення соціальних умов, таких як подальший розвиток промислових підприємств, збільшує можливості працевлаштування, що має потенціал для позитивного впливу на здоров'я людини.

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				149

7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування.

На основі аналізів, представлених у попередніх розділах, та з метою сприяння досягненню цілей екологічної політики, встановлених на національному та місцевому рівнях, запропоновано ряд заходів для пом'якшення виявлених потенційних негативних наслідків для навколишнього середовища та здоров'я населення, що випливають з реалізації містобудівної документації.

Термін "пом'якшення" відноситься до усунення, зменшення, запобігання або контролю негативних впливів на навколишнє середовище, які можуть виникнути внаслідок впровадження містобудівної документації. Запропоновані заходи складаються з тих, що були визначені в процесі розроблення проєкту містобудівної документації і рекомендацій що виникли в результаті виконання СЕО.

Під час здійснення стратегічної екологічної оцінки передбачається розглядати заходи із запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків на довкілля, визначені законодавством та нормативно-правовими актами.

Так, Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища», визначає загальні вимоги в галузі охорони навколишнього середовища при розміщенні, проєктуванні, будівництві, введенні в експлуатацію, експлуатації, консервації, споруд та інших об'єктів.

Законом встановлено, що використання природних ресурсів громадянами, підприємствами, установами та організаціями здійснюється з додержанням обов'язкових екологічних вимог:

а) раціонального і економного використання природних ресурсів на основі широкого застосування новітніх технологій;

б) здійснення заходів щодо запобігання псуванню, забрудненню, виснаженню природних ресурсів, негативному впливу на стан навколишнього природного середовища;

в) здійснення заходів щодо відтворення відновлюваних природних ресурсів;

г) застосування біологічних, хімічних та інших методів поліпшення якості природних ресурсів, які забезпечують охорону навколишнього природного середовища і безпеку здоров'я населення;

д) збереження територій та об'єктів природно-заповідного фонду, а також інших територій, що підлягають особливій охороні;

е) здійснення господарської та іншої діяльності без порушення екологічних прав інших осіб.

Заходи спрямовані на запобігання, відвернення, уникнення, зменшення, усунення значного негативного впливу на здоров'я населення при здійсненні планованої діяльності у відповідності до вимог статті 24 Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» з метою відвернення і зменшення шкідливого впливу на здоров'я населення шуму, неіонізуючих випромінювань та інших фізичних факторів будуть розглядатися:

- відповідні організаційні, господарські, технічні, технологічні, архітектурно-будівельні та інші заходи щодо попередження утворення та зниження шуму до рівнів, встановлених санітарними нормами;

								Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата			150

- заходи радіаційної безпеки, відповідних санітарних правил, а також заходи встановлені нормами, іншими актами законодавства, що містять вимоги радіаційної безпеки.

Глобальні процеси «зеленої» трансформації економіки в напрямку сталого розвитку та циркулярної економіки формують нові вимоги до підприємств - як включеними в глобальні ланцюги створення вартості, так і тими, що працюють на внутрішньому ринку.

Промисловість, особливо нові підприємства, має враховувати реформування сфер промислового забруднення, екологічного контролю, впливу на довкілля, управління відходами в тому числі промисловими, що в короткостроковій перспективі призведе до необхідності впровадження нових ресурсоефективних процесів та більш чистого виробництва.

В умовах виконання зобов'язань за Угодою про асоціацію між Україною та Європейським Союзом та досягнення Цілей сталого розвитку Організації Об'єднаних Націй політика індустріальних парків може стати практичним інструментом з показовою функцією щодо імплементації європейських директив у сферах екологічного управління, управління відходами та ресурсами, енергоефективності, якості повітря, промислового забруднення та промислової безпеки, адаптації до зміни клімату, трудового законодавства, боротьби з дискримінацією та тендерної рівності, охорони та безпеки праці.

Міжнародні зобов'язання впливають на умови для політики в Україні, що включає створення загальних умов для створення більш відповідального бізнесу та екологічно сприятливих галузей.

З метою забезпечення нормативного стану атмосферного повітря, земель, підземних і поверхневих вод, флори і фауни, будівель, споруд і комунікацій, здоров'я людей в районі розміщення об'єкта проектування, недопущення активізації на цій території небезпечних природно-техногенних процесів і виникнення аварійних ситуацій, здатних негативним чином впливати на стан навколишнього середовища передбачається комплекс ресурсозберігаючих, захисних, відновлювальних, компенсаційних та охоронних заходів.

З метою охорони навколишнього природного середовища у даному детальному плані території передбачено виконати ряд планувальних та технічних заходів. Комплекс заходів з запобігання наслідків повинен бути виконаний через дію законів України щодо екологічного стану та санітарно-епідеміологічного контролю території та виконання заходів, передбачених державними, обласними, районними цільовими програмами щодо охорони навколишнього середовища.

Зважаючи на державну політику в галузі енергозбереження, забезпечення екологічної безпеки, раціонального використання природних ресурсів, при будівництві об'єктів доцільно максимально повно використовувати сучасні високоефективні екоенергозберігаючі технології та матеріали, інженерне обладнання з високим коефіцієнтом корисної дії тощо.

В цілому, розроблений у відповідності до державних містобудівних норм, санітарних норм і правил, проєкт детального плану території не матиме негативних наслідків.

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				151

Перелік проєктних рішень для запобігання, зменшення та пом'якшення негативного впливу наслідків від виконання проєктних рішень детального плану території, комплекс яких включає:

- заходи щодо охорони рослинного покриву;
- заходи щодо охорони атмосферного повітря;
- заходи щодо охорони поверхневих та підземних вод;
- заходи щодо охорони ґрунтів та геологічного середовища;
- заходи щодо пожежної безпеки;
- дотримання рішень проєкту детального плану території щодо раціонального використання території;
- дотримання параметрів планувальних обмежень, визначених санітарними нормами та екологічним законодавством для забезпечення діяльності існуючих та проєктних будівель та споруд;
- влаштування необхідних огорожень будівельних майданчиків (охоронних, захисних або сигнальних);
- забезпечення акустичного режиму шляхом застосування будівельно-акустичних засобів захисту від шуму;
- контроль за точним дотриманням технології провадження робіт;
- інженерна підготовка при освоєнні територій, що зазнають впливу несприятливих природних процесів;
- впровадження спостережень за станом та прогнозуванням розвитку небезпечних геологічних процесів на території проєктування (зсувні явища, просідання, карстоутворення тощо);
- забезпечення благоустрою території.

Охорона і оздоровлення оточуючого середовища забезпечується комплексом захисних заходів, в основі яких закладена система державних законодавчих актів і нормативна регламентація планування, забудови і благоустрою населених місць.

Містобудівні заходи

Стан навколишнього середовища проєктних територій, яка розглядається, визначається санітарним станом повітря, води, ґрунту, акустичним режимом, благоустроєм території. Промислові джерела викидів в атмосферу в межах ділянки мінімальні. Лінійним джерелом викидів в атмосферу є автотранспорт. Потенційним джерелом забруднення ґрунтів ділянки є господарсько-побутові відходи. Для забезпечення оптимальних санітарно-гігієнічних умов території рекомендується ряд інженерно-планувальних заходів: організація нормативних санітарних розривів між будівлями; озеленення території; своєчасне вивезення господарсько-побутових відходів з наступною їх переробкою. З метою виключення забруднення ґрунтів передбачені заходи щодо каналізування об'єктів, організації збору дощових і талих вод. Замощення вулиць і проїздів - асфальтобетон, пішохідні частини - фігурні елементи мощення. Для мінімізації техногенного навантаження на природне середовище, проєктом передбачаються природоохоронні заходи загального характеру: ретельний благоустрій і озеленення прилеглої території. Територія добре провітрюється, отримує достатню сонячну радіацію, захист від вітрів. Повітряне середовище на території має високу здатність до самоочищення.

До початку проєктування обов'язковому порядку необхідно провести лабораторні дослідження щодо оцінки існуючого санітарно - гігієнічного стану

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				152

земель, водного й повітряного басейнів, рівнів шумового, електромагнітного й радіаційного забруднення тощо. В разі виявлення порушення концентрації забруднюючих речовин або рівнів впливу, в проєкті передбачити заходи щодо запобігання впливу шкідливих чинників на здоров'я населення. Рослинний шар ґрунту, що утворюється внаслідок влаштування фундаментів, проїздів, мереж, проведення вертикального планування, використовується для покращення родючості землі.

Містобудівні заходи забезпечують охорону природного середовища за рахунок раціонального функціонального зонування території, створення санітарно-захисних, охоронних зон, санітарних, протипожежних розривів тощо. З метою покращення стану навколишнього середовища містобудівною документацією передбачається ряд планувальних та інженерних заходів, до яких відносяться, але не обмежуються ними:

- урахування перспективних планувальних обмежень – санітарно-захисних зон джерел забруднення повітря, охоронних зон інженерних мереж тощо;
- озеленення території;
- влаштування твердого покриття проїздів тощо;
- налагодження ефективної системи санітарного очищення території;
- вирішення проблеми збирання відходів із запровадженням системи роздільного збирання ТПВ; організація вивезення відходів;
- організація належного водопостачання з забезпеченням потреб у воді на господарсько-питні та виробничі (технічні) потреби;
- організація відведення дощових, талих снігових і господарсько-побутових стоків з території перспективної забудови з наступним їх очищенням на очисних спорудах.

У зв'язку з цим, проєктом ДПТ пропонуються природоохоронні заходи щодо захисту від антропогенного впливу та унеможливлення забруднення навколишнього середовища.

Організаційні заходи

Охорона праці, техніка безпеки, пожежна безпека.

Заходи для забезпечень безпечних умов праці під час будівництва включають:

1. Створення належних умов праці, санітарно-побутове та медичне обслуговування працюючих у відповідності з діючими санітарними нормами.
2. Суворе дотримання правил охорони праці та техніки безпеки відповідно до Закону України «Про охорону праці», пожежної безпеки відповідно до Закону України «Про пожежну безпеку» та Правил техніки безпеки в Україні.

Проєктом потрібно передбачити планову потребу у воді, а також для пожежогасіння.

Заходи зменшення впливу на стан атмосферного повітря

Згідно Закону України «Про охорону атмосферного повітря», охорона атмосферного повітря – це система заходів, пов'язаних із збереженням, поліпшенням та відновленням стану атмосферного повітря, запобіганням та зниженням рівня його забруднення та впливу на нього хімічних сполук, фізичних та біологічних факторів.

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				153

Суб'єкти підприємницької діяльності, що здійснюють викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря та діяльність яких пов'язана з впливом фізичних та біологічних факторів на його стан, зобов'язані:

- здійснювати організаційно-господарські, технічні та інші заходи щодо забезпечення виконання вимог, передбачених стандартами та нормативами екологічної безпеки у галузі охорони атмосферного повітря, дозволами на викиди забруднюючих речовин тощо;

- вживати заходів щодо зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин і зменшення впливу фізичних факторів;

- забезпечувати безперебійну ефективну роботу і підтримання у справному стані устаткування та апаратури для очищення викидів і зменшення рівнів впливу фізичних та біологічних факторів;

- здійснювати контроль за обсягом і складом забруднюючих речовин, що викидаються в атмосферне повітря;

- заздалегідь розробляти спеціальні заходи щодо охорони атмосферного повітря на випадок виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру і вживати заходів для ліквідації причин, наслідків забруднення атмосферного повітря;

- забезпечувати здійснення інструментально-лабораторних вимірювань параметрів викидів забруднюючих речовин стаціонарних і пересувних джерел;

- забезпечувати розроблення методик виконання вимірювань, що враховують специфічні умови викиду забруднюючих речовин;

- використовувати метрологічно атестовані методики виконання вимірювань і повірені засоби вимірювальної техніки для визначення параметрів газопилового потоку і концентрацій забруднюючих речовин в атмосферному повітрі та викидах стаціонарних і пересувних джерел;

- здійснювати контроль за проектуванням, будівництвом і експлуатацією устаткування та апаратури для очищення газопилового потоку від забруднюючих речовин і зниження впливу фізичних та біологічних факторів, оснащення їх засобами вимірювальної техніки, необхідними для постійного контролю за ефективністю очищення, дотриманням нормативів гранично допустимих викидів забруднюючих речовин і рівнів впливу фізичних та біологічних факторів та інших вимог законодавства в галузі охорони атмосферного повітря.

Для зменшення впливу на стан атмосферного повітря та забезпечення нормативного стану повітряного середовища передбачені заходи, а саме:

1. Застосування для здійснення будівельних робіт (в період будівництва) будівельної техніки (крани, екскаватори, бульдозери, автокрани та інша техніка), яка працює на дизельному паливі, сумарна кількість токсичних речовин, що виділяється під час роботи дизеля, практично у 2,5 рази менша, ніж у бензинового двигуна.

2. Реалізація заходів щодо зменшення та відвернення забруднення атмосферного повітря викидами транспортних та інших пересувних засобів: удосконалення організації руху автотранспорту в межах ділянки проектування, поліпшення стану утримання автомобільного покриття.

3. Дотримання санітарно-захисних зон від джерел забруднення у відповідності до вимог ДСП 173-96.

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				154

4. Зниження якісного та кількісного показників забруднювачів у повітряному басейні внаслідок збільшення площі зелених насаджень на території проєктування. Озеленення санітарно-захисних зон підприємств у відповідності до вимог ДСП 173-96, а також охоронних та природоохоронних зон.

Виконання заходів щодо охорони атмосферного повітря не повинно призводити до забруднення ґрунтів, вод та інших природних об'єктів.

Заходи з адаптації до змін клімату

З метою скорочення потужності систем енергозабезпечення, а відповідно зменшення викидів парникових газів, передбачено: впровадження енергозберігаючих технологій, використання енергозберігаючих матеріалів, використання енергозберігаючих світильників, використання енергозберігаючих ламп, збільшення площі озелених територій, що підвищують поглинальну здатність CO₂.

Включення кліматичних питань до документів державного планування.

Враховуючи, рекомендації Міністерства енергетики та захисту довкілля України від 03.03.2020 №26/1.4-11.3-5650 “Рекомендації щодо включення кліматичних питань до документів державного планування”, з метою врахування питань пом'якшення та адаптації до зміни клімату в документах державного планування всіх рівнів та при виконанні стратегічної екологічної оцінки, врахована специфіка розгляду впливу на клімат, яка відрізняється від впливу на інші компоненти довкілля.

Боротьба зі зміною клімату і запобігання зміні клімату – це система заходів, спрямована на скорочення викидів парникових газів (далі – ПГ) і стримування процесу зростання середньої глобальної температури атмосфери Землі. Перелік таких заходів визначено міжнародними угодами – Рамковою конвенцією ООН про зміну клімату, Кіотським протоколом до неї, Паризькою кліматичною угодою, а на національному рівні - Концепцією реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 07.12.2016 №932-р.

Таблиця 7.1

Компоненти розгляду та специфіка кліматичних питань у ДДП

Компонента розгляду	Специфіка
Питання впливу на клімат внаслідок виконання ДДП	Розглядаючи вплив на клімат, як компонент довкілля, окремо слід розглядати негативні наслідки, що збільшують вплив на клімат, а саме – збільшують викиди та зменшують поглинання ПГ, а також позитивні наслідки, що зменшують викиди та збільшують поглинання ПГ. Сумарний вплив оцінюється в одиницях тон CO ₂ еквіваленту
Додаткові джерела інформації, що мають бути розглянуті для належної оцінки впливу на клімат	Для проведення стратегічної екологічної оцінки (далі - СЕО) по ДДП слід додатково залучити дані земельного кадастру, дані статистичних звітів щодо використання видів енергії, палива та матеріалів, дані енергетичних, паливних та інших матеріальних балансів.
Особливості розгляду заходів, які передбачається розглянути для запобігання, зменшення та	Слід враховувати можливий зворотній вплив клімату на виконання ДДП (як зміна клімату та наслідки такої зміни можуть вплинути на ефективність та спроможність такого виконання). Для цього необхідно проаналізувати

Компонента розгляду	Специфіка
пом'якшення негативних наслідків виконання ДДП	вразливість плану або програми (в тому числі містобудівних планів), їхніх цілей, очікуваних результатів, цільових показників, викладених у ДДП, або, навпаки, стійкість до очікуваної зміни клімату, оцінити спроможність планів бути досягнутими при загостренні несприятливих наслідків зміни клімату. Тому є сенс врахувати і можливі регіональні кліматичні наслідки (зміну погодних умов, економічних умов, водокористування, енергоспоживання, кліматичну міграцію, появу інвазійних видів, надзвичайні ситуації природного та техногенного характерів).

Заходи зменшення впливу на водні ресурси

З точки зору охорони поверхневих та підземних вод від забруднення Звітом передбачено наступні заходи:

– при роботі механізмів прийняті заходи щодо запобігання попадання шкідливих речовин на відкриту поверхню;

– заправка і ремонт обладнання буде виконуватися в спеціально обладнаних для цього місцях;

– водовідведення побутових стоків на території проммайданчика (з душових, умивальників та туалетів) будуть скидатися у септик з фільтруючими колодязями з подальшим вивозом;

– раціонально використовувати водні ресурси та систематично вести первинний облік водокористування;

– утримувати в належному санітарному стані прибережно-захисні смуги водойм;

– забезпечення систематичного контролю (не рідше одного разу на рік) якості води на договірних засадах з організаціями, які мають право проводити такі аналізи. Підприємство зобов'язане здійснювати наступні заходи і вимоги щодо раціонального використання водних ресурсів:

1) економічно використовувати водні ресурси, дбати про їх відтворення і поліпшення якості вод;

2) використовувати воду (водні об'єкти) відповідно до цілей та умов їх надання;

3) дотримуватись встановлених нормативів гранично допустимого скидання забруднюючих речовин та встановлених лімітів забору води, лімітів використання води та лімітів скидання забруднюючих речовин, а також санітарних та інших вимог щодо впорядкування своєї території;

4) використовувати ефективні сучасні технічні засоби і технології для утримання своєї території в належному стані, а також здійснювати заходи щодо запобігання забрудненню водних об'єктів стічними (дощовими, сніговими) водами, що відводяться з неї;

5) не допускати порушення прав, наданих іншим водокористувачам, а також заподіяння шкоди господарським об'єктам та об'єктам навколишнього природного середовища;

6) здійснювати засобами вимірювальної техніки, у тому числі автоматизованими, облік забору та використання вод, контроль за якістю і кількістю

										Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата					156

скинутих у водні об'єкти зворотних вод і забруднюючих речовин та за якістю води водних об'єктів у контрольних створах, а також подавати відповідним органам звіти в порядку, визначеному цим Кодексом та іншими законодавчими актами;

7) здійснювати погоджені у встановленому порядку технологічні, лісомеліоративні, агротехнічні, гідротехнічні, санітарні та інші заходи щодо охорони вод від вичерпання, поліпшення їх стану, а також припинення скидання забруднених стічних вод;

8) здійснювати спеціальне водокористування лише за наявності дозволу;

9) безперешкодно допускати на свої об'єкти державних інспекторів центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, а також громадських інспекторів з охорони довкілля, які здійснюють перевірку додержання вимог водного законодавства, і надавати їм безоплатно необхідну інформацію;

10) своєчасно сплачувати збори за спеціальне водокористування та інші збори відповідно до законодавства;

11) своєчасно інформувати центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення, місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування про виникнення аварійних забруднень;

12) здійснювати невідкладні роботи, пов'язані з ліквідацією наслідків аварій, які можуть спричинити погіршення якості води, та надавати необхідні технічні засоби для ліквідації аварій на об'єктах інших водокористувачів у порядку, встановленому законодавством;

13) виконувати інші обов'язки щодо використання і охорони вод та відтворення водних ресурсів згідно із законодавством.

Для зменшення впливу на стан підземних вод передбачені заходи, а саме:

1. Встановлення захисного покриття в зоні ЗСО від забруднення ґрунту та водоносних горизонтів.

2. Дотримання встановлених розмірів санітарно-захисних зон від локальних очисних споруд, прописаних в додатку 3, ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій».

3. Будівництво мережі дощової каналізації для зменшення негативного впливу дощових і талих снігових вод.

4. Попередження забруднення підземних вод та земельних ресурсів шляхом створення надійної та ефективної системи водовідведення та очищення стічних вод, в тому числі виробничих.

5. Проведення інженерно-геологічних вишукувань на наступних стадіях проектування.

Заходи зменшення впливу на стан земельних ресурсів, ґрунтів

Згідно з вимогами Закону України «Про охорону земель» підприємством передбачається:

- проводити на земельних ділянках господарську діяльність способами, які не завдаватимуть шкідливого впливу на стан земель;
- сприяти систематичному проведенню вишукувальних, обстежувальних, розвідувальних робіт за станом земель;
- інформувати відповідні органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування щодо стану, деградації та забруднення земельних ділянок;
- забезпечувати додержання встановленого законодавством України режиму використання земель, що підлягають особливій охороні;
- забезпечувати використання земельних ділянок за цільовим призначенням та дотримуватися встановлених обмежень (обтяжень) на земельну ділянку;
- забезпечувати захист земель від ерозії, виснаження, забруднення, засмічення, засолення, осолонцювання, підкислення, перезволоження, підтоплення, заростання бур'янами, чагарниками і дрібноліссям;
- максимальне збереження площі земельних ділянок з ґрунтовим і рослинним покривом;
- зняття та складування у визначених місцях родючого шару ґрунту з наступним використанням його для поліпшення малопродуктивних угідь, рекультивації земель та благоустрою населених пунктів і промислових зон; недопущення порушення гідрологічного режиму земельних ділянок; дотримання екологічних вимог, установлених законодавством України, при проєктуванні, розміщенні та будівництві об'єктів та ін.;
- вертикальне планування території виконувати з урахуванням таких основних вимог:
 - збереження ґрунтів і деревних насаджень; відведення поверхневих вод зі швидкостями, які виключають ерозію ґрунтів; мінімального обсягу земляних робіт;
 - збереження та використання ґрунтового шару для подальшого використання при проведенні благоустрою відповідно пункту 12.2 ДБН Б.2.2-12:2019;
 - вздовж межі території виробничої зони, а також для ізоляції окремих виробничих комплексів один від одного передбачати улаштування зелених смуг завширшки не менше 5 м відповідно пункту 7.6.8 ДБН Б.2.2-12:2019;
 - уживати заходи щодо запобігання негативному і еколого-небезпечному впливу на земельні ділянки та ліквідації наслідків цього впливу.

При здійсненні будівельних робіт відповідно до ст. 48 Закону України «Про охорону земель» передбачені заходи щодо:

- зняття та складування у визначених місцях родючого шару ґрунту з наступним використанням його для поліпшення малопродуктивних угідь;
- недопущення порушення гідрологічного режиму земельних ділянок;
- дотримання екологічних вимог, установлених законодавством України, при проєктуванні, розміщенні та будівництві об'єктів.

Для зменшення впливу на стан земельних ресурсів передбачено:

- проводити вчасний ремонт дорожнього покриття на території проєктування;
- регулювання стоку дощових і талих вод;

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				158

- роздільне збирання відходів із подальшою їх передачею спеціалізованим ліцензованим профільним організаціям для подальшої переробки/утилізації.

Будівництво, введення в експлуатацію споруд та інших об'єктів і застосування технологій, що викликають порушення стану та умов місцезростання об'єктів рослинного світу, засмічення, а також забруднення хімічними та іншими токсичними речовинами територій, зайнятих ними, забороняється.

Заходи щодо охорони флори і фауни

У разі виявлення на території планованої діяльності рідкісних рослин і таких, що перебувають під загрозою зникнення у відповідності до вимог статті 27 Закону України «Про рослинний світ» вони будуть пересаджені на ділянки з однотипними умовами місцезростання.

Крім того, при веденні планованої діяльності підприємство буде вживати заходів щодо захисту земель, зайнятих об'єктами рослинного світу, від осушення, ущільнення, засмічення, забруднення промисловими і побутовими відходами і стоками, хімічними речовинами та від іншого несприятливого впливу. При виявленні під час провадження планованої діяльності рідкісних та таких, що перебувають під загрозою зникнення типових природних рослинних угруповань занесених до Зеленої книги України, будуть вжиті відповідні заходи охорони, які передбачені Положенням про Зелену книгу України затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 29 серпня 2002 р. №1286.

Під час провадження планованої діяльності, у відповідності до вимог статей 9, 37, 39, 40 Закону України «Про тваринний світ» буде забезпечено:

- збереження умов існування видового і популяційного різноманіття тваринного світу в стані природної волі;
- недопустимість погіршення середовища існування, шляхів міграції та умов розмноження диких тварин;
- запобігання загибелі тварин під час здійснення виробничих процесів; – надання допомоги тваринам у разі захворювання, загрози їх загибелі під час стихійного лиха і внаслідок надзвичайних екологічних ситуацій;
- охорону середовища існування, умов розмноження і шляхів міграції тварин;
- недоторканість ділянок, що становлять особливу цінність для збереження тваринного світу;
- охорону нор, хаток, лігв, мурашників, бобрових загат та інших житл і споруд тварин, місць токування, линьки, гніздових колоній птахів, постійних чи тимчасових скупчень тварин, нерестовищ, інших територій, що є середовищем їх існування та шляхів міграції.

У разі виникнення стихійного лиха та надзвичайних екологічних ситуацій, які загрожують існуванню тварин, відповідно до вимог Закону України «Про зону надзвичайної екологічної ситуації», Закону України «Про тваринний світ» та інших нормативно-правових актів підприємство надаватиме допомогу диким тваринам і негайно проінформує про це центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Згідно пункту 6.2 ДСП від 19.06.1996 № 173 рівень озеленення території промпідприємств повинен бути не менше 30%. Згідно пункту 6.2 ДСП від 19.06.1996 № 173 територія санітарно-захисної зони має бути розпланованою та

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				159

упорядкованою. Мінімальна площа озеленення санітарно-захисної зони до 300 м повинна складати 60%.

Екологічні обмеження

Згідно п. 5.4 ДСП 173-96 Санітарно-захисну зону слід встановлювати від джерел шкідливості до межі житлової забудови, ділянок громадських установ, будинків і споруд, в тому числі дитячих, навчальних, лікувально-профілактичних установ, закладів соціального забезпечення, спортивних споруд та ін., а також територій парків, садів, скверів та інших об'єктів зеленого будівництва загального користування, ділянок оздоровчих та фізкультурно-спортивних установ, місць відпочинку, садівницьких товариств та інших, прирівняних до них об'єктів, отже, враховуючи розташування будівель та споруд на проєктному плані ДПТ, санітарно-захисна зона всіх виробництв витримується.

Відповідно до положень Постанови КМУ від 18.12.1998 р. № 2024 «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів» з метою збереження питної якості води, а також попередження забруднення водозабору у районах забору води для централізованого водопостачання населення, лікувальних та оздоровчих потреб встановлюються зони санітарної охорони (ЗСО).

Межі першого поясу ЗСО підземних джерел водопостачання слід встановлювати від одиначної водозабірної споруди (свердловина, шахтний колодезь, каптаж тощо) або від крайніх водозабірних споруд, розташованих у групі, на відстані:

- для захищених – 30 м;
- для недостатньо захищених – 50 м.

Для водозабірних споруд, розташованих на території об'єкта, на якій неможливе забруднення ґрунту та підземних вод, а також для водозабірних споруд, розташованих у сприятливих санітарних, топографічних та гідрогеологічних умовах, розмір першого поясу ЗСО допускається зменшувати, але вони повинні становити не менше ніж 15 м та 25 м відповідно.

До захищених підземних вод відносяться води з напірних і безнапірних водоносних шарів, що мають у межах всіх поясів зони суцільну водонепроникну покрівлю, яка виключає можливість місцевого живлення з розміщених вище недостатньо захищених водоносних шарів.

Проєктована свердловина розташовуватиметься на території індустріального парку та матиме витриману зону санітарної охорони першого поясу. Всі підземні споруди в радіусі ЗСО будуть гідроізолювані, отже виключено забруднення ґрунту та підземних вод.

Відповідно до п. 5 Постанови Кабінету Міністрів України від 4 березня 1997 р. № 209 «Про затвердження Правил охорони електричних мереж» для повітряних ліній електропередач, трансформаторних підстанцій та кабельних ліній встановлюються охоронні зони, розміри яких залежать від типу і напруги енергооб'єкта:

- охоронна зона для ПЛ-0.4 кВт становить 2,0 м (санітарно-захисна зона не встановлюється);
- охоронні зони електричних мереж для трансформаторних підстанцій встановлюється на відстані 3 м від огорожі або споруди.

Санітарно-захисні та охоронні смуги водопроводу і каналізації:

								Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата			160

- 5 м від труби в обидві сторони;
- самопливні каналізаційні мережі – 3 м в кожную сторону від бокової стінки трубопроводу.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України №654 від 02.06.2021 р. «Про затвердження Класифікації обмежень у використанні земель, що можуть встановлюватися комплексним планом просторового розвитку території територіальної громади, генеральним планом населеного пункту, детальним планом території» та додатку 6 Порядку ведення Державного земельного кадастру, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2012 р. № 1051, в результаті реалізації проектних рішень детального плану території додатково до існуючих будуть діяти наступні планувальні обмеження (табл.9):

– **санітарно-захисна зона навколо об'єкта (код 03.01)**. Правовий режим санітарно-захисних зон визначається, зокрема, згідно Наказу Міністерства охорони здоров'я України №173 від 19.06.96 р. «Про затвердження Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів», згідно п.7.6.4. ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій» та інших вимог чинного законодавства.

В санітарно-захисних зонах (СЗЗ) не допускається розміщувати:

- житлові будинки;
- дитячі дошкільні заклади;
- загальноосвітні школи;
- установи охорони здоров'я та відпочинку;
- спортивні споруди;
- сади, парки;
- садівницькі товариства і городи.

В межах санітарно-захисних зон допускається розміщувати:

– підприємства, їх окремі споруди з виробництвом меншого класу шкідливості, ніж виробництво, для якого встановлена санітарно-захисна зона при умові аналогічного характеру шкідливості;

– пожежні депо, лазні, пральні, гаражі, склади і бази (крім продовольчих);

– будинки управлінь, конструкторських бюро, учбових закладів, магазинів, підприємств громадського харчування, поліклінік, науково-дослідницьких лабораторій, пов'язаних з окремим, або групою підприємств;

– приміщення для чергового та аварійного персоналу, стоянки для громадського та індивідуального транспорту, місцеві та транзитні комунікації ЛЕП, нафтогазопроводи, артсвердловини для технічного водопостачання, водоохолоджувачі споруди, інші технічні споруди, розсадники декоративних рослин.

охоронні зони навколо (уздовж) об'єкта енергетичної системи (код 01.05) – це зони уздовж повітряних ліній електропередачі у вигляді земельної ділянки і повітряного простору, обмежених вертикальними площинами, що віддалені по обидві сторони лінії від крайніх проводів. Правовий режим охоронних зон повітряних і кабельних ліній, трансформаторних підстанцій, розподільних пунктів і пристроїв визначається, зокрема, згідно постанови Кабінету Міністрів України №1455 від 27 грудня 2022 р. «Про затвердження Правил охорони електричних мереж» та інших вимог чинного законодавства.

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				161

В межах охоронних зон об'єктів енергетики забороняється:

- 1) будувати житлові будинки, будинки громадського призначення;
- 2) розміщати споруди іншого призначення на меншій відстані від елементів електричних мереж, ніж встановлена нормами;
- 3) складати будь-які матеріали, розпалювати вогнища, влаштовувати звалища;
- 4) саджати дерева, крім кущів та саджанців з висотою перспективного росту не більше двох метрів;
- 5) розташовувати автозаправні станції або сховища пально-мастильних матеріалів;
- 6) влаштовувати спортивні майданчики для ігор, стадіони, ринки, влаштовувати зупинки громадського транспорту, проводити будь-які заходи, пов'язані з великим скупченням людей, не зайнятих виконанням дозволених у встановленому порядку робіт;
- 7) запускати спортивні моделі літальних апаратів та повітряні змії;
- 8) відсипати ґрунт, влаштовувати водосховища, ставки та інші водні споруди;

охоронна зона навколо інженерних комунікацій (код 01.08):

❖ зона санітарної охорони водопроводу:

у межах зон санітарної охорони забороняється діяльність, яка може призвести до завдання шкоди підземним та відкритим джерелам водопостачання, водозабірним і водоочисним спорудам, водоводам, об'єктам оздоровчого призначення, навколо яких вони створені; забороняється будь-яке будівництво з улаштуванням фундаментів, проведення земляних робіт тільки за узгодженням з експлуатуючою організацією;

❖ охоронна зона газопроводів горючих середнього газів тиску:

згідно Кодексу газорозподільних систем у межах охоронних зон забороняється:

- 1) здійснювати будівництво будь-яких будівель;
- 2) переміщати, демонтувати, засипати, пошкоджувати покажчики трас підземних газопроводів та місць розташування мережевих споруд на них, контрольно-вимірювальні пункти;
- 3) відкривати самовільно люки газових колодязів і коверів, двері ГРП, ШРП, ВОГ, установок електрохімічного захисту газопроводів тощо, відкривати і закривати крани і засувки, відключати і включати електроживлення обладнання об'єктів ГРС;
- 4) влаштовувати звалища, виливати агресивні рідини, в т.ч. розчини кислот, солей і лугів;
- 5) складувати матеріали та обладнання, в т.ч. для тимчасового зберігання, вздовж траси підземного газопроводу в межах 2 метрів по обидва боки від осі, а також проводити посадку дерев і чагарників всіх видів в межах 1,5 метра по обидва боки від осі газопроводу;
- 6) руйнувати споруди і пристрої, що запобігають пошкодженню газопроводів і споруд на них;
- 8) розпалювати вогнище і розміщувати будь-які відкриті або закриті джерела вогню;
- 9) проводити будь-які заходи, пов'язані з великим скупченням людей, не зайнятих виконанням дозволених у встановленому порядку робіт.

Проведення ремонтних будівельних та/або земляних робіт в охоронній зоні ГРМ здійснюється відповідно до законодавства за письмовим погодженням оператора ГРМ.

Відповідно до статті 111 Земельного Кодексу України обмеження у використанні земель, встановлені містобудівною документацією на місцевому рівні, є чинними з моменту внесення відомостей про них до Державного земельного кадастру.

Заходи зменшення акустичного забруднення

- заборона на проведення підготовчих та будівельних робіт, що супроводжуються шумом у робочі дні з 21:00 год до 08:00 год;
- використання при реалізації планової діяльності на кожному етапі малошумних машин і механізмів, раціональне розміщення технологічного обладнання на робочих місцях;
- використання шумозахисного озеленення (у разі необхідності);
- використання шумопоглинаючих покриттів для доріг та газонних решіток для автостоянок.

Заходи щодо фізичних факторів впливу на навколишнє середовище (шум та електромагнітне випромінювання)

Причини збудження вібрацій може бути нерівнозважений силовий вплив при роботі машин та агрегатів.

Джерелом локальної вібрації є механізовані установки. Передбачені наступні заходи по забезпеченню віробезпеки:

- підібрано обладнання та інструмент з найменшою вібрацією;
- передбачено заходи, що знижують вібрацію на шляхах розповсюдження від джерела забруднення;
- прийняті індивідуальні засоби захисту;
- для вібронебезпечних професій передбачений раціональний режим праці, що встановлює тривалість праці та відпочинку, згідно затверджених посадових інструкцій, що розроблені відповідно до правил системи стандартів безпеки праці.

Згідно ДСН 3.3.6.039-99 буде проведено контроль вібронебезпечного устаткування.

Нагляд буде проводитись на договірних засадах з акредитованою лабораторією місцевих органів МОЗ України.

Буде проведена атестація робочих місць працюючих з метою визначення рівнів шумових характеристик за ДСН 3.3.6.039-99 п. 4, п.7. з метою встановлення раціонального режиму праці робітників вібронебезпечних процесів. Атестацію буде проведено на договірних засадах з місцевими органами Держпродспоживслужби України.

- Використання при реалізації планової діяльності на кожному етапі малошумних машин і механізмів;
- Раціональне розміщення технологічного обладнання на робочих місцях;
- Дотримання охоронних зон (лінії електропередач - ЛЕПО та режимів ведення господарської діяльності на них);
- Використання шумозахисного озеленення;
- Ведення контролю та обліку найбільш потужних джерел електромагнітних випромінювань на території детального плану (трансформаторна підстанція).

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				163

Заходи по зниженню рівня іонізуючих випромінювань природних радіонуклідів

При виконанні робіт, що пов'язані з експлуатацією об'єкту, не використовуються прилади чи технології з джерелами іонізуючого випромінювання.

На підприємстві повинні бути розроблені заходи по зниженню рівня іонізуючих випромінювань у відповідності з рекомендаціями по протирадоновому захисту будівельних об'єктів. Контроль рівнів зовнішнього гама-випромінювання проводиться у відповідності з вимогами НРБУ-97. Відповідальність за виконання вимог по допустимих рівнях покладається на керівника.

Заходи по охороні об'єктів архітектурної, археологічної та культурної спадщини

У разі виявлення на території планованої діяльності об'єктів культурної спадщини чи їх частин, у відповідності до вимог статті 23 Закону України «Про охорону культурної спадщини» підприємством буде укладений з відповідним органом охорони культурної спадщини охоронний договір.

Якщо під час проведення будь-яких земляних робіт буде виявлено знахідку археологічного або історичного характеру, у відповідності до вимог статті 36 Закону України «Про охорону культурної спадщини», виконавець робіт зупинить їх подальше ведення і протягом однієї доби буде повідомлено про це відповідний орган охорони культурної спадщини, на території якого проводяться земляні роботи. Земляні роботи будуть відновлені лише згідно з письмовим дозволом відповідного органу охорони культурної спадщини після завершення археологічних досліджень відповідної території. При виявленні об'єктів або предметів археологічної спадщини, в межах території планованої діяльності, у відповідності до вимог статті 19 Закону України «Про охорону археологічної спадщини» буде негайно інформовано органи охорони культурної спадщини, а також буде відповідне сприяння і не перешкоджання будь-яким роботам з виявлення, обліку та вивчення археологічних об'єктів або предметів.

Заходи у сфері управління відходами

Правові, організаційні та економічні засади діяльності, пов'язаної із запобіганням або зменшенням обсягів утворення відходів, їх збиранням, перевезенням, зберіганням, обробленням, утилізацією та видаленням, знешкодженням та захороненням, а також з відверненням негативного впливу відходів на навколишнє природне середовище та здоров'я людини проводити відповідно до положень Закону України «Про управління відходами». Відповідно до вимог цього Закону видалення неперероблених (необроблених) відходів – забороняється. Для забезпечення виконання вимог ЗУ «Про управління відходами», Національної стратегії управління відходами до 2030 року (Розпорядження Кабінету Міністрів України від 8 листопада 2017 р. № 820-р) та «Програми поводження з твердими побутовими відходами» (Постанова Кабінету Міністрів України від 04.04.2004 р. № 265) передбачається організація роздільного збору ресурсоцінних компонентів відходів з подальшою передачею спеціалізованим підприємствам, що мають відповідні ліцензії Мінприроди на здійснення операцій у сфері управління відходами, у тому числі небезпечними.

Для забезпечення нормативного стану навколишнього середовища при експлуатації об'єкту необхідно дотримуватись наступних заходів щодо поводження з відходами:

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				164

– забезпечити повне збирання, належне зберігання та недопущення змішування відходів, їх знищення;

– укладати договори про передачу відходів на переробку або видалення із підприємствами та організаціями, які мають відповідну ліцензію у сфері поводження з відходами;

– передавати відходи спеціалізованим організаціям згідно укладених договорів, що утворюються в процесі розробки родовища, до кінця кожного звітного періоду;

– зберігати відходи лише у спеціально облаштованих для цього місцях; – забезпечувати постійний контроль за кількістю утворення, тимчасового розміщення та вчасного передавання відходів на утилізацію або видалення.

Комплексні заходи

Комплексні заходи щодо забезпечення стану навколишнього середовища плануються для зменшення або компенсації впливів проєктованої діяльності на навколишнє середовище. Для цього проводяться ресурсозберігаючі, захисні, відновлювальні, компенсаційні заходи.

Ресурсозберігаючі заходи:

– використання зворотних вод для поливу територій та інших виробничих потреб;

– мінімальне вилучення земельного фонду.

Захисні заходи:

– скорочення валових обсягів викидів забруднюючих речовин за рахунок зрошення в теплу пору року;

– організаційно-технічні заходи по зменшенню викидів забруднюючих речовин при настанні несприятливих метеорологічних умов, виходячи з 3 режимів забруднення атмосфери;

– планувальні заходи щодо впорядкування санітарно-захисної зони, озеленення прилеглих до родовища територій, посадка дерев та чагарникових насаджень шириною не менше 50 м;

– дотримання встановленої санітарно-захисної зони;

– обробка забрудненого ПММ ґрунту (при аварійних розливах) піском і тирсою;

– висадка захисних насаджень;

– передача відходів, які утворюються в процесі експлуатації об'єкту, спеціалізованим організаціям для утилізації або видалення.

Охоронні заходи:

– здійснення періодичного лабораторного контролю за обсягами викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря;

– здійснення періодичного лабораторного контролю за станом атмосферного повітря на межі санітарно-захисної та житлової зони.

Компенсаційні заходи

Відповідно до вимог Податкового кодексу України підприємство має податкові зобов'язання з рентної плати та екологічного податку.

Згідно ст. 9 Податкового кодексу України до загальнодержавного податку та зборів відноситься екологічний податок.

Екологічний податок – загальнодержавний обов'язковий платіж, що справляється з фактичних обсягів викидів у атмосферне повітря, скидів у водні об'єкти забруднюючих речовин, розміщення відходів, що тимчасово зберігаються їх

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				165

виробниками, а також за утилізацію знятих з експлуатації транспортних засобів, для забезпечення екологічної безпеки, а також безпеки життя та здоров'я громадян.

Ставки екологічного податку приймаються згідно Податкового кодексу України.

Розрахунок екоподатку виконується згідно пунктів 249.3-249.6 ПКУ.

Заходи зменшення впливу на стан здоров'я населення

До таких заходів належать: встановлення та дотримання планувальних обмежень на території проєктування, влаштування зон зелених насаджень, дотримання режиму та безпеки праці на об'єктах, розташованих на території проєктування.

Заходи щодо запобігання виникнення аварійних ситуацій і аварій

Для запобігання виникнення аварійних ситуацій і аварій на підприємстві передбачені

наступні заходи:

- здійснювати використання справного технологічного обладнання;
- дотримання правил експлуатації обладнання і технологічних регламентів;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку, техніки безпеки;
- дотримання протипожежного режиму;
- наявність засобів пожежогасіння;
- утримання внутрішнього пожежного водопроводу в будівлях у належному стані;
- здійснення контролю параметрів роботи обладнання і застосування електроустаткування, відповідно класам пожежонебезпечних і вибухонебезпечних зон і правил улаштування електроустановок;
- здійснення організації навчання працюючих правилам пожежної безпеки на підприємстві;
- проведення регламентних профілактичних оглядів і ремонтів обладнання;
- здійснення розробки інструкцій про заходи пожежної безпеки при проведенні технологічних процесів, експлуатації обладнання, виробництві пожежонебезпечних робіт;
- припинення будь-яких робіт при виникненні будь-яких нештатних ситуацій (поломка, аварії, тощо) до приведення технологічного процесу до нормальних умов;
- на випадок виникнення аварійної ситуації передбачити ряд організаційно-технічних заходів, спрямованих на ліквідацію виниклої ситуації та недопущення забруднення навколишнього природного середовища;
- підготувати чіткий регламент та необхідну кількість засобів на випадок виникнення необхідності оперативної ліквідації, у повному обсязі, з метою мінімізації можливого негативного впливу на оточуюче природне середовище, будь-якої аварійної ситуації.

Адміністративні заходи

До таких заходів належать: контроль послідовності реалізації проєктних рішень ДПТ, забезпечення проведення на наступних стадіях проєктування дослідження складових навколишнього середовища шляхом натурних спостережень (флори, фауни) та відбору і аналізу проб (повітря, ґрунту, води) в рамках проведення ОВД, ОВНС (за потреби).

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				166

Заходи, спрямовані на запобігання, відвернення, уникнення, зменшення, усунення значного негативного впливу на навколишнє середовище:

- раціональне і економічне використання природних ресурсів на основі широкого застосування новітніх технологій;
- запобігання псуванню, забрудненню, виснаженню природних ресурсів, негативному впливу на стан навколишнього природного середовища;
- здійснення заходів щодо відтворення відновлювальних природних ресурсів;
- застосування біологічних, хімічних та інших методів поліпшення якості природних ресурсів, які забезпечують охорону навколишнього природного середовища та безпеку здоров'я населення;
- збереження територій та об'єктів природно-заповідного фонду, територій, що підлягають особливій охороні;
- здійснення господарської та іншої діяльності без порушення екологічних прав інших осіб;
- облаштування ділянок під резервуари накопичувачів технічної води (50м³-2шт);
- прокладання мереж водопостачання по території, улаштування локальних очисних споруд комунальної каналізації та очисних споруд відведення поверхневого стоку з території, встановлення контейнерів для збору побутових відходів.

Відповідно до державної політики в галузі енергозбереження, екологічної безпеки, раціонального використання природних ресурсів, при будівництві об'єкта доцільно використовувати сучасні вискоєфективні енергозберігаючі технології та матеріали.

Практичні заходи, спрямовані на вирішення завдань кліматичної адаптації, розвитку природно-заповідної справи та посилення екологічної безпеки територій і населення.

Глобальна зміна клімату та її місцеві прояви (підвищення середньорічної температури та тривалість спекотних посушливих періодів, частота та інтенсивність екстремальних явищ, зокрема, повеней, злив та ураганів, підвищення рівнів Чорного та Азовського морів тощо) сьогодні є серед визначальних чинників, що безпосередньо впливають на екологічний стан територій, зміну характеру довкілля, здоров'я громадян, продовольчу безпеку, інфраструктуру, регіональний та місцевий розвиток. Тож прояви зміни клімату, насамперед негативні, та їхні наслідки не можуть ігноруватися в процесі стратегічного планування розвитку регіонів та територіальних громад і потребують систематичного моніторингу і розробки системи заходів з пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї природних екосистем, господарства, зокрема сільського, енергетичного сектору, а також захисту громадського здоров'я та інфраструктури.

Європейський парламент 28 листопада 2019 року ухвалив резолюцію про надзвичайну кліматичну та екологічну ситуацію. Цей документ виводить запобігання зміні клімату, пом'якшення її наслідків та адаптацію до неї на щабель одного з ключових стратегічних пріоритетів політики Європейського Союзу, а отже має розглядатися як один з найважливіших пунктів процесу європейської інтеграції України.

З кожним роком по мірі збільшення транспортного парку зростає й потреба у паливі. У зв'язку з цим, кожного року збільшується й кількість автозаправних

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				167

комплексів та автогазозаправних пунктів, які занесені до переліку видів діяльності та об'єктів, що становлять підвищену екологічну небезпеку.

Джерелами забруднення навколишнього середовища на АЗС є випаровування нафтопродуктів (парів бензину та нафтових вуглеводнів) при зберіганні в резервуарах («малі дихання»-режим мірник) та заправці автотранспорту. Викиди при зливі з автоцистерн відсутні («великі дихання»-режим буферний), оскільки передбачено пароповернення, при цьому виключається вихід парів нафтопродуктів в навколишнє середовище. На ПРК передбачено рекуперацію, що зменшує викид парів бензину при заправці автотранспорту.

При оцінці шкідливої дії АЗС на навколишнє середовище не можна забувати і про викиди від автотранспортних засобів, які заїжджають та обслуговуються на автозаправних станціях. Основна причина забруднення повітря полягає в неповному і нерівномірному згоранні палива. До складу цих викидів входять оксид вуглецю, вуглеводні, оксиди азоту, сірки, тверді частки, при перемінних режимах роботи, запусках, зупинках автотранспорт викидає сажу, смоли, бенз(а)пірен, продукти неповного згорання палива.

Мережа автозаправних комплексів робить незначний внесок у формуванні фонового забруднення, у збільшення вмісту домішок на незначній відстані від джерел забруднення. Однак цей внесок не приведе до глобальних змін у складі атмосфери, що може привести до багатьох небажаних наслідків, в тому числі до зміни клімату.

Забруднення приземного шару викидами в значній мірі залежить від метеорологічних умов. В окремі періоди, коли метеоумови сприяють накопиченню забруднюючих речовин в приземному шарі атмосфери, концентрації домішок можуть різко збільшитись. Задача полягає в тому, щоб у ці періоди не допускати виникнення високого рівня забруднення.

Для вирішення цієї задачі необхідне завчасне прогнозування таких умов і своєчасне скорочення викидів забруднюючих речовин.

Попередження про підвищення рівня забруднення повітря в зв'язку з очікуваними несприятливими метеорологічними умовами (НМУ) складають у прогнозних підрозділах Гідромету. Попередження складають з врахуванням можливої наявності трьох рівнів забруднення атмосфери, яким відповідають три режими роботи об'єкту в умовах НМУ (несприятливих метеорологічних умовах).

Категорія небезпеки визначається відповідно до можливого або виявленого накопичення шкідливих речовин, концентрація яких може досягти або досягла рівнів, які перевищують максимально-разові гранично допустимі концентрації шкідливих речовин.

В числі умов, які визначають накопичування або розсіювання забруднювальних речовин, особливе значення мають відомості про приземні та про припідняті інверсії.

Інверсією температури називають підвищення температури повітря із збільшенням висоти замість звичайного її пониження.

Температурні інверсії зустрічаються як в приземному шарі атмосфери, починаючи від поверхні землі, так і у вільній атмосфері, особливо в нижньому двокілометровому її шарі. Інверсії температури створюють шари, які затримують розсіювання.

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				168

Найбільша повторювальність припіднятих інверсій спостерігається в денні та ранкові години (у кожному другому випадку), менша їх повторювальність – у вечірні та нічні години, хоча і в цей час вона доволі значна – 35% - 40% від усіх випусків радіозондів. В нічний час найбільша повторювальність цих інверсій спостерігається у серпні-вересні.

Найчастіше цей тип інверсій спостерігається в холодний період року.

Слід відзначити що 35% викидів при експлуатації об'єкту та 97% викидів при будівництві об'єкту це викиди парникових газів. Коли мова йде про парникові гази, то варто сказати що це газоподібні речовини, які впливають на випромінювання. Вони знаходяться у повітрі та створюють так званий парниковий ефект. Ці гази бувають природного походження але значна їх частина утворюється всетаки внаслідок людської діяльності.

Збільшення кількості парникових газів у атмосфері призводить до того, що вони утримують все більше випромінювання і спричиняють глобальне нагрівання Землі.

Виникнення парникового ефекту відбувається через наступні екологічні причини:

- Застосування горючих корисних копалин, таких як вугілля, нафта, природний газ у промисловості, при їх спалюванні в атмосферу потрапляє велика кількість вуглекислого газу та інших шкідливих хімічних речовин.

- Транспорт – велика кількість автомобілів, як легкових, так і вантажних, виділяють вихлопні гази, що також сприяє парниковому ефекту. Щоправда поява електромобілів і поступовий перехід на них може надати позитивний вплив для екології.

- Вирубка лісів, адже відомо, що дерева поглинають вуглекислий газ, і з кожним знищеним деревом, кількість цього самого вуглекислого газу тільки зростає.

- Лісові пожежі – тут такий же механізм, як і при вирубці лісів.

- Агрохімія і деякі добрива також є причиною парникового ефекту, так як в результаті випаровування цих добрив в атмосферу потрапляє азот, який є одним з парникових газів.

- Розкладання і горіння сміття також сприяє появі парникових газів, що збільшують парниковий ефект.

В цілому, розроблений у відповідності до державних будівельних норм, санітарних норм і правил проєкт містобудівної документації не матиме негативних наслідків виконання документа державного планування.

									Аркуш
									169
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				

8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки).

Основними чинниками прийняття рішення щодо реконструкції об'єкту, що розглядається є:

- розташування земельної ділянки за межами населеного пункту;
- можливість дотримання санітарно-захисної зони для даного автозаправного комплексу;
- можливість використання існуючої інфраструктури;
- підтримання державної політики щодо економії енергоресурсів.

Вибір виправданих альтернатив планованої діяльності ґрунтується на характеристиці існуючого стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та орієнтовних прогнозних змінах цього стану, якщо ДПТ не буде затверджено, наведених у розділі 2, та прогнозу ймовірних змін стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я внаслідок реалізації ДПТ, наданому у розділі 3.

Проєкт “ Детальний план території за межами с. Засулля Лубенського району Полтавської області, земельна ділянка з кадастровим номером 5322886600:03:002:0067”, спрямований на знаходження оптимального балансу між усіма сферами навколишнього середовища та на дотримання екологічних стандартів. Оцінка ймовірних наслідків для довкілля від реалізації проєкту вказує на позитивний вплив щодо стану атмосферного повітря, водних ресурсів, ситуацію з відходами, земельними ресурсами, біорізноманіттям. Це означає, що проєкт спрямований на екологічно збалансований та інноваційний сценарій розвитку.

Вибір виправданих альтернатив планованої діяльності ґрунтується на характеристиці теперішнього стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, орієнтовних прогнозних змінах цього стану, якщо ДПТ не буде затверджено, наведених у розділі 2, та прогнозу ймовірних змін стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я внаслідок реалізації ДПТ, наданому у розділі 3

Розглядалися 3 альтернативи:

Альтернатива 1: «Нульовий сценарій» – тобто опис, прогнозування та оцінка ситуації у випадку незатвердження зазначеного документа державного планування.

Альтернатива 2: «Максимально сприятливий сценарій» – опис, оцінка та прогнозування ситуації, а саме впливу проєктних рішень на стан компонентів навколишнього середовища, забезпечення екологічної безпеки та гарантування здоров'я громадян, у випадку успішної реалізації запропонованих заходів із використанням інноваційних технологій на засадах сталого розвитку.

Альтернатива 3: Технічні та/або територіальні альтернативні рішення проєктування певних територій/об'єктів, розвиток яких передбачений проєктними рішеннями містобудівної документації.

Стислий опис альтернатив, що розглядалися, представлено у табличному вигляді (див. таблицю 8.1):

Альтернативи, що розглядалися, та обґрунтування обраної альтернативи

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				170

Таблиця 8.1

№ з/п	Альтернатива	Ключові складові альтернативи	Ключові переваги та недоліки	Обрана альтернатива та її обґрунтування
	«Нульова альтернатива»	Цей сценарій характеризується продовженням існуючої ситуації	<p>Переваги Не порушується існуюча соціально-економічна структура села Засулля</p> <p>Недоліки Продовжуються поточні екологічні тенденції, які описані у розділах 2, 3 та 4 цього звіту. Недостатня кількість виробничих підприємств. Недостатні можливості працевлаштування.</p>	Рекомендується обрати альтернативу 2, (обґрунтування подається нижче)
	«Максимально сприятливий сценарій» - Альтернатива, Що розглядається в проєкті МД та звіті про СЕО	Нове будівництво об'єкту туристичної сфери населеного пункту. Створення нових можливостей для інвестицій та працевлаштування	<p>Переваги Буде побудовано підприємства сучасного комфортного і привабливого вигляду. Розвиток місцевого агросектору: Створення нових робочих місць: Реконструкція, введення в експлуатацію та обслуговування об'єкта забезпечить нові робочі місця як безпосередньо на виробництві, так і посередковано у сфері обслуговування, логістики та постачання. Покращення соціального добробуту: Завдяки співпраці з іншими суб'єктами господарювання, підвищується економічна стабільність місцевих громад. Намічаються додаткові грошові надходження до бюджетів всіх рівнів. Раціонально використовуватиметься земельна ділянка</p> <p>Недоліки Порушення існуючої соціальної/економічної</p>	

№ з/п	Альтернатива	Ключові складові альтернативи	Ключові переваги та недоліки	Обрана альтернатива та її обґрунтування
			діяльності під час реконструкції. Незначний вплив на довкілля. Збільшення кількості відходів.	
	Альтернатива передбачає технічні та/або територіальні рішення містобудівної документації.	Подібна до альтернативи 2. За багатьма проектними рішеннями, але передбачає інше технічне та/або територіальне вирішення забудови	Переваги (додаткові до альтернативи 2) Оптимізація транспортного руху Збереження зелених зон Недоліки (додаткові до альтернативи 2) Необхідність виділення додаткових коштів на доопрацювання проєкту МД з метою зменшення впливу на довкілля	

Як альтернатива 1 розглядалася відмова від будівництва об'єктів, що проєктуються – «нульовий» варіант».

У варіанті «нульової альтернативи» розглядалася ситуація гіпотетичного сценарію, за яким містобудівна документація – “Детальний план території за межами с. Засулля Лубенського району Полтавської області, земельна ділянка з кадастровим номером 5322886600:03:002:0067” не розробляється і не затверджується. Цей сценарій характеризується продовженням поточних екологічних тенденцій, описаних у розділах 2, 3 та 4 цього звіту. За результатами аналізу визначено, що в рамках сценарію «нульової альтернативи» подальший розвиток території, що оцінюється не задовольняє потребам розвитку території ринкової інфраструктури та розвитку підприємництва. Така альтернатива не сприяє вирішенню окремих соціальних питань в межах територіальної громади, призводить до неефективного використання містобудівного ресурсу вказаної частини села Засулля.

Альтернатива 2 передбачає «Максимально сприятливий сценарій» – опис, оцінка та прогнозування ситуації, а саме впливу проектних рішень на стан компонентів навколишнього середовища, забезпечення екологічної безпеки та гарантування здоров'я громадян, у випадку успішної реалізації запропонованих заходів із використанням інноваційних технологій на засадах сталого розвитку. Власне кажучи, цей сценарій описаний в попередніх розділах і є найбільш ефективним, оскільки технічні та/або територіальні рішення щодо забудови території, а також є найбільш ефективним з економічної та технологічної точок зору, відповідає сучасним вимогам протипожежних, санітарних та екологічних норм.

Крім того, до основних причин обрання запропонованого варіанту планової діяльності можна віднести:

1. Не дивлячись на те, що проєкт принесе окремі не досить сприятливі наслідки для навколишнього середовища, він також відкриє нові можливості для покращення соціального та екологічного стану.

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				172

Перш за все, варіант бездіяльності завжди менш вигідний для економічного розвитку будь-якого регіону, в тому числі і с. Засулля та Лубенської територіальної громади в цілому.

По-друге, функціонування запроєктованого об'єкту забезпечить :

- створення нових виробничих потужностей та залучення новітніх технологій, висококваліфікованих спеціалістів;
- насичення ринку конкурентоспроможною продукцією вітчизняного виробництва;
- залучення інвестицій;
- збільшення надходжень до місцевих бюджетів, за рахунок створення робочих місць (ПДФО);
- створення умов для підвищення добробуту й купівельної спроможності населення; зниження рівня безробіття за рахунок створенню нових робочих місць;
- створення робочих місць для людей з особливими потребами;
- забезпечення працевлаштування випускників ВНЗ на новостворених виробництвах ІІІ, виробничої практики та стажування студентів;
- забезпечення сприятливих умов для розвитку малого і середнього бізнесу;
- сприяння структурним перетворенням, диверсифікації виробництва на основі порівняльних і конкурентних переваг, підвищення продуктивності;
- забезпечення стабільних умов інвестиційної діяльності протягом усього періоду створення, облаштування та функціонування;
- розвиток інженерно-транспортної та логістичної, фізичної інфраструктури.

2. Покращення соціального добробуту: Завдяки співпраці з іншими суб'єктами господарювання, зокрема власниками садів та підприємствами, які забезпечують постачання сировини, підвищується економічна стабільність місцевих громад.

3. Намічаються додаткові грошові надходження до бюджетів всіх рівнів.

4. Джерелами викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря є процеси опалення приміщень, тваринницький комплекс, дизельні генератори та рух автотранспорту. Максимальні приземні концентрації забруднюючих речовин не перевищуватимуть ГДК.

5. Утворювані господарські та промислові стоки будуть очищуватися на проєктованих локальних очисних спорудах.

6. Негативний вплив на промислові, житлові, сільськогосподарські об'єкти, наземні та підземні споруди, соціальну організацію території, пам'ятки культури, архітектури, історії та інші елементи техногенного середовища під час експлуатації проєктованого об'єкта незначні або взагалі відсутні.

7. Вплив на клімат та мікроклімат, рослинний та тваринний світи, заповідні об'єкти, техногенне середовище мінімальний або відсутній.

Альтернатива 3 передбачає технічні та/або територіальні альтернативні рішення проєктування певних територій/об'єктів, розвиток яких передбачений проєктними рішеннями містобудівної документації.

В даний час в Україні є широкий вибір технологічного обладнання та устаткування, яке відповідає екологічним вимогам і здійснює мінімальний вплив на довкілля, тому його вибір буде за інвестором на подальших стадіях проєктування та будівництва.

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				173

Зрештою, кінцевим продуктом аналізу виправданих альтернатив стало формування найбільш екологічно та економічно вигідного сценарію реалізації проєкту даної містобудівної документації з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів та, головне, - забезпечення екологічної безпеки території проєктування та навколишніх земель.

Розроблення, прийняття та реалізація проєкту ДПТ створює сприятливі умови та перспективи містобудівного освоєння території, забезпечення відведення земельних ділянок для різнопрофільного будівництва, благоустрою території, прокладку інженерних мереж тощо, визначення майбутніх потреб переважних напрямів використання території проєктування; визначення територій, що мають будівельні, санітарно-гігієнічні, природоохоронні та інші обмеження їх використання, а також належна та ефективна функціонально-планувальна організація території проєктування з урахуванням існуючих та перспективних планувальних обмежень.

При дотриманні всіх природоохоронних і містобудівних обмежень, раціональному використанні території, періодичному проведенні екологічного моніторингу вплив на навколишнє середовище при реалізації планованого варіанту розміщення індустріального парку здійснюватиметься в межах допустимих норм та є більш раціональним та економічно вигідним варіантом, ніж використання тільки окремих земельних ділянок.

Інших альтернативних варіантів проєкту не передбачається, оскільки територія в межах детального плану є частиною сільської зони, що формується на землях Лубенської територіальної громади та є перспективною в своєму розвитку.

Територіальні альтернативи також не розглядалися у зв'язку з неможливістю перенесення даної діяльності на будь-яку іншу територію.

Основним критерієм під час стратегічної екологічної оцінки проєкту містобудівної документації є її відповідність державним будівельним нормам, санітарним нормам і правилам України, законодавству у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Основні методи під час стратегічної екологічної оцінки:

1) аналіз слабких та сильних сторін проєкту містобудівної документації з точки зору екологічної ситуації, а саме:

- проаналізовано в регіональному плані природні умови території планової діяльності, включаючи характеристику поверхневих водних систем, ландшафтів (рельєф, родючі ґрунти, рослинність та ін.), гідрогеологічні особливості території та інших компонентів природного середовища;

- розглянуто природні ресурси з обмеженим режимом їх використання, в тому числі водоспоживання та водовідведення, забруднення атмосферного повітря;

- оцінено можливі зміни в природних та антропогенних екосистемах тощо;

2) консультації з громадськістю щодо екологічних цілей;

3) розглянуто способи ліквідації можливих негативних наслідків реалізації проєкту;

4) особи, які приймають рішення, ознайомлені з можливими наслідками здійснення запланованої діяльності;

5) отриманні зауваження і пропозиції до проєкту містобудівної документації;

б) проведено громадське обговорення у процесі розробки проєкту містобудівної документації.

В ході СЕО проведено оцінку факторів ризику і потенційного впливу на стан довкілля, враховано екологічні завдання місцевого рівня в інтересах ефективного та стабільного соціально-економічного розвитку населеного пункту та підвищення якості життя населення.

Під час підготовки звіту стратегічної екологічної оцінки визначено доцільність і прийнятність планової діяльності і обґрунтування економічних, технічних, організаційних, державно-правових та інших заходів щодо забезпечення безпеки навколишнього природного середовища, а також оцінено вплив на навколишнє середовище в період будівництва та експлуатації будівель і споруд підприємств, надано прогноз впливу на оточуюче середовище, виходячи із особливостей планової діяльності з урахуванням природних, соціальних та техногенних умов.

При цьому використані такі методи:

- історичний метод – вивчення та аналіз формування й розвитку об'єктів території проєктування у хронологічній послідовності;
- таксономічні методи – оцінка та ранжування ризиків впливу екологічних чинників на стан здоров'я населення та навколишнього середовища;
- метод ведення екологічного моніторингу – запровадження постійних у часі спостережень.

Вищевказані методи та підходи базуються на ключових принципах прийняття екологічно безпечних рішень – попередження та запобігання шкодочинному антропогенного впливу.

При підготовці Звіту про стратегічну екологічну оцінку були виявлені наступні труднощі:

- відсутність на момент виконання Звіту нормативно методичного забезпечення та стандартів щодо підготовки Звіту;
- відсутність у відкритому доступі даних щодо обсягу впливу на стан довкілля прилеглих об'єктів промисловості;
- відсутність методики, що дозволяють здійснювати довгострокові прогнози впливу об'єкту на довкілля;
- відсутність актуальних даних характеристики сучасного стану складових навколишнього природного середовища, біорізноманіття, інвентаризації природних ресурсів та особливо моніторингу довкілля безпосередньо для населеного пункту, що розглядається у відкритому доступі.

Процедура здійснення СЕО для довкілля та здоров'я населення має наступні позитивні наслідки:

- Проведено аналіз слабких та сильних сторін проєкту містобудівної документації з точки зору екологічної ситуації;
- Проаналізовано в регіональному плані природні умови території планованої діяльності, включаючи характеристику поверхневих водних систем, ландшафтів (рельєф, родючі ґрунти, рослинність та ін.), гідрогеологічні особливості території та інших компонентів природного середовища;
- Розглянуто природні ресурси з обмеженим режимом їх використання, в тому числі водоспоживання та водовідведення, забруднення атмосферного повітря;
- Оцінено можливі зміни в природних та антропогенних екосистемах тощо;
- розглянуто способи ліквідації можливих негативних наслідків реалізації проєкту;

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				175

9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Відповідно до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» замовник у межах своєї компетенції здійснює моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, один раз на рік оприлюднює його результати на своєму офіційному веб-сайті у мережі Інтернет та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення.

Порядок здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затверджує Кабінет Міністрів України.

Відповідно до «Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2020 №1272, для здійснення моніторингу замовник документа державного планування розробляє заходи з урахуванням результатів громадського обговорення, консультацій з органами виконавчої влади у процесі проведення стратегічної екологічної оцінки та транскордонних консультацій (у разі їх проведення). Здійснення таких заходів забезпечує можливість:

- виявлення наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, а саме вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (на один, три-п'ять, 10-15 років, 50-100 років відповідно), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків;

- запобігання, зменшення та компенсації негативних наслідків, зумовлених виконанням документа державного планування;

- виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

З метою забезпечення систематичності та об'єктивності спостережень за змінами стану довкілля, у тому числі за станом здоров'я населення, замовник визначає:

- зміст заходів, передбачених для здійснення моніторингу, та строки їх виконання;

- кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників відповідно до кожного з визначених у звіті про стратегічну екологічну оцінку наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;

- кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;

- методи визначення кожного із показників, які дають змогу швидко та без надлишкових витрат їх вимірювати;

- періодичність вимірювання показників, проведення їх аналізу та співставлення із цільовими значеннями;

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				177

-засоби і способи виявлення наявності або відсутності наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, з урахуванням можливості виявлення негативних наслідків виконання документа державного планування, не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку.

Заходи, передбачені для здійснення моніторингу, враховують специфіку документа державного планування, період, на який здійснюється планування, та необхідність здійснення моніторингу на різних стадіях виконання документа державного планування.

Замовник протягом п'яти робочих днів з дня затвердження документа державного планування розміщує на своєму офіційному веб-сайті затверджений документ державного планування (крім інформації, яка відповідно до закону становить державну таємницю або належить до інформації з обмеженим доступом), рішення про його затвердження, заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування, і письмово повідомляє про це Міндовкілля.

З метою забезпечення збору, обробки, збереження та аналізу інформації про стан навколишнього природного середовища, прогнозування його змін та розробки науково обґрунтованих рекомендацій для прийняття ефективних управлінських рішень в Україні створена система державного моніторингу навколишнього природного середовища. Спостереження за станом навколишнього природного середовища, рівнем його забруднення здійснюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, іншими спеціально уповноваженими державними органами, а також підприємствами, установами та організаціями, діяльність яких призводить або може призвести до погіршення стану навколишнього природного середовища.

Моніторинг елементів навколишнього середовища проводиться відповідно до законодавчої бази: постанови Кабінету Міністрів України від 14 серпня 2019 р. № 827 «Деякі питання здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря»; постанови Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2018 р. № 758 «Про затвердження Порядку здійснення державного моніторингу вод»; постанови Кабінету Міністрів України від 20.08.1993 № 661 «Про затвердження Положення про моніторинг земель»; постанова Кабінету Міністрів України від 26.02.2004 № 51 «Про затвердження Положення про моніторинг ґрунтів на землях сільськогосподарського призначення».

Моніторинг екологічних та соціальних наслідків впровадження нового детального плану території буде здійснюватися з метою забезпечення неухильного дотримання вимог законодавства під час будівництва і експлуатації щодо мінімізації ймовірних впливів та наслідків на довкілля та здоров'я населення, та запобіганню соціальної нестабільності.

З метою виявлення непередбачених несприятливих наслідків реалізації детального планування території і вжиття заходів щодо їх усунення необхідне проведення моніторингу значного впливу на довкілля. Моніторинг наслідків виконання документа державного планування передбачає здійснення спостереження за станом довкілля та факторами, що впливають на його компоненти, оцінювання та аналіз фактичного стану всіх компонентів довкілля, прогнозування стану довкілля та забезпечення науково-інформаційної підтримки прийняття управлінських рішень.

Екологічний та соціальний моніторинг передбачає можливі екологічні загрози та/або виявляє їх впливи, що не були передбачені раніше.

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				178

Моніторинг включає, але не обмежується наступними етапами:

1. Вибір параметрів навколишнього природного та соціального середовища для певних аспектів.
2. Встановлення ключових параметрів моніторингу.
3. Візуальний огляд.
4. Регулярні опитування та зустрічі із громадою, яка потенційно потрапляє в зону впливу об'єкту планованої діяльності.
5. Аналіз інформації, що була отримана під час моніторингу та за необхідності розробка комплексу заходів, що усувають або максимально пом'якшують вплив об'єкту на навколишнє природне та соціальне середовище.
6. Регулярний перегляд (не менше одного разу на рік) програми моніторингу та її коригування в разі необхідності.
7. Розміщення не рідше одного разу на рік інформації про результати моніторингу на сайті замовника.

Об'єктами екологічного контролю, що підлягають регулярному спостереженню і оцінці при виконанні документа державного планування є:

- джерела викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря;
- джерела утворення побутових відходів;
- місця тимчасового зберігання побутових відходів до їх видалення відповідно до вимог законодавства.

Екологічний та соціальний моніторинг також передбачає своєчасне виявлення нових проблем та питань, що викликають занепокоєння. Моніторинг має відбуватись на декількох рівнях та передбачати можливі екологічні загрози та/або виявляти під час його здійснення впливи, що не були передбачені раніше.

Передбачається виконання зовнішнього моніторингу об'єкту силами органів державного нагляду (територіальні органи Державної екологічної інспекції України, Держпродспоживслужби України та Держпраці), місцевого самоврядування та місцевих громадських об'єднань, представниками кредиторів та інвесторів, в т.ч. залученими аудиторськими компаніями.

Постійний моніторинг буде здійснюватися під час всього життєвого циклу об'єкту: будівництво - експлуатація - виведення із експлуатації.

Моніторинг здійснює замовник. З метою забезпечення здійснення моніторингу замовник своїм рішенням може утворювати групи експертів, що відповідальні за здійснення моніторингу (моніторингові групи), визначати їх склад та порядок роботи.

Результати моніторингу замовник оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті та вносить до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки один раз на рік протягом строку дії документа державного планування та через рік після закінчення такого строку та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення.

Моніторинг наслідків виконання містобудівної документації для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, можливо здійснювати з урахуванням наявних можливостей щодо доступу до даних, які могли б використовуватись у якості індикативних показників прояву тих чи інших наслідків виконання містобудівної документації.

Індикатори наслідків виконання МД для довкілля,
у тому числі для здоров'я населення

Сфера впливу	Індикатори
Забруднення атмосферного повітря	<ul style="list-style-type: none"> - обсяг викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних та пересувних джерел викидів, тон/рік; - обсяги промислових викидів від стаціонарних джерел за окремими забруднюючими речовинами (суспендовані тверді частинки, діоксид та інші сполуки сірки, сполуки азоту, оксид вуглецю, неметанові леткі органічні сполуки, метали та їхні сполуки), тон/рік, а також у відсотках від рівня базового (початкового) періоду; - обсяг викидів від пересувних джерел забруднення за окремими забруднюючими речовинами (суспендовані тверді частинки, діоксид та інші сполуки сірки, сполуки азоту, оксид вуглецю, метан, неметанові леткі органічні сполуки) тис. тон/рік, а також у відсотках від рівня базового (початкового) періоду; - кількість викидів в атмосферне повітря на одну особу, що проживає, кг/на душу населення; - динаміка показників фактичної якості атмосферного повітря (а саме, фактичних фонових концентрацій за забруднюючими речовинами) за період реалізації МД у порівнянні до базового (початкового) періоду (за результатами здійснення моніторингу атмосферного повітря), частка ГДК; - обсяги викидів забруднюючих речовин та діоксиду вуглецю в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення за видами економічної діяльності, %/загального підсумку.
Водні ресурси	<ul style="list-style-type: none"> - кількість домогосподарств, підключених до централізованої системи водопостачання, % від загальної кількості; - кількість домогосподарств, підключених до централізованої системи водовідведення, % від загальної кількості; - обсяг стічних вод від житлово-комунального сектору та промислових підприємств, м³/рік; - обсяг стічних вод задіяних в системах оборотного водопостачання, м³/рік; - кількість проб якості питної води з централізованих та децентралізованих джерел водопостачання (в т.ч. за радіаційними показниками), що не відповідають встановленим санітарним нормам, % від загальної кількості проб/день, проб/місяць, проб/рік; - загальний об'єм забору прісних вод у цілому, в тому числі: об'єм забору прісних поверхневих вод, об'єм забору прісних підземних вод, м³/рік; - використання прісних вод у цілому, в тому числі: виробничі потреби, побутово-питні потреби, сільськогосподарські потреби, інші, м³/рік; - використання прісних вод у цілому, в тому числі за основним видом економічної діяльності, м³/рік; - використання води у розрахунку на душу населення, м³/рік на душу населення; - індекс експлуатації водних ресурсів (відношення загального об'єму водозабору до загального обсягу ВРПВ), % від ВРПВ; - скидання зворотних вод, усього, в тому числі: у поверхневі водні об'єкти, у підземні горизонти, у накопичувачі, м³/рік; - скидання забруднених зворотних вод у поверхневі водні об'єкти, в тому числі: забруднених зворотних вод без очищення, недостатньо

										Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата					180

Сфера впливу	Індикатори
	<p>очищених зворотних вод, м³ /рік, % від загального об'єму скинутих стічних вод;</p> <ul style="list-style-type: none"> - скидання забруднених зворотних вод у поверхневі водні об'єкти у розрахунку на одну особу, що проживає, м³ /рік; - площа встановлених прибережних захисних смуг водотоків та водойм з винесенням їх меж в натуру та ландшафтним благоустроєм, га.
Збереження біорізноманіття	<ul style="list-style-type: none"> - частка створення зелених насаджень загального користування, га /% від загальної площі території; - частка ділянок по створенню рекреаційних зон, що мають необхідний рівень ландшафтного упорядкування та благоустрою, га/ % від загальної площі території; - загальна площа природно-заповідних територій в абсолютній та відносній («відсоток заповідності») кількості, га/% від загальної площі території.
Підвищення ефективності системи управління відходами	<ul style="list-style-type: none"> - обсяги утворення, накопичення та оброблення ТПВ, тон/рік; - обсяги утворення, накопичення та оброблення промислових відходів, в т.ч. небезпечних, тон/рік; - обсяг утворення побутових відходів одним сільським мешканцем, тон/рік; - обсяг утворення побутових відходів одним міським мешканцем, тон/рік; - обсяги утворених відходів, збирання (приймання) яких здійснюється на підставі договорів, укладених з організаціями розширеної відповідальності виробника, тон/рік, % від загального обсягу утворених відходів; - кількість домогосподарств що уклали договір на вивезення відходів, % від загальної кількості; - обсяги відходів, утворених домогосподарствами та з інших джерел, якщо ці відходи подібні за своїм складом до відходів домогосподарств., тон/рік; - обсяги утворення відходів за видами економічної діяльності підприємств, тон/рік.
Соціально-економічні аспекти	<ul style="list-style-type: none"> - будівництво вулично-дорожньої мережі, км/рік; - розвиток мереж та споруд системи централізованого водовідведення, км/рік; споруд/рік; - розвиток мереж та споруд системи централізованого водопостачання, км/рік; споруд/рік; - розвиток мереж та споруд системи дощової каналізації, км/рік; споруд/рік; - кількість санітарно-курортних і оздоровчих закладів, одиниць; - питома вага відновлюваних джерел у загальному обсязі відпуску електричної енергії, %; - питома вага відновлюваних джерел у загальному обсязі відпуску теплової енергії, %; - кількість впроваджених інноваційних технологічних процесів у промисловості, одиниць; - частка підприємств, які реалізують інноваційні проєкти, %; - кількість організацій, які виконують наукові і науково-технічні роботи, одиниць; - кількість промислово-виробничих підприємств, що мають проєкти організації санітарно-захисної зони та ступінь їх реалізації, одиниць із загальної кількості зареєстрованих підприємств;

Сфера впливу	Індикатори
	<ul style="list-style-type: none"> - площа створених зелених насаджень спеціального призначення (шумозахисне озеленення, озеленення санітарно-захисних зон), га; - кількість споруджених шумозахисних екранів вздовж залізничних колій, метрів; - кількість об'єктів комунальної інфраструктури, на яких проведені капітальні ремонти та/або реконструкція, одиниць; - кількість нових об'єктів комунальної інфраструктури, введених в експлуатацію, одиниць; - кількість закладів дошкільної освіти, одиниць; - кількість закладів загальної середньої та вищої освіти, одиниць; - кількість будинків-інтернатів для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю (дорослих, дітей і молоді), одиниць; - кількість закладів охорони здоров'я.
Здоров'я населення	<ul style="list-style-type: none"> - забезпеченість населення лікарями всіх спеціальностей (на 10 тис. наявного населення), лікарів; - захворюваність на окремі інфекційні хвороби, осіб; - кількість ВІЛ-інфікованих та хворих на СНІД, осіб; - захворюваність на злоякісні новоутворення, осіб; - захворюваність на активний туберкульоз, осіб; - захворюваність на венеричні хвороби, осіб; - кількість нещасних випадків пов'язаних з виробництвом, одиниць; - природний приріст, скорочення населення, осіб на 1000 наявного населення; - смертність дітей у віці до 1 року, на 1000 живонароджених; - чисельність постійного населення (на кінець року).

В ході проведення СЕО проведено оцінку факторів ризику і потенційного впливу на стан довкілля, враховано екологічні завдання місцевого рівня в інтересах ефективного та стабільного соціально-економічного розвитку населеного пункту та підвищення якості життя населення.

Оцінка фактичного впливу здійснюється на підставі та з урахуванням результатів моніторингу стану навколишнього природного середовища щодо реалізації господарської діяльності.

Згідно з проведеною оцінкою впливів на довкілля визначено, що під час провадження планованої діяльності, очікується незначний та допустимий вплив на довкілля зумовлений викидами забруднюючих речовин в атмосферне повітря, шумовим забрудненням та здійсненням операцій у сфері управління відходами. Значний негативний вплив на довкілля під час провадження планованої діяльності не передбачається.

Враховуючі вищезазначені результати оцінки впливів передбачається програма моніторингу та контролю щодо впливу на довкілля наслідків виконання документа державного планування під час провадження планованої діяльності для моніторингу та контролю допустимих впливів.

Моніторинг може бути використаний для:

- порівняння очікуваних і фактичних наслідків, що дозволяє отримати інформацію про реалізацію плану або програми;
- отримання інформації, яка може бути використана для поліпшення майбутніх оцінок (моніторинг як інструмент контролю якості СЕО);

										Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата					182

- перевірки дотримання екологічних вимог, встановлених відповідними органами влади;
- перевірки того, що план або програма (ДДП) виконується відповідно до затвердженого документу, включаючи передбачені заходи із запобігання, скорочення або пом'якшення несприятливих наслідків.

Підсумки моніторингу виконання документу державного планування підводяться один раз на півроку у вигляді піврічних звітів.

Фіксуються та аналізуються:

- ступінь виконання кожного завдання проєкту;
- невиконані завдання, причини відхилення, пропозиції;
- дані за індикаторами, що відображають результат реалізації проєктів;
- оцінка потреб у фінансуванні;
- пропозиції щодо вдосконалення діючої системи моніторингу.

Моніторинг базується на розгляді обмеженого числа відібраних показників (індикаторів) за кожним зі стратегічних напрямів і аналізі досягнення запланованих результатів.

Система запропонованих індикаторів включає еколого-економічні та екологічні індикатори; встановлена необхідність розроблення та узгодження програми моніторингу:

- економія коштів в результаті впровадження енергоефективних заходів;
- економія енергетичних ресурсів в результаті впровадження енергоефективних заходів;
- обсяги коштів, кредитів, інвестиційних ресурсів в проєкти енергоефективності, що залучені;
- зменшення/збільшення обсягів викидів шкідливих речовин в атмосферне повітря стаціонарними та пересувними джерелами забруднення;
- обсяг фінансування заходів з охорони навколишнього
- природного середовища;
- кількість осіб, залучених до заходів з екологічної освіти.

Відповідальним за здійснення моніторингу наслідків виконання документу державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення є **Замовник – виконавчий комітет Лубенської міської ради.**

Заходи з моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення передбачається здійснювати на постійній основі – не менше ніж 1 раз на рік після повної реалізації ДДП та введення його в експлуатацію. Також передбачається моніторинг при здійсненні будівельних робіт щодо забезпечення заходів щодо:

- максимального збереження площі земельних ділянок з ґрунтовим покривом і зняття та складування у визначених місцях родючого шару ґрунту з наступним використанням його для поліпшення малопродуктивних угідь, рекультивації земель та благоустрою населених пунктів і промислових зон;
- недопущення порушення гідрологічного режиму земельних ділянок;
- дотримання екологічних вимог, установлених законодавством України, при розміщенні та будівництві об'єктів.
- забезпечення максимального збереження існуючих зелених насаджень.

										Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата					183

Значущі наслідки для довкілля, в тому числі для здоров'я населення, повинні відслідковуватися під час реалізації детального плану, зокрема, з метою виявлення непередбачених несприятливих наслідків і вжиття заходів щодо їх усунення.

Результати моніторингу мають бути доступними для органів влади та громадськості. Протокол про СЕО встановлює необхідність здійснення моніторингу значного впливу на довкілля, у тому числі здоров'я населення, від реалізації документу державного планування. Результати моніторингу мають бути доведені до відома природоохоронних органів і органів охорони здоров'я, а також громадськості.

Моніторинг може бути використаний для:

- порівняння очікуваних і фактичних наслідків, що дозволяє отримати інформацію про реалізацію генерального плану;
- отримання інформації, яка може бути використана для поліпшення майбутніх оцінок (моніторинг як інструмент контролю якості СЕО);
- перевірки дотримання екологічних вимог, встановлених відповідними органами влади;
- перевірки того, що господарська діяльність виконується відповідно до затвердженого документу, включаючи передбачені заходи із запобігання, скорочення або пом'якшення несприятливих наслідків.

Організація моніторингу вимагає визначення того, хто повинен здійснювати моніторинг, хто повинен забезпечувати доступ до результатів, що має бути предметом моніторингу, яка інформація повинна оприлюднюватися (безпосередні дані вимірювань або результати їх аналізу), де слід здійснювати моніторинг, з якою періодичністю й протягом якого часу, коли слід оприлюднити результати, які методи моніторингу та поширення інформації слід використовувати.

Для організації моніторингу можуть бути використані існуючі системи моніторингу та інформаційні системи або вони мають бути спеціально удосконалені для цілей СЕО.

Для організації моніторингу пропонується створити відповідний орган, до складу якого мають входити представники місцевого самоврядування, громадськості і бізнесу.

Аналіз тенденцій змін стану довкілля вказує на стабілізацію обсягів викидів в атмосферне повітря від стаціонарних джерел і зростання викидів від пересувних джерел, стабілізацію забору свіжої води та скидів зворотних вод, стабілізацію обсягів утворення й утилізації відходів.

Цілі, передбачені у проекті ДДП співпадають з регіональними екологічними цілями, визначеними в "Стратегії розвитку Полтавської області на період до 2027 року".

При цьому, існуючі водні об'єкти, зелені насадження та природно-заповідні території пом'якшують негативний антропогенний вплив на довкілля та здоров'я населення.

Ймовірність того, що реалізація проекту ДДП призведе до можливих негативних впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля, є незначною.

Моніторинг ефективності впровадження документу ДДП є важливою формою контролю того, який фактичний вплив на довкілля він матиме, а також необхідною

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				184

передумовою забезпечення збалансованості розвитку. Необхідно передбачити регулярність збору моніторингових даних та їх постійний аналіз для врахування під час прийняття рішень щодо планування розвитку у майбутньому.

Оцінка фактичного впливу здійснюється на підставі та з урахуванням результатів моніторингу стану навколишнього природного середовища щодо реалізації господарської діяльності.

В процесі моніторингу необхідно перевіряти виконання проєктних рішень щодо планувальної організації та функціонального зонування в питаннях реконструкції та перепрофілювання промислових підприємств, комунально-складських об'єктів, організації санітарно-захисних зон виробничо-комунальних об'єктів тощо.

При здійсненні моніторингу основну увагу належить приділяти заходам передбаченим в сфері охорони навколишнього природного середовища. Виконання ряду планувальних і технічних заходів, а також заходів, передбачених цільовими регіональними програмами в сфері охорони довкілля є обов'язковою умовою для досягнення стійкості природного середовища до антропогенних навантажень та забезпечення сприятливих санітарно-гігієнічних умов проживання населення.

Контролю підлягають санітарно-захисні зони промислових та інших виробничих об'єктів, що розвиваються (реконструюються), які повинні відповідати нормативним вимогам "Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів" ДСП № 173-96, з обов'язковим виконанням заходів визначених розділом "Оцінка впливу на довкілля".

У сфері охорони повітряного басейну необхідно перевіряти:

- виконання планувальних заходів (зміни в планувальній організації території) спрямовані на забезпечення санітарно-гігієнічних вимог до її функціонального зонування;
- створення та озеленення нормативних санітарно-захисних зон для виробничо-комунальних та інженерних об'єктів;
- реконструкція комунальних та виробничих підприємств, що мають шкідливий вплив на оточення;
- розвиток дорожньої мережі;
- виконання технологічних та санітарно-технічних заходів (впровадження нових технологій);
- модернізація об'єктів тепло-енергопостачання, впровадження теплових установок сучасного типу з використанням природних джерел енергії тощо;

Контроль за охороною водних ресурсів включає нагляд за відведенням та очищенням поверхневих стічних вод з території підприємств, своєчасним будівництвом каналізаційних очисних споруд та локальних очисних споруд дощової каналізації, а також ефективністю їх роботи, виконання технологічних та технічних заходів на промислових об'єктах (впровадження зворотних систем водопостачання, безстічних виробництв із замкнутими циклами водопостачання та ін.).

Спеціалізовані лабораторії органів санітарно-гігієнічного контролю повинні вести облік потенційно найбільш потужних джерел шуму, вібрації та електромагнітних випромінювань на території підприємства.

Впливи, які матимуть наслідки на стан навколишнього середовища, умови життєдіяльності та здоров'я населення можуть бути виявлені в результаті моніторингу реалізації проєктних рішень документу державного планування.

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				185

Моніторинг базується на розгляді та аналізі обмеженого числа відібраних показників (індикаторів) за кожним зі стратегічних напрямів та аналізі досягнення запланованих результатів. Система запропонованих в рамках проєкту включає еколого-економічні та екологічні індикатори:

- показники якості атмосферного повітря;
- скорочення/збільшення викидів в атмосферне повітря від стаціонарних та пересувних джерел, тон на рік;
- зменшення/збільшення обсягів використання питної води для побутових потреб;
- зменшення/збільшення обсягів використання води для виробничих потреб;
- показники якості поверхневих та підземних вод;
- обсяги утворення промислових та побутових відходів;
- збільшення частки перероблення складових твердих побутових відходів;
- співвідношення частки перероблених та утилізованих відходів до утворених;
- питомих обсяг енергоспоживання мережі освітлення;
- зниження/збільшення потреби в тепловій енергії на опалення;
- збільшення протяжності побудованих та реконструйованих тротуарів;
- підвищення рівня інформування громадян про стан навколишнього середовища;

Моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення необхідно здійснювати впродовж терміну дії генерального плану. Цільовими значеннями індикаторів стану довкілля є нормативні значення забруднюючих речовин в складових довкілля, які визначені відповідними державними стандартами та нормами, що затверджені наказами Мінекоенерго (Міністерства екології та природних ресурсів) та Міністерством охорони здоров'я України. Цільовими значеннями індикаторів умов життєдіяльності населення, що забезпечуються шляхом реалізації проєктних рішень містобудівної документації, є значення визначені в розділі пояснювальної записки генерального плану "Основні техніко-економічні показники". Систематичність проведення моніторингу довкілля у тому числі здоров'я населення необхідно визначати згідно вимог Постанови КМУ від 30.03.1998р. № 391 зі змінами. "Про затвердження Положення про державну систему моніторингу довкілля"

Окрім цього, необхідно, керуючись принципами місцевого самоврядування, зобов'язати всіх суб'єктів господарювання надавати щорічно в текстовому та графічному форматі інформацію про: кількість та місце розташування стаціонарних джерел викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря; межі санітарно-захисної зони; об'єм викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря та дотримання граничнодопустимих викидів (ГДВ); об'єм утворення відходів, наявність місць видалення відходів (МВВ) та об'єм накопичення відходів; об'єм скидів стічних вод та їх відповідність встановленим граничнодопустимим скидам (ГДС).

Здійснення моніторингу впливів виконання ДДП на довкілля, у тому числі на здоров'я населення, за визначеними показниками з веденням щорічної звітності надасть можливість своєчасно виявляти недоліки і порушення, що негативно впливають на комфортність проживання населення, і обґрунтувати необхідні заходи

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				186

по їх усуненню, а також проводити інформування громади про стан реалізації містобудівної документації, поточні ускладнення та прогностичні терміни їх усунення.

З огляду на зазначене можна стверджувати, що в цілому розроблення детального плану території проведено з урахуванням ймовірних впливів на довкілля та з прагненням їх мінімізації.

									Аркуш
									187
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				

10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля у тому числі для здоров'я населення.

Під час проведення стратегічної екологічної оцінки проекту документа державного планування містобудівної документації “ Детальний план території за межами с. Засулля Лубенського району Полтавської області, земельна ділянка з кадастровим номером 5322886600:03:002:0067” виявлена відсутність ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, в тому числі для здоров'я населення першочергово через віддаленість території проектування від межі державного кордону та відсутності проектування потужних матеріальних об'єктів виробничого призначення, що будуть мати значну шкоду для довкілля.

11. Резюме нетехнічного характеру.

Стратегічна екологічна оцінка - процедура визначення, опису та оцінювання наслідків виконання документів державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, виправданих альтернатив, розроблення заходів із запобігання, зменшення та пом'якшення можливих негативних наслідків, яка включає визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки, складання звіту про стратегічну екологічну оцінку, проведення громадського обговорення та консультацій (за потреби - транскордонних консультацій), врахування у документі державного планування звіту про стратегічну екологічну оцінку, результатів громадського обговорення та консультацій, інформування про затвердження документа державного планування та здійснюється у порядку, визначеному Законом України “Про стратегічну екологічну оцінку”.

Метою стратегічної екологічної оцінки є сприяння сталому розвитку шляхом забезпечення охорони довкілля, безпеки життєдіяльності населення та охорони його здоров'я, інтегрування екологічних вимог під час розроблення та затвердження документів державного планування.

Стратегічна екологічна оцінка здійснюється на основі принципів законності та об'єктивності, гласності, участі громадськості, наукової обґрунтованості, збалансованості інтересів, комплексності, запобігання екологічній шкоді, довгострокового прогнозування, достовірності та повноти інформації у проекті документа, міжнародного екологічного співробітництва.

Суб'єктами стратегічної екологічної оцінки є:

- замовник;
- центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації (відповідні підрозділи з питань охорони навколишнього природного середовища та охорони здоров'я), орган виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань охорони навколишнього природного середовища та орган виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань охорони здоров'я;
- органи виконавчої влади;
- органи місцевого самоврядування;
- громадськість;
- держава походження;

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				188

- зачеплена держава.

Стратегічна екологічна оцінка застосовується для всебічного оцінювання об'єкта на етапі планування проєкту документу державного планування, вона передбачає вивчення можливих альтернатив, заходів з пом'якшення негативних наслідків та їх інтеграцію до запропонованої містобудівної документації.

Проведення стратегічної екологічної оцінки (далі – СЕО) застосовується як системний процес для всебічного оцінювання на етапі планування проєкту державного планування, що передбачає розгляд можливих альтернатив, заходів з пом'якшення негативних наслідків та їх інтеграцію до запропонованої містобудівної документації.

Детальний план території – містобудівна документація, що визначає планувальну організацію та розвиток території. Детальний план у межах населеного пункту уточнює положення генерального плану населеного пункту та визначає планувальну організацію та розвиток частини території.

Детальний план території є містобудівною документацією, яка призначена для обґрунтування стратегії планування, забудови та іншого використання території для будівництва.

Завданнями проєкту детального плану території (ДПТ) є:

- обґрунтування майбутніх потреб і визначення переважних напрямків використання території;

- урахування державних, громадських і приватних інтересів під час планування, забудови та іншого використання території з дотриманням вимог містобудівного, санітарного, екологічного, природоохоронного, протипожежного та іншого законодавства;

- обґрунтування та визначення території проєктування для містобудівних потреб;

- забезпечення раціонального використання території;

- визначення на території проєктування особливих функціональних зон, встановлення передбачених законодавством обмежень на їх планування, забудову та інше використання, розроблення містобудівних заходів щодо охорони довкілля та раціонального використання території.

Детальний план розробляється з метою узгодження приватних, громадських та державних інтересів при використанні території, визначення планувальної організації та функціонального призначення, просторової композиції та параметрів забудови, а також ландшафтної організації кварталу, мікрорайону, іншої частини території населеного пункту, призначених для комплексної забудови чи реконструкції.

Детальний план території визначає:

- принципи планувально-просторової організації забудови;

- червоні лінії та лінії регулювання забудови;

- функціональне призначення, режим та параметри забудови однієї, чи декількох земельних ділянок;

- розподіл територій згідно з будівельними нормами, державними стандартами та правилами;

- черговість та обсяги інженерної підготовки території;

- систему інженерних мереж;

- порядок організації транспортного та пішохідного руху;
- порядок комплексного благоустрою та озеленення.

Детальний план території після його затвердження є основним документом, який регламентує розміщення об'єктів містобудування, відведення земельних ділянок для будівництва, благоустрій території, прокладку інженерних мереж тощо, відповідно до вимог статті 19 Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності", а також розробляється та затверджується з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів.

Характеристика поточного стану довкілля сформована на основі загальних даних, що є у відкритому доступі, таких як: "Екологічний паспорт Полтавської області", "Регіональна доповідь про стан навколишнього середовища Полтавської області", інтерактивної карти Департаменту екології та природних ресурсів ПВДА щодо моніторингу довкілля по Полтавській області, статистичної інформації щодо стану навколишнього середовища від ГУ статистики в Полтавській області, даних відповідних ДБН, ДСП, карт та схем і т.д.

Аналізуючи рішення детального плану передбачається ряд планувальних та інженерних заходів на перспективу враховуючи подальший розвиток території проєктування:

- урахування існуючих і перспективних планувальних обмежень – санітарно-захисних зон джерел забруднення повітря, охоронних зон інженерних мереж і споруд тощо;
- розвиток загального благоустрою;
- організація озеленення території проєктування;
- влаштування твердого покриття проїздів тощо;
- налагодження ефективної системи санітарного очищення території;
- вирішення проблеми збирання побутових відходів із запровадженням системи роздільного збирання ТПВ; організація вивезення ТПВ;
- організація належного водопостачання з забезпеченням потреб у воді на господарсько-питні, виробничі та протипожежні потреби;

Оцінка впливу проєкту містобудівної документації була здійснена на компоненти як природного так і соціального навколишнього середовища.

Вплив проєктних рішень на соціальне середовище можна оцінити як позитивний, оскільки проєктом передбачається розвиток виробничих об'єктів, за рахунок яких будуть створюватися нові робочі місця і підвищуватись трудова зайнятість населення та розвиток територій житлової та громадської забудов.

Необхідність в компенсацийних заходах відсутня. Погіршення умов життєдіяльності місцевого населення та його здоров'я при здійсненні планової діяльності не передбачається. Вплив проєктних рішень на природне середовище можна оцінити як допустимий за умови дотримання вимог чинного санітарно-епідеміологічного та природоохоронного законодавства.

Ймовірні транскордонні наслідки для довкілля, в тому числі для здоров'я населення відсутні.

За умови незатвердження детального плану території ставиться під загрозу визначення планувальної організації, функціонального призначення, містобудівних умов і обмежень та параметрів забудови території проєктування, що регулюється статтею 24 Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності". Разом з

										Аркуш
										190
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата					

тим, сумнівним є впорядкування території проектування та формування вимог до належної відповідно до діючих санітарних та будівельних норм і правил вимог до забудови на ній. Відсутність належного функціонального зонування території з визначенням переважних, супутніх і допустимих видів використання території, містобудівних умов і обмежень, виконання низки заходів щодо інженерної підготовки та захисту території, більш ймовірно призведе до неефективного використання земельних ресурсів та хаотичної забудови. У разі незатвердження детального плану території та відповідно – відмови від реалізації проєктних рішень містобудівної документації, ускладниться процес збільшення надходжень до місцевого державного бюджету, створення нових місць прикладання праці, економічного розвитку території проектування.

Охорона навколишнього природного середовища, раціональне використання природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки життєдіяльності людини - невід'ємна умова сталого економічного та соціального розвитку України.

Згідно результатів оцінки ступінь екологічного ризику оцінюється як незначний.

Ризик активної і масштабної зміни мікрокліматичних умов, а також впливу фізичних факторів (світлового, теплового, радіаційного забруднення та інших випромінювань) буде відсутнім.

Враховуючи прийнятний вплив на об'єкти навколишнього середовища, дотримання екологічних та санітарно-гігієнічних нормативів, а також по сукупності усіх інших факторів, які пов'язані з планованою діяльністю, слідує, що негативних соціально-економічних процесів у навколишньому природному середовищі району розміщення населеного пункту не виникне.

Остаточний вплив на навколишнє середовище у цілому буде знаходитися у межах, що регламентуються вимогами діючого природоохоронного законодавства України.

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				191

На підставі викладеного зроблений висновок.

Під час виконання даної роботи проаналізовано технічні та територіальні альтернативи провадження планованої діяльності. Проаналізовано питання можливості виникнення будь-якого негативного впливу на довкілля та здоров'я населення.

З огляду на проведений прогнозований аналіз ймовірних наслідків реалізації документа державного планування, можна стверджувати, що в цілому його реалізація за умови дотримання екологічних вимог має сприяти зменшенню антропогенного навантаження на довкілля.

Виконавці СЕО – ТОВ “Консультаційний центр”.

Розробником проєкту “ Детальний план території за межами с. Засулля Лубенського району Полтавської області, земельна ділянка з кадастровим номером 5322886600:03:002:0067” є ТОВ “Консультаційний центр”.

Цей документ буде розміщений у зазначених нижче місцях для ознайомлення і для надання коментарів.

Будь-яка особа може надати свої зауваження та рекомендації щодо екологічних, соціальних та інших аспектів проєкту “ Детальний план території за межами с. Засулля Лубенського району Полтавської області, земельна ділянка з кадастровим номером 5322886600:03:002:0067”

Офіційний вебсайт Лубенської територіальної громади Лубенського району Полтавської області.

Юридична адреса: 37500, Полтавська область, Лубенський район, м. Лубни, вул. Ярослава Мудрого, буд. 33

Конт.особа: міський голова – Грицаєнко Олександр Петрович

Конт. тел.: (05361) 72-767,

e-mail: mvk@lubnyrada.gov.ua

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				192

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.

При розробці стратегічної екологічної оцінки Детальний план території за межами с. Засулля Лубенського району Полтавської області, земельна ділянка з кадастровим номером 5322886600:03:002:0067, використані такі матеріали:

1. Методичні рекомендації із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування (затверджені Наказом Міністерства екології та природних ресурсів № 705 від 18.10.2023 р.).
2. Екологічний паспорт Полтавської області за 2024 рік.
3. Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища Полтавської області у 2024 році.
4. Стратегія розвитку Полтавської області на період до 2027 року.
5. Регіональна програма охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки з урахуванням регіональних пріоритетів Полтавської області на 2021-2027 роки (“Довкілля-2027”).
6. Програма фітосанітарних заходів по ліквідації регульованих шкідливих організмів на території Полтавської області на 2019 – 2023 роки (рішення пленарного засідання двадцять четвертої сесії VII скликання від 14.02.2019 року №1041).
7. Паспорт ризику виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру Полтавської області за 2022 рік.
8. Перелік територій та об’єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного та місцевого значення Полтавської області станом на 01.01.2023.
9. Довідка регіонального офісу водних ресурсів України державного агентства водних ресурсів України.
10. Довідка головного управління статистики у Полтавській області.
11. Довідка департаменту охорони здоров’я Полтавської облдержадміністрації.
12. Короткий звіт щодо прогресу впровадження Протоколу про воду і здоров’я в Україні у 2016 – 2018 рр.
13. Офіційний веб-портал “Полтавська обласна військова адміністрація”.
14. Концепція загальнодержавної програми збереження біорізноманіття на 2005 - 2025 роки від 22 вересня 2004 року № 675-р;
15. Директива 2000/60/ЄС “Про встановлення рамок діяльності Співтовариства в галузі водної політики” від 23 жовтня 2000 року;
16. Про схвалення Стратегії формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року і затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2024-2026 роках, затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30.05.2024 № 483-р.;
17. План заходів щодо виконання Концепції;
18. Стратегія низьковуглецевого розвитку на період до 2050 року (проект) від 08.07.2018;
19. Директива 2003 (87) ЄС від 13.10.2003 “Про встановлення схеми торгівлі викидами парникових газів у рамках Співтовариства та про внесення змін до Директиви Ради 96/61/ЄС. Зі змінами”;
20. Директива прийняти Закон України “Про засади моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів” (реєстр. N 9253 від 01.11.2018 р.)
21. Національний план дій щодо боротьби з деградацією земель та опустелюванням від 30 березня 2016 року № 271-р.

22. Стратегія державної екологічної політики України на період до 2030 року від 28 лютого 2019 року № 2697-VIII;

23. Концепція створення Загальнодержавної автоматизованої системи “Відкрите довкілля” від 7 листопада 2018 року №825-р.;

24. Національна стратегія наближення (апроксимації) законодавства України до права ЄС у сфері довкілля від 18 березня 2004 року № 1629-I.

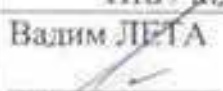

25. Національна транспортна стратегія України на період до 2030 року від 30.05.2018 №430-р.

26. Про затвердження Національного плану управління відходами до 2033 року та визнання такими, що втратили чинність, деяких актів, затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2024 року № 1353-р;

27. Директива Європейського Парламенту та Ради 2008/98/ЄС від 19.11.2008.

								Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата			194

Розділ у складі містобудівної документації "Охорона навколишнього природного середовища. Звіт про стратегічну екологічну оцінку проекту " Детальний план території за межами с. Засуля Лубенського району Полтавської області, земельна ділянка з кадастровим номером 5322886600:03:002:0067", розроблений за участю:

ПІБ / підпис	Кваліфікація експерта
Вадим ЛЕТА (підпис)	Директор ТОВ "КОНСУЛЬТАЦІЙНИЙ ЦЕНТР", Керівник, технічна підтримка.
Яна ВУДЕНКО (підпис)	Головний архітектор проекту ТОВ "КОНСУЛЬТАЦІЙНИЙ ЦЕНТР", Розробник.
Марина ГОЛЕЦЬ (підпис)	Інженер-землевпорядник Розробник.
Олександр ЛИХОТА (підпис)	ФОП ЛИХОТА О.Г., магістр, спеціальність "Екологія" Консультації, збір інформації, співпраця з органами влади та громадськістю, оформлення та супровід розділу.

								Архів
№	Кількість	Архів	№	Листів	Дата			195

ДОДАТКИ
ДО ЗВІТУ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ
ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ
“Детальний план території за межами
с. Засулля Лубенського району Полтавської області,
земельна ділянка з кадастровим номером
5322886600:03:002:0067”

										Аркуш
										196
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата					

Єдина екологічна платформа "ЕкоСистема"

Заява

про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки від 23.02.2026 р.

Ресстраційний номер справи в Єдиному реєстрі № 23-02-19896-26

Замовник:

Виконавчий комітет Лубенської міської ради Лубенського району

1. Назва документа державного планування:

ЗАЯВА про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки документу державного планування Детальний план території за межами с. Засулля Лубенського району Полтавської області, земельна ділянка з кадастровим номером 5322886600:03:002:0067

2. Основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування

Детальний план території за межами с. Засулля Лубенського району Полтавської області, земельна ділянка з кадастровим номером 5322886600:03:002:0067- є документом державного планування місцевого рівня. Основне завдання даної містобудівної документації є виготовлення Детального плану території з аналізом існуючого стану території в межах проектування, обґрунтування доцільності, обсягів, послідовності нового будівництва, формування містобудівних умов та обмежень. Основні цілі документа: формування принципів планувальної організації забудови земельних ділянок в межах території проектування; уточнення та визначення планувальної організації, функціонального призначення, просторової композиції, параметрів забудови та ландшафтної організації території проектування; визначення всіх планувальних обмежень використання території проектування згідно з ДБН та санітарно-гігієнічними вимогами, містобудівних умов та обмежень забудови земельної ділянки. Головні завданнями розвитку території: реконструкція існуючого автозаправного комплексу з модульним авто-газозаправним пунктом зріджених газів під багатопаливний автозаправний комплекс — автозаправна станція, технологічне обладнання, яке призначене для заправки автотранспорту моторним паливом або двома-трьома видами, серед яких дозволяється рідке моторне паливо (бензин та/або дизельне паливо), СВГ і СПГ, що обумовлена суспільною потребою в об'єктах дорожнього сервісу, як мешканців населених пунктів району та області, так і учасників руху автомобільних доріг державного та міжнародного значення; забезпечення внутрішніх та зовнішніх автомобільних переміщень при постійно зростаючому рівні автомобілізації, необхідно нарощувати кількість об'єктів авто-сервісного обслуговування, зокрема авто-газозаправних пунктів. Проект «Детальний план території за межами с. Засулля Лубенського району Полтавської області, земельна ділянка з кадастровим номером 5322886600:03:002:0067» розроблено ТОВ «Консультаційний центр» на замовлення виконавчого комітету Лубенської міської ради Лубенського району Полтавської області на підставі рішення шістдесят сесія восьмого

									Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата				197

скликання Лубенської міської ради Лубенського району Полтавської області від 23.11.2025 р. «Про надання дозволу на розробку містобудівної документації «Детальний план території за межами с. Засулля Лубенського району Полтавської області, земельна ділянка з кадастровим номером 5322886600:03:002:0067» та завдання на розроблення детального плану, на актуалізованій картографічній основі у цифровій формі у місцевій системі координат, що має зв'язок із державною системою координат УСК-2000. Відповідно до вихідних даних, наданих замовником та згідно вимог нормативно-правових актів України у сфері містобудування та архітектури. При розробленні детального плану території використано матеріали: Схеми планування території Полтавської області, розробленої Українським державним науково-дослідним інститутом проектування міст "Діпромісто" та затвердженої рішенням Полтавської обласної ради у 2013 р. Законів України «Про основи містобудування»; «Про регулювання містобудівної діяльності»; «Про архітектурну діяльність»; «Про стратегічну екологічну оцінку»; «Про місцеве самоврядування»; Водний кодекс України; Земельний кодекс України; ДБН Б.1.1-14:2021 «Склад та зміст містобудівної документації на місцевому рівні».

3. Якою мірою документ державного планування визначає умови для реалізації видів діяльності або об'єктів, щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля (у тому числі щодо визначення місцезнаходження, розміру, потужності або розміщення ресурсів)

Територія проектування площею 0,5816 га розташована на схід від села Засулля на території Лубенської територіальної громади Лубенського району Полтавської області. Об'єкт проектування – існуючий автозаправний комплекс з модульним автогазозаправним пунктом ПВГП «АВТОТРАНС», розташований в центральній частині території Лубенської територіальної громади, на автошляху міжнародного значення М03 Київ – Харків – Довжанський. Територія детального планування – це ділянка в межах транспортного коридора міжнародної автодороги державного значення М03 Київ – Харків – Довжанський, що прокладений через зону з пріоритетним розвитком екологічної мережі Лубенського екологічного вузла. Загальна площа території проектування становить 0,5816 га. Фактично територія детального планування складається з двох земельних ділянок. Переважну частину території складає сформована земельна ділянка для розміщення та експлуатації будівель і споруд автомобільного транспорту та дорожнього господарства, що знаходиться у власності ПВГП «АВТОТРАНС». Вид використання земельної ділянки - для роздрібної торгівлі та комерційних послуг. Площа земельної ділянки - 0,4305 га. Також, до складу території детального планування входить ділянка площею 0,1511 га - землі комунальної власності Лубенської територіальної громади не надані у власність і користування. Територія проектування з півночі та зі сходу обмежена землями сільськогосподарського призначення, що знаходяться у приватній власності для ведення фермерського господарства. З заходу територія проектування обмежена землями для розміщення та експлуатації будівель і споруд автомобільного транспорту та дорожнього господарства - міжнародна автодорога державного значення М03 Київ - Харків - Довжанський. З півдня - землі для розміщення та експлуатації будівель і споруд автомобільного транспорту та дорожнього господарства. На даний момент на території, на яку розробляється Детальний план знаходяться об'єкти автозаправного комплексу з модульним автогазозаправним пунктом ПВГП «АВТОТРАНС». Територія підприємства є діючою зі сталою забудовою. Проектними рішеннями передбачено реконструкцію існуючого автозаправного комплексу з модульним автогазозаправним пунктом зріджених газів під багатопаливний автозаправний комплекс для задоволення потреб власників автомобілів, у тому числі з газобалонним обладнанням, та створення більш зручних умов для населення, яке обслуговується у більш віддалених об'єктах даного сервісу та для покращення рівня обслуговування подорожуючих автошляхом міжнародного значення М03 Київ – Харків – Довжанський, що збігається із частиною європейського автомобільного маршруту Е40. Згідно статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» до другої категорія видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля та підлягають оцінці впливу на довкілля,

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата		198

серед іншого, віднесено: зберігання та переробка вуглеводневої сировини (газу природного, газу сланцевих товщ, газу, розчиненого у нафті, газу центрально-басейнового типу, газу (метану) вугільних родовищ, конденсату, нафти, бітуму нафтового, скрапленого газу)

4. Інформація про ймовірні наслідки: а) для довкілля, у тому числі для здоров'я населення; б) для територій з природоохоронним статусом; в) транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

а) для довкілля, у тому числі для здоров'я населення. В процесі будівництва та експлуатації об'єкта можливі ризики впливу на навколишнє природне середовище, в тому числі на здоров'я населення. Враховуючи проведений аналіз можливого впливу на стан довкілля та здоров'я населення прогнозується, що планована діяльність не призведе до утворення безповоротних втрат (наслідків) для довкілля чи здоров'я населення. Планована діяльність не відноситься до об'єктів підвищеної небезпеки. Вибір території детального планування обумовлений наявністю земельної ділянки. Також критерієм обрання місця провадження планованої діяльності є віддаленість від житлової забудови. На підставі комплексного аналізу містобудівної ситуації та у відповідності до прийнятого архітектурно-планувального рішення, детальним планом території передбачено відповідне зонування території за видами функціонального використання: зона транспортної інфраструктури, що використовується для розміщення та експлуатації будівель і споруд автомобільного транспорту та дорожнього господарства — визначена в межах земельної ділянки загальною площею 0,5816 га, яка складається з двох ділянок: площею 0,4305 га, що знаходиться у власності ПВГП «АВТОТРАНС», та площею 0,1511 га - землі комунальної власності Лубенської територіальної громади не надані у власність і користування. Враховуючи функціональне використання території, що склалося, детальним планом визначене наступне зонування території підприємства: об'єктів технологічного обладнання та споруд; проїздів та майданчиків для стоянки транспортних засобів; обслуговування водіїв та пасажирів; будівель і споруд інженерного забезпечення; зона зелених насаджень. В північній частині ділянки заплановане розміщення об'єктів пожежної безпеки - резервуарів протипожежного запасу води. Детальним планом на території проектування передбачено реконструкція існуючої забудови та раціональне розміщення нової забудови, об'єктів інженерної інфраструктури, майданчиків та проїздів з забезпеченням санітарних та протипожежних розривів між будівлями, зручного транспортного обслуговування об'єктів та зручних пішохідних зав'язків. Проектом реконструкції передбачається: реконструкція автогазозаправного пункту зріджених газів; передбачається реконструкція будівлі операторської з організацією пункту сервісного обслуговування водіїв та пасажирів; реконструкція ПРК; реконструкція об'єктів інженерної інфраструктури автозаправного комплексу; вдосконалення дорожньо-транспортної схеми з облаштуванням майданчиків для стоянки автотранспорту, для висадки та посадки пасажирів, для розміщення контейнерів для сміття; облаштування доступності АЗК, із забезпеченням комфорту та безпеки пересування маломобільних груп населення, зокрема людей з інвалідністю, літніх людей, батьків з дитячими візками та інших груп громадян. Значний негативний вплив на довкілля під час провадження планованої діяльності не передбачається. Здійснення моніторингу впливів реалізації документу державного планування на довкілля, у тому числі на здоров'я населення за визначеними показниками з веденням щорічної звітності дозволить своєчасно виявляти недоліки і порушення, що можуть негативно впливати на комфортність проживання населення, обґрунтувати необхідні заходи по їх усуненню а також проводити інформування населення про стан реалізації містобудівної документації, поточні ускладнення та прогнозні терміни їх усунення. Планована діяльність не здійснюватиме понад нормованого впливу на довкілля. б) для територій з природоохоронним статусом Територія проектування знаходиться поза межами природоохоронних та ландшафтно-рекреаційних територій. в) транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення Виявлена відсутність ймовірних транскордонних наслідків.

5. Виправдані альтернативи, які необхідно розглянути, у тому числі якщо

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата		199

документ державного планування не буде затверджено

У контексті СЕО розробки детального плану території і з метою розгляду альтернативних проектних рішень та їх екологічних наслідків передбачається розглянути варіант «нульовий», без впровадження проектних змін та окремі альтернативи щодо розміщення виробничих будівель і споруд на території проектування.

6. Дослідження, які необхідно провести, методи і критерії, що використовуватимуться під час стратегічної екологічної оцінки

Під час підготовки звіту стратегічної екологічної оцінки визначити доцільність і прийнятність планованої діяльності і обґрунтування економічних, технічних, організаційних, санітарних, державно-правових та інших заходів щодо забезпечення безпеки навколишнього середовища, також оцінити вплив на навколишнє середовище в період будівництва, дати прогноз впливу на оточуюче середовище, виходячи із особливостей планованої діяльності з урахуванням природних, соціальних та техногенних умов. Розробити комплекс заходів, спрямований на виявлення характеру, інтенсивності і ступеня небезпеки впливу на стан навколишнього середовища та здоров'я населення будь-якого виду планованої господарської діяльності: •вивчити в регіональному плані природні умови території, яка межує з ділянкою розміщення планованої діяльності, включаючи характеристику поверхневих водних систем, ландшафтів (рельєф, родючі ґрунти, рослинність та ін.), та інших компонентів природного середовища; • розглянути природні ресурси з обмеженим режимом їх використання, в тому числі водоспоживання та водовідведення •визначити умови функціонування виробничих та складських будівель з урахуванням фонового забруднення; •оцінити можливі зміни в природних і антропогенних екосистемах; •визначити шляхи мінімізації негативного впливу на навколишнє середовище і біоту; •зібрати та проаналізувати інформацію про об'єкти розміщення відходів (види та обсяги відходів, місця їх накопичення, природоохоронні споруди, експлуатаційні можливості). Для здійснення стратегічної екологічної оцінки будуть використовуватись логічні і формалізовані методи прогнозування. Для підготовки звіту СЕО передбачається використовувати наступну інформацію (за її наявності): інформацію, яка міститься в інших законодавчих актах і має відношення до проекту ДДП; статистичну інформацію щодо району планованої діяльності; дані моніторингу існуючого стану довкілля (кліматичні, метеорологічні, гідрологічні спостереження, дані про фонове забруднення та ін.); дані топографічних та геологічних вишукувань (за наявності); діючі методики розрахунку викидів забруднюючих речовин від планованих джерел викиду; комп'ютерні програмні комплекси для розрахунку розсіювання забруднюючих речовин в приземному шарі атмосферного повітря. Основним критерієм під час стратегічної екологічної оцінки проекту містобудівної документації є її відповідність державним будівельним нормам, санітарним нормам і правилам України, законодавству у сфері охорони навколишнього середовища.

7. Заходи, які передбачається розглянути для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування

В цілому, розроблений у відповідності до державних будівельних норм, санітарних норм і правил проект містобудівної документації не матиме негативних наслідків виконання документа державного планування. Під час здійснення стратегічної екологічної оцінки передбачається розглядати заходи із запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків на довкілля, визначені законодавством та нормативно-правовими актами. Зокрема, Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища», визначає загальні вимоги в галузі охорони навколишнього середовища при розміщенні, проектуванні, будівництві, введенні в експлуатацію, експлуатації, консервації, споруд та інших об'єктів. Законом встановлено, що використання природних ресурсів громадянами, підприємствами, установами та організаціями здійснюється з дотриманням обов'язкових екологічних вимог: а) раціонального і

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата		200

економного використання природних ресурсів на основі широкого застосування новітніх технологій; б) здійснення заходів щодо запобігання псуванню, забрудненню, виснаженню природних ресурсів, негативному впливу на стан навколишнього природного середовища; в) здійснення заходів щодо відтворення відновлюваних природних ресурсів; г) застосування біологічних, хімічних та інших методів поліпшення якості природних ресурсів, які забезпечують охорону навколишнього природного середовища і безпеку здоров'я населення; д) збереження територій та об'єктів природно-заповідного фонду, а також інших територій, що підлягають особливій охороні; е) здійснення господарської та іншої діяльності без порушення екологічних прав інших осіб; є) здійснення заходів щодо збереження і невиснажливого використання біологічного різноманіття під час провадження діяльності, пов'язаної з поводженням з генетично модифікованими організмами. Зважаючи на державну політику в галузі енергозбереження, забезпечення екологічної безпеки, раціонального використання природних ресурсів, при будівництві об'єктів доцільно максимально повно використовувати сучасні високоефективні екоенергозберігаючі технології та матеріали, зокрема огорожуючі конструкції з мінімальним коефіцієнтом теплопровідності, інженерне обладнання з високим коефіцієнтом корисної дії, тощо.

8. Пропозиції щодо структури та змісту звіту про стратегічну екологічну оцінку

Стратегічна екологічна оцінка повинна бути здійснена у відповідності Закону України "Про стратегічну екологічну оцінку", ДСТУ-Н Б Б.1.1-10:2010 "Настанова з використання розділів Охорона навколишнього природного середовища у складі містобудівної документації. Склад та вимоги" та Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування, затверджених наказом Міністерства екології і природних ресурсів України №705 від 18.10.2023, Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності».

9. Орган, до якого подаються зауваження та пропозиції та строки їх подання

Зауваження і пропозиції подаються до Лубенської міської ради протягом 10 днів з дня оприлюднення Заяви, особисто або через уповноваженого представника, замовнику в письмовій формі (у тому числі в електронному вигляді) із зазначенням прізвища, ім'я та по-батькові, місця проживання, особистого підпису; від юридичних осіб – із зазначенням їх найменування, місця знаходження, посади і особистого підпису керівника Адреса: 37500, Полтавська область, Лубенський район, м. Лубни, вул. Ярослава Мудрого, буд. 33, e-mail: mvk@lubnyrada.gov.ua

10. Повідомлення про оприлюднення Заяви про визначення обсягу CEO:

Офіційний сайт Лубенської міської ради від 19.02.2026

Замовник/Уповноважена особа замовника:

Виконавчий комітет Лубенської міської ради Лубенського району/Грицаєнко Олександр Петрович

								Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата			201

ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ

вул. Капітана Володимира Кісельова, 1, м. Полтава, 36014, тел./ факс (+38 0532) 56-95-08,
e-mail: eko@adm-pl.gov.ua, web: eko.adm-pl.gov.ua, код ЄДРПОУ 38719424

26.02.2026 № 546 /03.2-21

На № 23-02-19896-26 від 23.02.2026

Виконавчий комітет
Лубенської міської ради
Лубенського району

Про визначення обсягу стратегічної
екологічної оцінки документу державного
планування

Департамент екології та природних ресурсів Полтавської обласної військової адміністрації (далі – Департамент), розглянув заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту документа державного планування «Детальний план території за межами с. Засулля Лубенського району Полтавської області, земельна ділянка з кадастровим номером 5322886600:03:002:0067», в межах своїх повноважень надає пропозиції, які необхідно врахувати при складанні звіту про стратегічну екологічну оцінку (далі – Звіт про SEO):

1. Вимоги Закону України «Про управління відходами»;
2. Національну стратегію управління відходами в Україні до 2030 року, яка схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08.11.2017 №820-р;
3. Вимоги розділів III та IV Закону України «Про охорону атмосферного повітря» для збереження та відновлення природного стану атмосферного повітря, створення сприятливих умов для життєдіяльності, забезпечення екологічної безпеки та запобігання шкідливому впливу атмосферного повітря на здоров'я людей та навколишнє природне середовище;
4. Формування, збереження та раціональне, невиснажливе використання екологічної мережі, яке регулюється Законом України «Про екологічну мережу України» (відповідно до пункту 4 статті 15 Закону України «Про екологічну мережу» регіональні та місцеві схеми формування екомережі, програми у сфері формування, збереження та використання екомережі є основою для розроблення усіх видів проектної документації при здійсненні

землеустрою, розробці містобудівної документації, а також здійсненні господарської та іншої діяльності);

5. Регіональну схему формування екологічної мережі Полтавської області, яка погоджена розпорядженням Полтавської обласної державної адміністрації від 14.02.2022 № 58 «Про погодження регіональної схеми формування екологічної мережі Полтавської області» та затверджена рішенням пленарного засідання чотирнадцятої позачергової сесії восьмого скликання Полтавської обласної ради від 26 липня 2022 р. № 457 «Про затвердження регіональної схеми формування екологічної мережі Полтавської області»;

6. Заходи по охороні водного басейну відповідно до вимог Водного кодексу України, а саме: врахувати обмеження у використанні земель в межах водоохоронних зон, прибережних захисних смуг та пляжних зон, Вимоги до водоохоронних зон водних об'єктів, що визначені в додатку 13 до Наказу Міністерства охорони здоров'я України від 19.06.1996 № 173 «Про затвердження Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів», який зареєстровано в Міністерстві юстиції України від 24.06.1996 за №379/1404 (далі ДСП 173-96), Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення», постанови Кабінету Міністрів України від 18.12.1998 №2024 «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів», ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування», затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 08.04.2013 №133, ДБН В.2.5-75:2013 «Каналізація. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування», затвердженого наказами Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 08.04.2013 №134 та від 28.08.2013 №410, ДСТУ-Н Б В.2.5-61:2012 «Настанова з улаштування систем поверхневого водовідведення»;

7. Заходи щодо забезпечення раціонального використання та охорони земель з дотриманням пріоритету вимог екологічної безпеки відповідно до Земельного кодексу України та Закону України «Про охорону земель»;

8. Виконання Законів України «Про природно-заповідний фонд України», «Про рослинний світ», «Про тваринний світ»;

9. Сучасний стан атмосферного повітря, водних, земельних ресурсів, рослинного, тваринного світу, природно-заповідного фонду відповідно до Екологічного паспорту Полтавської області за 2024 рік та Регіональної доповіді про стан навколишнього природного середовища Полтавської області у 2024 році (електронні версії розміщені на офіційній сторінці

Департаменту екології та природних ресурсів Полтавської обласної державної адміністрації та на сайті Інформаційно-моніторингового центру «ДОВКІЛЛЯ ПОЛТАВЩИНИ»);

10. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;

11. При реалізації планованої діяльності забезпечити виконання вимог Закону України «Про оцінку впливу на довкілля».

Структура Звіту про СЕО повинна відповідати вимогам частини 2 статті 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» (далі – Закон).

Звіт про СЕО доцільно складати відповідно до розділу III Методичних рекомендацій щодо здійснення стратегічної екологічної оцінки містобудівної документації, які затверджені Наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 18.10.2023 №705.

Виконувач обов'язків
директора Департаменту

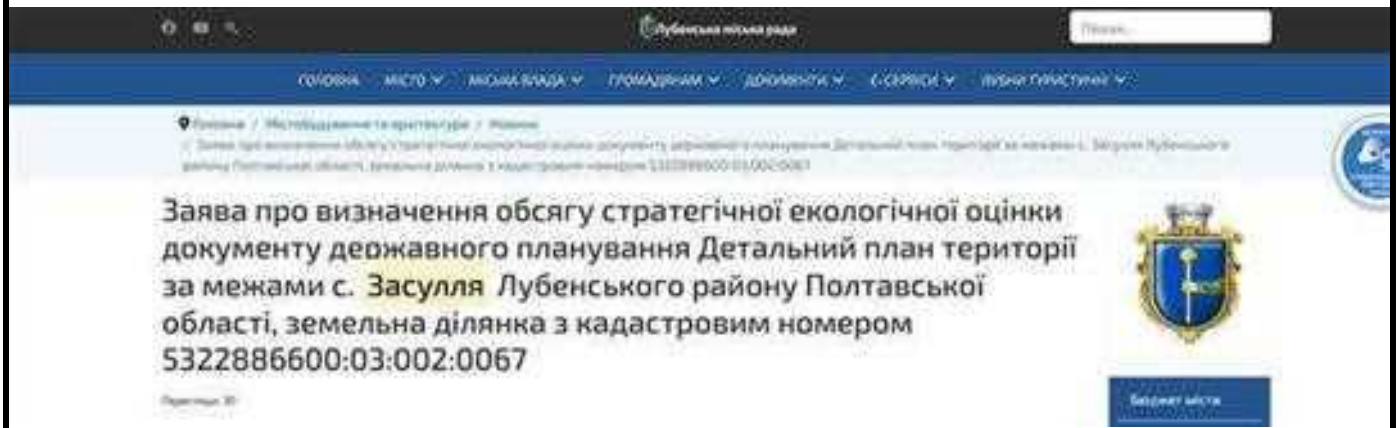

Ольга ПЕТРЕНКО

Вікторія Шуліга
(0532)56-95-08

Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата	Аркуш
						204

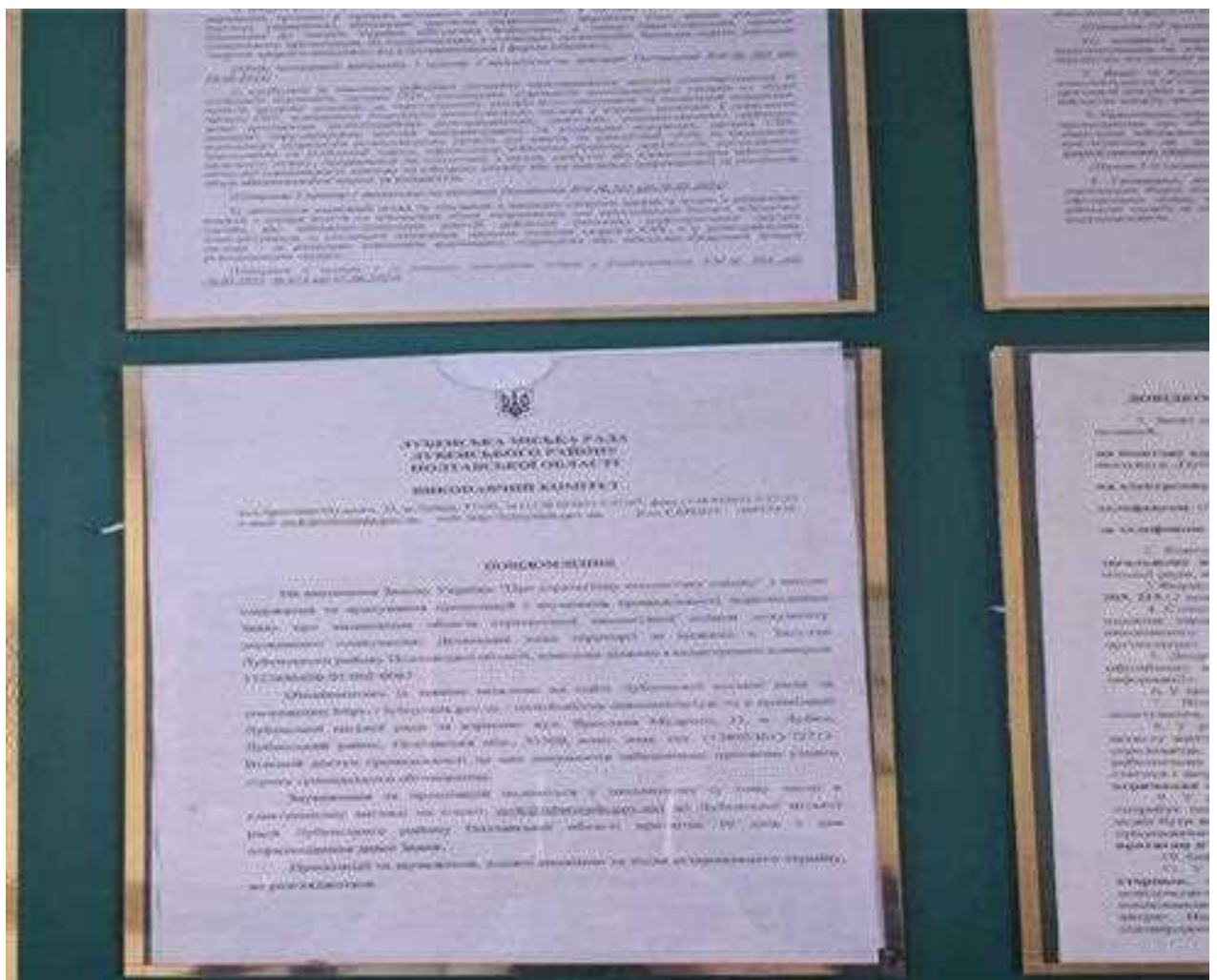
Розміщення на сайті

Розміщення на дошках оголошень в с. Засулля

Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата	Аркуш
						205

							Аркуш
Зм.	Кіль-ть	Аркушів	№	Підпис	Дата		206

